

STORTINGET

Dokument 15:13

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1801-1950
7.–23. juni 2019**

Innhold

1801. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Norske Skog Saugbrugs anmodning om CO ₂ -kompensasjon, besvart av klima- og miljøminister	11
1802. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. overføringen av administrasjonen av fylkesveier til fylkene, besvart av samferdselsminister	11
1803. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. ny nasjonal forsterket felleskapsavdeling ved Ila fengsel og forvaringsanstalt, besvart av justis- og innvandringsminister	12
1804. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. konsesjonssøknader i vindkraftprosjekt, besvart av olje- og energiminister	13
1805. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. regelverket for innrapportering til myndighetene for bedrifter, besvart av finansminister	14
1806. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Posten, besvart av samferdselsminister	15
1807. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. at Middle East Missions konto ble stengt av Danske Bank, besvart av finansminister	16
1808. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. evaluering av hvordan NPE og Helseklage fungerer, besvart av helseminister	17
1809. Fra stortingsrepresentant Jorid Juliussen Nordmelan, vedr. bruke tvang for å få kommuner til å slå seg sammen i tiden fremover, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	19
1810. Fra stortingsrepresentant Jorid Juliussen Nordmelan, vedr. at regjeringens mål er at flere kommuner skal slå seg sammen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	19
1811. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Merkur-ordninga, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	20
1812. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Hordaland fylkeskommunes statusrapport om Prosjekt innfartsparkering, besvart av samferdselsminister	21
1813. Fra stortingsrepresentant Sheida Sangtarash, vedr. satsing på forskning og faglig utvikling for ME, besvart av helseminister	21
1814. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. rullebanen i Bodø, besvart av samferdselsminister	23
1815. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. 5 foreldreløse barn hentet fra Syria, besvart av utenriksminister	23
1816. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. om det er forholdsmessig å utvise en firebarnsfar som har bodd i Norge i 22 år, besvart av justis- og innvandringsminister	24
1817. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. testsenter for oljevern lokalisert i Lofoten og Vesterålen, besvart av samferdselsminister	25
1818. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. dødligheten blant rensefisk i norske fiskeoppdrett, besvart av fiskeriminister	26
1819. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. utbygging av NorthConnect-kabelen, besvart av olje- og energiminister	27
1820. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Helse- og omsorgsdepartementets PR-tjenester, besvart av helseminister	28
1821. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. foretaksmøte Helse Midt Norge RFH, besvart av helseminister	28
1822. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kompensasjon til pelsdyrbøndene, besvart av landbruks- og matminister	30
1823. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. pelsdyrbønder og gjeldssituasjonen, besvart av landbruks- og matminister	30
1824. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. internasjonale sikkerhetskrav på flyplasser, besvart av samferdselsminister	31
1825. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. køkaoset ut fra Trondheim til Klett på E6, besvart av samferdselsminister	32
1826. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. friluftavgift, besvart av klima- og miljøminister	33
1827. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. mangel på radiologer, besvart av helseminister	34
1828. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. studiestipendet, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	35
1829. Spørsmålet ble trukket	35

1830. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. tildelingsrundene på norsk sokkel, besvart av olje- og energiminister	36
1831. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Samehat, besvart av statsminister	38
1832. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. "Likestilt arbeidsliv", besvart av kultur- og likestillingsminister.....	40
1833. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. arbeidslivet for kvinner på Agder, besvart av arbeids- og sosialminister.....	40
1834. Fra stortingsrepresentant Masud Gharakhani, vedr. forholdene for migranter i Libya, besvart av utenriksminister	41
1835. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. stemmerett for 16-åringer, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	42
1836. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Norheimsund i Kvam kommune og Vegvesenets TK-tjeneste, besvart av samferdselsminister	43
1837. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. raskere saksbehandling og bedre skjønnsrammer i UDI og UNE, besvart av justis- og innvandringsminister	43
1838. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. lavterskel psykisk helsehjelp, besvart av arbeids- og sosialminister.....	44
1839. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. frivillige lag- og organisasjoner, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	45
1840. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. regler for dykking fra skip, besvart av næringsminister	46
1841. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. møte med Nav, besvart av arbeids- og sosialminister.....	46
1842. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. bygginga av det nye mediehuset på Høgskulen i Volda, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	47
1843. Fra stortingsrepresentant Frida Melvær, vedr. forlenging av forsøk med programfaget klima- og miljøfag 1 og 2 ved Firda vidaregåande skule, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	48
1844. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. den nye praksisen med å ikke varsle trossamfunn om søknadsfristen for statlig støtte, besvart av barne- og familieminister	49
1845. Fra stortingsrepresentant Tom-Christer Nilsen, vedr. vannforsyning i Norge, besvart av eldre- og folkehelseminister	50
1846. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. små og verneverdige fag, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	51
1847. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. hensettingsanlegg på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsminister.....	52
1848. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Nordby park, besvart av samferdselsminister	53
1849. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. vedr nedbetalingstid og kapitalkostnader på fergeavløsning, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	53
1850. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. vannforsyningen i Norge, besvart av statsminister	54
1851. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. kostnadene knyttet til innkreving av bompenger, besvart av samferdselsminister.....	55
1852. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. VTO og VTA plasser, besvart av arbeids- og sosialminister.....	56
1853. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. kjøp av privatundervisning, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	56
1854. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. studentdemokrati, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	57
1855. Fra stortingsrepresentant Nancy P. Anti, vedr. obligatorisk individmerking av rein, besvart av landbruks- og matminister	58
1856. Fra stortingsrepresentant Nancy P. Anti, vedr. den reindriftssamiske kulturen og tradisjonelle næringsdrift, besvart av landbruks- og matminister	59
1857. Fra stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss, vedr. strekningsvise høghastighetsutredninger for jernbane, besvart av samferdselsminister	59
1858. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. nasjonale lesestrategier, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	60

1859. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. føflekk-kreft, besvart av helseminister	62
1860. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. oral helse ved krefbehandling, besvart av helseminister	63
1861. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. antibiotikaresistens, besvart av eldre- og folkehelseminister	64
1862. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. mva.-regelverket for DJer, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	65
1863. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. operatørbytte for ambulanseflytjenester, besvart av helseminister.....	65
1864. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. EAT-konseptet, besvart av landbruks- og matminister.....	67
1865. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. helseberedskapen i Møre og Romsdal, besvart av helseminister .	68
1866. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Sudan, besvart av utenriksminister	68
1867. Fra stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss, vedr. vikingskipene på Bygdøy, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	69
1868. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. anbudskrav for ulike modeller, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	70
1869. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. informasjon om miljøgifter, besvart av klima- og miljøminister	71
1870. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. førarkortforskrifta , besvart av samferdselsminister	72
1871. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. reiselivmomsen, besvart av finansminister	73
1872. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sykehusprosjektene i Helse Sør-Øst, besvart av helseminister	74
1873. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. KOSTRA om gebyrsatser, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	75
1874. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. norskkunnskap i taxinæringen, besvart av samferdselsminister...	75
1875. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. drosjer fra EU kan kjøre i Norge, besvart av samferdselsminister..	76
1876. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. hogst i hekketiden, besvart av landbruks- og matminister	77
1877. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. utstedelse av pass, besvart av justis- og innvandringsminister	78
1878. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Airbnb, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	79
1879. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Global Partnership for Education (GPE), besvart av utviklingsminister.....	80
1880. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. privatisere vedlikehold i Forsvaret, besvart av forsvarsminister	80
1881. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Hole bo- og rehabiliteringssenter?, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	82
1882. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. nattransporter fra sykehusene, besvart av helseminister	83
1883. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. lovlig opphold, besvart av justis- og innvandringsminister....	83
1884. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. , besvart av fiskeriminister.....	84
1885. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. leveringsplikt, besvart av fiskeriminister	85
1886. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. nødetatene, besvart av justis- og innvandringsminister	86
1887. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. etableringen av Musikkbruket, etter modell av Scenekunstbruket, besvart av kultur- og likestillingsminister	87
1888. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å etablere seg på bygda, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	87
1889. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. følgetjenesten for fødende kvinner i sommermånedene, besvart av helseminister.....	88
1890. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten Norderhus, vedr. Moldejazz og Kongsberg Jazzfestival, besvart av kultur- og likestillingsminister	89
1891. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. henting av en afghansk familie for retur til Afghanistan, besvart av justis- og innvandringsminister	90
1892. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. opprettelse av en nasjonal kiropraktorutdanning i Bergen, besvart av arbeids- og sosialminister	91
1893. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. , besvart av arbeids- og sosialminister	91
1894. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. skadebot for pelsdyrbønder, besvart av landbruks- og matminister	92

1895. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. kravet om pensjon fra første krone, besvart av arbeids- og sosialminister.....	93
1896. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tilbudet innen psykiatrien i sommer, besvart av helseminister.....	94
1897. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. ny bompeng- og takstutredning for E6 Kolomoen-Moelv , besvart av samferdselsminister	94
1898. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. VKM Report 2017:9, besvart av landbruks- og matminister	95
1899. Fra stortingsrepresentantSheida Sangtarash, vedr. jordmødrene ved Drammen sykehus, besvart av helseminister.....	96
1900. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. veiledning eller mentor til nyutdannede lærere, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	96
1901. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. de beredskaps- og sikkerhetsmessige virkningene av oppkjøpet av Norges største IT-selskap, Evry, av det multinasjonale selskapet Tieto, besvart av samfunnsikkerhetsminister.....	97
1902. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. sorteringsristsystem i trålen, besvart av fiskeriminister	98
1903. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. småflyaktiviteten på Østlandet , besvart av samferdselsminister.....	99
1904. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. tvangsretur til Afghanistan, besvart av justis- og innvandringsminister.....	100
1905. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. samhandlingsmodellen, besvart av arbeids- og sosialminister	100
1906. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Sotrasambandet som OPS prosjekt, besvart av samferdselsminister.....	101
1907. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kjønnsnøytrale, besvart av forsvarsminister	102
1908. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. mangfoldig Forsvar , besvart av forsvarsminister.....	103
1909. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kjønnsfordeling i både Krigsskole- og befalsskoleutdanningen, besvart av forsvarsminister	104
1910. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. fredsreiser for skoleelever, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	104
1911. Fra stortingsrepresentantKristian Torve, vedr. sommerstengte avdelinger, besvart av helseminister	105
1912. Fra stortingsrepresentantKristian Torve, vedr. Togfrekvens Dovrebanen, besvart av samferdselsminister.....	106
1913. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. dyreplageri i norsk svinehold, besvart av landbruks- og matminister	107
1914. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. dyrevelferd, besvart av justis- og innvandringsminister	107
1915. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. bidrag til barn over 18 år som fortsatt går på videregående skole, besvart av barne- og familieminister	108
1916. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. oppreisningserstatning , besvart av justis- og innvandringsminister.....	109
1917. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. sikringen av Oslofjordkryssingen på E134, besvart av samferdselsminister.....	110
1918. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. lesbisk par i Sandnes kommune som ble utsatt for svært alvorlig hatkriminalitet, besvart av justis- og innvandringsminister.....	110
1919. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. mistillit ved Oslo universitetssykehus, besvart av helseminister.....	111
1920. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. kriseplan for å sikre luftambulansetjenesten i forbindelse med operatørskiftet 1. juli 2019, besvart av helseminister	112
1921. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. sivilsaker, besvart av justis- og innvandringsminister.....	114
1922. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. hjelpemidler, besvart av arbeids- og sosialminister.....	114
1923. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten Norderhus, vedr. oversikt over utenlandske eiere på vindkraft i Norge, besvart av olje- og energiminister	115

1924. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. konsekvensene av skatteskjerpelsen som Regjeringen har iverksatt for pendlerreiser i Forsvaret , besvart av forsvarsminister	116
1925. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. togparkeringsanlegg, besvart av samferdselsminister.....	117
1926. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. passkontor, besvart av justis- og innvandringsminister.....	117
1927. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. fritidskort for barn, besvart av barne- og familieminister....	118
1928. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. dyrevelferd, besvart av landbruks- og matminister	119
1929. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. krav om lærlinger, besvart av næringsminister	120
1930. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. oppfølging av mennesker med psykiske og/eller rusrelaterte lidelser, besvart av helseminister	121
1931. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Roan ambulansestasjon, besvart av helseminister.....	122
1932. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. våtmarker, besvart av klima- og miljøminister	123
1933. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. tilskudd til veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	125
1934. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. sikring av gruver, besvart av næringsminister.....	125
1935. Fra stortingsrepresentantSheida Sangtarash, vedr. regionsykehuset på Gaustad, besvart av helseminister	127
1936. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Mysen trafikkstasjon, besvart av samferdselsminister	128
1937. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. bomstasjonen på E134 på strekningen mellom Damåsen – Saggrenda, besvart av samferdselsminister.....	129
1938. Fra stortingsrepresentantGeir Inge Lien, vedr. politiet i Sykkylven og Stranda, besvart av justis- og innvandringsminister.....	130
1939. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. overføring av oppgaver og omstilling av tjenesten, besvart av helseminister.....	131
1940. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kulturskolen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	131
1941. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. problemet med laksesykdom og død laks i Enningdalselva i Iddefjorden, besvart av fiskeriminister	132
1942. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. tilbudet for lungerehabilitering, besvart av helseminister.....	133
1943. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. transportører, besvart av samferdselsminister	133
1944. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. seksuell helse, besvart av helseminister	134
1945. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. E16 Kvamskleiva, besvart av samferdselsminister	136
1946. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. psykisk helse i skolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	136
1947. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Gris, besvart av landbruks- og matminister	137
1948. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. naturskadetaksering, besvart av landbruks- og matminister	138
1949. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. riksvegferjene, besvart av samferdselsminister	139
1950. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Odda sykehus, besvart av statsminister	139

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre

Almeland, Grunde (V)	1862
Amundsen, Per-Willy (FrP)	1908, 1909
Andersen, Karin (SV)	1815, 1816, 1837, 1838, 1878, 1879
Anti, Nancy P. (Sp)	1855, 1856
Bastholm, Une (MDG)	1869, 1876, 1932, 1947
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1861
Eide, Petter (SV)	1904
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1873
Fagerås, Mona (SV)	1853, 1854, 1910, 1944
Foss, Solveig Skaugvoll (SV)	1857, 1867
Gharahkhani, Masud (A)	1834
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1877, 1901, 1903
Grande, Arild (A)	1868, 1929, 1934
Greni, Heidi (Sp)	1931, 1933
Grung, Ruth (A)	1827, 1906
Gulati, Himanshu (FrP)	1839, 1883
Haltbrekken, Lars (SV)	1830, 1831, 1891
Hansen, Øystein Langholm (A)	1943
Henriksen, Kari (A)	1832, 1833, 1893
Henriksen, Martin (A)	1900, 1927
Hjemdal, Silje (FrP)	1888
Huitfeldt, Anniken (A)	1924
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1884, 1885
Kjenseth, Ketil (V)	1826
Kjerkol, Ingvild (A)	1863, 1889
Knutsen, Eigil (A)	1840, 1892
Leirtrø, Kirsti (A)	1825, 1849
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1852, 1918
Liadal, Hege Haukeland (A)	1921
Lien, Geir Inge (Sp)	1864, 1865, 1938
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1898
Lysbakken, Audun (SV)	1866
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1926
Melvær, Frida (H)	1843
Mofflag, Tuva (A)	1882, 1939
Mossleth, Siv (Sp)	1802, 1806, 1874, 1875, 1902, 1905
Moxnes, Bjørnar (R)	1851, 1880, 1919, 1920
Myhrvold, Ole André (Sp)	1801, 1925, 1936
Myrli, Sverre (A)	1847, 1848, 1886
Mørland, Tellef Inge (A)	1808, 1844, 1860, 1896, 1930
Nilsen, Tom-Christer (H)	1845
Norderhus, Else-May Botten (A)	1890, 1923
Nordlund, Willfred (Sp)	1824, 1948, 1949
Nordmelan, Jorid Juliussen (A)	1809, 1810
Nævra, Arne (SV)	1812, 1818, 1836, 1881, 1913
Pollestad, Geir (Sp)	1822, 1823, 1894

Sandberg, Nina (A)	1917
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1871, 1897
Sangtarash, Sheida (SV)	1813, 1899, 1935
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1922
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1859
Sivertsen, Eirik (A)	1814, 1817
Skjelstad, André N. (V)	1914, 1928
Solberg, Torstein Tvedt (A)	1915
Storehaug, Tore (KrF)	1807
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1811, 1841, 1846, 1940, 1942, 1945, 1946
Støre, Jonas Gahr (A)	1850, 1895
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	1828
Toppe, Kjersti (Sp)	1820, 1821, 1870, 1872, 1950
Torve, Tove-Lise (A)	1804, 1842
Torve, Kristian (A)	1911, 1912
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1907
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1819, 1937
Vågslid, Lene (A)	1835, 1916
Wiborg, Erlend (FrP)	1941
Øvstegård, Freddy André (SV)	1858, 1887
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1803
Aasrud, Rigmor (A)	1805

STORTINGET

Dokument 15:12

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1801

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 18. juni 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Når forventer statsråden å kunne gi et svar på Norske Skog Saugbrugs anmodning om CO₂-kompensasjon?

BEGRUNNELSE:

Viser til tidligere spørsmål om anmodningen fra Norske Skog Saugbrugs om å få ta del i CO₂-kompensasjonsordningen.

Norske Skog Saugbrugs er en viktig brikke i det grønne skifte. Virksomheten har spennende planer for fremtiden,

blant annet gjennom produksjon av fiberplater, men også flere andre spennende prosjekter. Alle basert på trevirke som råvare.

Co₂-kompensasjon vil kunne være avgjørende for videre investeringer ved Norske Skogs anlegg i Halden.

Svar:

Saken om CO₂-kompensasjon til Saugbrugs er fremdeles til behandling i Klima- og miljødepartementet. Den er høyt prioritert.

SPØRSMÅL NR. 1802

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 17. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Har statsråden kommunisert dette riktig, og om så er tilfelle, ser ministeren ingen betenkeligheter ved at pengene ikke følger ressursbehovet, men er helt avhengig av hvor mange ansatte som velger å få fylkeskommunen som ny arbeidsgiver?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet gjelder overføringen av administrasjonen av fylkesveier til fylkene, som statsråden omtalte som en av de største offentlige reformer, da Stortinget behandlet Prop. 79 L (2018-2019). Statsråden sa da at det allerede er avklart at fylkeskommunen får økt rammeoverføring direkte knyttet til hvor mange ansatte i fylkesvegadminis-

trasjonen som går fra statlig til fylkeskommunal arbeidsgiver.

Det ser ut som om hvis fylkesveiadministrasjonen i et fylke i dag og i framtida krever eksempelvis 200 årsverk, vil fylkeskommunen få en økt rammeoverføring som dekker lønnsutgiftene per ansatt som fortsetter jobben med fylkeskommunen som ny arbeidsgiver. Det virker som at dersom 100 ansatte skifter arbeidsgiver til fylkeskommunen, vil fylkeskommunen få en økt rammeoverføring tilsvarende lønna til 100 ansatte. Det må betyr at om fylkeskommunen må ansette 100 nye i tillegg, får den ikke økt den økonomiske ramma tilsvarende. Men om alle 200 skifter over fra Statens vegvesen til fylkeskommunen som ny arbeidsgiver, vil rammeoverføringa fordobles, i forhold til om 100 skifter jobb.

Svar:

Statens vegvesen har løyst oppgåver knytta til riksvegane og fylkesvegane samordna, det er derfor ein omfattande prosess å gjennomføra ei slik omorganisering. Svært mange i Statens vegvesen har arbeidd med oppgåver på både fylkesveg og riksveg. Om lag 4 000 tilsette i Statens vegvesen utfører i større eller mindre grad oppgåver knytta til fylkesvegane. Om lag like mange utfører arbeid knytta til riksvegane.

Ovannemnte har som konsekvens at berre eit fåtal tilsette i Statens vegvesen har hatt oppgåver på fylkesvegane på ein slik måte at dei vil vera direkte omfatta av reglane som gjeld for verksemdsoverdraging etter reglane i arbeidsmiljølova, kapittel 16. Overslag gjort av Statens vegvesen viser at det vert nytta om lag 1850 årsverk til å utføra oppgåver på fylkesvegane innanfor sams vegadministrasjon i 2018. Overføringsreforma av fylkesvegadministrasjonen er derfor både samansett og særigen.

Samanvevinga gjeld og sams innkjøpskontraktar, sams driftsmidlar, sams lokasjonar m.m. Det er med andre ord eit komplisert arbeid å gjennomføra flytting av oppgåver til fylkeskommunane.

Regjeringa har lagt vekt på at fylkeskommunane skal ha stor handlefridom i organisering av oppgåvene som vert overførte frå Statens vegvesen. Det er likevel og lagt vekt på at reforma gjeld mange tilsette i Statens vegvesen som etter gjeldande rett ikkje har lovregulert rett til å følgja oppgåvene over til ein fylkeskommune. Omsynet til dei tilsette er viktig for regjeringa.

Overføring av tilsette frå Statens vegvesen til fylkeskommunane skal søkjast løyst gjennom dialog og avtale. Avtalane må sikra formålstenleg overføring av personell med utgangspunkt i fylkeskommunale behov og omsynet til dei tilsette som det gjeld. Det er viktig for regjeringa at fylkeskommunane tek over tilsette som har kompetanse til å løysa oppgåver knytta til fylkesvegane frå reforma tek til å gjelda. Departementet viser elles til framstillinga i Meld. St. 6 (2018 – 2019) og Prop. 79 L (2018-2019) kapittel 6.2 og særleg vurderingane i kapittel 6.2.4.

Statens vegvesen samarbeider nært med fylkeskommunane om å gjennomføra reforma. Så langt eg kjenner til er samarbeidet godt, og arbeidet i rute med sikte på overføring av oppgåvene til dei nye fylkeskommunane frå 2020. Alle signal som er mottokne til no er at fylkeskommunane har eit stort behov for tilsette frå Statens vegvesen, og dei tilsette i Statens vegvesen viser stor interesse for stillingane i fylkeskommunane. Regjeringa arbeider for at overføringa skal bli så god som mogleg, der både behova til fylkeskommunane og dei tilsette i Statens vegvesen blir tatt hand om. Regjeringa kjem tilbake til Stortinget om arbeidet med gjennomføring av reforma i statsbudsjettframlegget for 2020.

SPØRSMÅL NR. 1803

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 13. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Når mener justisministeren at regjeringens eget forslag og stortingets vedtak om en ny nasjonal forsterket felleskapsavdeling kan stå klar ved Ila fengsel og forvaringsanstalt?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har bevilget 18.3 millioner kroner til å etablere en nasjonal forsterket felleskapsavdeling ved Ila fengsel og forvaringsanstalt. Det uttalte målet er at avdelingen skal bidra til å forebygge og hindre langvarig isolasjon for innsatte med alvorlige psykiske lidelser.

Siden 2014 har et ressursteam ved Ila fengsel arbeidet for å hindre isolasjon av innsatte med alvorlig psykiske lidelser, dette har gitt positive resultater for denne gruppen innsatte.

Regjeringen uttalte i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 at de ønsket å bedre de bygningsmessige forholdene og styrke den helsefaglige bemanningen for de innsatte, for på denne måte å styrke arbeidet som i dag gjøres ved Ila.

Et annet uttalt mål fra daværende Justisminister Wara var at regjeringen med dette ønsket å redusere bruken av isolasjon. Videre ble det uttalt at dette tiltaket ville gi et varig tilbud for en gruppe innsatte med helt spesielle behov på grunn av sin psykiske helse. De innsatte skulle kunne motta nødvendig psykisk helsehjelp på en forsvarlig måte.

Den nye avdelingen skulle gi et tilbud for opptil 6 innsatte og skulle ha ekstra høy bemanning fra kriminalomsorgen og helsevesenet.

Målet var at det bygningsmessige arbeidet skulle stå klart innen 2020 for så at den helsefaglige ekspertisen skulle kobles på.

Undertegnede besøkte i våres Ila fengsel og forvaringsanstalt. Med stor undring ble det da observert at arbeidet med den nye avdelingen slett ikke var igangsatt. De

ansatte uttrykte bekymring over om prosjektet var satt på hold, i påvente av andre bygge-prosjekter ved Ila.

Fra stortingets side har det over tid og ved flere anledninger blitt uttrykt en sterk bekymring for situasjonen rundt de alvorlig psykisk syke som i dag sitter i fengsel. Derfor ble regjeringens initiativ berømmet fra stortingets talerstol i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2019, det var også en samstemt forståelse at det hastet med å få på plass et tilstrekkelige faglig og godt tilbud til denne gruppen innsatte.

Svar:

Arbeidet med å etablere den nasjonale forsterkede fellesskapsavdelingen for innsatte med psykiske lidelser er igangsatt. Avdelingen var opprinnelig planlagt etablert ved avdeling H ved Ila fengsel og forvaringsanstalt. Det har siden vist seg at denne avdelingen ikke tilfredsstiller hensynet til nødvendige lokaler for helsepersonell. Dette har medført at prosjektet er noe forsinket i startfasen.

Kriminalomsorgsdirektoratet ser nå på alternativ plassering internt ved fengselet. Jeg har fått forsikringer om at det arbeides for raskest mulig etablering av avdelingen og er trygg på at det arbeides for å oppnå best mulig sluttresultat, til gode for innsatte med psykiske lidelser. Jeg vil for øvrig komme tilbake til saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1804

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve

Besvart 17. juni 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Har myndighetene avslått konsesjonssøknader i vindkraftprosjekt hvor kommunen har vært positiv til utbygging, og i så fall hvilke, og i et innlegg i Adressa 5. juni, av Knut Kroepelien, adm.dir. i Energi Norge, blir det sagt at av 91 allerede gitte vindkraftkonsesjoner, så har en av de vært mot kommunens vilje, hvilket prosjekt var dette?

Svar:

Myndigheten til å avgjøre søknader om konsesjon til vindkraftverk er delegert til NVE. De fleste vedtak om konsesjon til vindkraft blir imidlertid påklaget til departementet. I dette svaret tar jeg derfor utgangspunkt i hvordan Olje- og energidepartement har behandlet disse vind-

kraftsakene. Jeg avgrenser omfanget av saker til hva som er behandlet under regjeringen Solberg.

Hvorvidt det skal gis konsesjon til vindkraftverk etter energiloven avgjøres etter en konkret avveiing av alle fordeler og ulemper utbyggingen kan medføre. Skal det gis konsesjon, må det være en overvekt av fordeler. Kommunen er en viktig høringspart i vindkraftsaker, og kommunens syn er et viktig element i konsesjonsmyndighetens endelige avveiing. Det er ikke alltid slik at en kommune entydig er for eller imot et vindkraftprosjekt. Kommunene kan sette forutsetninger eller legge premisser for sine standpunkter.

Regjeringen har bare gitt konsesjon til ett vindkraftprosjekt der vertskommunen var imot konsesjon. Dette gjelder Raudsfjell vindkraftverk i Tromsø, der kommunen

ville avvente erfaringene med det tilgrensede Kvitfjell vindkraftverk før det ble tatt stilling til Raudfjell.

Med forbehold ut fra den begrensede tid som har stått til rådighet, og med en rimelig forståelse av kommunenes uttalelser i de forskjellige sakene, viser jeg til følgende prosjekter der konsesjonssøknader i vindkraftprosjekt på land er avslått hvor kommunen har vært positiv til utbygging:

- Røst vindkraftverk i Røst kommune - avgjort i 2013
- Sleneset vindkraftverk i Lurøy kommune - avgjort i 2014
- Hammerfest vindkraftverk i Hammerfest kommune - avgjort i 2015
- Fálesrássa vindkraftverk i Kvalsund kommune - avgjort i 2015

- Kvitvola vindkraftverk i Engerdal kommune - avgjort i 2015
- Skogvatnet vindkraftverk i Tysfjord kommune - avgjort i 2015
- Kalvvatnan vindkraftverk i Bindal kommune - avgjort i 2016
- Mosjøen vindkraftverk i Vefsn kommune - avgjort i 2016
- Vågsvåg vindkraftverk i Vågsøy kommune - avgjort i 2017
- Kopperaa vindkraftverk i Meråker kommune - avgjort i 2017
- Hovatn Aust vindkraftverk i Bygland kommune - avgjort i 2018
- Maurneset vindkraftverk i Nordreisa kommune - avgjort i 2019

SPØRSMÅL NR. 1805

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 13. juni 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å gjennomgå regelverket for innrapportering til myndighetene slik at bedrifter som ikke har endringer fra forrige innrapportering slipper å sende inn den samme informasjonen på nytt?

BEGRUNNELSE:

Bedriftsforbundet mener at den nye ordningen for tvangsmulkt rammer små og mellomstore bedrifter hardt og er en økonomisk katastrofe for mange av deres medlemmer. Fra deres medlemsbedrifter legges det vekt på at særlig kravet om at det må sendes inn rapporter selv om det ikke er endringer medfører mye unødvendig arbeid. Det gjelder særlig i A- ordningen der det månedlig må rapporteres både antall ansatte og lønn selv om det ikke er endringer. Det hevdes at dersom innrapporteringsrutiner endres vil langt færre bli ilagt tvangsmulkt.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at a-ordningen har bidratt til å forenkle og samordne arbeidsgivers rapportering til NAV, SSB Skatteetaten og muliggjort at en har kunnet gå fra fem skjemaer til én a-melding.

Opplysninger fra a-meldingen brukes i mange ulike sammenhenger og bidrar til å forenkle tidligere manuelle prosesser og til å oppfylle målsettingen om at opplysninger skal leveres «kun en gang», jf. stortingsmelding om digital agenda for Norge (Meld. St. 27 (2015-2016)).

Opplysninger om inntekt og arbeidsforhold benyttes løpende av Skatteetaten, NAV og Statistisk sentralbyrå, i tillegg til at opplysningene benyttes av andre offentlige og private aktører i deres oppgaveløsning i stadig større omfang. Opplysningene danner grunnlag for bedre tjenester til borgerne fra både offentlig virksomhet og privat næringsliv, og hvor det er en forutsetning at opplysningene har en tilstrekkelig høy kvalitet. En månedlig rapportering støtter opp under disse kvalitetskravene.

Dersom arbeidsgivere skulle rapportere i a-meldingen bare ved endringer, vil det svekke kvaliteten på opplysningene i a-ordningen. Utfordringen vil særlig være at en i et slikt system ikke vil ha noen måte å fange opp at det er skjedd endringer før etter lang tid. Dette vil igjen ha konsekvenser for brukerne av opplysningene i a-ordningen og for hva opplysningene kan brukes til.

Tilsvarende utfordring vil normalt gjør seg gjeldende også på andre områder der det stilles krav om periode-messig innrapportering av opplysninger.

Jeg vil til slutt understreke at tvangsmulkt ikke er en straff for manglende innlevering av opplysninger, men en

daglig løpende mulkt som skattemyndighetene kan ilegge den opplysningspliktige for å skape et oppfyllespress. Det sendes alltid et varsel til opplysningspliktige som ikke innleverer pliktige opplysninger innen gjeldende frister. I varselet gis den opplysningspliktige en ny frist for inn-

levering, og tvangsmulkten begynner først å løpe dersom den nye fristen ikke overholdes. Den opplysningspliktige har dermed mulighet til å innrapportere manglende opplysninger og unngå tvangsmulkt selv om den opprinnelige fristen er oversittet.

SPØRSMÅL NR. 1806

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 13. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Bekymrer det ikke ministeren at denne regjeringen bygger ned et distribusjonstilbud som har fungert over hele landet, med det resultat at vi får stadig større geografiske ulikheter, og hvilke reaksjoner settes inn ovenfor Posten når den ikke leverer som lovet?

BEGRUNNELSE:

Posten Norge AS garanterte at en svært viktig, liten pakke kunne sendes som ekspresspakke over natten mellom Oslo og Bodø. Garantien var at pakken skulle være framme neste morgen, selv om det var lørdag. Pakken kostet over 1000 kroner å sende, men den kom ikke fram før mandag, til tross for postens garantier. Selv om det er lengre fra Oslo til Drammen enn fra Oslo til Bodø, bør det være mulig å levere over natta. Jeg minner statsråden på at det ikke er lenge siden A-posten gikk greit over natta mellom Oslo og Bodø by, om den var innlevert i tide.

Svar:

Regjeringa sitt mål for posttilbodet er å sikre eit godt og likeverdig posttilbod over heile landet, tilpassa den endra etterspurnaden etter posttenester. Dette målet blir oppnådd blant anna gjennom å stille krav til dei leveringspliktige posttenestene i postlov, postforskrift og konsesjon.

Brevvolumet har falle med om lag 65 prosent sidan 1999, og er forventa å falle med nye 60 prosent mellom 2018 og 2025. Bakgrunnen for dette er ikkje eit politisk ønske om å bygge ned posttilbodet, men at folk brukar e-post, nettbank og andre digitale løysingar i staden for brevpost. Resultatet er uansett at inntektene stuper, medan kostnadane for distribusjon i stor grad ligg fast. Då er det nødvendig å tilpasse krava til distribusjonen, og det har Stortinget lagt til rette for ved handsaminga av Prop.

102 L (2018-2019) Endringer i postloven (antall omde-
lingsdager).

Eg vil elles få påpeike at Posten Norge AS (Posten) leverer jamt over god kvalitet både på dei leveringspliktige posttenestene og på tenester selskapet leverer på kommersiell basis.

Pakkar sendt ekspress over natta er avhengig av flytransport når dei går mellom Oslo og Bodø. Garantien Posten gir til avsendar, er derfor gitt ut frå at dette tidsmessig lar seg gjere dersom alle ledd i logistikken fungerer normalt. I tilfelle der avstandane er lange, finst det ofte ikkje alternativ transport når det skjer avvik, og det oppstår difor forseinkingar. Avvik kan og vil skje for einskilde sendingar og i slike tilfelle vil avsendar kunne ha rett på erstatning frå Posten. Dette er eit forhold mellom avsendar og Posten.

Når det gjeld krava til dei leveringspliktige brev- og pakkesendingane blir det sett krav til framsendingstid i Posten sin konsesjon. Posten rapporterer framsendingstida til Nasjonal kommunikasjonsmyndigheit (Nkom). Målingane er utførte i samsvar med europeiske standardar og blir gjort av ein ekstern måleoperatør som sender om lag 80 000 testbrev årleg. I tilfelle der framsendingstida ikkje har vore i samsvar med krava, har Nkom tidlegare fatta vedtak om tvangsmulkt overfor Posten.

SPØRSMÅL NR. 1807**Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 13. juni 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Den 31.5 blei kontoen til Middle East Mission stengt av Danske Bank etter 22 års bistandsarbeid via ei lokal kyrkje i Syria.

Kva vil statsråden gjere for å sikre at aktørar som dette får høve til å klage?

GRUNNGJEVING:

Under handsaminga av hvitvaskingsloven understreka ein samla finanskomité at "rettstryggleiken til

dei som vert nekta bankkonto vert ivareteke. Departementet bør leggje til rette for at fråvik frå kontraheringssplikta kan påklagast på ein enkel og ubyråkratisk måte til eksisterande klageorgan, t.d. Finansklagenemnda.". Vedtaket til Danske Bank har ikkje prøvingsmulighet, verken Finanstilsynet eller Finansklagenemnda vil sjå på saka.

Svar:

Finansdepartementet har tidligere besvart spørsmål fra finanskomiteen i forbindelse med komiteens behandling av Prop. 40 L (2017-2018) om bl.a. bankkunders klage / ankemuligheter. Jeg viser til mitt brev til finanskomiteen brev 25. april 2018. Til spørsmål nr. 18 fra finanskomiteen svarte jeg følgende:

«Finansklagenemnda er etablert for å behandle klager mellom forbrukere og finansforetak i spørsmål om tilgangen til bankkonto. Det er gratis å klage. Dersom man får et avslag fra sekretariatet, men krever behandling i nemnden, koster det 200 kroner. Departementet har ikke grunn til å tro at Finansklagenemndas behandling av saker ikke er tilstrekkelig betryggende for forbrukere. Departementet bemerker at Finansklagenemnda er sammensatt av representanter for både næringslivet og forbrukerne.

For næringsdrivende er det adgang til å ta ut forliksklage og begjæring om midlertidig forføyning. Departementet har ingen grunn til å tro at ikke norske prosessregler sikrer tilstrekkelige muligheter for rettslig prøving av spørsmål om tilgang til bankkonto. En særskilt klageordning for næringsdrivende fremstår som fremmed. Klagenemnder mv. er tradisjonelt blitt etablert for å sikre forbrukeres interesser.»

Kunder som ikke er forbrukere, i dette tilfellet Middle East Mission, er vernet gjennom de alminnelige prosessreglene. Som jeg viser til i mitt brev til finanskomiteen

av 25. april 2018 er det grunn til å tro at de alminnelige prosessreglene sikrer tilstrekkelige muligheter for rettslig prøving for ikke-forbrukere som f.eks. forliksklage eller begjæring om midlertidig forføyning. Finansklagenemnda behandler i dag bare klager i forbrukerforhold, bortsett fra klager fra næringsdrivende som gjelder forsikringselskap. Jeg ser det ikke som naturlig at Finansklagenemnda utvides til også å gjelde for næringsdrivende eller organisasjoner. Dette bl.a. fordi Finansklagenemnda ikke har myndighet til å fatte avgjørelser som har bindende virkning for partene, men gjør vurderinger og fatter vedtak som er rådgivende. Nemnda er etablert ved avtale mellom Forbrukerrådet, Finans Norge, Næringslivets Hovedorganisasjon, Finansieringsselskapenes forening, Verdipapirfondenes forening og Virke.

Finansdepartementet har for øvrig senest i denne uken tatt opp problematikken knyttet til stenging av bankkonti begrunnet med risiko knyttet til hvitvasking med Finans Norge.

SPØRSMÅL NR. 1808**Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 17. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vurderer helseministeren utviklingen i saksbehandlingstid, implementeringen av rettskraftige dommer og hvorvidt sakkyndig oppnevnte oppleves som uavhengige, når det gjelder Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) og Helseklage, og ser han noe behov for å gjøre en evaluering av hvordan NPE og Helseklage fungerer?

Svar:

Sentrale mål for NPE og Helseklage er å opprettholde høy kvalitet i saksbehandlingen og sikre rask og god saksavvikling. NPE har i de siste årene mottatt i underkant av 6000 søknader årlig om pasientskadeerstatning. Det forventes at antallet passerer 6000 i inneværende år, med ytterligere vekst i 2020. Helseklage har et bredere ansvarssområde enn NPE, men innenfor pasientskadeområdet har Helseklage mottatt mellom 1700 og 2000 klagesaker årlig. Det forventes at antallet vil stige i takt med økt saksavvikling i NPE.

Om utvikling i saksbehandlingstider og effektiv drift:

Saksbehandlingstiden er i dag for lang i begge virksomhetene. Økt saksavvikling er en forutsetning for å få ned saksbehandlingstidene. Begge virksomhetene hadde en kraftig opptrapping av saksavviklingen i løpet av siste del av 2018. Den positive utviklingen har fortsatt inn i 2019. I perioden januar-april i 2019 har Helseklage økt saksavviklingen med over 75 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2018. Vekstraten antas å bli lavere på årsbasis, bl.a. fordi avviklingen steg betydelig i siste del av 2018. Samtidig har inngangen av nye saker i samme periode økt betydelig, med 32 prosent. Saksbehandlingstiden i NPE har gått ned så langt i år. Pr. dags dato er status at avslagssakene i gjennomsnitt har gått ned med 17 dager siden årsskiftet. I medholdssakene er nedgangen enda større. Der har gjennomsnittet gått ned med 55 dager siden årsskiftet.

Begge etatene har over flere år arbeidet systematisk med å effektivisere driften og dermed redusere saksbehandlingstiden. Sentrale tiltak har vært organisatoriske endringer gjennom økt spesialisering, omlegging av saksbehandlingsrutiner og vedtaksstruktur, bedre styring og fordeling av nye saker og tett oppfølging av den enkelte medarbeider m.m.

Av tiltak som NPE arbeider med i dag kan følgende trekkes frem:

- Etablert kompetanseutviklingsprogrammer for saksbehandlere og fagledere for å sikre enhetlig og effektiv saksbehandling.
- Innført ny og mer effektiv saksflyt («ende-til-ende-saksbehandling»).
- Innført et «Team ekspress» som går gjennom alle nye saker slik at de kommer inn på riktig spor, avdekker formelle feil ved søknaden innledningsvis og sluttbehandler enklere saker som ikke trenger mye utredning.
- Inngått avtaler med nesten 100 ulike sakkyndige for å sikre effektiv sakkyndig utredning av sakene.

Helseklage har innført følgende effektiviseringstiltak:

- a. Sterkere produksjonsstyring og Lean i saksbehandlingen.
 - i. Saksbehandlerne følges tett opp på produksjon, med klare, individuelle mål og månedlige samtaler med leder for å ta ut den enkeltes potensiale.
 - ii. Leanmetodikk innført med ukentlige tavlemøter; rask informasjon om resultater og prioriteringer og arena for forbedringsforslag fra medarbeiderne.
 - iii. Kontinuerlig forbedring av oppgave- og arbeidsflyt og aktiv fjerning av tidsstyver.
 - iv. Gjennomføring av restanseprosjekt for å prioritere de eldste sakene og felles skriveverksted.
- b. Etablering av nye rutiner, faglige maler og veiledere i saksbehandlingssystemet.
- c. Kompetansehevende tiltak ved hjelp av interne og eksterne krefter.
- d. Digitalisering og forbedring av sak-arkivsystemet.
- e. Utvikling av brukerportalen Min side, som gjør at brukerne kan følge sin egen sak digitalt. Brukerportalen kan føre til færre henvendelser til Helseklage.
- f. Arbeid med klarspråk og utarbeidelse av språkprofil for Helseklage.

Om implementering av rettskraftige dommer:

NPE følger med på relevante dommer og vurderer forløpende hvilken betydning en ny dom har for behandlingen av fremtidige saker. Dommer er en viktig rettskilde og avgjørelser fra Høyesterett står i en særstilling. Har Høyesterett tatt stilling til et tolkningsspørsmål, vil avgjørelsen normalt bli ansett som et prejudikat. Det vil si at avgjørelsen er et mønster for like saker, og at Høyesteretts tolkning blir fulgt. Det er flere høyesterettsavgjørelser på pasientskaderettens område. Det er imidlertid langt flere dommer fra tingrettene og lagmannsrettene. Utfallet i disse sakene vil også være av betydning som rettskilde

for NPE, særlig når flere rettsavgjørelser trekkes i samme retning. Gjennom fagnotater og intern opplæring sørger NPE for at saksbehandlerne oppdateres om dommer som har betydning for sakene. De første sakene etaten behandler etter en prinsipiell dom, blir gjennomarbeidet og kvalitetssikret av flere fagpersoner.

Helseklage har opplyst at det er under to prosent av pasientskadesakene som ender med stevning. Av disse trekkes og forlikes rundt halvparten. Det er altså svært få pasientskadesaker som ender med rettskraftig dom. Staten ved Pasientskadenemnda frifinnes i ca. 65 prosent av sakene som ender med dom. Disse er ofte konkrete tilfeller som har liten overføringsverdi til andre saker. I saker hvor pasienten vinner frem er det ofte en utvikling av skaden eller nye opplysninger som medfører at retten kommer til et annet resultat enn Pasientskadenemnda. I disse tilfellene sendes sakene tilbake til NPE for utmåling, eventuelt utbetaling.

Internt i Helseklage følges rettskraftige dommer opp ved at alle dommer registreres i et domsregister som er tilgjengelig for alle saksbehandlerne. Alle dommer gjennomgås av rettssaksavdelingen med representanter fra forvaltningen tilstede. I kontakten mellom sekretariatet og nemnda orienteres det også om dommene. Leder av rettssaksavdelingen har jevnlig møter med leder av Pasientskadenemnda og direktør for Helseklage, hvor alle prinsipielle dommer gjennomgås. Rettssaksavdelingen utarbeider i tillegg fagnotat om rettspraksis på konkrete tema. Rettskraftige dommer på andre områder blir fulgt opp på tilsvarende måte.

Om sakkyndig oppnevntes uavhengighet:

NPE har en selvstendig utredningsplikt i sakene. Det innebærer at etaten må utrede sakene objektivt og upartisk. Etaten har ingen egeninteresse i utfallet av sakene. I utredningsplikten ligger også at virksomheten må benytte spesialistkompetanse om saken trenger det, og kostnadene ved utredningen må NPE stå for. Valg av riktig sakkyndig og utforming av mandat faller inn under utredningsansvaret. De sakkyndige NPE bruker skal også være upartiske og objektive. NPE opplyser at den opplever de som det. NPE har rammeavtale med nærmere hundre sakkyndige. Avtalene er inngått etter en anbudskonkurranse i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser. I tillegg benytter NPE seg av sakkyndige som tar enkeltoppdrag for virksomheten. Den sakkyndige skal ut fra sin faglige bakgrunn som spesialist gi en vurdering av den behandlingen og oppfølgingen pasienten har fått. NPE legger ingen føringer på hva de sakkyndige skal mene om behandlingen pasienten har fått. Vurderingene fra de sakkyndige bruker etaten i den totale vurderingen av om en erstatningssøker har rett til erstatning eller ikke etter pasientskadeloven.

Som for NPE er det den lovpålagte utredningsplikten for forvaltningen som legger premissene for Helseklages valg av sakkyndige. Saksbehandlingen er skriftlig, men

sakens parter får anledning til å komme med innspill overfor forvaltningen. Dette gjelder både grunnlaget for vurderingen (eksempelvis ved innsyn i journaler, sakkyndigvurderinger mv.) og utfallet av den. De sakkyndige har en sentral rolle i å utrede og vurdere faktum i sakene. De har ikke avgjørelsesmyndighet, men er viktige premisseleverandører til den juridiske vurderingen av saken, som er avgjørende for om pasientens erstatningskrav skal føre frem eller ikke. I praksis vil de tidsnære, dokumenterte opplysningene vektlegges mer enn muntlige opplysninger som tilkommer saken etter at den mottas av NPE eller Helseklage. Helseklage er opptatt av å ha en geografisk spredning i rekrutteringen av sakkyndige og ha tilgang til et bredt spekter av spesialister. Helseklage får bistand fra ulike foreninger og interesseorganisasjoner, for å få faglige og uavhengige innspill til egnede sakkyndige. Dette mener Helseklage gir et godt grunnlag for offentlig tillit til forvaltningen.

Om evaluering

Helse- og omsorgsdepartementet kan ikke instruere etatene om lovtolkning, skjønnsutøvelse eller avgjørelser i enkeltsaker. Departementet styrer gjennom instruks, tildelingsbrev og etatsstyringsmøter. I de årlige etatsstyringsmøtene har partene en gjennomgang av utviklingen over tid i sentrale størrelser som tilgang på nye saker, avvikling og utvikling i restanser og saksbehandlingstider, produktiviteten, medholdsrate, antall forlik, antall saker som bringes inn for domstolene, og fordeling tap/vinn i rettsprosessene m.m. Departementet har særskilt oppmerksomhet knyttet til avviklingen i antall saker. Som påpekt innledningsvis registrerer vi nå en betydelig fremgang i saksavviklingen. Det vil likefult ta noe tid før det gir seg utslag i lavere saksbehandlingstider. Ved nedbygging av restanser vil "gamle" saker trekke opp gjennomsnittet.

Når det gjelder spørsmålet om jeg ser noe behov for å gjøre en evaluering av hvordan NPE og Helseklage fungerer, mener jeg at det ikke er behov for en slik gjennomgang. Pasientskadeordningen er grunnleggende en god ordning, og NPE utbetaler hvert år rundt 1 milliard kroner i erstatning til pasienter og pårørende. Etatene jobber hele tiden med forbedring av saksbehandlingen. De rutiner som er etablert for implementering av rettskraftige dommer og bruk av uavhengige sakkyndige, som her er beskrevet er også grundige og betryggende.

Når det gjelder Helseklage, vil jeg også trekke frem at opprettelsen av etaten har gitt den enkelte fusjonspartner bedre muligheter til å gjennomføre flere effektiviserings tiltak særlig innen digitale løsninger. Etaten ser også betydelig overføringsverdi og mulighet til kompetansedeling på tvers av de ulike saksområdene i bl.a. effektiv arbeidsmetodikk. Det hentes også ut effekter på tvers gjennom harmonisering av regelverk og utvikling av maler basert på beste praksis. Helseklage har nå en mer robust organisasjon enn hva de enkelte klageområdene tidligere hadde og det gir virksomheten flere verktøy til bedre sty-

ring og fleksibilitet gjennom ressursallokering på tvers av

fagområdene. Det gjør etaten også til en mer attraktiv arbeidsplass.

SPØRSMÅL NR. 1809

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Jorid Juliussen Nordmelan

Besvart 17. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Ser regjeringen for seg å bruke tvang for å få kommuner til å slå seg sammen i tiden fremover?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at alle kommunesammenslåinger i perioden 2017-2021 utelukkende skal bygge på lokale ønsker. Regjeringspartiene er samtidig tydelige på at de mener kommuner med mindre enn 5000 innbyggere er å anse som for små. Det er usannsynlig å forvente at kommuner som ennå ikke har valgt å slå seg sammen frivillig vil komme til å gjøre det uten sterkere positive, eller negative, initiativer fra regjeringen.

Svar:

Stortingets vedtak om at kommunesammenslåinger i denne stortingsperioden skal baseres på frivillighet, ligger til grunn for det videre arbeidet med kommunereformen. Regjeringen ønsker å opprettholde den norske tradisjonen med sterke velferdskommuner med stort handlingsrom. Da er det viktig at landet får en mer solid og framtidig rettet kommunestruktur, som kan gi gode og likeverdige tjenester og drive aktiv og helhetlig samfunnsutvikling. Det er fortsatt gode og langsiktige økonomiske virkemidler for kommuner som ønsker å slå seg sammen, slik også Stortinget har gitt sin tilslutning til, jf. Innst. 393 (2017-2018). Regjeringen foreslår i kommuneproposisjonen for 2020 at det i tillegg kan gis støtte til utredning av kommunesammenslåing for de kommuner som ser behov for å fornye kunnskapsgrunnlaget, for å kunne sette spørsmålet på dagsorden i neste kommunestyreperiode.

SPØRSMÅL NR. 1810

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Jorid Juliussen Nordmelan

Besvart 17. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil de som allerede har slått seg sammen få henstillinger om ytterligere å slå seg sammen med flere?

BEGRUNNELSE:

Senest 15. mai i år på kommuneproposisjonskonferansen i regi av Fylkesmannen i Agder uttalte statsråden at kom-

munereformen fortsetter, og at regjeringens mål er at flere kommuner skal slå seg sammen.

Svar:

Alle kommuner, både store og små, bør jevnlig diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å

diskutere om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med

nabokommuner. Om kommuner som allerede har slått seg sammen, ønsker å åpne opp for nye sammenslåingsprosesser, er opp til det enkelte kommunestyre å avgjøre.

SPØRSMÅL NR. 1811

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 13. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Merkur-ordninga holder liv i nærbutikker og lokalsamfunn med store avstander. Merkur-styret har poengtert at formålet er viktigere enn tildelingsreglene, der det er særskilte behov for støtte. Nærbutikken Nørstelien i Nordre land har fått støtte tidligere, men har fått avslag på søknad om støtte til nødvendige tiltak for videre drift knytta til kontantstrøm.

Hva gjør at denne butikken har blitt omfatta av Merkur-ordninga før, men ikke får støtte nå, samtidig som det er økt behov for sikker håndtering av kontanter?

og 10 km avstand – og hvor det foreligger særlige grunner til det – kan få investeringsstøtte fra Merkur-programmet.

Forskriften er på høring nå, med høringsfrist til 26. Juli. Vi tar sikte på at endringene skal tre i kraft i løpet av august. Vi ser at Merkur-programmet er et treffsikkert virkemiddel for butikker i de minste lokalsamfunnene, og vi arbeider for at støtteordningene i Merkur-programmet skal treffe disse butikkene best mulig.

BEGRUNNELSE:

Nærbutikken Nørstelien i Nordre land ble kåra til årets nærbutikk i Hedmark og Oppland høsten 2018.

Svar:

Merkur-programmet er et viktig og populært redskap i regjeringens regional- og distriktpolitikk. Det har vært stor etterspørsel etter de økonomiske virkemidlene Merkur-programmet har de siste årene. I 2017 strammet derfor departementet inn praktiseringen av unntakssaker. Hensikten var å sikre at midlene Stortinget hadde bevilget til Merkur-programmet skulle strekke til gjennom året. Nærbutikken Nørstelien i Nordre land har under ti km til nærmeste innkjøpsalternativ. De har derfor tidligere fått støtte etter at styret for Merkur-programmet har innvilget unntak fra hovedregelen mht avstand.

Vi har imidlertid sett at en absolutt grense på 10 km slår uheldig ut for en del distriktsbutikker og deres lokalsamfunn. I tillegg er de økonomiske rammene for Merkur-programmet betydelig økt de siste årene. Bevilgningen ble økt med 10 millioner kroner i statsbudsjettet for 2019, og samlet bevilgning i år er 59,7 millioner kroner.

Vi har derfor startet arbeidet med å justere forskriften for Merkur-programmet, slik at butikker med mellom 5

SPØRSMÅL NR. 1812**Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 17. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

I Hordaland fylkeskommunes statusrapport om Prosjekt innfartsparkering står det:

«Det har vore fleire møter mellom Bergen kommune / BaneNOR / Hordaland fylkeskommune for mellom anna å få eit framtidig parkeringshus inn i reguleringsplanane for Indre Arna sentrum. Oppgåva er prioritert».

Kan statsråden opplyse om status for dette prosjektet og når et sterkt, lokalt behov for innfartsparkering er løst?

Svar:

Bane NOR opplyser at det er regulert inn eit parkeringshus i områdeplanen som blei vedtatt i 2014, og at Bane NOR sitt prosjekt for utbygging av dobbeltsporet Arna-Fløen

disponerer dette arealet, som kan frigjerast tidlegast i 2022.

Bane NOR skal drive verksemda etter forretningsmessige prinsipp, og har difor laga ein parkeringsstrategi som gir føretaket inntekter som kan nyttast til å drifte parkeringane og forbetre tilbodet ved stasjonane. Bane NOR estimerer at frekvensaukinga muliggjort av dobbeltsporet mellom Arna og Fløen, vil gje auka etterspørsel etter parkeringsplassar i Arna.

Betalingsnivået for innfartsparkering i området er i dag ikkje tilstrekkeleg til å finansiere eit parkeringshus, men Bane NOR vil ved auka etterspørsel etter parkeringsskapasitet vurdere å byggje andre og meir kostbare løysingar enn flateparkering dersom betalingsvilja til brukarane er til stade.

SPØRSMÅL NR. 1813**Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Sheida Sangtarash****Besvart 17. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre en satsing på forskning og faglig utvikling på dette området slik at ME pasienter kan få riktig og forsvarlig behandling i sitt møte med spesialisthelsetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Mange i pasientgruppa med diagnosen ME beskriver negative møter med spesialisthelsetjenesten. De beskriver manglende tilbud om hjelp og behandling, og store uenigheter i fagmiljøene når det gjelder valg av behandlingsform. Flere beskriver det de opplever som feilbehandling, der de får en forverring av symptomene og opplever å bli mistenkt for manglende motivasjon og vilje. Mange får ikke praktisk hjelp eller lindrende behandling og er overlatt til seg selv. Pasientgruppa beskriver et utstrakt problem med manglende medvirkning i tjenestetilbudet som tilbys dem og en dyp fortvilelse over at det ikke

finnes hjelp å få. Kampen for å bli lyttet til og trodd som pasient sliter ut en allerede svært belastet pasientgruppe. ME rammer både barn, unge og voksne.

Pasientgruppa hadde en aksjon i mai 2019, der de kom med fire krav:

1. Økt tildeling og investering i biomedisinske forskningsprosjekter.
Tildelinger og investeringer må stå i forhold til sykdommens alvorlige belastning.
2. Kliniske forsøk.
Kliniske forsøk for å sikre medisinsk behandling for ME.
3. Korrekt medisinsk utdanning.
Feilinformasjon må byttes ut med korrekt kunnskap og kompetanseheving
Medisinsk utdanning og kliniske retningslinjer for behandling og pleie må oppdateres
4. Økt politisk forpliktelse.

Helse- og omsorgsdepartementet må vise tydelig ledelse.

Starte umiddelbare tiltak og vise forpliktelse til me-saken.

Svar:

Både barn, unge og voksne med ME og deres pårørende er i en sårbar og krevende situasjon. Det er viktig at tjenesteapparatet møter disse med forståelse, omsorg, profesjonalitet og med oppdatert kunnskap. Regjeringen har derfor gjennom de senere årene prioritert en rekke tiltak for denne gruppen som jeg kort ønsker å presentere i mitt svar.

Gjennom mange år er det gitt føringer til Norges forskningsråd og de regionale helseforetakene om å prioritere forskning på området. I 2019 ble det også øremerket 2 mill. kroner ekstra til Forskningsrådet til forskning på ME. Føringerne bidro til at Forskningsrådet og de regionale helseforetakene, etter nasjonal og regional konkurranse, finansierte den nasjonale kliniske multisenterstudien med bruk av legemidlet Rituximab som to forskere ved Haukeland universitetssykehus HF hadde hovedansvaret for. I 2018 bekreftet de to forskerne, etter en grundig analyse av resultatene fra studien, at Rituximab ikke hadde ønsket effekt. Jeg mener at kliniske studier er viktig nettopp for å finne nye behandlingsmetoder, men også for å avkrefte metoder og legemidler som ikke har effekt.

I arbeidet med pasientens helsetjeneste er brukervedvirkning i forskning viktig. Dette er løftet frem i regjeringens handlingsplan for oppfølging av HelseOmsorg21 strategien. Når pasienter og helsetjenesten er med på å definere kunnskapsbehov og tar del i forsknings- og innovasjonsprosessen øker sjansen for at ny kunnskap reflekterer brukernes behov og at ny forskning faktisk blir tatt i bruk. Derfor har mitt departement gitt Forskningsrådet og de regionale helseforetakene i oppdrag å øke brukermedvirkningen i forskning. I tillegg har jeg innført et nytt virkemiddel kalt behovsidentifisert forskning, fordi dette gir pasienter og andre sentrale brukere av forskningsresultater en helt annen mulighet til å påvirke prioritering av forskning. Statsministeren deltok i 2017 på markeringen av fire CFS/ME prosjekter på Oslo universitetssykehus som fikk støtte gjennom dette nye virkemidlet fra Norges forskningsråd. Det ble satt av 30 mill. kroner til disse prosjektene. To av prosjektene skal forsøke å finne ut mer om årsakene til sykdommen, ett prosjekt skal studere hvordan pasienter og pårørende blir møtt av de offentlige tjenestene og det siste prosjektet skal studere effekten/virkningen av en ny behandling for denne pasientgruppen. Det er fortsatt for tidlig å si noe om resultatene herfra.

Norge er representert ved Nasjonal kompetansetjeneste for langvarige utmattelsestilstander i det europeiske forskernettverket på CFS/ME– Euromene. Forskere

fra rundt ti europeiske land skaffer oversikt over hva som finnes av tilbud til pasientgruppen for diagnostisering, utredning og behandling, og biomedisinsk forskning i europeiske land. Den norske Biobanken for langvarige utmattelsestilstander (CFS/ME) på Aker sykehus i Oslo har samlet registerdata for mer enn 100 pasienter. De har et nært samarbeid med UK CFS/ME Biobank i London. Biobanken er nå koplet opp mot det europeiske nettverket Euromene hvor det planlegges felles prosedyrer for datainnsamling i eksisterende biobanker/register og for de som er under utvikling, slik at de kan slå sammen data fra biobanker i ulike europeiske land

Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal veileder om utmattelsestilstander, slik som ME, som er rettet mot helsepersonell både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Målet med veilederen er å bidra til faglig forsvarlighet og god kvalitet i tjenestene. Videre er det laget nasjonale retningslinjer for Lærings- og mestringskurs for CFS/ME i alle helseregioner og det er ferdigstilt et landsomfattende Nettbasert kurs om CFS/ME. Det ble i 2017 også laget et nasjonalt læringsnettverk for CFS/ME på nett som er lagt ut til fri benyttelse for pasienter, publikum og helsearbeidere. Det er utviklet flere standardiserte pasientforløp for pasienter med smertetilstander som er forankret ved St. Olavs Hospital, dette er utarbeidet i samarbeid med tverrfaglige smerteklinikker i Norge. I tillegg til dette har jeg gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide pakkeforløp for pasienter med bl.a. ME.

Innen utdanningsfeltet er det etablert et nytt styringssystem der målet er at utdanningene skal være framtidrettede og være i tråd med tjenestenes kompetansebehov og brukernes behov. Det utarbeides retningslinjer med minstestandarder for sluttkompetansebeskrivelser for samtlige grunnutdanninger innen helse og sosial. Gjennom styringssystemet får både tjenestene og brukerne økt innflytelse på det faglige innholdet i utdanningene. Det er også utarbeidet ny spesialistutdanning for leger. Læringsmålene er forskriftsfestet og definerer hva en legespesialist skal forstå, kunne eller være i stand til å utføre. I tillegg til fagspesifikke læringsmål innføres læringsmål i utøvelse av legerollen som gjøres gjeldende for alle spesialiteter og der temaene strekker seg over hele utdanningsløpet. Her inngår temaer innen etikk, kommunikasjon, brukervedvirkning, opplæring av pasienter og pårørende, helsesystemkunnskap, forskningsforståelse og kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lover, samhandling, ledelse og organisering.

Som representanten ser er det satt inn mange tiltak de senere årene for de som rammes av ME. Jeg ønsker at disse tiltakene bidrar til at vi får mer kunnskap om ME og at de som mottar hjelp fra helsetjenesten føler seg godt og trygt ivaretatt av helsepersonell med god og riktig kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1814**Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 17. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Rullebanen i Bodø er utslitt både i overflaten og strukturelt som følge av mange års bruk. Det ble i 2014 gjort en større operasjon for å holde overflaten av rullebanen sammen som ble gitt 10 års levetid. Samtidig er det planlagt bygging av en ny rullebane.

Når vil den nye rullebanen være operativ for sivil luftfart?

Svar:

Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029 (NTP) var regjeringa positiv til ei flytting av Bodø lufthamn, noko Stortinget slutta seg til i Innst. S 400 (2016–2017). Flyttinga vart kostnadsrekna til 5,2 mrd. kr, og det vart prioritert 2,4 mrd. kr i statlege midlar til flyttinga. Resten skal finansierast av Avinor og lokale bidrag. I NTP vart det vist til at flyttinga burde gjennomførast innan ti år for å unngå unødvendige investeringar i dagens rullebane.

I eit innspel til dette svaret har Avinor vist til at selskapet følgjer tilstanden til rullebanen ved Bodø lufthamn nøye. Ei vurdering frå 2018 viste at tilstanden er vorten dårlegare, men at Avinor, gjennom vedvarande overvaking og forsterka vedlikehald, kan unngå ei større rehabilitering før ei ny lufthamn står ferdig.

I brev den 6. september 2017 gav Samferdselsdepartementet Avinor i oppdrag å halde fram med planlegginga

av flyttinga av Bodø lufthamn. Som ein del av oppdraget skulle Avinor utarbeide ein framdriftsplan og innleie dialog med Bodø kommune og Nordland fylkeskommune om det lokale bidraget. Ifølgje framdriftsplanen til Avinor vil den nye lufthamna kunne stå ferdig i tidsrommet 2024–2026.

Bodø kommune har vendt seg til Samferdselsdepartementet og vist til at kommunelova er til hinder for å få på plass det lokale bidraget, og etterlyst alternative løysingar. Mellom anna vart eg informert av Bodø kommune om problemstillinga i eit møte den 10. desember 2018.

Den 5. mars 2019 informerte Avinor Samferdselsdepartementet om at Avinor hadde bestemt seg for å skuve på igangsettinga av forprosjektet som følgje av uvissa rundt det lokale bidraget. Ifølgje Avinor ville dette "Mest sannsynlig [...] få konsekvenser for når forprosjektet kan sluttføres, men ikke nødvendigvis når prosjektet i sin helhet kan avsluttes." I eit innspel til dette svaret har Avinor òg presisert at det – fram til forprosjektet er gjennomført og det ligg føre ei ekstern kvalitetssikring av styringsgrunnlaget og kostnadsgrunnlaget (KS2) – vil vere betydeleg uvisse knytt til mellom anna når prosjektet kan avsluttast.

Samferdselsdepartementet har vurdert alternative løysingar for det lokale bidraget. Eg orienterte Bodø kommune om dette arbeidet i eit møte 24. mai. Eg tek sikte på å kome attende med ei nærare utgreiing om desse vurderingane til Avinor og Bodø kommune.

SPØRSMÅL NR. 1815**Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 18. juni 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Fem foreldreløse barn er hentet fra Syria. Det forutsettes at Regjeringa har sikret at alle relevante faginstanser med ansvar ble satt i full beredskap når de ankom og at statlige myndigheter sikret nødvendig faglig bistand ble gitt i det praktiske arbeidet.

Kan det bes om en fullstendig oversikt over dato for og innholdet i de henvendelser som er gått til alle relevante faginstanser og til Oslo kommune, med unntak av taushetsbelagte opplysninger om barna?

Svar:

Utenriksdepartementet har arbeidet over lengre tid, i tett samarbeid med syv andre departementer, med nødvendige avklaringer av regelverk og for å finne løsninger på en rekke praktiske utfordringer, slik at det skulle ligge til rette for eventuell retur av barn av norske fremmedkrigere. Utfordringene de ulike etatene stod overfor, måtte løses raskt og den nødvendige beredskapen måtte etableres slik at vi var klare til å håndtere enkeltsaker når det ble aktuelt.

Fem foreldreløse barn ble hentet fra Syria til Norge mandag 3. juni 2019. Arbeidet med å lokalisere, identifisere og legge til rette for at barna kunne tas ut av Syria og hentes til Norge har pågått over lengre tid. Det å hente fem små barn ut av et konfliktområde, med store sikkerhetsutfordringer, forutsatte omfattende tiltak for å ivareta sikkerhet, både til barna og til personellet som gjennomførte oppdraget. Hensynet til sikkerheten har derfor lagt føringer for gjennomføringen.

Dersom arbeidet hadde blitt kjent før barna var hjemme, kunne det vanskeliggjort, og i verste fall umuliggjort, en trygg henting. Det var nødvendig å balansere behovet for å forberede mottaket i Norge, og samtidig ivareta sikkerheten og behovet for skjerming underveis. Det var også stor usikkerhet knyttet til om og når barna kunne hentes, frem til kort tid før det skjedde.

I lys av dette ble de ansvarlige etater varslet så snart som mulig, slik at de kunne gjøre nødvendige forberedelser. Det ble i tidlig i mai opplyst i møte med BFD og Bufdir at vi arbeidet for å hente barna hjem og at de berørte etatene måtte være forberedt på at barna kunne ankomme innen kort tid, og uten særlig varsel.

Informasjon om barnas situasjon tilsa at det viktigste behovet ved hjemkomst var at de fikk nødvendig helsehjelp. Dette ble kommunisert til de ansvarlige etatene i midten av mai, der det ble informert om at det ble planlagt for mottak og umiddelbar oppfølging av barna i helsevesenet, der barnevernet ville bli koblet på etter

ankomst. Det var en felles forståelse blant de involverte etatene at barnevernet ikke hadde hjemmel til å starte en undersøkelsessak før barna var tilbake i Norge.

I slutten av mai var det sannsynlig med en løsning innen relativt kort tid. Beredskapen for å iverksette en uthenting ble iverksatt 27. mai, og samme dag varslet Utenriksdepartementet Fylkesmannen med anmodning om å utnevne verge for barna, samt varsle barnevernet. Den 28. mai bekreftet Fylkesmannen at verger ville bli utnevnt, samt at barnevernet var varslet. Den 29. mai informerte Fylkesmannen UD om at verger var utnevnt. Utenriksdepartementet etablerte også direkte kontakt med vergen, som den 31. mai opplyste at vedkommende også hadde vært i kontakt med barnevernet. Det var enighet om at vergen skulle ivareta dialogen med barnevernet.

Først 2. juni fikk Utenriksdepartementet tillatelse til å hente barna i flyktningeleiren og ta de hjem til Norge. Den 3. juni ble barna hentet av norsk personell, herunder helsepersonell som ivaretok barna under reisen hele reisen fra Syria til Norge. Det ble lagt vekt på at personell som barna hadde knyttet seg til, samt barnelege og barnepleier, fulgte barna helt frem til det forberedte mottaket på sykehus.

På formiddagen den 3. juni – kort tid etter at barna var hentet i leiren - informerte vi barnas verge om at barna var hentet og ville ankomme Norge senere samme kveld. Etter avtale ble samtalen fulgt opp neste dag, da vi fikk bekreftet at vergen var i kontakt med sykehuset der barna oppholdt seg, og at barnevernet var koblet på. Dette fikk vi også bekreftet fra helsevesenet.

Fem små barn, som har levd under vanskelige og utrygge forhold uten sine foreldre, er blitt hentet trygt til Norge i et godt samarbeid mellom offentlige etater. Det er godt at barna nå er trygt tilbake i Norge, hvor de har familie, og hvor de vil få den oppfølgingen de trenger av hjelpeapparatet.

SPØRSMÅL NR. 1816

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 14. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Mandag 8. april 2019 kom politiet på døra til Ahmed i Lofoten for å sende ham ut, etter 22 års botid i Norge. Han er pappa til fire norske jenter i alderen 5 til 12 år, og kona er

norsk statsborger. Stortinget har i Innst. 140S (2017 2018) vedtatt at også andre reaksjonsformer enn utvisning skal kunne brukes når hensynet til barn tilsier det.

Mener statsråden det er forholdsmessig å utvise en firebarnsfar som har bodd i Norge i 22 år, og når vil statsråden følge opp Stortingets vedtak?

BEGRUNNELSE:

I 1990 flyktet fjorten år gamle Ahmed fra Libanon. I Tyskland ble han rådet til å oppgi feil personalia av personer han hadde tillit til, og oppgav til tyske myndigheter at han var fra Irak og diktet opp et navn. Han fikk asyl og varig opphold. I 1997, 22 år gammel, reiste han til Norge for å bosette seg hvor hans to eldre brødre bodde. Han kom inn i landet med den falske identiteten han hadde oppgitt da han søkte asyl i Tyskland. Han fikk opphold i Norge. Tidlig, allerede før han traff sin kone, meddelte han norske myndigheter at han som 14-åring hadde oppgitt feil personalia til tyske myndigheter.

Ikke før i 2016 kom saken hans opp i tingretten, hvor han fikk medhold i at hensynet til hans fire barn og deres rett til å vokse opp med både mor og far veide tyngre enn den løgn han som 14-åring hadde presentert for tyske myndigheter.

Når saken kom opp i lagmannsretten på nytt i 2018 ble det uttrykt tvil om resultatet, men retten kom til å gi UNE medhold om å vise mannen bort fra landet. Dette til tross for at far hadde vært hoved omsorgsperson for barna

på grunn av mors helse, og at det vil være svært vanskelig for familien å utøve sin rett til familieliv ved å etablere seg sammen i Libanon.

Svar:

Som representanten Karin Andersen er kjent med, har jeg ikke anledning til å kommentere avgjørelsen i enkeltsaker. Ut fra lagmannsrettens dom i saken merker jeg meg for øvrig at det gjelder en utlending som fikk vedtak om tilbakekall av oppholdstillatelsen fra Utlendingsdirektoratet i 2006, og som fikk vedtak om utvisning fra samme instans i 2007. Utlendingsnemnda reduserte senere innreiseforbudets varighet fra varig til fem år. Lagmannsretten avgjorde i 2018 at vedtaket om utvisning var gyldig.

Når det gjelder Stortingets anmodningsvedtak nr. 542 (2017-2018), lyder dette:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme eventuelle forslag om endring av utlendingsloven som gjør det mulig for utlendingsforvaltningen å supplere bruk av utvisning og innreiseforbud med et bredere sett av reaksjonsformer når særlige forhold tilsier det, som hensynet til barns beste.»

Departementet utreder et forslag til regelendring som det tas sikte på å sende på offentlig høring i neste halvår. Jeg vil deretter komme tilbake til Stortinget om saken.

SPØRSMÅL NR. 1817

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 17. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Siden regjeringen tiltrådte har det vært lovet et testsenter for oljevern lokalisert i Lofoten og Vesterålen. Foreløpig er det kommet noen få stillinger i Svolvær og ingen etablering på Fiskebøl.

Når vil senteret være ferdig, hvor mye har utredningene kostet så langt og med de ambisjonene regjeringene har for senteret hvor mange arbeidsplasser anslår en at det vil bli?

Svar:

På kun eit år har senter for oljevern og marint miljø blitt etablert i Svolvær med 12 tilsette, noko som eg anser som meir enn "nokre få stillingar". Senteret skal utviklast til å bli eit kompetansesenter innanfor arbeidet med oljevern

og marin plastforsøpling og fremje kunnskap, kostnadseffektive og miljøvenlege teknologiar og metodar. Senteret blei etablert i Svolvær i Vågan kommune i februar 2018.

Senteret skal etablerast med tilhøyrande FoU/praktiske oppgåver på Fiskebøl i Hadsel kommune. For regjeringa er det viktig å sikre at utviklinga av Senter for oljevern og marint miljø også i det vidare skal vere godt forankra og gi ei nytte for samfunnet.

I januar 2018 leverte Kystverket ei utgreiing av etablering av fasilitetar for simulering av isfylte farvatn og strender. For å sjå Kystverket si utgreiing i samanheng med etableringa av Senter for oljevern og marint miljø på Fiskebøl, og dermed leggje til rette for den beste moglege løysinga for etablering av testfasilitetar, gav Samferdselsdepartementet Kystverket og Senter for oljevern og marint miljø hausten 2018 i oppdrag greie ut etablering

av fasilitetar for testing av oljevernteknologi. Det blei presisert at utgreiinga skulle ha ei brei tilnærming der både oljevern, marin forsøpling og synergiar skulle vurderast. Ulike alternativ for etablering av testfasilitetar på Fiskebøl er blant dei aktuelle alternativa i utgreiinga. Kystverket og Senter for oljevern og marint miljø leverte utgreiinga 29. mars 2019, og denne er no til behandling i Samferdselsdepartementet.

Det blei brukt i alt om lag 12,2 mill. kr i perioden 2015-2017 til planlegging av senteret. Dette er kostnader til sekretariatet som utgreidde konsept for senteret, inkluderte utgifter til eksterne utgreiingar. På utgreiinga om testfasilitet for oljevernteknologi blei det brukt om lag 2,2 millionar kroner, hovudsakeleg på ei ekstern utgreiing utført av DNV GL.

Det er ei krevjande oppgåve å etablere ein ny, statleg etat. Til tross for dette har vi allereie komen langt. Regje-

ringa har på eit år etablert Senter for oljevern og marint miljø med hovudkontor i Svolve med 12 tilsette. Det er ikkje mogleg no å love eit eksakt tidspunkt for etableringa på Fiskebøl, men eg kan forsikre om at regjeringa har dette høgt oppe på dagsorden, og vil syte for at Senter for oljevern og marint miljø også etablerast i Fiskebøl.

Regjeringa har tidligare skissert at senteret skal ha 10-20 tilsette. Som nemnt over er det i dag 12 tilsette ved senteret, og ytterlegare ein person vil bli tilsett i nær framtid. Eg vil seie at vi ligg godt an i etablering av etaten. Vidare vekst i talet på tilsette må vurderast ut i frå senterets behov. Eg er oppteken av å gi senteret moglegheit til å finne ut av korleis dei kan løyse utfordringane best mogleg, for så å utvikle senteret vidare. Det må påreknast ei auke som fylgje av etableringa på Fiskebøl, men det er for tidleg å anslå kor mange tilsette det vil vere behov for her.

SPØRSMÅL NR. 1818

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 17. juni 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

I Norsk veterinærtidsskrift nr. 4 2019 er det en fagartikkel av forskerne Mo og Poppe med et sterkt budskap om dødeligheten blant rensefisk i norske fiskeoppdrett. Over 50 millioner rognkjeks og leppefisk settes nå årlig ut i mærdene, og mye tyder på at de fleste dør under transport eller på jobb etter et kort liv i et forferdelig miljø.

Ser statsråden dette enorme dyrevelferdsproblemet og vil hun ta initiativ for å framskaffe tall for dødlighet og sette bruk av rensefisk i lakseoppdrett under lupen?

BEGRUNNELSE:

I den nevnte fagartikkelen i Norsk Veterinærtidsskrift nr. 4 2019 skriver forskerne av Tor Atle Mo og Trygve Poppe følgende:

"Dyrevelferdsloven gjelder for fisk på samme måte som for husdyr

og andre landlevende dyr. Hvorfor blir ikke da dødelighet hos rensefisk

under transport eller i merder håndtert på samme måte som dødelighet hos

produksjonsdyr i norske gårdsbruk? En bonde som vanskjøtter sine kuer

risikerer fengselsstraff. Hva er grunnen til at ingen retts- eller forvaltningsmyndighet finner det uakseptabelt at

titusenvis av produksjonsfisk hver dag lider og dør?

Blir dødelighet hos rensefiskene utelatt fra alle statistikker fordi

alle skjønner at dette er medaljens bakside som ikke tåler dagens lys?

er grunnen til at dødelighetstall og dødsårsaker for rensefisk ikke oppgis"?

Vi snakker om enorme tall for dødelighet, en dødelighet som helt har vært oversett i forvaltningskretser så langt. I 2017 oppgis det at 56 millioner rensefisk ble satt ut i merdene. Selv om det er allminnelig kjent at utrolig mange dør under transport og i det miljøet de blir satt ut i (tett stim av rovfisk istedet for i det naturlige tangbeltet med skjul og spredte forekomster av fisk), finnes ingen kjent statistikk for tapet, altså for dødeligheten.

Forskerne sier avslutningsvis:

"Hvert år dør det langt flere fisk i norske oppdrettsanlegg enn summen av alle produksjonsdyr i norsk landbruk. Som for hus-

dyrene på land, har Mattilsynet den samme viktige rollen for å hindre at produksjonsfisk, inklusive rensefisk, lider og dør".

Det skal også minnes om at i nyhetsbildet om laksedøden pga algeoppblomstringen, var det knapt noen som nevnte eller skrev om dyrevelferdsproblemet i dette. Laksen kunne ikke svømme vekk fra disse lukkede sekene, og de ble sakte, men sikkert kvalt.

Og hva med rensefiskene? De var selvsagt ikke i noens tanker.

Svar:

Spørsmålet er stilet til landbruks- og matministeren, men besvares av meg som rett statsråd.

Rensefisk har fått en stadig viktigere rolle i kampen mot lakselus. I 2018 ble det satt ut over 48 millioner rensefisk. Det er flere ting som tyder på at rensefisken så langt ikke er godt nok tilpasset livet i oppdrett, eller at deres behov ikke blir tilstrekkelig ivaretatt. Dette resulterer i at mye av rensefisken som settes ut, forsvinner og sannsynligvis dør i løpet av oppdrettsfiskens produksjonssyklus.

Jeg mener det er viktig å sikre at både vill og oppdrettet rensefisk høstes, oppdrettes, brukes og oppbevares på en måte som ivaretar hensynet til dyrenes helse og velferd og naturens mangfold.

Regelverket som gjelder for rensefisk, ble endret i 2018. Da ble rensefisken definert som et akvakulturdyr, på lik linje med oppdrettsfisken. Det innebar at rensefisken fikk den samme lovmessige beskyttelsen som annen oppdrettsfisk, bl.a. ved at rensefisken nå omfattes av dyrevelferdslovens bestemmelser. Endringen medførte innsk-

jerpinger i krav til driftsrutiner og internkontroll som gjør at forvaltningen nå får bedre oversikt over velferd, helse og dødelighet hos rensefisk. I det nye regelverket er det innført krav til rapportering av antall utsatt fisk, registrert dødelighet og antall levende fisk tatt ut på artsnivå. Dette vil gi oppdretter og myndigheter bedre oversikt over hvor mye som dør og uregistrert svinn. At det ikke har vært krav om rapportering av dødelighet hos rensefisk tidligere, er noe av grunnen til at det ikke finnes gode statistikker over dødelighet. Fiskeridirektoratet vil etter hvert utarbeide tapsstatistikk for rensefisk, på samme måte som for annen oppdrettsfisk, men det gjenstår enda noe arbeid for at statistikken skal bli komplett og korrekt.

Mattilsynet gjennomførte i 2018 en tilsynskampanje på bruk av rensefisk. Kampanjen fokuserte på dødelighet og hvordan dødelighet registreres. I tillegg så Mattilsynet på hvordan det ble arbeidet med faktorer som kan bidra til å senke dødeligheten og bedre velferden til rensefisken. Tilsynet inspiserte 167 matfiskanlegg og sendte ut spørreundersøkelse til alle matfiskanlegg som har rensefisk, og har fått nærmere 300 svar. Mattilsynet arbeider nå med å oppsummere resultatene.

Havbruksnæringen arbeider for å bedre velferden for rensefisk. I prosjektet RENSVEL (finansiert av FHF) har Nofima utviklet kunnskapsbaserte operative velferdsindikatorer som kan brukes for å sikre bedre velferd for rensefiskartene berggyllt (*Labrus berggyllta*) og rognkjeks (*Cyclopterus lumpus* L.). Sluttrapporten ble publisert i mai 2019. Jeg har tiltro til at dette kan bli et godt verktøy for oppdretterne til å bedre velferden for rensefisken.

SPØRSMÅL NR. 1819

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 17. juni 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Kan statsråden gi konsesjon til utbygging av NorthConnect-kabelen dersom det gir høyere strømpris i Norge?

BEGRUNNELSE:

Teknisk ukeblad skriver torsdag 6. juni at regjeringen har bedt NVE om å utsette avgjørelsen om bygging av en ny strømkabel til Skottland. Videre skriver Teknisk ukeblad at

«NVEs vurdering av en eventuell ny strømkabel til Storbritannia (Northconnect) har siden februar vært varslet å være «like om hjørnet». Nå melder derimot regjeringen om at de har bedt NVE utsette saken til kraftmarkedsanalysen for 2019 er klar.»

Teknisk ukeblad skriver også at

«I brevet til NVE skriver Olje- og energidepartementet (OED) at virkninger på kraftmarkedene – herunder strømprisen – er viktig når samfunnsøkonomien i prosjektet skal vurderes.»

I NorthConnect sin egen konsesjonssøknad er det anslått at kabelen vil føre til økte strømpriser i Norge.

Svar:

For å eie eller drive utenlandsforbindelser som er omfattet av energiloven § 3-1, kreves særskilt konsesjon fra departementet. I henhold energiloven § 4-2 skal det ved vurderingen av om konsesjon bør gis legges vekt på prosjektets samfunnsøkonomiske lønnsomhet, forholdet til eventuelle konkurrerende prosjekter og transparente og ikke-diskriminerende hensyn for øvrig.

I konsesjonsbehandlingen av utenlandsforbindelser gjennomgås alle samfunnsmessige nyttevirksomheter og kostnader ved prosjektet både for produsenter og forbrukere. Kun prosjekter som vurderes å være samfunnsøkonomisk lønnsomme samlet sett kan tildeles konsesjon. Hvorvidt strømprisene i gjennomsnitt går opp eller ned som følge av at en utenlandsforbindelse etableres, er et moment i en helhetlig vurdering av de samlede virkningene, men er ikke alene tilstrekkelig for at det kan gis eller ikke gis konsesjon.

SPØRSMÅL NR. 1820

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 19. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Har Helse- og omsorgsdepartementet benyttet tjenester fra PR- og kommunikasjonsbyråer som for eksempel First House siden regjeringen tiltrådte i 2013, hvilke oppdrag har byråene eventuelt utført, og hvor mye penger har departementet brukt på slike tjenester i denne perioden?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstilleren er kritisk til en utvikling der PR- og kommunikasjonsbransjen får stadig større innflytelse over politikken og den offentlige debatten. Spørsmålsstilleren er i tillegg skeptisk til at departementer skal bruke

av fellesskapets penger på slike byråer. Statsråden bes derfor svare på hvorvidt departementet benytter seg av slike tjenester, og eventuelt i hvilket omfang.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet kjøper ikke eksterne kommunikasjonstjenester fra byråer som representanten Toppe viser til, og har følgelig ikke brukt penger på dette.

Departementet kjøper bare eksterne kommunikasjonstjenester til utforming av grafisk materiell og i noen grad ferdigstilling av lyd og bilde. Dette gjøres gjennom fellesavtaler gjennom Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS).

SPØRSMÅL NR. 1821

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 18. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Har Helse Midt Norge RHF (HMN) gjennomført foretaksmøte slik at Helse Møre og Romsdal HF (HMR) nå i realiteten er overstyrt for å realisere nedskjæringsplanen

som er nødvendig for å kunne bygge nytt sjukehus på Hjelset?

BEGRUNNELSE:

I Helseforetakslovens § 16 «Eierstyring. Foretaksmøtets myndighet mv.» heter det: «Eier utøver den øverste myndighet i foretak i foretaksmøtet. Eier kan ikke utøve eierstyring i foretak utenom foretaksmøte.»

Jeg er gjort kjent med dokumentet «Mandat og roller gruppe HMN», der det kommer fram at Mads E. Berg, leder porteføljekontor - seniorrådgiver eieravdelingen i HMN skal lede en gruppe som skal bistå ledelsen i Helse Møre og Romsdal HF med å sikre gjennomføring av tiltak vedtatt av styret for å komme i økonomisk balanse. Denne gruppen inkluderer bare økonomidirektør Heidi Nilsen fra HMR mens den resterende ledelse, ansatte og tillitsvalgte ved HMR neglisjeres. Nedskjæringsprosessen får dermed ikke tillit i HMR sin organisasjon og tillitsvalgte i HMR er heller ikke med i prosessen.

Denne framgangsmåten betyr etter min mening brudd på § 29 i Hovedavtalen Spekter-LO Stat/Unio hvor det heter: «Utviklingen av former for medbestemmelse og et bedre arbeidsmiljø i virksomheten vil forutsette en utstrakt desentralisering og delegering av beslutningsmyndighet innen virksomheten, slik at de som arbeider innenfor den enkelte enhet gis større adgang til selv å treffe beslutninger i det daglige arbeid.» I samme paragraf heter det videre: «Ved etablering av arbeids-, prosjekt og styringsgrupper innen virksomheten, som ikke er en del av den etablerte faste organisasjonen, bør berørte ansatte sikres reell innflytelse. De tillitsvalgte skal uttale seg om gruppens sammensetning og mandat.»

Dessuten er framgangsmåten etter min vurdering brudd på arbeidsmiljølovens § 15, som blant annet omhandler informasjon og drøfting ved masseoppsigelse.

Hvis denne framgangsmåten aksepteres av statsråden, betyr det derfor etter min mening at dette er i strid med lov og avtaleverk, herunder arbeidsmiljøloven og hovedavtalen.

Helse Møre og Romsdal HF blir nå i realiteten overstyrt av folk fra Helse Midt Norge RHF. Uten gjennomført foretaksmøte vil dette etter min vurdering være i strid med helseforetakslovens § 16.

Dette gir også stor sannsynlighet for at både nedskjæringsprosessen vil mislykkes og at det nødvendige kontinuerlige forbedringsarbeidet i organisasjonen blir umuliggjort. Skal prosessen ha legitimitet i virksomheten, er det helt nødvendig at omstillingen starter opp på nytt og gjennomføres i samsvar med lov og avtaler.

Svar:

Helse Midt-Norge RHF holdt foretaksmøte i Helse Møre og Romsdal HF 13. mai 2019. Av protokollen framgår det at bakgrunnen for møtet var at styremedlem og nestleder May-Helen Molvær Grimstad hadde bedt om fritak

fra sitt verv, og i tillegg at styremedlem Nils Kvernmo ble konstituert som administrerende direktør for Helse Møre og Romsdal HF 29. april. Foretaksmøtet oppnevnte derfor to nye styremedlemmer: Lodve Solholm og Gerd Marit Langøy. Ingen andre saker ble behandlet i dette foretaksmøtet.

Helse Møre og Romsdal har hvert år siden etableringen i 2011 hatt negative avvik målt mot økonomisk resultatkrav. For 2019 er det beregnet en økonomisk prognose på -100 mill. kroner i negativt regnskapsresultat, mot et budsjett på -44 mill. kroner. Administrerende direktør i Helse Møre og Romsdal varslet i styremøte 15. mai at han ville komme tilbake med en styresak med skisse til reduksjon i kostnader for 2019. «Sak 47/19 Plan for kostnadsreduksjon i Helse Møre og Romsdal HF» ble behandlet i styremøtet 12. juni. Det ble der gjort følgende vedtak:

"1. Styret for Helse Møre og Romsdal sluttar seg til nivå på omstilling slik som skissert i styresaka.

2. Styret ber adm. direktør utarbeide ein detaljert gjennomføringsplan som sikrar naudsynt framdrift for å forbetre den økonomiske prognosen for 2019.

3. Styret ber adm. direktør gjennomføre ein konsekvensanalyse av tiltaka og sette i verk eventuelle avbøtande tiltak. Styret føresett at gjennomføringsplana blir drøfta med tillitsvalte i tråd med lov- og avtaleverk."

Helse Midt-Norge opplyser at det som hjelp i arbeidet med omstilling har blitt etablert et ressursteam som skal bistå ledelsen i Helse Møre og Romsdal med å sikre gjennomføring av tiltak vedtatt av styret for å komme i økonomisk balanse. De skal bistå operative ledere med å utarbeide detaljert framdriftsplan og gjennomføring av denne. Klinikksjef og stabsdirektør er ansvarlig for omstilling og gjennomføring i sin klinikk/avdeling og for å utnevne ansvarlig leder for det enkelte tiltak. Ressursteamet er til disposisjon for tiltaksansvarlig og klinikksjef for å sikre kapasitet til planlegging, gjennomføring og rapportering. Ressursgruppen er opprettet på initiativ fra administrerende direktør i Helse Møre og Romsdal og innebærer ingen endringer i beslutningsstrukturen i helseforetaket.

Resultatutvikling og status for helseforetakene blir fulgt opp gjennom administrative dialogmøter og det regionale styret får lagt fram statusrapport for hver måned. Styreleder og administrerende direktør i Helse Møre og Romsdal har også blitt invitert til å gi en nærmere orientering til det regionale styret om status og omstillingsarbeidet i helseforetaket, sist i styremøtet 25. april.

Når det gjelder informasjon om prosessene som er lagt til grunn i omstillingsarbeidet så viser jeg til saksframlegget: <https://ekstranett.helse-midt.no/1011/Sakslite%20og%20protokoll/Sak%2047-19%20-%20Plan%20for%20kostnadsreduksjon%20i%20Helse%20Møre%20og%20Romsdal.pdf>

Jeg legger til grunn at lov og avtaleverk knyttet til omstilling følges slik det beskrives i saken.

SPØRSMÅL NR. 1822

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 13. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Kjem Fylkesmannen til å dra til kvar enkelt pelsdyrgård og vurdere kva kompensasjon som skal bli gitt til pelsdyrbøndene og kva vurdering er det som i så fall skal gjerast?

GRUNNGJEVING:

Til Nationen.no 06.06.19 seier landbrukspolitisk talsperson i Høgre fylgjande om den vurderinga som skal gjerast av kompensasjonen:

«Hun lover også at det vil være en individuell vurdering på hvert enkelt pelsdyrbruk.

- Det betyr at fylkesmannen skal dra til hver enkelt gård og gi en individuell vurdering av hvordan de skal kompenseres i forhold til forskriftene som nå skal utarbeides.»

I både proposisjonen og innstillingen legges det opp til kompensasjon ut fra to objektive kriterier: bokført verdi og antall tisper.

Av omsyn til Stortinget si handsaming av prp 99 I (2018-2019) er det ynskjeleg med svar i løpet av onsdag 12. juni.

Svar:

Ut fra Prop. 99 L (2018-2019) Lov om forbud mot hold av pelsdyr og Innst. 348 L (2018-2019) mener jeg det i første rekke vil være opp til Fylkesmannen å vurdere behovet for befarings på pelsdyrgården. Dersom befarings gjennomføres, antar jeg at formålet i mange tilfeller vil være å supplere skriftlig dokumentasjon.

Når det gjelder hvilke vurderinger som forutsetter en befarings, må også dette avgjøres konkret. Ett eksempel kan være avgrensning av hvilke bokførte verdier som knytter seg til ikke-realiserbar realkapital som har vært brukt i pelsdyrvirksomheten. Denne vurderingen kan for eksempel være vanskelig i tilfeller der pelsdyroppdretteren også driver annen landbruksproduksjon. Kompensasjon for riving og opprydding vil også kunne forutsette at det foretas en eller flere befaringer.

SPØRSMÅL NR. 1823

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 18. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om det i saka om pelsdyrbønder er gitt lovnader internt om korleis ein skal fylgje opp den reelle gjeldssituasjonen og kva lovnader er i så fall gitt?

GRUNNGJEVING:

På Aftenbladet.no 7. juni 2019 står følgende i et intervju med Terje Halleland (Frp):

«— Jeg er enig i at avtalen er klønete formulert på dette med gjeldssituasjonen og bokført verdi. Det hadde vært mulig å for-

mulert seg slik at man hadde unngått den usikkerheten som nå er skapt, sier Halleland.

– Jeg regner likevel med at det skal kompenseres ut fra den reelle gjeldssituasjonen.

– Du regner med?

– Jeg har stilt konkrete spørsmål i tilknytning til gjeldssituasjon og bokført verdi, og har fått bekreftet internt at den individuelle situasjonen i hver enkelt pelsdyrgård vil bli tatt hensyn til.

– Er du enig i at det burde være unødvendig å komme med muntlige spørsmål og avklaringer etter at en skriftlig avtale er presentert på Stortinget?

– Ja, det er muntlige avklaringer som har vært nødvendig for å presisere hva som ligger i den skriftlige enigheten. Basert på de avklaringene, regner jeg med at reelle verdier skal kompenseres. Jeg vil derfor støtte avtalen slik den ligger nå, sier Halleland.»

Av omsyn til Stortinget si handsaming av prp 99 I (2018-2019) er det ynskjeleg med svar i løpet av onsdag 12. juni.

SPØRSMÅL NR. 1824

Innlevert 7. juni 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 19. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hva er konsekvensen for sivil luftfart om internasjonale sikkerhetskrav på en flyplass permanent overskrides, vil flyplassen fortsatt kunne operere sivil luftfart på daglig basis?

BEGRUNNELSE:

I korrespondanse mellom Avinor og Forsvarsbygg kommer det frem at beregnet risiko på Evenes flyplass for inn- og utflyvning med dagens utforming og infrastruktur ligger akkurat på det akseptable risikoområdet. Samtidig vil planlagt utbygging på Evenes i lys av base for maritime patruljefly endre dette, slik at internasjonale krav for turbulens ikke overholdes.

Svar:

Kompensasjonsordningen som er foreslått i Prop. 99 L (2018-2019) Lov om forbud mot hold av pelsdyr, omfatter kompensasjon med utgangspunkt i bokført verdi av ikke-realiserbar kapital som er brukt i pelsdyrvirksomheten, supplert med et tillegg beregnet ut fra antall avlstsiper.

Det kan etter individuell vurdering gis kompensasjon ut over dette til produsenter som har gjort investeringer etter at Meld. St. 8 (2016-2017) ble behandlet i Stortinget, men før 15. januar 2018. I tillegg kommer kompensasjon for utgifter til riving og opprydding.

Det kan framstå som noe uklart hva spørsmålsstiller legger i begrepet "den reelle gjeldssituasjonen". Mener en her all gjeld med pant i det aktuelle gårdsbruket eller kun gjeld som er knyttet til investeringer i selve pelsdyrvirksomheten? Skal en ved fastsettelse av den reelle gjeldssituasjon foreta noen avveininger mellom lånets løpetid, anvendt regnskapsmessig avskrivingsssats og låneobjektets beregnede levetid for å evt vurdere om lånet også kan ha vært brukt til andre formål enn pelsdyrvirksomheten?

Uavhengig av hva en legger i begrepet den reelle gjeldssituasjonen, så kan jeg avkrefte at det er gitt noen "lovnader internt" som går ut over det som fremgår av proposisjonen og Innst. 348 L (2018-2019).

Svar:

Eg har forelagt spørsmålet for Luftfartstilsynet. Luftfartstilsynet viser til at det ikkje er fastsett internasjonale krav til turbulens, men at det er gjeve tilrådingar basert på studiar. Flyprodusentane legg inn avgrensingar ved sertifiseringa av fly, og dei kan ha fastsett eigne avgrensingar i operasjonsmanualane. Luftfartstilsynet kan også fastsette vindavgrensingar i sertifiseringa av ei flyplass eller krevje at flyoperatørane set slike vindavgrensingar.

Luftfartstilsynet viser til at Evenes i utgangspunktet er ei krevjande lufthamn, delvis på grunn av topografien med terreng omkring. Innflygingstraseane er meir utfordrande enn normalt (bratt innflygingsvinkel og avvik i forhold til rullebaneretninga). Det er også kunngjort åtvaringar om såkalla vindskjær (brå endringar i vindretning/-styrke), og moderat til sterk turbulens under innflyging ved visse vindretningar. På bakgrunn av dette er det

fastsett særlege krav til flyoperatørar og besetningar som skal fly på Evenes lufthamn.

Flyplassregelverket stiller mellom anna krav til flyplassseigarane om at menneskeskapte hinder (til dømes bygg og installasjonar) skal analyserast, og at potensiell

risiko skal reduserast. Dette er bakgrunnen for Avinors brev til Forsvarsbygg. Forsvarsbygg og Avinor gjer no nye analyser for å sjå om ei justering av hangaren sin plassering på den aktuelle tomte og/eller konstruksjonsmessige tiltak vil skape en tilfredsstillande situasjon.

SPØRSMÅL NR. 1825

Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 19. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I dagens Adresse kan vi lese at køkaoset ut fra Trondheim til Klett på E6 nådde et foreløpig klimaks fredag ettermiddag. Dette er et veiprosjekt som ble ferdigstilt i februar, og som skulle koste 1,2 milliarder kroner, men endte opp på 3,2 milliarder kroner. På tross av dette er ikke prosjektet dimensjonert for dagens trafikk tall med valgt løsning av rundkjøring ved Klett, og Statens vegvesen sier at køene kan bli værende over ti år.

Vil statsråden på noen måte bidra til å få løst denne utfordringen tidligere?

BEGRUNNELSE:

Vegprosjektet E6 over Heimdalsmyra ble innlemmet i Miljøpakke Trondheim i 2015. Merkostnaden ble ikke fullfinansiert av staten, og et enstemmig bystyre og fylkesting så ikke at de kunne belaste bilistene med en større bompengandel enn de allerede var nødt til for å finansiere et toplanskryss, med en merkostnad på kr. 140 millioner. Bilistene blir allerede belastet med 200 millioner kroner ekstra fordi Miljøpakken må ta opp lån for å finansiere ei helt nødvendig utskifting av Nydalsbrua, som også opprinnelig er statens ansvar.

Svar:

Prosjektet E6 Jaktøya-Klett-Sentervegen er delfinansiert med bompengar frå Miljøpakke Trondheim, jf. Prop. 172 S (2012-2013) Finansiering av Miljøpakke Trondheim trinn 2. Ombygging av Klettkrysset, som bind saman E6 og E39 sør for Trondheim, var ein del av prosjektet. Opphavelag var det planlagt å bygge dette som eit planskilt kryss. Kontaktutvalet (styringsgruppa) gav Statens vegvesen i oppdrag å vurdere kostnadsreducerande tiltak. Etter dette vart det mellom anna vedteke å bygge Klettkrysset som rundkjøring.

I følge Statens vegvesen vart det gjort merksam på at rundkjøring ville vere ei dårlegare løysing enn eit planskilt kryss. Lokalt vedtok ein likevel dette, sjølv om konsekvensane altså var kjende. Fremskrittspartiet fremma i Trondheim bystyre forslag om å sende saka tilbake med bestilling om toplanskryss, fordi ei rundkjøring ikkje ville handtere den venta trafikkveksten. Dette forslaget vart nedstemt av dei øvrige partane, inkludert Arbeiderpartiet. Hadde ein i staden slutta seg til forslaget frå FrP i bystyrebehandlinga i Trondheim kunne ein unngått å hamne i denne situasjonen.

Statens vegvesen vil i første omgang setje opp eit sensorstyrt «fare for kø»-skilt. I tillegg vil det bli vurdert kva ytterlegare tiltak som kan vere aktuelle både på kort og lengre sikt. På kort sikt er det mest aktuelle tiltaket å lysregulere fv. 707 inn mot rundkøyninga då det er trafikk derifrå som fører til hindringar for hovudstraumen mellom E6 og E39. I tillegg er det aktuelt å flytte opphevinga av fartsgrensa på 100 km/t, slik at denne kjem sør for avkøyingsrampa til E39. På lengre sikt kan det vere aktuelt å bygge om rundkøyninga for å få to køyrefelt og etablere filterfelt for trafikk som skal svinge til høgre, slik at denne blir leia utanom sjølve rundkøyninga. Dette må eg eventuelt komme tilbake til når det ligg føre nærare avklaringar.

SPØRSMÅL NR. 1826**Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 19. juni 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre hva slags kostnader som kan legges til grunn for en såkalt friluftsvavgift etter friluftslovens paragraf 14, og hvilke retter og plikter en kommune har til å kontrollere, godkjenne eller eventuelt avvise et krav om å innføre en slik avgift?

BEGRUNNELSE:

Det er stadig flere aktører som ønsker å ta i bruk arealer og tilrettelegge for turisme og friluftslivsaktiviteter, også med sikte på næringsformål. Friluftslivsloven §14 åpner for at grunneiere eller operatører kan ta avgifter for adgang til områder som er tilrettelagt for friluftslivsformål. Samtidig heter det i loven at avgiften må være «rimelig» og «ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket».

Allemannsretten står sterkt i Norge, og ferdselsretten er helt sentral i samfunnets arbeid med å fremme helse og livskvalitet i befolkningen.

Retten til ferdsel i utmark er imidlertid under press fra næringslivsaktører og andre som ikke bare ønsker å få dekket kostnader til tilretteleggelse for friluftsliv, men også gjennom «bompenger» ønsker å generere fortjeneste og inntekt gjennom innkreving av en avgift etter friluftslovens § 14. Det finnes også eksempler der avgiften benyttes til å generere verdier gjennom næringsbasert turisme og salg av opplevelser. Det er stor fare for smitte-effekt ved bruk av avgifter til slikt bruk, særlig hvis misbruk ikke påpekes og påtales. Det er derfor blant mange en bekymring for en kommersialisering av bruk av natur, og at dette også kan medføre redusert friluftsliv og folkehelse i befolkningen.

Enkelte steder er det en oppfatning at det står grunneier eller bruker av området fritt til selv å avgjøre om det skal kreves inn en avgift og nivået på denne, evt. at kommunen kun har anledning til å si ja eller nei til en avgift, men ikke skal blande seg inn i avgiftens størrelse eller hvilke kostnader den benyttes til å dekke. Med andre ord at kommunen ikke trenger å føre noen kontroll med om avgiftsnivået står i misforhold til de tiltak som er gjort på området til fordel for friluftslivet. Andre steder tar kommuner lett på denne kontrollen, eller er forsiktede med å reagere overfor ulovlige friluftsvavgifter, enten på grunn av kapasitets- og kompetansemangel, eller fordi de ikke vil komme på kant med viktige lokale aktører. Andre opplever at kommunen ikke har tilstrekkelige reaksjon-

smuligheter som «svir nok» i forhold til den inntekt som genereres av den ulovlige avgiften.

Departementet kom i 2007 med et rundskriv om avgifter, men dette har tydeligvis ikke blitt oppfattet godt nok, eller er tydelig nok om avgiftsbruken, slik intensjonen for rundskrivet var. En klargjøring av regelverket vil bidra til færre konflikter og at reiselivsnæringer og opplevelsesbasert turisme ikke kolliderer med allemannsretten og Friluftslovens bestemmelser. Behovet for klargjøring er også knyttet til beskyttelse av allemannsretten, men også for å unngå en situasjon hvor uenigheter mellom næringsinteresser og friluftslivets interesser resulterer i krevende konflikter – med mulige etterfølgende rettsprosesser.

Svar:

Friluftslovens utgangspunkt er at ferdsel i utmark skal være fri, slik at det ikke skal være barrierer i form av avgifter eller fysiske stengsler som hindrer utøvelse av allemannsretten. Bestemmelsen i § 14 åpner likevel opp for at det i visse tilfeller kan tas en avgift for tilgang til friluftsområder. Bestemmelsen ble endret i 1996, slik at kommunen måtte gi løyve til avgiften. Dette ble innført fordi kommunen skulle få kontroll med denne typen avgiftsinnkreving slik at hensynet til allmenne friluftssinteresser ble sikret.

Bestemmelsen inneholder flere begrensninger. For det første kan det kun kreves avgift for tilgang til "badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde". For det andre oppstiller loven krav til avgiftens størrelse og hvilke kostnader som kan inngå når nivået skal fastsettes. Avgiften skal være "rimelig", og den "må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket".

Når det gjelder spørsmål om hvilke typer kostnader som kan inngå i beregningsgrunnlaget for avgiftens størrelse, så avgrenser loven dette til tiltak som "er til fordel for friluftsfolket". Det er i departementets rundskriv T3-07 vist til at for "attraktive naturseverdigheter der det er foretatt tyngre kommersiell tilrettelegging for turister kan det ved avgiftsileggingen bli nødvendig å skille mellom tilrettelegging for opphold og ferdsel utendørs (friluftsområdet) og utgifter i tilknytning til innendørsanlegg." Dette siden sistnevnte type kostnader ikke nødvendigvis vil anses å være "til fordel for friluftsfolket". Hvilke kostnader som anses å være "til fordel for friluftsfolket" må vurderes konkret fra sak til sak. Det er den enkelte grunneier eller bruker som i sin søknad må angi ønsket avgiftsnivå.

Når kommunen får søknader om løyve, må den på vanlig måte vurdere om lovens vilkår er oppfylt. Både om det kan kreves avgift for det aktuelle arealet, og om avgiftsnivået er i samsvar med loven. Dersom vilkårene ikke er oppfylt vil det etter loven ikke være anledning til å gi løyve til avgiftsinnkreving. Kommunens vedtak er enkeltvedtak

etter forvaltningsloven, og skal begrunnes i samsvar med de krav som dermed gjelder. Det vil videre være klagerett på vedtaket. Kommunen bør i et vedtak om løyve derfor gi en redegjørelse for hvordan avgiften er vurdert opp mot lovens krav, og synliggjøre de beregninger som er nødvendige for en vurdering av forholdsmessighetskravet.

SPØRSMÅL NR. 1827

Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 18. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Mangel på radiologer rammer pasienter med alvorlig kreftdiagnose. Etter at røntgenbilde er tatt, kan det ta inntil en måned før radiologer får analysert bildene og gitt kreftleger nødvendig informasjon for videre behandling.

Hva gjør ministeren for å sikre nok radiolog spesialister i dag og i fremtiden, slik at pakkeforløp for kreftbehandling kan bli etterlevd etter intensjonene?

Svar:

La meg innledningsvis slå fast at representanten Grung peker på viktige innsatsområder i sitt spørsmål. Regjeringen har innført pakkeforløp for kreft med det formål å sikre mer forutsigbarhet og kontinuitet i behandlingen. Det er en nasjonal målsetting at minimum 70 prosent av alle kreftpasienter skal starte behandling innen maksimal anbefalt forløpstid, beregnet fra henvisning er mottatt i spesialisthelsetjenesten. Jeg er svært opptatt av at kreftpasienter skal få behandling innen de anbefalte fristene i pakkeforløpene og departementet følger utviklingen nøye i styringsdialogen med de regionale helseforetakene.

De regionale helseforetakene understreker at arbeidet med overholdelse av fristene i pakkeforløpene er en høyt prioritert oppgave i sykehusene. De viser til at det er igangsatt flere tiltak for å bedre forløpstidene. Forløpskoordinatorne pekes på som en viktig suksessfaktor for å sikre at fristene blir overholdt. Det legges også vekt på erfaringsdeling mellom sykehus, både når det gjelder utfordringene og faktorer som bidrar til gode forløpstider. Videre peker de regionale helseforetakene på betydningen av en tydelig medisinsk ansvarlig lege, en dedikert forløpskoordinator som følger logistikken og et godt samarbeid med røntgen og operasjonsavdeling. Selv om første tertial 2019 viser noe nedgang i måloppnåelsen i

pakkeforløpene, er det mitt inntrykk at det er blitt en økt bevissthet om forløp og logistikk, slik at de ulike aktørene i større grad ser helhet og sammenheng i pasientforløpene.

Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for tilstrekkelig kompetanse og forsvarlig tjenestetilbud i spesialisthelsetjenesten, dette omfatter også behovet for radiologer og radiologisk kompetanse. I sin planlegging på lang sikt må de rette særlig oppmerksomhet mot områder hvor det forventes økte behov. Helsedirektoratet vurderer at gitt demografisk utvikling, befolkningens sykdomsutvikling samt organisatoriske endringer i spesialisthelsetjenesten, er radiologi en spesialitet med behov for strategisk oppmerksomhet. Jeg forventer at det følges opp i helseforetakenes kompetanseplanlegging og i utdanningen av legespesialister.

Kreftpasienter skal ikke måtte vente i lang tid for å få nødvendig radiologisk undersøkelse. Jeg forventer at helseforetakene fortsetter sitt planleggingsarbeid for å unngå lange ventetider, enten ved å øke egen kapasitet eller ved å benytte muligheten helseforetakene har til å inngå avtaler med private virksomheter om leveranser av radiologiske tjenester, f.eks. bildetolkning.

SPØRSMÅL NR. 1828

Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 17. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Viser til Dokument nr. 15:1726 (2018-2019): Svaret fremstår som flertydig og ber om at det oppklares om studiestipendet inngår som en del av de skattefrie overføringene eller om det kommer i tillegg, og hvilke ytelser inngår i så fall i skattefrie overføringer?

BEGRUNNELSE:

Statsråden skriver bla: "Disse tallene viser at personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2016, og som nå er sysselsatt og under utdanning (totalt 635 personer) fikk i gjennomsnitt 106 300 kroner i overføringer i alt i 2017. Herav var gjennomsnittlig 11 200 kroner skattepliktige overføringer, 95 100 kroner skattefrie overføring og 59 100 kroner studiestipend fra Lånekassen. Videre hadde gruppen gjennomsnittlig 165 900 kroner i yrkesinntekter, 200 kroner i kapitalinntekter. Samlet inntekt utgjør i gjennomsnitt 272 400 kroner per person før skatt. Studielån utgjorde i gjennomsnitt 13 200 per person i 2017. Studielån regnes ikke som inntekt i inntektsregnskapet."

Statsråden skriver videre:

"SSBs inntektsstatistikk viser videre at personer som avsluttet introduksjonsprogrammet i 2016 og som nå kun er under utdanning (totalt 811 personer), fikk i gjennomsnitt 156 100 kroner i overføringer i 2017. Herav var gjennomsnittlig 27 700 kroner skattepliktige overføringer, 128 400 kroner skattefrie overføring og 54 400 kroner studiestipend fra Lånekassen. Videre hadde gruppen gjennomsnittlig 19 700 kroner i yrkesinntekter, 100 kroner i kapitalinntekter. Samlet inntekt utgjør i gjennomsnitt 156 100 kroner per person. Studielån utgjorde i gjennomsnitt 8 600 per person i 2017."

Det fremstår av svarets første regneeksempel som om personene i gjennomsnitt mottok:

11 200 kroner skattepliktige overføringer
+ 95 100 kroner skattefrie overføringer
+ 59 100 kroner studiestipend fra lånekassen

= 165 400 kroner

Dette er betydelig høyere enn summen statsråden oppgir i svaret. Det fremstår det også som om studiestipend skal inngå som en del av de skattefrie overføringene (106 300 = 11 200 + 95 100). I følge SSBs definisjon av skattefrie overføringer så inngår studiestipend i dette. Det fremstår dermed som om det i svaret skulle stått "95 100 kroner skattefrie overføring_hvorav_ (mitt tillegg) 59 100 kroner studiestipend fra Lånekassen". Alternativt at totale gjennomsnittlig overføring en betydelig høyere sum enn totaltallet oppgitt i svaret.

Ber også om at det presiseres hvilke ytelser som inngår i skattefrie overføringer dersom dette skiller seg fra SSBs variabeldefinisjon.

Svar:

Stortingsrepresentant Staalesen har et oppfølgingsspørsmål til spørsmål nr. 1726 om livsoppholdsytelser for deltakere som har avsluttet introduksjonsprogrammet. Det bes opplyst om studiestipend inngår i skattefrie overføringer, og også hvilke øvrige ytelser som inngår i denne typen overføringer. Det er riktig at studiestipend inngår i skattefrie overføringer og dette skulle ha fremgått av svaret til spørsmål nr. 1726. Andre skattefrie overføringer består av barnetrygd, bostøtte, sosialhjelp, grunn- og hjelpestønad, kontantstøtte og andre skattefrie stønader (stønad til barnetilsyn, engangsstønad ved fødsel, yrkesskadeerstatning, utdanningsstønad og underholdsbidrag underlagt offentlig avtale, tiltakspenger og kompensasjonstillegg for avtalefestet pensjon (AFP)).

I skattepliktige overføringer inngår ytelser fra folketrygden (alderspensjon, uføretrygd og arbeidsavklaringspenger), tjenestepensjoner, AFP, dagpenger ved arbeidsledighet, foreldrepenger, sykepenger og andre skattepliktige overføringer (introduksjonsstønad, fødselpenger, livrenter og kvalifiseringsstønad).

SPØRSMÅL NR. 1829

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 1830

Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 19. juni 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Hvor mange utvinningstillatelser er gitt i de ulike tildelingsrundene på norsk sokkel siden oppstarten av olje- og gassvirksomheten, og fram til i dag? Jeg ber om å få tillatelsene sortert i de ulike formene for tildelingsrunder (som ordinære konsesjonsrunder og TFO og om det ev. har vært/ er andre tildelingsrunder), samt sortert på dato når de ble gitt.

Svar:

Tilgang på nytt, attraktivt areal er en bærebjelke i regjeringens politikk. Den danner grunnlaget for at ulike typer selskaper skal kunne bidra med å gjøre de funnene vi trenger for fortsatt verdiskaping og sysselsetting fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel på sikt.

Den første konsesjonsrunden på norsk sokkel ble gjennomført i 1965. Aktiviteten startet da i Nordsjøen, mens utforskningen av områder i Norskehavet og i Barentshavet startet i 1980. Vi har således snart 40 års erfaring eller mer med sikker og verdiskapende petroleumsvirksomhet i alle norske havområder.

Fra starten i 1965 skjedde tildelingene gjennom nummererte konsesjonsrunder. I tillegg ble det gitt tildelinger gjennom Barentshavsprosjektet i 1997 (en tilleggstilladelse til en av disse utvinningstillatelsene ble gitt i 2007).

Midt på 1990-tallet var en konsesjonspolitisk hovedutfordring å etablere et konsesjonssystem som sikrer at de gjenværende ressursene i modne områder ble avdekket og modnet i tide, slik at de kan vurderes knyttet til eksisterende felt og produseres innenfor moderfeltens levetid, jf. St.meld. nr. 46 (1997-98) Olje- og gassvirksomheten. Tildelinger i de såkalte Nordsjøtildelingene (NST) i modne områder av kontinentalsokkelen skjedde første gang i 1999. Denne ordningen utviklet seg senere til Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO-ordningen). TFO-ordningen ble gjennomført første gang i 2003, og hadde til

hensikt å legge til rette for at alle lønnsomme ressurser også i de geologisk best kjente områdene på norsk sokkel ble utnyttet.

Hovedtrekkene ved dagens konsesjonssystem er presentert for Stortinget i Meld. St. 28 (2010-2011) En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten. Systemet er utformet for å sikre at areal som det ikke aktivt letes på leveres tilbake og dermed gjøres tilgjengelig for andre selskaper.

Oversikt over antallet tildelinger i alle gjennomførte konsesjonsrunder på norsk sokkel i kronologisk rekkefølge fra 1965 til i dag finnes i vedlagte tabell. Dette inkluderer tilleggstillatelser til allerede eksisterende tillatelser. På bunnen av tabellen fremkommer det hvor mange utvinningstillatelser som er gitt i de forskjellige konsesjonsrundene. Som det fremgår av tabellen er enkelte av de nummererte rundene tildelt over flere år, og tabellen inkluderer også enkelttildelinger som er gitt som tilleggstilladelinger knyttet til en tidligere gjennomførte nummererte konsesjonsrunder.

De siste årene er det tildelt et relativt høyt antall utvinningstillatelser. Det leveres også, i tråd med etablert politikk, årlig tilbake et betydelig antall utvinningstillatelser. Dette er viktig slik at areal med prospektive ressurser blir utforsket.

Ettersom norsk kontinentalsokkel er blitt mer moden er utfordringen nå særlig knyttet til at den forventede funnstørrelsen går ned i de fleste områder. Små funn vil ikke kunne bære en selvstendig utbygging, men kan ha god lønnsomhet når de kan utnytte eksisterende og planlagt infrastruktur eller sees i sammenheng med andre funn eller planlagte utbygginger. Det er derfor viktig med tidsriktig påvisning og utnyttelse av ressurser for å forlenge den økonomiske levetiden til eksisterende infrastruktur og sikre fortsatt god lønnsomhet på norsk sokkel. Regjeringens tildelingspolitikk ivaretar disse hensynene. Vedlegg: Tabelloversikt

År tildelt	Rundenavn/nr.	Type	Antall utv. tillatelser
1965	1-A	Nummerert	22
1969	2-A	Nummerert	13
1971	2-A	Nummerert	1
1973	2-A	Nummerert	1
1975	3	Nummerert	5
1976	3	Nummerert	4
1977	3	Nummerert	3
1978	3	Nummerert	1

1979	4	Nummerert	8
1980	5	Nummerert	3
1981	5	Nummerert	3
1981	6	Nummerert	8
1982	5	Nummerert	6
1982	6	Nummerert	1
1982	7	Nummerert	5
1983	7	Nummerert	1
1984	8	Nummerert	15
1985	10-A	Nummerert	8
1985	9	Nummerert	12
1986	10-A	Nummerert	1
1986	10-B	Nummerert	8
1987	11-A	Nummerert	8
1987	11-B	Nummerert	5
1988	12	Nummerert	11
1989	12-B	Nummerert	9
1991	13	Nummerert	23
1992	7	Nummerert	1
1993	14	Nummerert	17
1994	2-A	Nummerert	1
1995	10-A	Nummerert	1
1995	1-A	Nummerert	1
1995	3	Nummerert	1
1996	15	Nummerert	18
1997	Barentshavsprosjektet	Barentshavsprosjektet	16
1998	10-A	Nummerert	2
1998	15	Nummerert	1
1999	15	Nummerert	1
1999	NST99	Nordsjøtildeling	14
2000	16	Nummerert	14
År tildelt	Rundenavn/nr.	Type	Antall utv. tillatelser
2001	NST2000	Nordsjøtildeling	6
2002	10 B	Nummerert	1
2002	15	Nummerert	1
2002	17	Nummerert	6
2002	7	Nummerert	1
2002	8	Nummerert	1
2002	NST2001	Nordsjøtildeling	10
2003	NST2002	Nordsjøtildeling	11
2003	TFO2003	TFO	19
2004	18	Nummerert	16
2004	TFO2004	TFO	28
2006	19	Nummerert	13
2006	TFO2005	TFO	45
2007	18	Nummerert	2
2007	Barentshavsprosjektet	Barentshavsprosjektet	1

2007	TFO2006	TFO	58
2008	TFO2007	TFO	52
2009	20	Nummerert	21
2009	TFO2008	TFO	35
2010	19	Nummerert	1
2010	TFO2009	TFO	38
2011	21	Nummerert	24
2011	TFO2010	TFO	49
2012	TFO2011	TFO	60
2013	22	Nummerert	24
2013	TFO2012	TFO	51
2014	TFO2013	TFO	65
2015	TFO2014	TFO	54
2016	23	Nummerert	10
2016	TFO2015	TFO	56
2017	TFO2016	TFO	56
2018	24	Nummerert	12
2018	TFO2017	TFO	75
2019	TFO2018	TFO	83
Antall tildelinger i nummererte runder			376
Antall tildelinger i TFO-runder			824
Antall tildelinger i Nordsjøtildelingene			41
Antall tildelinger i Barentshavsprosjektet			17

SPØRSMÅL NR. 1831

Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 18. juni 2019 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Hatet mot vårt eget urfolk samene har dessverre ikke tatt slutt. Under et grunneiermøte i Selbu nylig innledet Organisasjonen for etnisk og demokratisk likeverd (EDL), en organisasjon som enkelte mener bedriver rasisme. Møtet i Selbu var for grunneiere, men en samisk grunneier ble forsøkt nektet adgang til møtet, og fikk bare komme inn under forutsetning av at vedkommende ikke provoserte de andre ved å ta ordet. Sametinget har enstemmig tatt avstand fra det som skjedde.

Kan jeg be statsministeren også ta avstand fra det som skjedde?

BEGRUNNELSE:

Sametinget fattet 7. juni 2019 følgende enstemmige uttalelse:

"Sametinget tar sterk avstand fra rasesjekk og propaganda på anti-samisk møte.

Sametinget viser til møtet i Selbu som fant sted den 06.06.19, i regi av Selbu utmarksråd og Roltdalen allmeningsstyre.

Sametinget tar skarpt avstand fra det anti-samiske arrangementet, som synes å ha som formål å spre konspirasjonsteorier og desinformasjon om samer, samiske rettigheter og Sametinget.

Arrangørene sørget ikke for balanserte presentasjoner eller kritiske perspektiver, men valgte å bare slippe til noen ekstreme røster som innledere. De er tilknyttet en organisasjon som kalles Etnisk og demokratisk likeverd, men det demokratiet og det likeverdet de forfekter, den har ikke plass for urfolks eksistens, rettigheter eller framtid.

Sametinget reagerer videre sterkt på at en samisk grunneier ble forsøkt nektet adgang til møtet, og bare fikk delta på den betingelse at vedkommende ikke provoserte andre møtedeltakere ved å ta ordet. En slik rasesjekk hører ikke hjemme i et moderne samfunn.

Et slik arrangement bidrar til forverring av debattklimaet knyttet til samiske saker i det sørsamiske området. Utestenging og knebling av samiske stemmer, bevisst fordreining og feilinformasjon fremmer bare fordommer og rasisme.

Sametinget stiller seg meget kritisk til at denne form for rasisme mot samer fortsatt eksisterer og aksepteres i det offentlige rom i 2019. Sametinget berømmer leder for Samisk råd i Trøndelag, May Britt Lagesen (Ap), for å ha tatt aktivt avstand fra arrangementet.

Sametinget ber statsminister Erna Solberg, og ansvarlige politikere i området, bl.a. ordfører Ole Morten Balstad Selbu (Ap), ordfører i Tydal Ole Bjarne Østby (Sp), ordfører i Holtålen, Jan Håvard Refsethås (Sp), ordfører i Midtre Gauldal Sivert Moen (Sp), ordfører i Stjørdal, Ivar Vigdenes (Sp), ordfører i Røros Hans Wintervold (Ap), ordfører i Os Runa Finborud (Sp) om å ta aktivt avstand fra denne type hatfremmende adferd."

Svar:

Grunnloven § 108 slår fast at staten skal legge forholdene til rette for at samene kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Som statsminister i Norge føler jeg et stort ansvar for å passe på at dette grunnlovsvernet for samene følges opp i praksis.

Samepolitikken har over flere tiår hatt en positiv utvikling. Gjennom flere stortingsperioder er det blitt lagt vekt på å sikre samene de samme rettighetene som andre til å ivareta sin kultur og sine språk. Sammen med samiske organisasjoner, aktører og miljøer har skiftende regjeringer og storting bidratt til at det er bygd opp sterke samiske institusjoner. Det er etablert lover, regelverk og ordninger for å styrke samisk språk, kultur, nærings- og samfunnsliv. Særlig viktig er sameloven, finnmarksloven og konsultasjonsordningen mellom statlige myndigheter og Sametinget.

Selv om samepolitikken de siste tiårene har vist en god framgang, er det trekk i tiden som vitner om at vi fortsatt har utfordringer som vi må jobbe videre med.

Diskriminering av samer må tas på alvor, og i kommentarfeltene på nettet kan man dessverre daglig lese hatefulle ytringer.

Regjeringen er opptatt av å skape et samfunn hvor folk skal få leve frie og selvstendige liv. At hets, latterliggjøring og rasisme oppleves som så belastende for mange samer at de velger bort sin samiske identitet, er noe vi alle må ta på alvor, og gjøre noe med.

Møter og samtaler mellom mennesker er viktig for å skape forståelse for hverandres syn. Vi har alle et ansvar for at samtaler er balanserte og kunnskapsbaserte. På den måten kan vi lykkes med å bygge ned fordommer og stereotype oppfatninger om

hverandre.

Hendelsen som representanten Haltbrekken viser til, har vært bredt omtalt i media. Dersom en person har blitt avvist, eller forsøkt avvist, fra et offentlig kunngjort møte begrunnet med at vedkommende er same, er det naturligvis helt uakseptabelt.

Diskriminerende forskjellsbehandling på etnisk grunnlag tar jeg sterk avstand fra.

Samtidig har jeg notert meg at arrangørene av møtet har uttalt til media at avvistingen av en samisk grunneier ikke var basert på etnisitet, og at også arrangørene mener det ikke er akseptabelt å avvise noen fra å delta på et møte fordi de er samer.

Som politikere i regjeringen, på Stortinget og i kommunene har vi et særlig ansvar for å bevare og videreutvikle de samiske språkene, skape trygge oppvekstmiljøer for samiske barn og unge, sikre samiske eldre god eldreomsorg og utvikle samisk næringsliv. Det vil min regjering gjøre, også i fortsettelsen.

SPØRSMÅL NR. 1832**Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 18. juni 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Agderfylkenes prosjekt "Likestilt arbeidsliv" lager en sertifiseringsordning for arbeidslivet mht likestilling. Det er godt mottatt og i 2018 var det 16 pilotvirksomheter. Barne-ungdoms og familiedirektoratet og Likestillings- og diskrimineringsombudet har uttalt seg positivt om prosjektet. Det ble tatt kontakt fra prosjektets side overfor departementet i mars i fjor og en ny søknad i mars i år.

Hvorfor har det tatt så lang tid og, vil ministeren ta initiativ til et møte?

Svar:

Vest-Agder fylkeskommune har i samarbeid med Aust-Agder fylkeskommune og med støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet i perioden 2016-2017 (2 millioner kroner) utviklet en sertifiseringsordning for likestilling og mangfold i arbeidslivet. 15 virksomheter ble sertifisert som likestilt bedrift i juni 2018.

Kulturdepartementet mottok søknad fra Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommuner 19. mars i år om midler til å videreføre sertifiseringsordningen Likestilt arbeidsliv, som et fireårig hovedprosjekt for perioden 2020-2023. Søknaden gjelder således budsjettmidler for 2020 og er til behandling i Kulturdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1833**Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 18. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

I likestillingsbarometeret for begge Agder fylkene for 2015-2017 ser vi en økning av deltidsarbeidende kvinner og en nedgang i andelen kvinner i arbeidsstyrken.

Hvordan forklarer ministeren årsaken til denne endringen i arbeidslivet for kvinner på Agder og har ministeren iverksatt tiltak for å endre denne negative utviklingen?

BEGRUNNELSE:

Tallene fra likestillingsbarometeret er som følger:

Andelen kvinner i arbeidsstyrken, 2015-2017:

V-A: 76,5 - 72,1 (i 2011 var den på 75,4)

A-A: 73,9 - 69,9 (i 2011 var den på 73,5)

Andelen som arbeider deltid:

V-A: 44,2 - 45,7 (i 2011 var den på 45,6)

A-A: 44,0 - 46,2 (i 2011 var den på 44,7)

Svar:

Likestillingsbarometeret henter tall fra Statistisk sentralbyrås (SSB) tabeller for indikatorer for kjønnslikestilling i kommunene. Ved tolking av tallene for yrkesdeltakelse og deltid er det viktig å være klar over at det er flere brudd i statistikken de senere årene. For deltid er det brudd i statistikken som gjør at tall før og etter 2015 ikke kan sammenlignes opplyser SSB. De tallene representanten viser til for deltid er for henholdsvis 2014 og 2017. En ny metode for å beregne yrkesdeltakelse fra 2017 gir et brudd mellom dette året og tidligere år. Bruddet innebærer at andelen kvinner og menn i arbeidsstyrken er lavere i 2017 enn tidligere. For arbeidsstyrken viser representanten til tall for henholdsvis 2015 og 2017.

Forholdet mellom agderfylkene og landet som helhet er om lag uendret mellom 2015 og 2017 for de tallene som likestillingsbarometeret viser til. Etter min vurdering gir derfor ikke de tallene som representanten viser til grunnlag for å si at arbeidslivet for kvinner i Agder har utviklet seg vesentlig annerledes enn i landet for øvrig fra 2015 til 2017. Statistikk fra SSB for lønnstakere viser at andel-

en kvinner som arbeider deltid har blitt redusert i begge agderfylkene fra 2016 til 2018.

De siste årene frem til 2017 var norsk økonomi inne i en nedgangskonjunktur som følge av oljeprisfallet i 2014. Det rammet geografisk ulikt og arbeidsmarkedet på sørvestlandet, herunder deler av Agder, ble særlig rammet. Nedgangen snudde til oppgang igjen gjennom 2017. Ledigheten har falt betydelig i alle fylker og sysselsettingen er på vei opp. Fra 2017 til 2018 økte andelen i arbeidsstyrken igjen, både for menn og kvinner. Det har fortsatt inn i 2019.

Høy sysselsetting og flere i heltidsarbeid, er nødvendig for å sikre bærekraften i velferdsstaten. Derfor legger regjeringen vekt på å føre en økonomisk politikk som gir høy sysselsetting og på å innrette arbeidsmarkedspolitikken for å understøtte et velfungerende arbeidsmarked. For å vurdere mulige tiltak for å øke sysselsettingsandelen i Norge satte vi ned et sysselsettingsutvalg i januar i fjor. Ekspertgruppen som utgjorde fase én av utvalget avga innstilling i vår, jf. NOU 2019:7 Arbeid og inntektssikring. Forslagene vurderes nå i et utvidet utvalg som også inkluderer lederne i arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i fase to av Sysselsettingsutvalget.

Regjeringen ønsker en heltidskultur, og jobber for å legge til rette for det. Fortsatt er det langt flere kvinner enn menn som jobber deltid, men også den forskjellen

avtar, bl.a. i takt med at flere kvinner har fått høyere utdanning. Forskjeller i menns og kvinners yrkesdeltakelse er i all hovedsak basert på frivillige valg. At kvinner i Agder har lavere yrkesandel og at en høyere andel jobber deltid, enn i landet for øvrig, viser blant annet at det er regionale forskjeller i folks tilpasninger til arbeidslivet.

Fylkeskommunene i Agder har over lang tid jobbet systematisk med likestilling. Vest-Agder fylkeskommune har i samarbeid med Aust-Agder fylkeskommune og med støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet i perioden 2016-2017 (2 mill. kroner), utviklet en sertifiseringsordning for likestilling og mangfold i arbeidslivet. Ordningen er nå utviklet og har syv innsatsområder (forankring, inkluderende arbeidsmiljø, rekruttering, tilrettelegging, heltid, livsfase og likelønn) med konkrete tiltak knyttet til hvert innsatsområde. For å bli sertifisert, må bedriftene dokumentere systematisk arbeid og rutiner knyttet til hvert innsatsområde. I juni i fjor ble 15 bedrifter sertifisert som likestilt bedrift.

Jeg vil videre vise til formålet med den nye likestillings- og diskrimineringsloven som trådte i kraft fra 2018 om å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver mm. I loven er blant annet både arbeidslivets organisasjoner og arbeidsgivernes plikt til å arbeide for likestilling regulert.

SPØRSMÅL NR. 1834

Innlevert 11. juni 2019 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani

Besvart 4. juli 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva gjør Norge for å bedre forholdene for migranter i Libya?

BEGRUNNELSE:

NTB referer 7. juni FNs Høykommissær for menneskerettigheter Rupert Colville som beskriver helt uholdbare forhold for migranter i Libya. Jeg ber statsråden redegjøre for hvordan Norge jobber for å bedre situasjonen, både direkte i Libya og mot libyske myndigheter, men også gjennom EU og FN.

Svar:

Situasjonen i Libya er blitt enda mer ustabil etter general Haftars offensiv mot Tripoli i begynnelsen av april. Over 2 400 mennesker er såret og over 75 000 har måttet flykte fra sine hjem. Situasjonen for migranter er blitt ytterligere forverret med 3 400 flyktninger og migranter som befinner seg i leire i nærheten av kampområdene.

Norge stiller seg bak bestrebelsene til FNs spesialutsending Ghassan Salamé i arbeidet med å forhandle fram en politisk avtale og en etablering av en samlingsregjering. Den siste tidens voldshandlinger har satt denne prosessen i alvorlig fare og planene om en nasjonal konferanse er utsatt på ubestemt tid. Norge oppfordrer alle parter til å respektere folkeretten, unngå ytterligere opptrapping og innlede politiske forhandlinger. Jeg følger Ghassan

Salamés arbeid tett, og har i forbindelse med Oslo Forum 18.-19. juni hatt møter med ham om situasjonen.

Norge har siden 2011 støttet opp om FNs arbeid for en politisk løsning på konflikten i Libya og prioriterer bistand som kan bidra til å skape økt nasjonal oppslutning om den politiske prosessen. Dette gjøres gjennom støtte til UNDPs stabiliseringsfond, som blant annet skal bidra til rask gjenoppbygging av kritisk infrastruktur, økt kapasitet hos lokale myndigheter samt fredsbyggende aktiviteter.

Norge har i år gitt 15 mill. kroner i humanitær bistand til Libya. Ni millioner kroner er kanalisert gjennom Flyktningshjelpen og seks millioner kroner er kanalisert gjennom Den internasjonale Røde Kors-komiteen. I tillegg bidrar Norge med kjernestøtte til bl.a. FNs høykommissær

sær for flyktninger (UNHCR) og til FNs nødhjelpsfond (CERF), som også bidrar med nødhjelp i Libya.

Norge har bidratt med 200 mill. kroner til EUs flergiverfond for Afrika (EUTF). EUTF finansierer en rekke tiltak for å lindre den vanskelige situasjonen for strandede migranter i Libya, i nært samarbeid med FN og AU. Blant tiltakene er medisinsk hjelp og andre basistjenester, bistand til frivillig retur og reintegrering i hjemlandet, som den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM) organiserer. Med finansiering fra EUTF har FNs barnefond (UNICEF) hjulpet flere tusen barn som har hatt behov for spesiell beskyttelse og FNs Høykommissær for flyktninger har arbeidet for å nå ut med medisinsk bistand og annen nødhjelp til de mest sårbare migrantene og flyktingene som befinner seg i utskipningsområdene og i libyske forvaringssentre.

SPØRSMÅL NR. 1835

Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 17. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å følge opp resultatene fra prøveordningen med stemmerett for 16-åringer?

BEGRUNNELSE:

Flere kommuner i landet har hatt prøveordning med stemmerett for 16 åringer ved kommune- og fylkestingsvalg. Flere ungdomsorganisasjoner og partier ønsker å fortsette med dette, noen mener det burde bli en permanent ordning.

Svar:

Forsøk med nedsatt stemmerett for 16-åringer ble gjennomført i 20 kommuner i 2011 og 20 kommuner i 2015. Forsøkene er evaluert av et forskerteam med forskere fra Institutt for samfunnsforskning og Rokkansenteret ved Universitetet i Bergen. Evalueringen viser at valgdeltakelsen blant 16- og 17-åringene lå nær opp mot den generelle valgdeltakelsen i befolkningen både i 2011 og 2015. Evalueringen avdekket også at det å få stemmerett i tidligere alder ikke har noen effekt på om man bruker stemmeretten ved senere valg. Det ble imidlertid valgt inn flere unge kommunestyrerepresentanter i forsøkskommunene, særlig fordi partiene i disse kommunene sørget for å

nominere unge kandidater høyt oppe på listeforslagene. Evalueringen viser også at det er liten tilslutning i befolkningen til forslaget om nedsatt stemmerettsalder.

På bakgrunn av erfaringene fra de to forsøkene, ønsker regjeringen å beholde nåværende stemmerettsalder. Jeg mener også at det bør være samsvar mellom myndighetsalder og stemmerettsalder.

Jeg vil gjøre representanten oppmerksom på at regjeringen har nedsatt et valglovutvalg, som skal utarbeide forslag til ny valglov. Utvalget skal se på alle deler av valgordningen, herunder regler for stemmerett, og skal levere sin utredning innen 31. mai 2020. På bakgrunn av denne utredningen vil det fremmes forslag til ny valglov for behandling i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1836**Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 19. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Norheimsund i Kvam kommune har hatt ambulerende tjenester for Vegvesenets TK-tjenester (førerprøve, lett) og har vært svært tilfreds med dette. I forslaget til ny tjenesteleveransemodell og tjenestestruktur på TK-området foreslås det at denne tjenesten opphører.

Vil statsråden legge vekt på kommunens holdning, at tilbudet i dag er rimelig og at det er miljømessig dårlig løsning med nedleggelse?

BEGRUNNELSE:

Kvam formannskap vedtok i sitt møte 5.6.2019 en anmodning til Samferdselsdepartementet. Her skriver de blant annet følgende:

«Kvam formannskap ber Samferdselsdepartementet opprettholde det ambulerende tilbudet for førarprøver for lette klassar i regionsenteret Norheimsund...

Tilbudet er svært viktig å opprettholde for dei to vidaregåande skulane i kommunen, som til saman har i underkant av 600 elevar. Tilbudet er òg viktig for Kvam herad som kommune. Elevar vil gjerne køyra der dei skal ha førarprøve, noko som kan gå ut over attraktiviteten til dei vidaregåande skulane og lokale arbeidsplassar. I tillegg er det ein fare for at nokre vil velja ei meir intensiv opplæring, som vil vera i strid med mål i læreplan og for nullvisjon».

Det vises også til at det virker selvmotsigende når tilbudet i Norheimsund foreslås nedlagt samtidig som det i oppdraget står skrevet:

«For å opprettholde et godt tjenestetilbud i hele landet for slike tjenester skal det derfor foreslås kompensierende tiltak, som for eksempel ambulerende tjenester, dersom ny tjenestestruktur innebærer vesentlige endringer i reisevei for publikum.»

Svar:

Statens vegvesen leverte 20. mai sitt forslag til lokalisering av einingar og tenestestader i ny organisasjon. Dette inneheld òg forslag til ny tenestemodell og –struktur for trafikant- og køyretøyområdet.

Brukarane sine behov, gode og robuste arbeidsmarknader i heile landet, kostnadseffektivitet og kvalitet i tenesta er bland vesentlege omsyn som skal takast i vare i denne samanheng. Statens vegvesen sitt forslag vil no bli vurdert grundig før det blir tatt noko avgjerd i saka.

Like viktig som raske avklaringar er det for meg å gjere grundige vurderingar av konsekvensar for innbyggjarane. Regjeringa er oppteken av at tilbudet til brukarane av tenestene skal være best mogleg. Vidare arbeid for digitalisering, og ikkje minst muligheter for ambulerende tenester må tilleggas vekt i desse vurderingane. Eg vil avklare desse spørsmåla så snart eg er trygg på at tenestetilbudet til brukarane er godt ivareteke.

SPØRSMÅL NR. 1837**Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 17. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

UDI har hastebehandlet utreisevedtaket til au pairen til justis- og beredskapsministeren og vurdert at forholdet var av «mindre alvorlig» karakter. Det er bra med rask saksbehandling og mer bruk av skjønn når regler og saksforhold er vanskelig. UDI har ansvar for behandling av

asylsøknader med mye mer alvorlige konsekvenser, lite bruk av skjønn og lang saksbehandlingstid.

Vil statsråden sikre raskere saksbehandling og bedre skjønnsrammer i UDI og UNE også i saker som omhandler asylsøkere?

Svar:

Innledningsvis gjør jeg oppmerksom på at statsråd Jan Tore Sanner er oppnevnt som settestatsråd for meg i saker hvor jeg på grunn av den aktuelle au pair-saken som representanten viser til er inhabil eller nær grensen for inhabilitet. Jeg besvarer derfor spørsmålet om saksbehandling og skjønnsrammer på generelt grunnlag, uten noen forbindelse til den nevnte saken.

Det er vanskelig å foreta noen meningsfull sammenligning av skjønnsrammer i ulike typer av utlendingsaker. Det som er helt klart, er at et brudd på utlendingsloven – uansett hvor alvorlig det måtte være – ikke kan gi grunnlag for å returnere en flyktning tilbake til hjemlandet, dersom det kan medføre at flyktningen blir utsatt for umenneskelig behandling. Dette følger direkte av utlendingsloven. En utvidet adgang for utlendingsforvaltningen til å utøve skjønn her ville dermed være til ugunst for flyktninger. Hver sakstype har en skjønnsramme som

er tilpasset spesielt for den aktuelle sakstypen. Samtidig har vi også noen bestemmelser som gjelder alle sakstyper, som f.eks. utvisningsreglene. Jeg mener de gjeldende skjønnsrammene generelt ligger på riktig sted, og jeg har ingen planer om å foreta endringer av rammene i saker som omhandler asylsøkere.

Når det gjelder saksbehandlingstid, er jeg opptatt av at UDI (og UNE) utnytter sine ressurser best mulig og jobber for å ha kortest mulig saksbehandlingstider innenfor de rammene de til enhver tid har. Saksbehandlingstidene i UDI var lenger enn ønskelig i 2018. UDI har vist til at dette i hovedsak skyldes omstillingsproblemer ved nedbygging av saksbehandlerkapasitet fra et meget høyt nivå i 2016 og 2017. Nedbyggingen var nødvendig for å tilpasse seg en lavere saksinnngang, som følge av at det nå er langt færre asylsøkere til Norge sammenlignet med tidligere år. Omstillingen er nå gjennomført, og jeg forventer at UDI oppnår kortere saksbehandlingstider fremover.

SPØRSMÅL NR. 1838

Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 19. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Nav har publisert resultatet av et forsøk med psykiatrisk hjelp tilgjengelig på fastlegekontor. Resultatet er redusert papirmølle, bedre helsehjelp, flere blir sykemeldt litt lengre, men i sum 12 000 færre dager på helseytelser, ifølge avisen Klassekampen 12.06.19. Så positive resultater av raskere og riktigere helsehjelp, må medføre endringer i arbeidet framover.

Vil regjeringen sikre at erfaringene, metodene og holdning fra forsøket blir førende for NAV og helsevesenet framover?

BEGRUNNELSE:

Forsøket viser at lavterskel psykisk helsehjelp er meget viktig. Det er ulike modeller dette kan gjøres på, eksempelvis Stangehjelpen eller denne Grorudmodellen, som begge er raskere hjelp og mye mindre byråkrati. Forsøket viser også at kortest mulig sykemelding ikke nødvendigvis gir best resultat verken for pasienten eller staten og at anerkjennelse av at det kan ta tid å bli frisk er viktig. Skal de gode resultatene følges opp må både holdninger, arbeidsmetoder og regler endres. Det må legges mindre vekt på

rigorøse regler og unyanserte krav om kortest mulig sykemeldinger, mer vekt på rask, riktig og ubyråkratisk helsehjelp og anerkjennelse.

Svar:

Jeg har med interesse lest innlegget som du viser til, om sammenhengen mellom tettere samhandling av psykologer og psykiatere ved noen fastlegesentre i Groruddalen i Oslo og sykefravær og arbeidsavklaringspenger. Resultatene som Klassekampen viser til, er hentet fra en artikkel som Arbeids- og velferdsdirektoratet har publisert i Arbeid og velferd nr. 2 2019.

Ifølge artikkelen var hensikten med utprøvingen at pasientene skulle få et bedre samlet helsetilbud, tidligere identifisering av psykiske helseplager, raskere helsehjelp, mer effektiv dialog mellom helsetjenestene og økt bistand i primærhelsetjenesten uten å måtte henvises videre til spesialisthelsetjenesten.

Jeg merker meg at forskerne fremhever at selv om resultatene er signifikante, kan de ikke ut i fra denne undersøkelsen si noe sikkert om årsakssammenhengene. Jeg synes likevel at resultatene er interessante, og det er

et godt eksempel på det arbeidet som nå gjøres for å undersøke hvordan man kan oppnå bedre resultater ved å se utfordringer knyttet til arbeid og helse mer i sammenheng.

Arbeids- og sosialdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har etablert et samarbeid med henblikk på å utvikle et bedre tjenestetilbud til personer som trenger samtidige helse- og arbeidsrettede tjenester

for å forbli eller komme i arbeid. Departementene har gitt et felles oppdrag til Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet, der blant annet det å utvikle modeller for godt samarbeid er viktig. I oppfølgingen av dette arbeidet vil det være aktuelt å ha en dialog om samarbeidsmodellen og resultatene fra den ovenfor omtalte undersøkelsen, herunder om hvordan erfaringer og metoder fra dette forsøket kan brukes til å utvikle tjenestene.

SPØRSMÅL NR. 1839

Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 19. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilke nasjonale krav, hindringer og eventuelle føringer er det som ligger til grunn for at frivillige lag- og organisasjoner skal kunne låne kommunale- eller fylkeskommunale skoler eller fasiliteter for å avholde sine aktiviteter?

BEGRUNNELSE:

Mange frivillige lag- og organisasjoner ønsker å låne og leie kommunale og fylkeskommunale skoler og bygg for å kunne avholde sine aktiviteter. Denne type aktiviteter er en viktig del av norsk frivillighet og en viktig del av det sunne fritids- og meningsfulle tilbudet som finnes for barn og unge. Jeg registrerer at flere organisasjoner sliter med å få låne kommunale eller fylkeskommunale lokaler for slik aktivitet, og det vises ofte til forhold relatert til vakthold, mva-utløsende faktorer og andre hindringer. Det kan også virke som at praksis, tilgangen og enkeltheten varierer fra sted til sted.

Det vil være en fordel for både kommuner, fylkeskommuner og frivillige organisasjoner å vite hvilke nasjonale krav og hindringer som gjelder lån og bruk av kommunale- eller fylkeskommunale bygg.

Svar:

Kommuneloven gir overordnede og generelle rammer for kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommuneloven inneholder ingen regler om utlån eller utleie av kommunale eller fylkeskommunale lokaler til frivillige organisasjoner, lag eller foreninger. Det finnes heller ingen nasjonale retningslinjer for dette.

Noen av virksomhetene som drives av kommuner og fylkeskommuner, kan ha lovbestemte mål som påvirker

hvilke arrangementer og aktiviteter som skal avholdes i lokalene. Hvis ikke annet følger av lov, vil det imidlertid være opp til den enkelte kommune eller fylkeskommune å avgjøre i hvilken utstrekning den ønsker å låne eller leie ut lokalene sine. Jeg mener at slik bør det også være – dette er et område som i liten grad egner seg for detaljert statlig regulering.

Flere kommuner og fylkeskommuner har fastsatt lokale forskrifter eller reglementer for utlån og utleie av lokaler. Disse forskriftene og reglementene sier blant annet noe om hvilke lokaler som er aktuelle for utlån eller utleie, hvem som kan låne lokalene gratis, og hvem som kan leie lokalene mot betaling til selvkost. Det er også flere kommuner og fylkeskommuner som har fastsatt retningslinjer for bruk av tilsynsvakt. Dette er noe som kommunene og fylkeskommunene selv må vurdere og ta stilling til. Ved noen typer arrangementer vil det også være nasjonale krav til arrangørens egen helseberedskap, brannvern og lignende.

Jeg er kjent med at flere kommuner aktivt jobber for at kommunale lokaler i større grad skal kunne brukes av frivillige organisasjoner, lag eller foreninger, når kommunen ikke selv har behov for å bruke lokalene. For eksempel er jeg kjent med at Oslo kommune har satt i gang et pilotprosjekt for å forenkle rutinene og systemene for lån og leie av skolelokaler («prosjekt Meråpen skole»). Prosjektet har pågått siden januar 2018, og vil bli avsluttet i juni 2020. Formålet med prosjektet er å prøve ut ulike modeller for utlån og utleie av kommunale lokaler, som kan gi økt tilgjengelighet på en enkel, sikker og oversiktlig måte.

Jeg mener at det er positivt at kommuner og fylkeskommuner låner eller leier ut lokaler når de ikke selv disponerer lokalene til egen virksomhet. Dette bidrar til at

frivillige organisasjoner, lag og foreninger kan tilby ulike aktiviteter og arrangementer til innbyggerne i kommunen eller fylkeskommunen. Jeg har forståelse for at ulike kommuner kan ha ulik kapasitet til å låne eller leie ut lokaler på denne måten. Jeg håper likevel at kommuner

og fylkeskommuner som har større kapasitet til utlån eller utleie enn det som blir benyttet i dag, velger å benytte seg av denne muligheten, slik at lokalene kan komme enda flere av innbyggerne til gode.

SPØRSMÅL NR. 1840

Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 20. juni 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva er videre beslutningsprosess etter endt høring, og vil beslutningen bli fattet av næringsministeren, arbeids- og sosialministeren, regjeringen i plenum eller vil endringer i regelverket bli sendt til Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet sendte 29. april ut forslag om nye regler for dykking fra skip på høring. Forslaget er utarbeidet på oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Høringsfristen er 26. juli.

Svar:

Hovedformålet med forslaget som Sjøfartsdirektoratet og Arbeidstilsynet nå har på høring er å sikre at alle yrkesdykkere er omfattet av et godt sikkerhetsregelverk. Etter endt høring vil derfor etatene gå grundig gjennom alle høringsinnspill. Innspillene og etatenes vurderinger av disse vil deretter oversendes departementene. Videre prosess vil bero på innspillene som mottas.

I tillegg til endringer på forskriftsnivå, foreslås en endring i arbeidsmiljøloven § 1-2. Dersom lovendringen blir fremmet, vil den på alminnelig måte bli fremlagt for Stortinget. Nærings- og fiskeridepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet har hatt et tett samarbeid om denne saken hittil, og departementene vil fortsette dette samarbeidet også etter høringsrunden.

SPØRSMÅL NR. 1841

Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 19. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

Ingen situasjon er lik, men mange har til felles at de opplever en frustrerende situasjon i møte med Nav.

Hva har statsråden å si til dem som opplever møtet med Nav-systemet som en ekstra belastning i tillegg til alvorlig sykdom og en krevende livssituasjon, og hvilke initiativ til statsråden ta for å sikre at flere har et positivt

møte med Nav slik at individuell oppfølging og vurdering går foran papirkrav og byråkrati?

BEGRUNNELSE:

Avisa Valdres skrev 11. juni om ei med brystkreft. Hun uttaler til avisa "Om det ikke er kritisk nok for barna mine at jeg har fått aggressiv brystkreft, så må jeg bruke av kreft-

ene mine på masse søknader til NAV for at vi skal klare oss økonomisk" og "Dagens system gjør oss syke."

Svar:

Representanten Strand tar opp et sentralt spørsmål. Det er svært viktig at møtet med NAV-systemet ikke skal oppleves som en ekstra belastning. Dette er særlig viktig for de som står i en krevende livssituasjon.

Det framgår av departementets tildelingsbrev til Arbeids- og velferdsdirektoratet at det legges vekt på gode brukermøter preget av respekt, service og brukermøtevirksomhet. Respekt og tjenester av god kvalitet skal kjennetegne kontakten mellom forvaltningen og den enkelte bruker. Arbeids- og velferdsetaten måles på brukernes tilfredshet med etatens helhetlige service.

For å kunne følge opp brukeres grad av tilfredshet gjennomfører Arbeids- og velferdsdirektoratet personbrukerundersøkelser. Den siste offentlige personbrukerundersøkelsen ble gjennomført våren 2018.

De fleste brukerne som deltok i denne undersøkelsen, hadde gode erfaringer med etaten. Gjennomsnittsskåren på spørsmål om tilfredshet med service helhetlig sett, var 4,4 på en skala fra 1 til 6. Spørsmålet om brukerne opplever å bli møtt med respekt når de henvender seg til etaten, har den høyeste gjennomsnittsscoren (4,7) av hovedspørsmålene om tilfredshet med Arbeids- og velferdse-

tatens tjenester. Foreløpige tall for 2019 viser det samme – mange brukere er godt fornøyde. Det er positivt.

Samtidig vet vi at det er mange som ønsker mer og bedre service. Disse skal ha muligheten til å klage dersom de opplever at etatens service ikke er tilfredsstillende. Og de skal bli hørt. Brukerne har mulighet til å gi uttrykk for hvordan de opplever møtet med Arbeids- og velferdsetaten gjennom serviceklageordningen. Jeg er glad for at brukerne er kjent med og benytter seg av denne ordningen.

Serviceklagene gir Arbeids- og velferdsetaten nyttig informasjon om hva som er viktig for brukerne i møtet med etaten, og bidrar til å utvikle service og brukermøter. Jeg vet at Arbeids- og velferdsdirektoratet jobber systematisk og godt med dette.

Arbeids- og velferdsetaten forvalter et omfattende regelverk som ligger til grunn for utbetaling av ulike ytelser. For meg er det et mål å ha en utforming av regelverket som er enklest mulig. Samtidig legger jeg vekt på at regelverket må oppfattes som rettfærdig. Dette er en krevende kombinasjon og forutsetter at brukerne leverer nødvendig og tilstrekkelig dokumentasjon slik at det kan vurderes om vilkårene for ytelsen er oppfylt. Dette gir grunnlag for forsvarlig saksbehandling, men som kan kombineres med dialog og medvirkning fra brukers side som er tilpasset brukers situasjon.

SPØRSMÅL NR. 1842

Innlevert 12. juni 2019 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve

Besvart 20. juni 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at Høgskulen i Volda får klarsignal før sommaren om at dei kan starte bygginga av det nye mediehuset?

GRUNNGJEVING:

Medieutdanningane ved Høgskulen i Volda har heilt sidan 1970-åra vore attraktive i nasjonal samanheng. Nasjonalt er det verdifullt at mediestudentar kan lære seg mediefag utanfor dei store byane og dermed få nærkontakt med spørsmål som er viktige sett frå eit regionalt perspektiv. Det treng Noreg.

Det sterke mediefagle miljøet i Volda er ein særskilt viktig aktør innanfor kringkastning og digital formidling. Tids-

riktige og moderne lokale har stor betydning for fagmiljøet og attraktiviteten hos studentane. Det er difor bestemt at det skal byggast eit nytt mediehus ved høgskulen. Både for å samle medieutdanningane under eitt tak, for å møte konkurransen frå andre utdanningar og ikkje minst for å få eit godt grep om den raske utviklinga som skjer i media. Alt er klar for byggestart. Husleiga blir finansiert av høgskulen sjølv gjennom ordninga for kurantprosjekt.

Det einaste høgskulen no ventar på er klarsignal frå regjeringa.

Svar:

Brukarfinansierte byggeprosjekt (tidlegare kalt kurantprosjekt) med ei styringsramme over 100 mill. kroner må

leggjast fram for regjeringa for godkjenning før Statsbygg kan få i oppdrag å starte byggearbeidet. Dette gjeld også for prosjektet i Volda. Kunnskapsdepartementet har hatt ein god og konstruktiv dialog med Høgskulen i Volda og Statsbygg om arbeidet med å prosjektere det nye medie-

bygget. Saka er no til vidare handsaming i Kunnskapsdepartementet, i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Når ei avgjerd er fatta, vil den bli kunnjort på egna måte.

SPØRSMÅL NR. 1843

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Frida Melvær

Besvart 18. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Eg er kjend med at Sogn og Fjordane fylkeskommune har søkt om forlenging av forsøk med programfaget klima- og miljøfag 1 og 2 ved Firda vidaregåande skule.

Korleis stiller kunnskapsministeren seg til dette?

GRUNNGJEVING:

Klima og miljøfag er nye programfag for vidaregåande skule. Firda vidaregåande skule i Gloppen har utarbeidd læreplanar for dei to faga og har dei tre siste åra gjennomført forsøk med dei nye læreplanane. Sogn og Fjordane fylkeskommune har søkt om godkjenning av læreplanane slik at alle skular i Noreg etter kvart kan tilby desse faga. Dette er ein prosess som kan ta noko tid og ei eventuell godkjenning kan ikkje bli klar til skulestart skuleåret 2019/2020. Av den grunn er det sendt søknad om å få forlenga forsøksperioden med eitt år slik at elevane ved Firda vidaregåande skule kan få tilbod om dette faget også kommande skuleår.

Svar:

Skoleeigar kan søkje Utdanningsdirektoratet om å få innvilga tidsavgrensa forsøk for å prøve ut andre pedagogiske eller organisatoriske grep enn det gjeldande regelverket opnar for. Formålet med slike forsøk er å leggje til rette for skuleutvikling og gi kommunar og fylkeskommunar muligheit til å prøve ut nye idear for å sjå om dei gir gode resultat på for eksempel læringsresultat eller skolemiljø.

Firda vidaregåande skule har sidan 2016 gjennomført eit forsøk med å tilby Klima- og miljøfag 1 og 2 som programfag på skulen. Sogn og Fjordane fylkeskommune har søkt Utdanningsdirektoratet om å forlengje forsøksperioden for begge faga ut skuleåret 2020/2021.

Eg har stilt meg positiv til søknaden frå skulen om å forlengje forsøket. Dette har departementet meldt tilbake

til Utdanningsdirektoratet. Direktoratet sender i dag, 18. juni, si avgjerd om at forsøket på Firda vidaregåande skule blir forlengja ut skuleåret 2020/2021.

Skolen fortel at dei har hatt gode erfaringar med forsøket, og at det har vært svært meiningsfullt og engasjerande for elevane å jobbe med faga. Dette synes eg er svært positivt. Eg meiner også at forsøket er interessant fordi klima- og miljøfaget vil kunne samle dagsaktuelle og framtidsretta tema i eit og same fag på ein ny måte. Forsøket synes i tillegg å være av interesse for lokalt næringsliv og i kommunal sektor.

SPØRSMÅL NR. 1844**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 25. juni 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Ser statsråden at den nye praksisen med å ikke varsle trossamfunn om søknadsfristen for statlig støtte har fått uheldige konsekvenser, og hva vil han i så fall gjøre for de trossamfunn som i 2019 ser ut til å miste støtten sin på grunn av denne endringen?

BEGRUNNELSE:

Trossamfunn har i en årrekke fått et rundskriv som gjør de oppmerksomme på søknadsfristen for tilskudd fra staten. I år har man endret denne praksisen, slik at de ikke har fått dette varselet. På grunn av denne endringen har flere trossamfunn ikke vært oppmerksomme på søknadsfristen, og dermed gått glipp av betydelige tilskuddsbeløp de ellers ville vært berettiget til.

Svar:

Siden 2005 har samtlige trossamfunn utenom Den norske kirke som krever årlige tilskudd etter trossamfunnsloven vært pålagt å fremlegge en liste med medlemmenes fødselsnummer. Livssynssamfunn som krever tilskudd etter lov om tilskott til livssynssamfunn, må også legge frem en slik liste hvert år.

Fylkesmannen videresender listen til Brønnøysundregistrene, som kontrollerer den opp mot Folkeregisteret, Den norske kirkes medlemsregister og listene til øvrige tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Formålet med kontrollen er å sikre et mest mulig korrekt grunnlag for utbetaling av statlig og kommunalt tilskudd, herunder at det ikke utbetales tilskudd for personer som tilhører Den norske kirke eller et annet tros- eller livssynssamfunn, jf. trossamfunnsloven §§ 8 og 19 a annet ledd.

Det er vanlig at offentlige tilskuddsordninger har en søknadsfrist. En slik frist ivaretar viktige administrative hensyn: Forvaltningen kan påbegynne og fullføre en ryddig behandling av søknadene, noe som også er i søkerens interesse. Kontantprinsippet i staten innebærer at Stortingets bevilgning skal benyttes i det aktuelle året. Årlig søknadsfrist bidrar til en samlet saksbehandling og utbetaling i samsvar med Stortingets bevilgning og føringer.

I ovennevnte tilskuddsordninger for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke er det helt nødvendig å sette en frist for å kreve tilskudd. Tilskuddsordningene for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke omfatter mer enn 800 samfunn og mer enn 650 000

medlemmer. På grunn av den årlige, samlede kontrollen av samfunnenes medlemslister og de etterfølgende tilskuddsutbetalingene basert på resultatene av denne, er fristen for å kreve tilskudd ufravikelig. Listene skal som sagt kontrolleres mot hverandre for å avdekke eventuelle dobbeltmedlemskap, og samtlige må derfor foreligge når kontrollen skal gjennomføres. Forsinkes kontrollen, kan også utbetalingene av tilskudd til samtlige samfunn bli forsinket.

At kravfristen er 1. mars, mener jeg burde være allment kjent blant tros- og livssynssamfunnene.

Frem til og med 2016 kunne kravfristen variere fra år til år. Det var da god grunn til å videresende (det årlige) rundskrivet, som inneholdt kravfristen, til samfunnene. Som et forenklingstiltak overfor samfunnene ble det i 2016 besluttet at 1. mars skulle være fast kravfrist fra og med 2017. Samfunnene ble varslet om dette i 2016-rundskrivet fra Kulturdepartementet (rundskriv V-3B/2016 av 22. januar 2016). Den faste kravfristen ble også kunngjort på Kulturdepartementets nettsider i januar 2017. I ettertid har de ved flere anledninger fått tilsendt informasjon om fristen, inkl. opplysninger om at tilskuddskravet vil bli avvist hvis fristen ikke overholdes. I tillegg er det opplyst om fristen både på fylkesmannens og departementets nettsider.

Fra og med 2017 gikk Kulturdepartementet bort fra å sende et årlig rundskriv til fylkesmennene om de lovfestede tilskuddsordningene for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Kravfristen lå fast og det samme gjorde kravene til medlemslisten samfunnene skulle sende inn. Kulturdepartementets rundskriv V-1B/2017 19. januar 2017, som kom i stedet for det årlige rundskrivet og skulle gjelde inntil annet ble bestemt, ble videresendt til samfunnene i både 2017 og 2018. I rundskrivet fremkom det tydelig at den faste kravfristen er 1. mars og ikke kan fravikes.

I begge ovennevnte rundskriv opplyses det at tros- og livssynssamfunnene har et selvstendig ansvar for å kreve tilskudd innen fristen, og at fylkesmannen skal avvise kravet dersom samfunnet ikke har overholdt fristen.

Kulturdepartementets rundskriv V-002/19B, som ble sendt til fylkesmennene 24. januar 2019, inneholder kun én endring av vesentlig betydning: Det er ikke lenger adgang til å fremlegge medlemslisten på diskett. Kravfristen og andre sentrale krav til samfunnene, som de tidligere hadde fått tilsendt informasjon om flere ganger, lå fast. På denne bakgrunn besluttet Kulturdepartementet at fylkesmennene likevel ikke måtte videresende rundskrivet

til samtlige samfunn, men bare til de fire trossamfunnene som i 2018 sendte inn medlemslisten på diskett.

Det burde etter mitt syn være overkommelig for samfunnene å overholde kravfristen. Fra årsskiftet har de to måneder på seg til å ferdigstille og sende inn krav og medlemsliste.

Det enkelte samfunn må selv sørge for å innrette seg slik at sykdom, reisefravær, personalendringer, dataproblemer etc. ikke kan bli til hinder for å overholde kravfristen.

Tilskuddskravet kan fremmes allerede i januar; det er verken nødvendig eller hensiktsmessig å vente til tett opp under 1. mars. Medlemslisten som skal legges ved kravet, skal kun inneholde fødselsnummer for medlemmer pr. 1. januar i det inneværende året.

I departementets klagesaksbehandling er det fast praksis for å opprettholde fylkesmennenes avvisningsvedtak overfor trossamfunn som ikke har overholdt fristen.

Det store flertallet av trossamfunnene har fremmet tilskuddskravet rettidig og vil bli tildelt statlig og kom-

munalt tilskudd for 2019 (med mindre andre vilkår ikke er oppfylt). Jeg mener det er beklagelig at forholdsvis mange samfunn ikke har overholdt kravfristen i 2019. Tros- og livssynssamfunnene har gjentatte ganger fått tilsendt informasjon om at den faste kravfristen er 1. mars. Likebehandlingshensyn og preventive hensyn taler dessuten for at kravfristen håndheves på en konsekvent måte.

Sett hen til at kravfristen var fast og det ikke lenger skulle sendes ut et årlig rundskriv, ble fylkesmennene i 2018 bedt om å orientere samfunnene skriftlig om at de ikke ville få tilsendt departementets rundskriv hvert år. Enkelte embeter fulgte ikke dette opp. Hvorvidt dette bør medføre at trossamfunn i de aktuelle fylkene får realitetsbehandlet sine krav om tilskudd for 2019 selv om de ikke har overholdt fristen, vil bli avklart i forbindelse med Barne- og familiedepartementets klagesaksbehandling. Det arbeides for øvrig med å digitalisere søknadsprosessen i større grad, og departementet vil vurdere hvordan det inntil nye rutiner er etablert kan gis god informasjon om fristen til tros- og livssynssamfunnene.

SPØRSMÅL NR. 1845

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Tom-Christer Nilsen

Besvart 20. juni 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre god og ren vannforsyning i Norge?

BEGRUNNELSE:

På Askøy har vi nå en akutt situasjon som er vel kjent. Kjent er også utfordringene med vann- og avløpsnett i Norge. Norsk Vann antyder et investeringsbehov på 280 mrd. frem mot 2040. Det antydes at opptil 30 % av vannet forsvinner på grunn av slitte rør. Slik slitasje øker også risikoen for kontaminasjon både fra omgivelsene og mellom avløp og rent vann.

På bakgrunn av akutt situasjonen på Askøy og antydningene om vesentlige svakheter med dagens vannledningsnett i Norge, er det naturlig å spørre hvordan statlige myndigheter kan bidra til å bedre situasjonen.

Svar:

Jeg har forståelse for at utbruddet på Askøy reiser spørsmål om drikkevannsforsyningen i Norge er god nok.

Samtidig er det viktig å huske på at de aller fleste i Norge har tilgang til trygt og godt drikkevann. Jeg er godt kjent med utfordringene vi står overfor angående gammelt og dårlig ledningsnett og at fornyelsstakten generelt sett er for lav. For å opprettholde trygg vannforsyning er det derfor viktig at kommunene og vannverkene øker innsatsen på dette området.

Det er kommunene som har ansvaret for å tilby innbyggerne tilfredsstillende vann- og avløpstjenester.

Regjeringen fastsatte Nasjonale mål for vann og helse i samsvar med den internasjonale Protokollen for vann og helse i mai 2014. På Helse- og omsorgsdepartementets område følges denne opp ved en gjennomføringsplan som evalueres med jevne mellomrom. Planen har en rekke tiltak der mange er utført eller arbeidet pågår. Eksempelvis ble det fastsatt en ny drikkevannsforskrift med ikrafttredelse 1. januar 2017. Forskriften tydeliggjør vannverkseienes ansvar og stiller blant annet strengere krav til vannverkernes drift og vedlikehold av ledningsnett. Det ble også etablert en Nasjonal vannvakt ved Folkehelseinstituttet i 2017. Det er en døgnbemannet rådgivningstjeneste til vannverk som trenger råd og hjelp ved aku-

tte hendelser som kan påvirke vannforsyningen. Det er videre igangsatt et prosjekt ved Folkehelseinstituttet for å få bedre oversikt over sykdomsbyrden knyttet til drikkevann. Resultater vil foreligge i 2020. Folkehelseprofilene som Folkehelseinstituttet årlig utarbeider for hver kommune, har nå informasjon til befolkningen om tilstanden innen vannforsyningen i kommunen.

Tilsyn på drikkevannsområdet er et prioritert tilsynsområde for Mattilsynet. I tillegg til å drive utøvende tilsyn med vannverkene, har Mattilsynet utarbeidet en veileder til drikkevannsforskriften til bruk for vannverkene og en temaveileder for ivaretagelse av drikkevannshensyn i kommunal, regional og statlig planlegging. Mattilsynet har også en oppgave i å påse at kommuner og fylkeskommuner tar drikkevannshensyn når de utarbeider planer etter plan- og bygningsloven.

Regjeringen har i dessuten bevilget 20 mill. kroner til oppstart av et Nasjonalt kompetansesenter for ledningsteknologi ved NMBU på Ås.

I Meld. St.19 (2018-2019) Folkehelsemeldingen Gode liv i eit trygt samfunn fremgår det at regjeringen vil vurdere et program for teknologiutvikling i vannbransjen. Jeg vil invitere KS, Norsk Vann, leverandørindustrien og Huseiernes Landsforbund til et møte for å drøfte muligheten for å opprette et slikt program som et spleiselag mellom staten, kommunene og leverandørindustrien. Jeg vil dessuten be Mattilsynet om en nærmere kartlegging av situasjonen på drikkevannsområdet i alle landets kommuner og vil også vurdere å sette i gang et arbeid for å gjennomgå rapporteringssystemet på drikkevannsområdet med sikte på eventuelle forbedringer.

Som et tiltak med sikte på en mer helhetlig forvaltning av vannområdet, har regjeringen dessuten besluttet at jeg skal opprette et interdepartementalt samarbeidsforum med sikte på en helhetlig forvaltning der vann, avløp og andre forhold som kan påvirke drikkevannet eller har betydning for samfunnssikkerheten, ses i en sammenheng. Også dette er omtalt i folkehelsemeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1846

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 21. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Udir har fått i oppdrag å gå gjennom vilkårene og strukturen for de små og verneverdige fagene i videregående opplæring i lys av anbefalingene i rapporten «Lenge leve tradisjonshåndverket» fra yrkesfaglig utvalg for immateriell kulturarv og verneverdige fag i 2016. Som følge av den pågående regionreformen og ny struktur for fag- og yrkesopplæring skole trengs en grundig gjennomgang for å sikre den langsiktige forvaltningen av fagene.

Hvordan vil statsråden sikre fagenes videre eksistens i en ny struktur?

Svar:

Kunnskapsdepartementet vedtok ny yrkesfaglig tilbudsstruktur i mars 2018. Den nye tilbudsstrukturen skal tre i kraft fra skoleåret 2020-2021. I forkant av vedtaket var det en grundig gjennomgang av det yrkesfaglige tilbudet i videregående opplæring. Her deltok partene i arbeidslivet i de faglige rådene med utviklingsredegjørelser for hvert av utdanningsprogrammene. I tillegg ble det ned-

satt fem yrkesfaglige utvalg som leverte hver sin rapport. Tilbudsstrukturen var også på offentlig høring.

Rapporten «Lenge leve tradisjonshåndverket» fra yrkesfaglig utvalg for immateriell kulturarv og verneverdige fag, som representanten Strand viser til, var en del av grunnlaget for den tilbudsstrukturen departementet vedtok.

I den nye tilbudsstrukturen er dagens Utdanningsprogram for design og håndverk delt i to, og vi vil få et eget utdanningsprogram for design og tradisjonshåndverk. Det mener jeg vil være med på å sikre fagenes videre eksistens i den nye tilbudsstrukturen.

Når det gjelder regionreformen, vil den bidra til større og mer funksjonelle fylkeskommuner. Dette mener jeg vil styrke skoleeiers mulighet til å sikre at det blir etablert gode og robuste opplæringstilbud i de små verneverdige fagene. Utdanningsdirektoratet har også vært i dialog med fylkeskommunene denne våren, der de har oppfordret fylkeskommunene til å samarbeide om tilbud der elevgrunnlaget ikke er så stort.

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å implementere den nye tilbudsstrukturen. Direktoratet reviderer og utarbeider nye læreplaner i tråd med den nye

tilbudsstrukturen. Utdanningsdirektoratet arbeider også med innføringstiltak for implementering av ny tilbudsstruktur og nye læreplaner. De utvikler støtteressurser for fag- og yrkesopplæringen på direktoratets nettsider (tidligere etterutdanningsmateriell for fag- og yrkesopplæringen) og nettbasert kompetansetilbud rettet mot lærere, instruktører og prøvenemnder. Dette vil komme alle fag til gode, også de verneverdige tradisjonshåndverksfagene (tidligere små verneverdige fag).

Når det gjelder verneverdige tradisjonshåndverksfag har vi fjernet kriteriet om at det er antall nye lærekontrakter i løpet av en treårsperiode som utløser ekstra tilskudd. Utdanningsdirektoratet har derfor vurdert om det er lærefag som bør tas inn igjen på listen over fag som får ekstra tilskudd. Her kan jeg opplyse om at det er fire fag som er tatt inn igjen på denne listen. Dette er bunadtilvirkerfaget, smedfaget, trebåtbyggerfaget og hovslagerfaget.

Som representanten Strand er kjent med anbefalte yrkesfaglig utvalg for immateriell kulturarv og verneverdige fag tre punkter for å få til en samlet og bedre oversikt over og koordinering av de små tradisjonelle håndverksfagene:

- Staten overtar det direkte økonomiske ansvaret for forvaltningen av de tradisjonelle håndverksfagene.
- Det etableres et nasjonalt koordineringsledd.
- Det opprettes sentre på regionalt nivå med en administrativ og samordnende funksjon.

Fylkeskommunene som skoleeier har ansvaret for fag- og yrkesopplæringen. Det er derfor ikke aktuelt å overføre et slikt ansvar til staten ved å opprette et nasjonalt koordineringsledd for små verneverdige fag. Slike sentre bør eventuelt etableres på bakgrunn av et lokalt opplevd behov der fylkeskommunene, bedriftene og institusjonene sammen ser nytten av å opprette kompetansesentre for verneverdige fag.

SPØRSMÅL NR. 1847

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 19. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I jernbanesektorens handlingsprogram for 2018–2029 er nytt hensettingsanlegg på Kongsvinger planlagt tatt i bruk i 2022.

Hva er status i arbeidet med hensettingsanlegg, sees dette i sammenheng med etablering av ny tømmerterminal og tilsving (banekobling) på Kongsvinger, og når kan det forventes at arbeidet med hensettingsanlegg starter opp slik at det kan stå ferdig i 2022?

Svar:

Jernbanedirektoratet har gitt Bane NOR i oppdrag å utarbeida ein hovudplan for nytt hensettingsanlegg i Kongsvinger-området, og dessutan å greie ut ulike tiltak for gods i og kring Kongsvinger, mellom anna tømmerterminal og tilsving mellom Kongsvingerbanen og Solørbanen. Hovudplanen vart levert våren 2019, med ei anbefaling om eit nytt hensettingsanlegg langs Solørbanen. Denne banestrekninga får ERTMS i 2024. Dersom hensettingsanlegget skal byggjast på Solørbanen i 2022, slik tidsplana opphavleg var, vil det medføre eit nytt sikringsanlegg til ein betydeleg kostnad, som må rivast to år seinare. Difor vart

tilrådd ibruktaking av hensettingsanlegget flytta til 2024 for å redusere investeringsbehovet. Utgreiinga av godstiltak skal leverast denne sommaren, og det vert då naudsynt å vurdere om dei to prosjekta er gjensidig avhengige av kvarandre, både i høve til areal og kostnader. Ved å sjå dei ulike tiltaka i samanheng, kan det være mogeleg å redusere investeringsbehovet ytterlegare.

Samstundes er det viktig å understreka at ei utsetjing av hensettingsanlegget ikkje vil leggja avgrensinga på eventuelle tilbodsbetringar. Vy skal hausten 2019 setja eit nytt Flirt-sett i trafikk på Kongsvingerbanen, slik at fleire avgangar kan køyrast med doble togsett. I den samanhengen skal hensettingskapasiteten aukast gjennom mindre tiltak på Kongsvinger stasjon.

SPØRSMÅL NR. 1848**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 21. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Ved behandlingen av Nasjonal transportplan 2018-2029 gikk de fire nåværende regjeringspartiene inn for å flytte eksisterende Nordby holdeplass på Hovedbanen til Nordby Park.

Hva er status i dette arbeidet og hvilke initiativ har staten tatt?

BEGRUNNELSE:

I innstillingen til Nasjonal Transportplan 2018-2029 uttalte komiteflertallet følgende:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er positive til planene om innfartsparkering på Nordby Park nord for Jessheim sentrum. I tilknytning til denne flyttes eksisterende Nordby stasjon til Nordby Park.

Flertallet viser til at planene gjennomføres med privat finansiering. Flertallet vil videre vektlegge behovet for et godt samarbeid mellom kommune, utbygger og Bane NOR."

Svar:

I Nasjonal transportplan 2018-2029 er strekningen for Hovedbanen nord, altså strekningen Lillestrøm – Eidsvoll,

definert som overbelasta. Strekningen er enkeltspora, og går med unnatak av svingen rundt om Frogner stasjon i hovudsak parallelt med Gardermobanen.

Det er mellom anna behov for plass til fleire godstog på banestrekningen. I tillegg er det stor befolkningsvekst og vekst i arbeidsplassar på Nordre Romerike, noko som og tilseier vekst i persontrafikken. Det er ikkje kapasitet til dette på bana i dag, så det er ønskeleg å prioritere tiltak på denne strekningen for å auke kapasiteten både for gods- og persontransport.

Samferdselsdepartementet har difor gjeve Jernbanedirektoratet i oppdrag å utarbeide ei konseptvalutgreiing for Hovedbanen nord. Utgreiinga av kapasitetsbehov skal vurderer heile systemet i samanheng, både Gardermobanen og Hovedbanen nord. Dette inneber å analysere Hovedbanen nord og om, kor og når det er aktuelt med investeringar i jernbana gjeve utviklinga i annan transportinfrastruktur. Dette vil òg omfatte ei vurdering av stasjonsstrukturen, inkludert Nordby haldeplass. Akerhus fylkeskommune, Ullensaker kommune, Bane NOR og private aktørar i området vil vere sentrale medverkarar.

Planarbeidet med konseptvalutgreiinga er igangsett, og er venta avslutta hausten 2020.

SPØRSMÅL NR. 1849**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 21. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Spørsmålstiller viser til dokument nr 15:776(2018-2019) innlevert 21.01.19 hvor spørsmålet var, hvilke kriterier er det som gjelder for tildeling av fergeavløsningsmidler. Nå er kommuneproposisjonen for 2020 lagt frem for stortinget, og undertegnede kan ikke si at stortingets anmodningsvedtak, eller ministerens løfte om en omtale av saken ligger i kommuneproposisjonen.

Hvordan vil regjeringen følge opp stortingets anmodningsvedtak vedr. nedbetalingstid og kapitalkostnader på fergeavløsning?

BEGRUNNELSE:

Svaret fra kommunalministeren på det skriftlige spørsmålet var at stortingets anmodningsvedtak om å foreslå endringer i ordningen slik at kapitalkostnader i mer fleksibel grad kan dekkes av staten vil regjeringen

følge opp. Regjeringen vil på den bakgrunn vurdere nedbetalingstiden for bompengegjeld og håndteringen av kapitalkostnader i ferjeavløsningsordningen nærmere, og komme tilbake til stortinget med en omtale i kommune-proposisjonen for 2020.

Svar:

Stortinget har i anmodningsvedtak av 3. desember 2018 bedt regjeringen om å foreslå endringer i ferjeavløsning-

sordningen, slik at kapitalkostnader i mer fleksibel grad kan dekkes av staten. Dette anmodningsvedtaket må ses i sammenheng med anmodningsvedtaket fra 13. juni 2018, der Stortinget ba regjeringen endre ferjeavløsningsordningen slik at også

kapitalkostnader kan dekkes av ordningen.

De to anmodningsvedtakene er ikke ferdig utredet og vurdert. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med oppfølging av anmodningsvedtaket ved et egnet tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1850

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre

Besvart 21. juni 2019 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Mener statsministeren at dagens lov og rammeverk for vannforsyning er tilstrekkelig for å sikre nødvendige investeringer for å trygge vannforsyningen i Norge?

BEGRUNNELSE:

Vi har god og høy vannkvalitet i Norge, men de siste dagers hendelser i Askøy viser med all tydelighet konsekvensene dersom noe skjer med drikkevannet til befolkningene. Norske kommuner har utfordringer med eldre vannledninger og flere vannverk er eldre og har dårlig funksjonalitet. En million nordmenn er ikke sikret alternativ vannforsyning.

I perioden 1995–2001 så vi effektene av det statlige programmet for vannforsyning. Gjennom dette programmet ble det blant annet gitt økonomisk tilskudd til utbedring av vannverk. Dette første til opprustning av mange av kommunenes lokale vannverk. Det er anslått ett vedlikeholdsetterslep på 220 milliarder kroner, og det er derfor nødvendig med en rekke tiltak.

Staten kan blant annet bidra til å forbedre, koordinere og samkjøre rapporteringsarbeidet for å få mer kunnskap om status på landets VA-nett. Staten kan også hjelpe til med å støtte teknologiutvikling i vannbransjen, for å sikre bedre og tryggere vannforsyning. Det er i dag en rekke bestemmelser som er spredt på ulike lover som regulerer befolkningens drikkevann. Det fragmenterte ansvaret og vannforsyningens store utfordringer gjør det nødvendig med en sektorlov for vann- og avløpssektoren.

Flere land i Europa har en sektorlov, som for eksempel Finland og Sverige. Da Stortinget forrige gang behandlet en folkehelsemelding fra denne regjeringen mente alle

partier at det var så store utfordringer og så fragmentert ansvar, at det burde utarbeides en sektorlov for vann- og avløpssektoren.

Svar:

Tilgang på tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann er grunnleggende for god helse og alle samfunnsfunksjoner. Utbruddet på Askøy reiser spørsmål om drikkevannsforsyningen i Norge er god nok. Samtidig må vi ikke glemme at de aller fleste i Norge har tilgang til trygt og godt drikkevann. Likevel er jeg kjent med at gammelt og dårlig ledningsnett mange steder er et problem og at fornyelsestakten generelt sett er for lav. For å opprettholde trygg vannforsyning er det derfor viktig at kommunene og vannverkene øker innsatsen på dette området.

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) som trådte i kraft i ny utgave 1. januar 2017, er hovedreguleringen for landets vannverk. Drikkevannsforskriften er hjemlet i matloven, helseberedskapsloven og folkehelseloven. På den måten utdyper forskriften krav fra disse tre lovene og gir en samlet fremstilling med sikte på en best mulig brukervennlighet for aktørene. Drikkevannsforskriften har også henvisninger til andre relevante regelverk der dette er nødvendig for å ivareta drikkevannshensynet. Eksempler her er vannforskriften og plan- og bygningsloven.

Bakgrunnen for at vann er regulert i flere lover og forskrifter, er det faktum at vann har mange former, vann i naturen, drikkevann, avløpsvann, slokkevann mv. Kravene til trygg drikkevannsforsyning er derimot i all hovedsak samlet i drikkevannsforskriften. Drikkevanns-

forskriften stiller tydelige krav overfor vannverkseier, eksempelvis om å sikre at distribusjonssystemet er i tilfredsstillende stand og driftes på en tilfredsstillende måte for å hindre at drikkevannet blir forurenset. Vannverkseieren skal utarbeide plan for vedlikehold og fornyelse og plikter å følge planen. Disse konkrete kravene til drift og planmessig vedlikehold av distribusjonssystemet var en innskjerpelse som ble gjort i den nye drikkevannsforskriften som trådte i kraft i 2017. Jeg kan følgelig ikke se at en sektorlov på vannområdet er nødvendig for å sikre en bedre lovregulering av dette.

Det er heller ingenting per i dag som tilsier at situasjonen på Askøy skyldes uklart regelverk.

Jeg vil likevel ta med at som et tiltak med sikte på en mer helhetlig forvaltning av vannområdet, har regjeringen besluttet at eldre- og folkehelseministeren skal opprette et interdepartementalt samarbeidsforum med

sikte på en helhetlig forvaltning der vann, avløp og andre forhold som kan påvirke drikkevannet eller har betydning for samfunnssikkerheten, ses i en sammenheng. Dette er omtalt i Meld. St.19 (2018-2019) Folkehelsemeldingen Gode liv i eit trygt samfunn.

I folkehelsemeldingen fremgår det videre at regjeringen vil vurdere et program for teknologiutvikling i vannbransjen. Eldre- og folkehelseministeren vil invitere KS, Norsk Vann, leverandørindustrien og Huseiernes Landsforbund til et møte for å drøfte mulighetene for å opprette et slikt program som et spleiselag mellom staten, kommunene og leverandørindustrien. Eldre- og folkehelseministeren vil dessuten be Mattilsynet om en nærmere kartlegging av situasjonen på drikkevannsområdet i alle landets kommuner, og vil også vurdere å sette i gang et arbeid for å gjennomgå rapporteringssystemet på drikkevannområdet med sikte på eventuelle forbedringer.

SPØRSMÅL NR. 1851

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 21. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren redegjøre for kostnadene knyttet til innkreving av bompenger for å finansiere utbedring av riksveg 36 langs Seljordsvatnet i Telemark, deriblant etablering, administrasjon, renter og hvor mye som er beregnet å gå til gevinst for det aktuelle bompengeselskapet?

BEGRUNNELSE:

Torsdag 6. juni kunne Telemarksavisa fortelle at de totale kostnadene for fullfinansiering av utbedringen av riksveg 36 langs Seljordsvatnet i Telemark ender på nesten 400 millioner kroner. Imidlertid koster det kun 264 millioner kroner å bygge den tre kilometer lange veien. Den massive kostnadsøkningen kommer av at det vil koste 132 millioner kroner for å drive inn bompengene. Prosjektet blir dermed 50 prosent dyrere på grunn av bompengeneinnkreving.

Svar:

Eg syner til Prop. 113 S (2017-2018) og Innst. 47 S (2018-2019). Av proposisjonen går det fram at følgjande basisføresetnader er lagt til grunn for finansieringsanalysen:

- Lånerente: 5,5 pst. dei 10 første åra og deretter 6,5 pst.
- Årleg prisstiging: 2,0 pst.
- Årlege innkrevjings- og driftskostnader: 3 mill. kr
- Bruk av elektronisk brikke: Om lag 80 pst. av køyretøya i takstgruppe 1.

Med desse føresetnadene er innkrevjingsperioden rekna til om lag 15 år. Brutto bompengainntekter er rekna til 396 mill. kr i 2018-prisnivå. Av dette er 264 mill. kr føresett nytta til investeringar, 86 mill. kr til å dekkje finansieringskostnader og 46 mill. kr til å dekkje innkrevjingskostnader og kostnader til drift av bompengeselskapet

I proposisjonen er det også rekna på eit optimistisk og eit pessimistisk alternativ. Dersom føresetnadane viser seg å ikkje stemme, til dømes ved lågare faktisk rente, vil dette sjølvsagt redusere bompengane som skal krevjast inn. Vi arbeider kontinuerlig for å redusere bompengane, derfor gjennomfører vi reformer i bompengesektoren som skal bidra til meir effektiv innkrevjing. Det er ikkje høve til å ta ut utbytte frå bompengeselskap.

SPØRSMÅL NR. 1852**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 20. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Hvor mange av disse 1450 plassene regner statsråden med skal være VTO-plasser, hvor mange regner statsråden med skal være VTA-plasser, og hvordan sikrer statsråden at de av plassene som er VTO får tilstrekkelig og kvalitetssikkert oppfølging etter den enkeltes behov?

BEGRUNNELSE:

Jeg referer til svar i skriftlig spørsmål nr 1700.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet fordeler tiltaksressurser til hver av Arbeids- og velferdsetatens fylkesavdelinger, som igjen fordeler ressursene til det enkelte NAV-kontor. Det vil deretter være opp til hvert enkelt NAV-kontor, innenfor overordnede prioriteringer, å opprette plasser til varig tilrettelagt arbeid i skjermet virksomhet eller ordinær virksomhet. Av denne grunn er det ikke mulig å si på forhånd hvordan nye plasser vil bli fordelt mellom skjermet og ordinær virksomhet.

Beregningsteknisk pleier departementet å legge til grunn at halvparten av nye plasser kommer i skjermet virksomhet og halvparten i ordinær virksomhet. Dette er imidlertid ikke bindende for Arbeids- og velferdsetaten. Per 1. juni 2019 er fordelingen av det totale antallet plasser i varig tilrettelagt arbeid 81 prosent i skjermet og

19 prosent i ordinært arbeidsliv, men andelen i ordinært arbeidsliv er økende. Jeg viser også til Granavolden-plattformen der det står at regjeringen vil tilby flere varige tilrettelagte arbeidsplasser, spesielt i ordinært arbeidsliv.

Ansvar for oppfølging av deltakere i arbeidsmarkedstiltak ligger hos Arbeids- og velferdsetaten. Dette gjelder også varig tilrettelagt arbeid. Stortinget bevilger midler til dette formålet over etatens driftsbudsjett.

Det er den enkelte deltakers ønsker, behov og forutsetninger som ligger til grunn for at det etableres varig tilrettelagt arbeid i det ordinære arbeidslivet. Arbeids- og velferdsetaten og den aktuelle arbeidsgiver har et felles ansvar ved etablering av tiltaksplassen. I forkant av oppstart må arbeidsgiver søke om å bli godkjent som arrangør av VTO, deretter inngås det en samarbeidsavtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og arbeidsgiver. Arbeidsgiver skal tilby deltaker arbeidsoppgaver og en arbeidssituasjon i tråd med den enkeltes forutsetninger. Arbeidsgiver mottar et fast tilskudd hver måned som skal kompensere for ekstra kostnader knyttet til gjennomføring av tiltaket.

Arbeidsgiver skal tilby nødvendig oppfølging nderveis, og har også ansvaret for at det oppnevnes en fadder for den enkelte deltaker i bedriften. I tillegg skal Arbeids- og velferdsetaten følge opp at tiltaket gjennomføres i tråd med forutsetningene til den enkelte deltaker. God kvalitet i varig tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv, forutsetter samarbeid mellom etaten og arbeidsgiver.

SPØRSMÅL NR. 1853**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 21. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvilke tiltak har kunnskapsministeren tenkt å sette inn for å hindre utviklingen av at foreldre ser seg nødt til å kjøpe private tjenester for at ungene skal få den opplæringen de har krav på i grunnskolen?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det vært en kraftig økning i privattundervisningen her i landet. Svært mange barn og foreldre ønsker privat leksehjelp. På 4 år har omsetningen i de største firmaene i bransjen økt fra 10 mill. kr til 27 mill. kr. dette ifølge Nrk. Denne utviklingen , mener jeg, bry-

ter med det sentrale prinsippet i opplæringsloven om at grunnskoleopplæringen skal være gratis.

Svar:

Jeg vil ha en skole med muligheter for alle, og hvor det ikke er elevenes bosted, bakgrunn eller foreldrenes økonomi som avgjør om de har mulighet til å realisere potensialet sitt.

Den ordinære undervisningen skal være så god at ingen skal ha behov for å kjøpe privat leksehjelp. Skolen har plikt til å tilpasse opplæringen til elevenes evner og forutsetninger, jf. opplæringsloven § 1-3. Vi har også innført en plikt til tidlig innsats med intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som strever med lesing, skriving og regning. Alle kommuner har plikt til å ha tilbud om leksehjelp. Tilbudet skal minimum være på til sammen 8 timer i uken i løpet av grunnskolen, men kommunen bestemmer selv hvilke trinn som skal få leksehjelpen.

Lærerne er den viktigste enkeltfaktoren for elevenes læring og en god skole. Nok lærere og lærere som har god kompetanse i fagene de underviser i, fører til bedre læring for elevene. Elever og foreldre skal være trygge på at lærerne er fagpersoner med solid kompetanse.

Derfor har regjeringen gjort lærerutdanningen til en 5-åring masterutdanning. For å nå målet om at alle lærere skal ha fordypning i fagene de underviser i, har regjeringen satset på videreutdanning. Siden 2014 har omtrent 34 000 lærere fått tilbud om videreutdanning. Lærere som tar

videreutdanning mener selv de er blitt bedre til å undervise og at elevene lærer mer.

Siden 2015 har regjeringspartiene bevilget betydelige beløp til flere lærere, og høsten 2018 ble lærernormen innført på skolenivå i hele grunnskolen. Det er nå færre elever per lærer enn på noe annet tidspunkt de siste ti årene. I inneværende skoleår er det totalt 1 045 flere lærerårsverk til undervisning sammenlignet med 2017-18, og det er blitt 3 129 flere lærerårsverk siden skoleåret 2014-15. Det er særlig i de store byene at lærernormen bidrar til at det i gjennomsnitt blir færre elever per lærer.

Sist vil jeg også vise til at vi frem mot 2020 skal vi fornye læreplanene i alle fag i skolen. Undersøkelser og tilbakemeldinger har vist at dagens læreplaner er for omfangsrike og det er vanskelig for lærerne å prioritere det viktigste stoffet i faget. Elevene får heller ikke nok tid til faglig forståelse og fordypning. De nye læreplanene skal gi elever og lærere mer tid til det viktigste i faget, slik at elevene forstår stoffet og kan bruke det de har lært i andre sammenhenger.

Regjeringen skal også legge frem en stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende fellesskap. Det overordnede målet med meldingen er at alle barn og elever skal ha mulighet til å lykkes uavhengig av sosial, kulturell og språklig bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Sammen med de andre tiltakene vi gjennomfører, mener jeg at dette vil gi oss en skole som gir hvert enkelt barn mulighet til å trives og realisere potensialet sitt.

SPØRSMÅL NR. 1854

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 21. juni 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hva bør og kan gjøres fra ministerens side for å følge opp § 4-1 tredje og fjerde ledd i UH loven, og hvordan kan en sikre at studentdemokratiet tas på alvor og blir finansiert i tilstrekkelig grad?

BEGRUNNELSE:

Studentombudet i UiO har i flere av sine årsrapporter pekt på at studentorganer ikke alltid får uttale seg om saker som angår dem, slik de har rett til. I UH-loven står det i §4-1, tredje og fjerde ledd, at institusjonen skal legge

tilrette for at studentorganet kan drive sitt arbeid på tilfredsstillende måte.

i årsrapporten til studentombudet kan en lese

Også Norsk Studentorganisasjon har skrevet en tilstandsrapport for studentdemokratier.

De finner at halvparten av studentdemokratiene er underfinansiert og ikke har de ressurser de trenger.

Svar:

Studenter ved universiteter og høyskoler kan, med hjemmel i universitets- og høyskoleloven (uhl) § 4-1, opprette et studentorgan for å ivareta studentenes interesser og

fremme studentenes synspunkter overfor institusjonens styre. Tilsvarende kan studenter ved den enkelte avdeling eller grunnenhet opprette studentorgan. Studentorganene skal høres i alle saker som angår studenters studie- og arbeidsvilkår. Dette følger også av alminnelige krav til forsvarlig saksbehandling. Jeg forutsetter at universitetene og høyskolene sender saker som angår studenters studie- og arbeidsvilkår på høring til studentorganene på en måte som gir disse reell mulighet til å behandle og uttale seg om disse.

Det er det enkelte universitet eller høyskole som skal finansiere og tilrettelegge for studentorganet ved institusjonen, jf. uhl § 4-1(3). Organisering, tilrettelegging og

finansiering må avtales lokalt mellom studentorganet og institusjonens styre gjennom en egen avtale. For meg er det viktig at studentdemokratiet i Norge fungerer bra og mitt inntrykk er at studentdemokratiet og samarbeidet med institusjonene stort sett fungerer tilfredsstillende. Jeg er likevel, i likhet med representanten Fagerås, bekymret dersom det i praksis er slik at enkelte institusjoner ikke legger godt nok til rette for slik involvering som loven legger opp til.

Jeg vil derfor sette meg inn i rapporten fra Norsk studentorganisasjon og vurdere om det er behov for oppfølging overfor institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 1855

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Nancy P. Anti

Besvart 21. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hvilke utredninger vil statsråden iverksette for å sikre at den tradisjonelle kunnskapen om reindrift og dyrevelferd som den samiske reindriftnæringen besitter, blir godt nok ivarettatt under utforming av forskrift for obligatorisk individmerking av rein?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa vedtar nå obligatorisk individmerking av rein uten at det er avgjort hva slags type merking dette skal være. Reindriften har uttrykt stor motstand mot ordningen, fordi næringen mener dette vil skape problemer i praktisk reindrift og truer deres tradisjonelle reindrift. Det skal videre utformes forskrifter til ordningen, der dette vil bli sentrale spørsmål.

Svar:

Stortinget vedtok regjeringens forslag til endringer i reindriftsloven 13. juni 2019. Endringen som vil innføre obligatorisk individmerking vil ikke tre i kraft før praktiske og tekniske løsninger er på plass, og det er fastsatt forskrift om individmerking.

Det er mange elementer som må utredes i forkant av at en forskrift skal fastsettes og reindriftnæringa vil bli invitert til å være med i arbeidet. Departementet ønsker å sette ned en arbeidsgruppe som skal vurdere alternative løsninger for hvordan individmerkingen skal gjennom-

føres, og konsekvenser av de ulike alternativene. Konsekvenser for dyrevelferd vil være en viktig del av vurderingen. For meg er det viktig at den tradisjonelle kunnskapen i reindriftnæringen blir tatt med i dette arbeidet, og at vi får belyst alle relevante problemstillinger.

SPØRSMÅL NR. 1856

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Nancy P. Anti

Besvart 21. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Mener statsråden at det er opp til departementet ensidig å vurdere om et tiltak er en inngripen i, eller en trussel for, den reindriftssamiske kulturen og tradisjonelle næringsdrift?

BEGRUNNELSE:

Det vises til tidligere spørsmål fra Geir Iversen om hvordan statsråden har vurdert at statlig tvungen individmerking står seg mot samenes rett til selvbestemmelse – all den tid samene selv og reindriftsnæringen går imot forslaget. Det er vanskelig å se at Statsråden svarte på dette spørsmålet. Statsråden mente derimot at dette ikke var en inngripen i tradisjonell reinmerking. Spørsmålet blir derfor i forhold til hvem det er som har retten til å definere hva som er eller ikke er en inngripen eller en reell trussel.

Svar:

I begrunnelsen vises det til samenes rett til selvbestemmelse, og om jeg har vurdert hvordan en statlig tvungen individmerking står seg mot en slik rett, jf. tidligere spørsmål fra representanten Geir Iversen.

Retten til selvbestemmelse i saker som berører både samene og samfunnet de er en del av, kan gjennomføres ved konsultasjoner. I Norge er konsultasjonsplikten im-

plementert gjennom prosedyrene for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget, i tråd med ILO-konvensjon nr. 169. Sametinget og andre berørte samiske interesser vil da ha rett til konsultasjoner med formål om å oppnå enighet.

Reindriftspolitikken er et politikkområde som både berører reindriftsnæringen, men også andre interesser i samfunnet, som for eksempel miljø og andre rettighetshavere til beiteområdene. Individmerking av rein kan også ha betydning for avlsarbeid, sporbarhet og omsetning av reinkjøtt, rovvilterstatning, reintelling og effektivitet i slakteri. Det er derfor viktig og nødvendig at man tar hensyn til alle disse interessene i politikktutforming.

Vi mener at vi gjennom forslag til endringer i reindriftsloven som grunnlag for Stortingets behandling og vedtak, har fulgt retningslinjene for konsultasjoner, blant annet at vi har involvert samiske interesser på et svært tidlig tidspunkt, samt prøvd å oppnå enighet.

Jeg finner det ikke hensiktsmessig å gjengi resultatene av denne konsultasjonsprosessen i dette svaret, men vil henviser til omtalen i Prop. 90 L (2018-2019) Endringer i reindriftsloven (tilgjengeliggjøring av reintall og oblitorisk individmerking).

Videre vil jeg vise til Meld. St. 32 (2016-2017) og behandlingen av denne. Som kjent er forslagene til endring i reindriftsloven en del av oppfølgingen av denne meldingen.

SPØRSMÅL NR. 1857

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss

Besvart 24. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I Granavold-plattformen står det at regjeringa vil igangsette strekningsvise høghastighetsutredninger for jernbane i tråd med Nasjonal Transportplan.

Når skal dette skje?

BEGRUNNELSE:

Nordmenn er på verdenstoppen i antall flyvninger per person per år. Det er ikke holdbart når vi befinner oss i en klimakrise som Norge har vært med på å skape, og samferdsel er en av sektorene hvor vi har virkelig stort potensiale til å kutte klimagassutslipp.

Klimakrisa og befolkningsveksten krever at vi får trafikken over fra fly og bil til jernbane, men på mange

strekninger er ikke togtilbudet godt nok til at det blir et reelt alternativ. Samtidig opplever vi en økende interesse for miljøsakene og et sterkere ønske blant folk om å ta miljøvennlige valg i sine liv. Det norske folk fortjener muligheten til å kunne velge miljøvennlige reiser som bedre kan måle seg med flyreisenes tidseffektivitet, derfor er det flott å se at regjeringa har planer om å utrede høyhastighetstog.

Likevel bekymrer det meg å se at regjeringas prioritet i samferdselspolitikken virker å være og først og fremst investere i flere motorveier, som vrir reisevanene i gal retning. Jeg forventer at regjeringa kommer fort i gang med den viktige utredninga som må på plass før utbygginga av høyhastighetsjernbanen endelig skjer.

Svar:

Jernbaneverket ferdigstilte høyhastighetsutgreiinga i 2012. Med bakgrunn i denne utgreiinga blei det konklud-

ert i NTP 2014-2023 og 2018-2029 at det ikkje prioriterast utbygging av høyhastighetsbanar nå.

Utbygginga av dei såkalla "InterCity-strekningene" på Østlandet er høgt prioritert i transportplanen, og desse vil kunne inngå i eit eventuelt framtidig høyhastighetsnett. Dette er i tråd med omtala i transportplanen, der det på side 44 står:

"Dersom det senere blir aktuelt å bygge høyhastighetsbaner i Norge, peker strategien på at disse må bygges videre på de utbygde strekningene på Østlandet og rundt de andre store byene.

For å sikre mot feilinvestering og store ekstrakostnader ved senere utbygging, skal strekningene som nå bygges, bygges på en slik måte at de legger til rette for eventuell videre utbygging"

Høyhastighetsnett og jernbanens videre utvikling på lang sikt vil inngå i Jernbanedirektoratets vurderinga og arbeid med revidering av Jernbanedirektoratets perspektivanalyse mot 2050 og Jernbanestrategien, samt i departementets arbeid med rulleringen av Nasjonal transportplan

SPØRSMÅL NR. 1858

Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 24. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Norge har hatt ulike lesestrategier siden «Gi rom for lesing» ble lansert i 2003. Den nåværende lesestrategien «Språkløyper» er planlagt avsluttet i 2019. Alle strategiene har betydd mye for å legge til rette for økt leselyst og bedre leseferdigheter.

Vil det komme en ny lesestrategi fra 2020, vil det i den komme forpliktende og langsiktige løsninger for organisasjoner som er avhengige av lesestrategien, slik som for eksempel Foreningen !les, og vil en ny nasjonal lesestrategi inkludere en satsing på skolebibliotek?

BEGRUNNELSE:

Et viktig tiltak for å skape økt leselyst og bedre leseferdigheter har vært de nasjonale lesestrategiene som har pågått siden 2003. Når den siste i rekken, Språkløyper, går ut i 2019 er det uklart hvordan dette vil følges opp videre.

Den første strategien kom som et svar på undersøkelser som viste at norske barn og unge leste mindre enn ønsket. Denne utfordringen er fortsatt høyst reell, og flere

leserundersøkelser de senere årene har vist at vi igjen har en utfordring med at færre leser. I den første satsingen var skolebibliotek en del av strategien. Satsing på skolebibliotek ble videre styrket med «Program for skolebibliotekutvikling 2009-2013». Siden da har skolebibliotek ikke hatt en klar satsing.

Det er ingen tvil om at å bidra til økt leselyst og bedre leseferdigheter er viktig. Frasen «falske nyheter» ble kåret til årets ord i 2017 av Språkrådet fordi utbredelsen av falske nyheter eksploderte og preget samfunnsdebatten både i Norge og ellers i verden. Lesing kan bidra til å skape kompetanse i å skille fakta og fiksjon og til å trene opp mennesker til å bli kritiske lesere. Ved å satse på lesing, vil vi kunne skape selvstendige individer som kan orientere seg i en stadig mer komplisert verden. Framover skal vi bygge Norge som kunnskapsnasjon. Da er det avgjørende å satse på lesing. At barn og unge lærer å lese, utvikler empati og forståelse, er helt grunnleggende for demokratiet og framtidens samfunn.

Blant organisasjonene og tiltakene som er avhengig av lesestrategiene er Foreningen !les som i over 20 år hatt

lesetiltak der over 300 000 elever deltar i ulike lesetiltak på begge målformer. Dette er lesetiltak som sikrer tilgang på litteratur tilpasset målgruppen og som legger opp til læsning og vurdering av litteratur, både sakprosa og skjønnlitteratur.

Svar:

Gode leseferdigheter er helt avgjørende i et moderne, demokratisk samfunn.

Det er viktig at elevene kan forstå, bruke og reflektere over tekster. Slik kan de utvikle kunnskap, evner og empati, nå målene sine og delta i samfunnet.

Som representanten viser til, har det vært flere ulike satsinger på lesing de senere årene. Resultater fra PIRLS-undersøkelsen (Progress in International Reading Literacy Study) fra 2016 viser at norske elevers leseferdigheter er på et høyt nivå, og det er klar framgang i leseferdighet fra 2006 til 2016. Framgangen gjelder for både 4. og 5. trinn, og den gjelder både gutter og jenter. PISA 2015 viser også at norske 15-åringer har svært god framgang og gode resultater i lesing.

I Meld. St. 21 (2016-2017) Lærelyst, tidlig innsats og kvalitet i skolen, la regjeringen fram et forslag som innebærer et skifte i hvordan nasjonale myndigheter skal bidra til kompetanseutvikling i skolen. Målet, slik det ble uttrykt i Meld. St. 21, er at skoler og kommuner selv skal ta ansvar for, og ha handlingsrom til å drive kvalitetssutvikling lokalt. Dette skiftet medfører at lokale myndigheter selv kan definere sine behov, og diskutere direkte med kompetansemiljøer i universitets- og høyskolesektoren hvordan disse best kan imøtekommes. Vurderingen som ligger til grunn, er blant annet at store nasjonale kompetansesatsinger ikke har gitt nok rom for tilpasning til lokale behov. Regjeringen ville derfor dreie bruk av statlige midler bort fra nasjonale satsinger til en ny, desentralisert ordning. Stortinget ga 13. juni 2017 sin tilslutning til Meld. St 21.

Regjeringen har satt av om lag 230 mill. til den desentraliserte ordningen i 2019. Fylkesmennene har etablert samarbeidsforum der universiteter, høyskoler og kommuner og fylkeskommuner drøfter hva skolene og lærerne trenger, og de planlegger kompetansetiltak. Ordningen er godt etablert i alle fylker, og godt mottatt blant aktørene i sektor. Fra Spørring i Skole-Norge vet vi at aktuelle tema lokalt er arbeid med læreplaner og fagfornyelsen, inkluderende læringsmiljø, digitalisering av opplæring, vurderingspraksis og ledelse av skolebasert kompetanseutvikling.

Den nasjonale strategien "Språkløyper" skal avsluttes i 2019. Strategien har hatt tiltak rettet mot kompetanseutvikling i barnehager og skoler, lesestimulering og styrking av skolebibliotekenes arbeid med lesestimulering.

Kunnskapsdepartementet samarbeider med Kulturdepartementet om Nasjonal bibliotekstrategi for peri-

oden 2020-2023. Skolebibliotek vil være en del av strategien. I strategien vil vi løfte fram at skolebibliotek er et sted for leselyst og leseglede for alle elevgrupper. God bruk av skolebiblioteket støtter også opp under opplæringens verdigrunnlag og skolenes arbeid med leseopplæring. Bruk av skolebiblioteket kan bidra til å gi elevene historisk og kulturell innsikt, til at de kan utvikle informasjonskompetanse og digital dømmekraft og utfolde skaperglede, digital skaperkraft og utforskertrang. I arbeidet med skolebibliotek er det gode muligheter til å legge til rette for inkludering og elevmedvirkning. Tilskudd til skolebibliotek som Utdanningsdirektoratet lyser ut, og som kommunene kan søke på, skal etter planen videreføres til og med 2021. Tilskuddsordningen knyttet til leselyst og leseglede er heller ikke planlagt avsluttet, selv om strategien for språk, lesing og skriving avsluttes i 2019.

I skolen har vi definert fem grunnleggende ferdigheter som en del av kompetansen i alle fag. De grunnleggende ferdighetene skal være redskaper for læring gjennom hele utdanningsløpet. Lesing er én av de grunnleggende ferdighetene, og det går f.eks. en sammenhengende linje fra den første leseopplæringen til det å kunne lese og vurdere kilder i avanserte, faglige tekster i alle fag. Jeg vil understreke at vi i arbeidet med fagfornyelsen viderefører de grunnleggende ferdighetene i fagene, samtidig som vi tydeliggjør at noen fag har et særskilt ansvar for noen grunnleggende ferdigheter. Norskfaget har et særlig ansvar for ferdigheten å kunne lese, og det innebærer blant annet at elevene skal få lese og utforske skjønnlitteratur og prosa. I norsk skal elevene kunne bruke lesestrategier og reflektere kritisk over hva slags troverdighet og påvirkningskraft tekster har. Kritisk tenking er en del av det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap, lagt inn i det nye kompetansebegrepet og skal dermed inngå i alle læreplaner.

SPØRSMÅL NR. 1859**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 24. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

En ny nasjonal handlingsplan for å redusere forekomsten av denne kreftformen ble vedtatt i mars. Hvorfor brukes det da så lang tid på å beslutte om disse pasientene skal få tilgang til adjuvant behandling med immunterapi og signalhemmere? En behandling som allerede brukes for de aller sykeste pasientene, men som man vet virker enda bedre og utsetter tiden til progresjon med 50% for de med sykdom på tidligere stadium.

BEGRUNNELSE:

Norge topper verdens statistikken på hyppighet og dødelighet av føflekkreft. 2222 personer fikk føflekkreft, på fagspråket kalt malignt melanom, i 2017. Adjuvant behandling er allerede godkjent i Sverige, Danmark og en rekke andre land.

Svar:

For å svare på spørsmålet har jeg bedt om innspill fra de regionale helseforetakene. I sin tilbakemelding skriver leder av Beslutningsforum følgende på vegne av de fire regionale helseforetakene:

"Beslutningsforum har behandlet en rekke saker om medikamenter for behandling av malignt melanom. Beslutningsforum for nye metoder sa ja til å innføre kreftlegemidlene nivolumab (Opdivo) og pembrolizumab (Keytruda) til behandling av malignt melanom allerede i november 2015.

Kunnskapssenteret leverte i november 2015 en fullstendig metodevurdering om medikamenter til bruk ved inoperabel eller metastatisk malignt melanom (dvs. som er ikkeoperabel eller med spredning). Rapporten gir vurderinger av legemidlene cobimetinib,

dabrafenib, ipilimumab, nivolumab, pembrolizumab, trametinib og vemurafenib.

Når det gjelder nivolumab (Optivo) til adjuvant behandling (tilleggsbehandling) av føflekkreft etter fullstendig kirurgisk reseksjon i stadium III og IV, ble dokumentasjonspakken fra firma levert til Statens legemiddelverk (SLV) 7. august 2018 og metodevurdering påbegynt (sak ID2017-115). Loggen for metodevurderingen viser at det er brukt 290 dager hvorav 69 dager

i påvente av supplerende opplysninger fra produsenten.

Status i denne saken er at Statens legemiddelverk sendte den ferdige rapporten til

Sekretariatet for Nye Metoder 31. mai 2019. Parallelt med saksbehandlingen i SLV har Sykehusinnkjøp, avd. legemidler (LIS), gjennomført prisforhandlinger med produsentene. De oppdaterte pristilbudene legges fram for fagdirektørene i de

regionale helseforetakene i løpet av uke 25. Deretter sendes hele saken til gjennomgang og godkjenning av medlemmene i Bestillerforum, før det lages et beslutningsnotat til de administrerende direktørene i de regionale helseforetakene som legges fram for Beslutningsforum i førstkommende møte.

Systemet for Nye Metoder legger tilgjengelig dokumentasjon til grunn i sine vurderinger.

En markedsføringstillatelse (MT) i Norge omhandler bare vurdering av effekt og sikkerhet. I en prioriteringssammenheng må det i tillegg gjøres en helseøkonomisk vurdering. Behov for å innhente dokumentasjon fra firmaet kan medføre at behandlingsfristen på 180 dager overskrides.

Systemet for Nye Metoder arbeider etter de prinsipp som er gitt i Prioriteringsmeldingen

(Meld.St. 34 (2015 – 2016), og innenfor de rammene som er gitt av Stortinget. I dette ligger at det skal gjøres en forsvarlig medisinsk faglig og helseøkonomisk analyse for å sikre at nye medikamenter og behandlingsmetoder gir en merverdi innenfor tilgjengelige økonomiske rammer. Tilgjengelige data for tilbakefallsfri overlevelse viser at adjuvant behandling (tilleggsbehandling) forlenger tid til tilbakefall etter kirurgisk fjerning av melanom, men datagrunnlaget for PD-1-hemmere (f.eks. Opdivo) er ikke tilstrekkelig til å slå fast hvor stor en eventuell overlevingsgevinst vil være. Dermed har det vært både tidkrevende og utfordrende å vurdere om prioriteringskriteriene er oppfylt for eventuell innføring for adjuvant behandling av melanom."

Tilbakemeldingen fra de regionale helseforetakene viser de prosesser som pågår i forbindelse med vurdering av tilleggsbehandling av føflekkreft. Prinsippene for prioritering og systemet for nye metoder legger til rette for at pasienter får sikker, likeverdig og rettferdig tilgang til nye metoder. Når en metode blir godkjent av de regionale helseforetakene i Beslutningsforum, kan alle pasienter i hele landet som har et medisinsk behov få tilgang til metoden. Høye priser og utilstrekkelig datagrunnlag på enkelte legemidler gjør dessverre at de regionale helseforetakene ofte ikke kan forsvare å ta dem i bruk, og at det kan være behov for å gå flere runder med forhandlinger.

Jeg mener dette viser hvor viktig det er at vi har et system for innføring av nye metoder som bygger på prinsippene for prioritering nettopp for å kunne tilby behandling til flest mulig, og innføre de metodene som er effektive.

SPØRSMÅL NR. 1860**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 21. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Oral helse er en betydelig utfordring for mange som har gjennomgått kreftbehandling. Tannlegetidende.no publiserte i 2012 en artikkel som viste til at orale komplikasjoner forekommer hos opptil 40 % av de pasientene som har fått behandling for kreft.

Hvordan vil helseministeren følge opp disse personene på en bedre måte, for eksempel gjennom "pakkeforløp hjem"?

Svar:

Stønad til dekning av utgifter til tannbehandling gis etter forskrift i medhold av folketrygdloven §§ 5- 6, 5-6 a og 5-25. Formålet med stønaden er å gi kompensasjon for utgifter til undersøkelse og behandling utført av tannlege eller tannpleier ved angitte diagnoser og/eller tilstander. Folketrygdens stønad til tannbehandling omfatter 15 ulike ordninger, og de aller fleste av disse omfatter medisinske tilstander som har betydning for munn/kjeve/tenner. Enkelte av ordningene er innrettet mot mer spesifikke odontologiske sykdommer eller tannutviklingsforstyrrelser. I tillegg er det særskilte ordninger ved ulykke og yrkesskade. Kreftpasienter er blant de pasienter som mottar stønad til tannbehandling fra folketrygden. En særskilt ordning (innslagspunkt 3) omfatter munnhulekreft og svulster i munnhulen, tilgrensende vev eller i hode-regionene for øvrig. En annen ordning (innslagspunkt 4) gir stønad til nødvendig infeksjonsforebyggende tannbehandling der infeksjonsspredning fra munn/kjeve/tenner kan innebære en alvorlig og livstruende risiko. Kreftpasienter er blant de pasienter som kan motta stønad til undersøkelse og tannbehandling i denne ordningen. Flere av de komplikasjonene spørsmålsstilleren refererer til kan kvalifisere til å motta stønad fra folketrygden til tannbehandling, fordi personer med kreft vil komme inn under et av de andre punktene i regelverket, selv om de ikke eksplisitt er nevnt. For eksempel er en av de store ordningene innenfor Folketrygdens stønad til tannbehandling stønad på grunnlag av munntørrehet (innslagspunkt 10). Legemidler er den vanligste årsaken til munntørrehet, og stønad til tannbehandling ytes etter dette kriteriet til en rekke pasienter med svært ulike diagnoser. Pasientens diagnose registreres ikke i denne sammenheng, da det er dokumentasjon av selve munntørreheten som er sentralt for å gi tilskudd.

Jeg vil også nevne den pågående forsøksordningen med tannhelsetjenester organisert i tverrfaglig miljø ved

sykehus. Formålet med forsøksordningen er å skaffe mer kunnskap om behovet for oral helsehjelp til pasienter innlagt ved sykehus. Personer som har størst behov for orale helsetjenester i sykehus skal prioriteres. Dette er alvorlig syke barn, personer med ulike former for kreft eller annen alvorlig og langvarig sykdom, og personer med psykiske lidelser med eller uten rusmiddelavhengighet. Personer med behov for habilitering eller som har geriatriske problemstillinger er også blant dem som kan ha store og underkjente behov for orale helsetjenester. Helsedirektoratet har på oppdrag fra departementet utarbeidet rapporten "Forsøksordning med orale helsetjenester i tverrfaglig miljø ved sykehus (IS -2128)", i samarbeid med en bredt sammensatt referansegruppe. Rapporten ble lagt til grunn for forsøksprosjektene som har pågått ved fem sykehus: St. Olav hospital, Universitetssykehuset i Tromsø, Haukeland Universitetssykehus, Oslo Universitetssykehus og Lovisenberg Diakonale sykehus. Forsøket har pågått siden 2012, men ikke alle sykehus har deltatt like lenge. Forsøksordningen er evaluert av PricewaterhouseCoopers og evalueringsrapporten ble ferdig i februar d.å. Evalueringen vektlegger at forsøksordningen har styrket den samlede behandlingen av pasientene i sykehus. Tannhelseteamene har først og fremst konsentrert seg om å undersøke munnhelsen og sørge for infeksjonssanering hos hjertepasienter, kreftpasienter, samt pasienter som står foran kirurgiske inngrep og transplantasjoner. For disse pasientene er det gevinster knyttet til effektivisering av behandlingsforløpet og muligheter for raskere igangsetting av behandlingen. En annen gruppe som er trukket fram i evalueringen er barn med kreft, ettersom de særlig er utsatt for problemer i munnhulen etter cellegift og strålebehandling.

Evalueringen anbefaler at det etableres en ny fase i forsøksordningen. Dette fordi det er behov for i større grad å systematisere kunnskaps- og datainnsamling for å få bedre innsikt i hvilke pasienter som det er mest hensiktsmessig at får utført orale helsetjenester/tannbehandling ved sykehus, og for å kartlegge hva volumet av behandlingsbehov er. Departementet er i gang med å vurdere videre innretting av forsøket.

Det er også slik at mange kreftpasienter opplever at de ikke er friske selv om de er kreftfrie, og det kan oppleves ekstra vanskelig når den tette oppfølgingen de har fått på sykehuset blir borte. I 2018 ga departementet Helsedirektoratet i oppdrag å etablere pakkeforløp hjem for kreftpasienter. Dette pakkeforløpet skal sikre god oppfølging i overgangen fra sykehus til kommune, og vil omfatte

oppfølging av pasienten etter gjennomgått behandling i spesialisthelsetjenesten. Målet er at kreftpasientene skal følges opp bedre hjemme i kommunene.

Pakkeforløpet «Kreftpasienter hjem» skal ha en plan for hvordan pasientene skal følges opp når det gjelder fysisk helse og psykososiale forhold, og hvordan pårørende og etterlatte skal følges opp. Mange som har overlevd kreftbehandling har i tillegg andre diagnoser. Det kan være hjertesykdom, slag eller andre tilstander som trenger oppfølging. Dette skal sys sammen i et pakkeforløp som sørger for at pasienten føler seg ivaretatt. Det nye pakkeforløpet skal være implementert i alle kommuner i løpet av tre år.

Til slutt vil jeg nevne det offentlige utvalget som har utredet prinsipper for prioritering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og for offentlig finansierte tannhelsetjenester. De leverte sin NOU før jul 2018. Utvalget har foreslått at prioriteringskriteriene som gjelder

for spesialisthelsetjenester også skal gjelde for offentlig finansierte tannhelsetjenester. Utvalget anbefalte videre at beskrivelsen av nytte- og alvorlighetskriteriet som benyttes ved prioriteringer i spesialisthelsetjenesten, suppleres slik at den også fanger opp fysisk, psykisk og sosial mestring.

Utvalget har foreslått at det foretas en gjennomgang av de tannsykdommene eller tilstandene som i dag gir rett til stønad fra folketrygden. Videre ble det påpekt et behov for en gjennomgang av de gruppene som i dag har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Gjennomgangen bør ta utgangspunkt i de foreslåtte kriteriene for prioritering, være helhetlige og vurdere de to områdene i sammenheng.

Utredningen har vært på høring og det har kommet inn rundt 125 høringsvar. Det er varslet i regjeringsplattformen at det skal legges fram en stortingsmelding basert på NOU 2018:16.

SPØRSMÅL NR. 1861

Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 26. juni 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

Planlegger regjeringen å utarbeide ny nasjonal strategi mot antibiotikaresistens?

BEGRUNNELSE:

Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens (2015–2020) går ut neste år. Antibiotika er ryggraden i moderne medisin, og antibiotikaresistens setter alle i fare. Allerede i dag dør 700 000 mennesker hvert år på grunn av antibiotikaresistente bakterier, i Europa om lag 25 000. Det er forventet at rundt 10 millioner mennesker vil dø av antibiotikaresistente bakterier i 2050 uten en global, massiv og forpliktende innsats nå. Bakterier kjenner ingen landegrensler, så selv om vi i Norge foreløpig har klart å begrense problemet, vil dette ramme alle land hardt i fremtiden hvis vi ikke klarer å bremse utviklingen internasjonalt.

Svar:

Antibiotikaresistens er et raskt voksende problem i verden og utgjør en alvorlig trussel mot global helse. Verdens helseorganisasjon har slått fast at dette er en av de største helsetruslene verden står overfor. Dersom den globale resist-

ensutviklingen ikke begrenses, risikerer vi en fremtid hvor infeksjoner som i dag regnes som ufarlige, igjen kan bli et alvorlig helseproblem og en hyppig dødsårsak.

Vi satte derfor ambisiøse mål i Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens (2015–2020). Ett av dem var å redusere antibiotikabruken med 30 prosent sammenlignet med 2012. Dette målet er vi i rute til å nå – i 2018 var forbruket redusert med 24 prosent sammenlignet med 2012.

En global handlingsplan mot antimikrobiell resistens ble vedtatt i 2015. Gjennom resolusjoner i Verdens helseforsamling i 2015 og FNs generalforsamling i 2016 har Norge forpliktet seg til å følge opp den globale handlingsplanen med et eget, nasjonalt planverk.

Ifølge Granavolden-plattformen vil regjeringen at Norge fortsatt skal være et foregangsland når det gjelder lite antibiotikabruk og lav forekomst av antibiotikaresistens i husdyrholdet. Regjeringen vil også at Norge skal være en global pådriver for koordinert arbeid mot antibiotikaresistens.

Antibiotikaresistens er en trussel jeg tar alvorlig. Jeg kommer derfor til å følge opp det pågående arbeidet mot antibiotikaresistens også etter 2020, og vil vurdere om det er behov for å lage en ny strategi når den gamle utløper.

SPØRSMÅL NR. 1862**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 21. juni 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Mener statsråden at DJers virksomhet er å regne som utøvende musikk, og hvilke konsekvenser mener statsråden en snever tolkning og stram håndheving av mva.-regelverket vil ha for konsertsteder i Norge?

BEGRUNNELSE:

Konsertstedet Blå mottok nylig betalingskrav fra Skatteetaten og varsel om tvangsregistrering i mva-registeret. Dette skjedde etter en kontroll fra Skatteetaten som skulle etterse at innslag på kasse ble gjort riktig i døra og garderoben. Etter kontrollen fikk konsertstedet betalingskrav tilsvarende full moms på klubbarrangementer i de tre første terminene av 2018, fordi det er DJer som står på scenen under deres klubbkvelder og dette ble vurdert til ikke å være utøvende musikk. Og dermed er ikke billettene til disse arrangementene fritatt mva. Dette vil endre praksis for både dette konsertstedets virksomhet og ramme økonomien hardt i årene som kommer, men også en stor mengde andre konsertscener i Norge. I verste fall kan vi se at flere aktører går konkurs.

Mange av de største stjernene i populærkulturen er i dag artister som utøver kunsten sin nærmere en DJ enn en tradisjonell forståelse av det å være musiker. Også i Merverdiavgiftshåndboken til Skatteetaten står det skrevet under § 3-7 annet ledd – Kunstnerisk fremføring av åndsverk:

"Diskjockeys vil kunne bearbeide musikken ved en fremføring, og vil da kunne sette sitt personlige preg på fremførelsen.

Dette vil være en form for utøvende kunst som vil omfattes av unntaket for fremføringen av åndsverk."

Dersom en streng håndheving av regelverket blir ny gjeldende praksis, og at DJ-virksomhet faller utenfor konsertunntaket for mva., vil dette ramme både konsertstedene og subkulturene disse artistene representerer.

Svar:

Som kulturminister er det min klare mening at DJ'er kan anses som utøvende musikere. Vi har de siste årene sett en utvikling der DJ'en ofte oppfattes som artist på en scene, på linje med mer tradisjonelle musikere. Mange vil nok anse DJ'ens kuratering og bearbeidelse av låtmaterialet som et eget kulturuttrykk og jeg kan vanskelig være uenig i det. Det er ikke tilfeldig hvem som står bak knottene på landets mange klubbscener og festivaler, noe som også gjenspeiler seg i norske DJ'ers popularitet i utlandet.

Det er Finansdepartementet som er ansvarlig for mva.-bestemmelsene og for å sikre at regelverket er i samsvar med den musikalske virkeligheten i 2019. Jeg tar ikke stilling til eventuelle pågående enkeltsaker eller tolkning av regelverk, men på generelt grunnlag er mitt syn at det kan være krevende både for skattemyndighetene og eierne av klubbscenene å forholde seg til et regelverk som åpner for ulike konklusjoner fra sak til sak. DJ-virksomhet er en viktig del av den kulturformidlingen som klubb-scenene tilbyr. Uforutsigbarhet knyttet til hvilken status denne aktiviteten har kan være krevende for klubbens økonomi og planlegging.

SPØRSMÅL NR. 1863**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 21. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tiltak iverksettes for å redusere de operasjonelle risikoene som foreligger før operatørbytte for ambulanseflytjenester 1.07?

BEGRUNNELSE:

Det er nylig kommet bekymringsmelding om at operatørbyttet for ambulanseflytjenester, fra Lufttransport FW AS til Babcock Scandinavian AirAmbulance AB, som skal

finne sted 1. juli, ikke vil skje på en sikker og trygg måte. Flere forhold tilsier at Babcock ikke vil være i stand til å sikre stabilitet eller forsvarlig drift og vedlikehold ved den enkelte base, blant annet at de ikke vil kun stille alle tilbudte ambulansefly eller alle i den nødvendige operative besetning, grunnet manglende godkjenninger og manglende kompetanseoverføring fra dagens flyteknikere til Babcock.

Krisen i luftambulansen i 2018 førte til svekket beredskap og at fly ble stående på bakken. I 2018 behandlet Stortinget Dokument 8:224 S (2017–2018), redegjørelse nr. 12 (2017–2018), og Meld. St. 2 (2017–2018). Stortinget fattet i forbindelse med disse sakene blant annet følgende vedtak:

- Vedtak 860 Stortinget ber regjeringen sikre luftambulansberedskapen over hele landet, med nødvendige tiltak på kort og lang sikt for å skape stabilitet og forutsigbarhet i tjenesten.

- Vedtak 862 Stortinget ber regjeringen sikre at erfaring og kompetanse i dagens luftambulansetjeneste videreføres, enten gjennom forhandlinger med operatør, gjennom ny anbudsrunde med krav om virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljølovens bestemmelser eller på annen egnet måte.

- Vedtak nr. 1011 Stortinget ber regjeringen sikre forsvarlig drift og vedlikehold av luftambulansene ved den enkelte base.

Det er to uker igjen til ny operatør skal overta, og det er avgjørende at det ikke hefter usikkerhet ved kapasiteten og kompetansen i denne livsviktige tjenesten. Jeg spurte statsråden om situasjonen i mars, da svarte han at de nødvendige godkjenninger kom til å bli ferdige i tide og at dagens flyteknikere kunne søke jobb hos Air Service Eggemoen.

Svar:

Dette er en sak jeg har fulgt opp tett gjennom det siste halvannet året. Mitt hovedfokus har nettopp vært på å forsikre meg om at de regionale helseforetakene og Luftambulansetjenesten HF har etablert en løpende vurdering av risiko knyttet til beredskap og en plan for kompensierende tiltak ved eventuell beredskapssvikt. Jeg hadde sist et møte med ledelsen i Luftambulansetjenesten HF den 14. juni i år, hvor de blant annet orienterte om deres planer. Virksomheten hadde senest 11. juni et styremøte hvor beredskapssituasjonen var tema, og har også etter dette oppdatert sine tiltaksplaner.

Luftambulansetjenesten sendte den 18. juni d.å. ut et informasjonsskriv til myndighetsorgan og alle berørte parter med oppfordring om videre distribusjon til underliggende klinikker, avdelinger, kommunehelsetjenester og legevakter mv. I dette informasjonsskrivet orienteres det om forberedelser og tiltak knyttet til det forestående bytte av operatør i ambulanseflytjenesten.

Flyelskapet Babcock Scandinavian AirAmbulance AS (Babcock) overtar alle syv ambulanseflybaser 1. juli 2019 kl. 00.01. Luftambulansetjenesten HF har vært opptatt av at det ville vært ønskelig med en gradvis overgang base for base uken før 1. juli for å gjøre prosessen så smidig som mulig, men dette har det ikke vært mulig å få til i samarbeidet mellom gammel og ny operatør.

Overgang til en ny kontrakt vil alltid være krevende i luftambulansetjenesten, siden det er mye nytt som skal på plass. Luftambulansetjenesten HF er klar over at det kan oppstå noen utfordringer ved dette operatørbyttet, der alle flyene skal byttes samtidig og hvor Babcock overtar 91 av Lufttransports piloter ved midnatt 1. juli. Luftambulansetjenesten HF mener imidlertid at en er så godt forberedt som mulig.

Pilotene og medisinsk personell har gjennomført trening for overgangen til de nye flyene denne våren. Imidlertid må det gjennomføres noe trening, herunder flys en siste "utsjekk" med pilotene, før de kan gå på beredskap. Slik trening gjennomføres ved hvert vaktbytte de første par ukene. Dette vil medføre at ambulansefly i perioder vil være av beredskap i perioden 1. til 10. juli. Dette gjelder ikke det nye jetflyet med base på Gardermoen. Flyet går på heldøgns beredskap fra oppstart 1. juli i år kl. 00.01.

For å sikre beredskap og tilstrekkelig kapasitet setter Babcock dessuten inn to norske reservefly med mannskap, samt et jetfly og et propellfly med svensk mannskap hvor sykepleierne har norsk autorisasjon. Luftambulansetjenesten HF leier selv inn ambulansefly med mannskap fra andre selskap i Skandinavia den første uken. I tillegg vil bemanningen ved Flykoordineringsentralen og AMK-sentralen i Tromsø bli styrket. I forbindelse med utsjekksflygingen kan flyene ta med pasienter dersom det oppstår et akutt behov.

I forbindelse med operatørbyttet vil Babcock ha to teknikere tilstede på hver base i første driftsuke. I tillegg er det ytterligere tekniske ressurser tilgjengelig på hovedkontoret i Tromsø.

Luftambulansetjenesten HF mener at disse tiltakene samlet sett vil bidra til en god driftssituasjon. Luftambulansetjenesten HF har i tillegg en beredskap og en tiltaksplan der flere luftambulanseresurser kan settes inn på kort varsel dersom det skulle oppstå et uventet behov eller situasjon. Disse tiltaksplanene er drøftet med og forankret i de helseforetakene som har det medisinsk koordinerende ansvaret for ambulanseflytjenesten, og informasjon om situasjonen og tiltak har som nevnt ovenfor blitt distribuert til berørte parter.

Avslutningsvis vil jeg nevne at Babcock har knyttet til seg 17 teknikere som skal jobbe ute på den enkelte base. Selskapet har videre inngått tjenesteavtaler med tre leverandører av teknisk flyvedlikehold. Teknikerne i disse selskapene og de teknikerne som er ansatte i Babcock har de godkjenninger og den sertifisering de skal ha for det vedlikeholdet som skal utføres på tjenestens nye fly. Når

Babcock har fått bygget sin egen hangar i Tromsø så vil det tyngre vedlikeholdet bli utført fra Tromsø.

Til orientering så har Luftambulansetjenesten HF lagt ut informasjon rundt operatørbyttet på sine hjemmesider:

<http://www.luftambulanse.no/bytte-av-operat%C3%B8r-i-ambulansesyflytjenesten-1-juli-2019>

Fra søndag 30. juni til mandag 15. juli d.å. vil det hver dag ca. kl. 09.00 bli lagt ut oppdatert informasjon om ambulansesyflysituasjonen på nettsiden til Luftambulansetjenesten HF (se: <http://www.luftambulanse.no> under fanen AKTUELT, Status ambulansesyfly).

SPØRSMÅL NR. 1864

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien

Besvart 21. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hos British Medical Journal 9. april 2019 opplyses det at WHO trakk seg som sponsor av lanseringen av EAT-Lancet Commission 28. mars i Geneve. Det kommer videre frem i saken at arrangementet fremdeles ble holdt, «sponsored by the government of Norway.»

Står regjeringen bak, og vil regjeringen støtte, EAT-konseptet, og ser statsråden at dette kan få store konsekvenser for norsk landbruk i fremtiden?

Svar:

Rapporten fra EAT Lancet Commission ble lansert i Oslo 19. januar 2019. Senere har det vært en rekke arrangementer rundt om i verden for å presentere rapporten og skape debatt. Disse arrangementene har hatt flere sponsorer, og den norske delegasjonen til FN og WTO/EFTA var medarrangør i Geneve 28. mars.

Norges utenriksstasjoner både arrangerer og deltar ofte i diskusjonsfora om ulike rapporter. Det betyr ikke at Norge «støtter» rapportene eller går god for hva andre paneldeltakere skulle mene. Det er viktig for Norge at vi bidrar til å skape gode plattformer om viktige tema hvor meningene kan være delte og hvor gode diskusjoner er påkrevet og nyttige.

Når det gjelder norsk politikk på området, vil jeg blant annet vise til Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldinga - Gode Liv i eit trygt samfunn - som ble behandlet i Stortinget 13. juni 2019. Denne meldinga viser til "Sunt kosthold, måltids glede og god helse for alle – nasjonal handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen (2017 – 2021)", som ble lansert av regjeringen i mars 2017.

Handlingsplanen er utarbeidet i fellesskap mellom sju departementer og inneholder en rekke mål og tiltak.

Planen er basert på de nasjonale kostholdsrådene utarbeidet av Helsedirektoratet. Tiltakene i handlingsplanen skal bidra til sunt kosthold og måltids glede for å fremme helse og forebygge kostholdsrelaterte sykdommer. Folkehelsemeldinga og Handlingsplanen for kosthold har også bærekraft som et viktig element.

Norge har gode nasjonale kostholdsråd med anbefalinger for et sunt kosthold fra norske helsemyndigheter. Kostholdsrådene er godt dokumentert, og endres jevnlig i tråd med ny kunnskap. Regjeringen vil fortsette sitt arbeid i tråd med de mål og tiltak som er nedfelt i handlingsplanen for bedre kosthold.

Landbrukets viktigste oppgave er å produsere sunn, næringsrik og trygg mat til norske forbrukere. Hva forbrukerne velger å kjøpe må i utgangspunktet være opp til hver enkelt. Den enkelte må selv ta hensyn til sin egen helse, og selv vurdere hvordan deres valg bidrar til å påvirke miljø og klima. Forbrukerens valg er den sentrale premissgiveren for landbrukets planlegging av sin produksjon, og som også myndighetene må legge til grunn i den løpende utformingen av landbrukspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1865**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 26. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Styret i Helse Møre og Romsdal (HMR) har vedtatt innsparinger. 130 stillinger skal bort. Hvilke dette gjelder blir klart før sommeren. Hvordan vil dette påvirke beredskapen i Møre og Romsdal, vil sykehusene være i stand til å opprettholde nødvendig beredskap, og hvordan er dette ev. sikret?

Svar:

Helse Møre og Romsdal har hvert år siden etableringen i 2011 hatt negative avvik målt mot økonomisk resultatkrav. For 2019 er det beregnet en økonomisk prognose på minus 100 mill. kroner i negativt regnskapsresultat, mot et budsjett på minus 44 mill. kroner. Helse Midt-Norge viser til at administrerende direktør i Helse Møre og Romsdal i styremøte 15. mai varslet at han ville komme tilbake med en styresak med skisse til reduksjon i kostnader for 2019. «Sak 47/19 Plan for kostnadsreduksjon i Helse Møre og Romsdal HF» ble behandlet i styremøtet 12. juni. Det ble der gjort følgende vedtak:

"1. Styret for Helse Møre og Romsdal sluttar seg til nivå på omstilling slik som skissert i styresaka.

2. Styret ber adm. direktør utarbeide ein detaljert gjennomføringsplan som sikrar naudsynt framdrift for å forbetre den økonomiske prognosen for 2019.

3. Styret ber adm. direktør gjennomføre ein konsekvensanalyse av tiltaka og sette i verk eventuelle avbøtande tiltak. Styret føresett at gjennomføringsplana blir drøfta med tillitsvalte i tråd med lov- og avtaleverk."

Det oppgis i saken at enhver omstillingsprosess skal risikovurderes opp mot uønskede hendelser og konsekvenser. Det oppgis at det i risikovurderinger skal gå fram hvilke tiltak som kan hindre at uønskede hendelser skjer og tiltak for å minske skade hvis de skjer. Jeg viser for øvrig til saksframlegget: <https://ekstranett.helse-midt.no/1011/Sakslite%20og%20protokoll/Sak%2047-19%20-%20Plan%20for%20kostnadsreduksjon%20i%20Helse%20Møre%20og%20Romsdal.pdf>

Jeg legger til grunn at risikovurderingene som gjennomføres tar inn over seg ev. konsekvenser for beredskapen og at det om nødvendig gjennomføres tiltak som sikrer at beredskapen videreføres.

SPØRSMÅL NR. 1866**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 25. juni 2019 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

I lys av den siste utviklingen i Sudan, hvordan kan Norge bidra til å støtte folkets ønske om et sivil styre som fører til demokrati, fred og stabilitet, og hvordan reagerer Norge ovenfor sudanske myndigheter på handlingene til de paramilitære styrkene Rapid Support Forces (som inkluderer Janjaweed-militsen) i landet den siste uken?

BEGRUNNELSE:

Selv om det fredelige folkeopprøret i Sudan som startet i desember i fjor har ført til at to diktatorer måtte gå av, sty-

res Sudan fremdeles av et diktatur. Militærrådet som tok over 11. april i år består av offiserer fra hæren i tillegg til lederen for Janjaweed-militsen. Det er disse som stod bak massakren den 3. juni på plassen foran landets militære hovedkvarter, der de fredelige demonstrantene siden april har gjennomført en sitt-ned-aksjon for å legge press på militærrådet for å overføre makten til et sivil styre. Til i dag er det uavklart hvor mange som ble drept, voldtatt, eller skadet som følge av brutaliteten militsen slo ned på mot demonstrantene. Lik ble brent eller bundet fast til en stein og kastet ut i Nilen. Den samme militsen gjen-

nomførte en ny massakre den 8. juni i Deleej i Darfur hvor mange hundre ble drept og skadet.

Alt tyder dessverre på at militærrådet ikke har noen intensjon om å gi fra seg makten, og vil fortsette volden mot befolkningen. Brudd på menneskerettigheter som drap og arrestasjoner fortsetter, internett er stengt, og folk trakasseres i gatene av milits-soldatene. Garantien for at Afrikas tredje største land ikke sklir inn i en voldsspiral og kaos, må være overføring av makt til et sivilt styre. Om dette ikke skjer, vil det få store negative konsekvenser for Sudan, og hele regionen.

Undertrykking, ustabilitet og lovløshet fører til migrasjon og skaper grobunn for terrorisme. Khartoum-prosessen, hvor EU har signert flere avtaler med Khartoum om å stoppe flyktningestrømmer, har møtt sterk kritikk for å risikere å bruke europeiske skattebetalers penger på å finansiere nettopp de samme kreftene som nå slår ned med brutal makt på demonstranter.

Norge bør ta til orde for å avslutte disse avtalene og stanse pengestrømmen til militsen i Sudan. Norge har en spesiell rolle i Sudan som en del av Troikaen og som mangeårig involvert i de ulike fredsprosessene i landet. Hva Norge sier blir derfor lagt merke til. Norge bør, sammen med partnere, legge press på militærrådet for å få til en fredelig overgang til et sivilt styre, og rettferdige rettsoppgjør for de overgrep som er begått.

Svar:

Norge har siden fredsforhandlingene i sørlige Sudan tidlig på 2000-tallet samarbeidet tett i en troika med Storbritannia og USA. Troikaen har fulgt den politiske krisen i Sudan tett. Massedemonstrasjonene som har pågått sid-

en desember i fjor førte til at president Bashir ble avsatt 11. april. Demonstrasjonene har vært ikke-voldelige men de har ved flere anledninger blitt møtt med vold fra myndighetene. Norge har flere ganger uttalt tydelig at sudanere har rett til å demonstrere mot myndighetene uten å risikere liv og helse. Sammen med troika-landene har Norge fordømt vold mot demonstrantene ved flere anledninger, også i forbindelse med drapene og overgrepene mot demonstrantene 3. juni. Norge har tatt opp med myndighetene i Khartoum at militærrådets handlinger var uakseptable og understreket behovet for en rask overgang til et sivilt styre.

En bærekraftig løsning for krisen i Sudan fordrer både etablering av et sivilt styre og håndtering av den økonomiske krisen i landet. Norge støtter Den afrikanske unionens (AU) arbeid med å finne en politisk løsning på krisen gjennom å støtte samtalene mellom militærrådet og den politiske opposisjonen «the Forces for Freedom and Change». Foruten Troikaens tydelige politiske støtte til AU, gir Norge også støtte til å styrke AUs forhandlingskapasitet. Fra norsk side vektlegges at en politisk løsning må ha støtte i regionen og nabolandene. AU, med etiopisk assistanse, spiller derfor en viktig rolle.

Den politiske og økonomiske krisen henger sammen i Sudan. For å håndtere den økonomiske krisen må det gjennomføres omfattende politiske reformer. Dette vil bli et veldig krevende arbeid for en sivil overgangsregjering. På lang sikt må landets gjeldssituasjon håndteres og på kort sikt vil Sudan trenge massiv støtte både gjennom humanitær assistanse og utviklingshjelp. Norge deltar i de internasjonale diskusjonene om fremtidig støtte for Sudan. I disse samtalene deltar både AU, EU, FN samt land fra Afrika, Gulfen og vestlige land. Norge vil gjøre sin del.

SPØRSMÅL NR. 1867

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss

Besvart 20. juni 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Selv om tilstanden til vikingskipene på Bygdøy har vært kjent lenge, har ikke penger kommet på plass for å sette inn de nødvendige tiltak for å redde dem. Verken i forrige statsbudsjett eller i det reviderte statsbudsjettet foreslår regjeringa penger til dette. Tid har alt å si i denne saken.

Når kan vi vente oss at Universitetet i Oslo og deres arbeid med nytt Vikingtidsmuseum får pengene de trenger til å redde skipene?

BEGRUNNELSE:

Statsråd Nybø svarte godt til stortingsrepresentant Åslaug Semb-Jacobsen i spørretimen 22. mai, samt på skriftlig

spørsmål fra stortingsrepresentant Nina Sandberg 29. mai, om hva som er status rundt Vikingtidsmuseet på

Bygdøy og hva som har skjedd i saken fram til nå. Statsråden har også i andre sammenhenger vist et ekte engasjement for å berge vikingskipene som det nå er funnet urovekkende bevegelser i. Likevel gjøres ingen grep for å få oss ut av den uholdbare situasjonen der vi sitter på en betydelig del av verdens kulturarv og lar den råtne bort.

En ny 3D-scanning av Gokstadskipet bekrefter alvoret: i løpet av fem år har bordgangene i øvre del av skipet ved stevnene trukket seg inn mot senter av skipet, de øvre bordgangene midt i skipet begynt å bevege seg utover, og undersiden av skipet beveget seg ned mot gulvet.

Vikingskipene er i dag utsatt for store temperatursvingninger og ujevn luftfuktighet. I tillegg er det registrert vibrasjoner i gulvet, og støttestrukturen rundt skipene gir en ujevn vektbelastning som fører til at skipsplankene sprekker opp. Det eneste som stopper Norge fra å ta ansvar for disse skipene er at det økonomiske handlingsrommet mangler.

Svar:

Jeg vil nok en gang understreke at skipene og samlingene ved Vikingtidsmuseet på Bygdøy er unike skatter og blant vår viktigste verdensarv. Denne arven skal vi ta vare på. Derfor har regjeringen i Granavolden-plattformen slått

fast at vi vil starte arbeidet med bygging av nytt vikingtidsmuseum. Byggeprosjektet har en forventet kostnad på inntil 2 mrd. kroner. Dette er en betydelig investering som det er naturlig å ta stilling til i det ordinære statsbudsjettet.

Det er Universitetet i Oslo (UiO) som har det løpende ansvaret for sikring av samlingen som også inkluderer Gokstadskipet. Jeg forutsetter at UiO tar dette ansvaret og prioriterer dette innenfor sine budsjetttrammer inntil nybygget kommer på plass.

Regjeringen har i de senere år bidratt til at UiO har kunnet gjøre flere grep for å sikre skipene og gjenstandene mot forfall. Siden 2012 er det benyttet 85 mill. kroner til prosjektering av byggeprosjektet og ytterligere 15 mill. kroner til sikringsprosjektet som er en del av dette. Sikringsprosjektet skal gi trygghet for at skipene tåler å bli flyttet på og ikke utsettes for fare under byggingen av det nye museet. Videre har forskningsprosjektet Saving Oseberg fått tildelt til sammen 40 mill. kroner fra 2015 til 2019. Hovedårsaken til at samlingen er i fare er at gjenstandene brytes ned innenfra. Samlingene er konservert med alun, som var en anerkjent metode på den tiden skipene ble gravet frem i 1904. Vi vet nå at metoden fører til at trematerialet forvitrer og brytes ned. Forskning på nye konserveringsmetoder og begrensning av skadeomfang er derfor svært viktig og forskningsprosjektet Saving Oseberg er sentralt i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1868

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 25. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke anbudskrav som stilles gjennom de ulike modellene som benyttes herunder Difi/KS, Statsbygg, Statens vegvesen og Oslo-modellen?

BEGRUNNELSE:

Ber om at svaret settes opp i tabeller som sammenligner kravene i de ulike modellene.

Svar:

Jeg kan ikke svare på vegne av samferdselsministeren (Statens vegvesen) eller Oslo kommune (Oslomodellen). Vi erfarer like fullt at det er mye lik tenkning i det Oslo

kommune og staten foretar seg på området. Mitt svar er derfor konsentrert om de virksomhetene Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for; Difi og Statsbygg.

Difi gir ikke råd i enkeltanskaffelser. Deres generelle veiledninger kan derfor ikke defineres som anbudskrav. Statlige byggeprosjekter i sivil sektor utføres som hovedregel av Statsbygg, som statens byggherreorganisasjon. De kravene Statsbygg tar inn i sine anbud og kontrakter, er derfor juridisk forpliktende.

Nedenfor følger en oppstilling av de vesentligste forholdene som inngår i Statsbyggs seriøsitetsskrav i kontraktbestemmelsene:

- Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø - språkkrav

- HMS-kort
 - fra dag én
- Rapporteringsplikt til Skatteetaten
 - hovedleverandør ansvarlig for hele leverandørkjeden
- Faglærte håndverkere
 - minimum 40 pst. arbeidede timer skal utføres av faglærte
- Lønns- og arbeidsvilkår
 - krav i tråd med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter
 - krav om dekning av reise, kost og losji ved gjennomsnittsberegning
- StartBANK
 - pliktig medlemskap for hele leverandørkjeden
- Egenrapportering om seriositet
 - krav om innlevering av utfylt skjema før oppstart på byggeplass
- Utvidet skatteattest
 - alle leverandører og underleverandører skal gi Statsbygg fullmakt til å innhente utvidet skatteattest. o samarbeidsavtale med Skatteetaten.
- Bruk av underentreprenør
 - maksimalt to ledd underentreprenører
 - begrense bruk av enkeltpersonforetak
- Etisk handel
 - kravene er i tråd med Difis anbefalinger og krav i anskaffelsesregelverket
 - Statsbygg er medlem i IEH og samarbeider om utvikling av systemer og kunnskap på området
- Lærlingsklausul
 - i tråd med anskaffelsesregelverket
 - minimum 5 pst. av arbeidene timer skal utføres av lærlinger

I tillegg til kontraktbestemmelsene over, stilles krav til:

- Bruk av HMSREG ved føring av elektroniske oversiktslister
- Bruk av egen modul i HMSREG for kontroll av seriositetskravene
- Innsynsrett og plikt for entreprenørene til å samarbeide ved revisjoner og kontroller

Jeg vil også nevnte at reviderte kontraktbestemmelser ferdigstilles i disse dager, med krav om blant annet faste ansettelser, stillingsprosent, begrensning av innleie fra bemanningsforetak og noe spissing av eksisterende krav for å gjøre kontroll og oppfølging enklere.

Hvordan følger Statsbygg dette opp?

Statsbygg gjennomfører stikkprøvekontroller av lønns- og arbeidsvilkår i egen kontrollmodul i HMSREG. HMSREG er system for føring av elektroniske oversiktslister.

Ved brudd på seriositetskravene, der entreprenøren ikke retter forholdene, kan Statsbygg sanksjonere. I tillegg kan firmaet settes på Statsbyggs OBS-liste, slik at de også underlegges særlig oppfølging på andre statlige byggeprosjekter de måtte være involvert i. Det gjennomføres i tillegg stedlige kontroller av HMS-kort. Statsbyggs samarbeid med Skatteetaten sørger for at firma som ikke betaler skatter og avgifter, kan utestenges fra oppdrag.

Statsbygg har utviklet sine kontraktskrav i samarbeid med Byggenæringens Landsforening og LO. Arbeidet med seriositetsbestemmelser pågår kontinuerlig. Jeg viser til det som er sagt over om en pågående revisjon av kravene. Vårt mål er naturligvis at de seriøse aktørene skal vinne fram, slik at staten unngår å inngå kontrakter med virksomheter som ikke har til intensjon å oppfylle statens seriositetskrav.

SPØRSMÅL NR. 1869

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 4. juli 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Spredning av miljøgifter er en av vår tids største miljøutfordringer. En rekke forbrukerprodukter inneholder miljøgifter. Miljødirektoratet har nylig lagt ned nettstedet ErDetFarlig.no, som inneholdt informasjon til forbrukere om miljøgifter i forbrukerprodukter.

Hvordan vil statsråden sikre forbrukerne god og kvalitetssikret informasjon om miljøgifter, slik både svenske og danske forbrukere nyter godt av, nå som ErDetFarlig.no er lagt ned?

BEGRUNNELSE:

ErDetFarlig.no ble opprettet for å gi forbrukere letttilgjengelig informasjon om hvilke forbrukerprodukter som kan inneholde miljøgifter, om hvordan forbrukere kan unngå miljøgifter, og om hvorfor miljøgifter er farlige.

Etter nedleggelsen har ikke forbrukere lenger tilgang til kvalitetssikret informasjon om miljøgifter som man ikke trenger å være ekspert for å forstå.

Både i Sverige og Danmark har forbrukere tilgang til gode og oppdaterte offentlige nettsider som informerer om hvilke miljøgifter de bør være oppmerksomme på i ulike forbrukergrupper og hva de selv kan gjøre for å minimere eksponering miljøgifter (<https://www.kemi.se/privatpersoner> og <https://mst.dk/service/borgerindgang>). I Norge har nettsiden ErDetFarlig.no gitt tilsvarende informasjon.

Spredning av miljøgifter er blant vår tids største miljøutfordringer.

Når nettsiden ErDetFarlig.no nå er lagt ned, har det blitt enda vanskeligere for forbrukere å orientere seg på et så grunnleggende viktig område som miljøgifter og deres betydning for både helse og miljø.

Regjeringens egen handlingsplan "Et miljø uten miljøgifter" har mer miljøgiftsfrie valg i handel og hos forbruker som ett av hovedområdene. Her trekkes ErDetFarlig.no fram spesielt som et effektivt virkemiddel for å øke kunnskapen om miljøgifter hos forbrukere.

Svar:

Forbrukere skal ha tilgang til informasjon om miljøgifter. Nettstedet ErDetFarlig.no ble lagt ned da Miljødirektoratet relanserte sitt nettsted miljodirektoratet.no i mars i år. På de nye nettsidene er det blant annet informasjon om netthandel, avfallshåndtering, merkeordninger og kjemikaliereregulering. Det opplyses også om forbrukeres rett til informasjon fra myndigheter og virksomheter etter miljøinformasjonsloven og produktkontrollloven.

Miljødirektoratet henviser også forbrukere til informasjon på eksterne nettsteder hos bl.a. Miljømerket Svanen, Matportalen, Forbrukerrådet og Folkehelseinstituttet. Miljødirektoratets nettside for forbrukerinformasjon finnes her: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/kjemikalier/forbrukerinformasjon-om-kjemikalier-og-produkter/>.

I tillegg publiserer Miljødirektoratet informasjon om kjemikalier på nettstedet <http://www.miljostatus.no>. Særlig informasjon om miljøgifter i forbrukerprodukter finnes på siden <https://www.miljostatus.no/tema/kjemikalier/produkter/>. Nettstedet inneholder opplysninger om produktene som er den største kilden til miljøgifter inkludert produkter der stoffene ble brukt før de ble regulert, informasjon om utslipp og forekomst i miljøet, egenskapene til stoffene og hvilke endringer i regelverket som er innført eller pågår. Det gis også konkrete tips om hvordan man kan redusere eksponeringen for miljøgifter fra produkter.

Det gir forbrukere tilgang til kvalitetssikret og oppdatert informasjon om kjemikalier etter nedleggelsen av ErDetFarlig.no.

SPØRSMÅL NR. 1870

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 21. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til endringer i førarkortforskrifta og trafikkopplæringsforskrifta slik at stadleg begrensa og tidsmessig begrensa førarrett vert gjeninnført?

GRUNNGJEVING:

Viser til at moglegheit for tidsmessig og stadleg begrensa førarrett vart oppheva i 2017. Det gjer at ein del eldre særleg i distrikta no opplever at det vert vanskelegare for

dei å fungere i sitt eige nærmiljø, også fordi det mange stader kan vere vanskeleg eller langt til busstopp og kollektivtilbod.

Svar:

Det er i dag høve til å gi både stadleg avgrensa og tidsmessig avgrensa førarrett. Det er difor ikkje behov for endringar med omsyn til dette.

Eg kan elles opplyse at tidsmessig avgrensa førarett normalt er knytt til førarkortinnehavaren si helse. Det er fastlegen som ut frå si undersøking av førarkortinnehavaren si helse eventuelt fastset kortare tid enn dei alminnelege reglane tilseier før førarkortet må fornyast. Krava til helse for å erverve og behalde førarkortet vart revidert i

2016, og det er nyleg vedteke endringar i krava til helseattest for eldre bilførarar.

Stadleg avgrensa førarkort kan gis til personar som ikkje fyller dei ordinære helsekrava, men kor eit rimeleg enkelt trafikkbilde og personen si lokalkunnskap gjer at køyringa jamvel kan skje på ein trygg måte. Av omsyn til trafikktryggleiken er ordninga særskild avgrensa.

SPØRSMÅL NR. 1871

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 24. juni 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Har statsråden sett på hvor mange arbeidsplasser i Trysil som kan få utfordringer med nok en økning på reiselivsmomsen?

BEGRUNNELSE:

De to siste årene har regjeringen økt reiselivsmomsen med 50 %. En ekspertgruppe nedsatt av statsråd Siv Jensens departement foreslo tidligere å fjerne flere momssatser og dermed enda på en økt momssats på 23 eller 25 prosent i løpet av tre år. Dette vil medføre en betydelig økning i momsen for mange reiselivsbedrifter.

En fjerning av lav- og nullmomssatsene vil føre til presset lønnsomhet for mange reiselivsbedrifter. I en distrikts-kommune som Trysil, der store deler av arbeidsmarkedet er bygget rundt reiselivsnæringen, vil dette kunne få betydelig innvirkning på lokalsamfunnet.

Svar:

Under denne regjeringen har den lave merverdiavgiftssatsen, som bl.a. gjelder persontransport og overnatting, blitt økt i to omganger fra 8 til 12 pst. Endringene i satsen er vedtatt av Stortinget. Ekspertutvalget som har utredet en enklere merverdiavgift, skriver i sin rapport (NOU 2019: 11) at disse satsøkningene ikke har gitt store utslag på omsetningen og viser til at veksten i lønnsomheten har vært større enn den generelle konsumprisveksten i det aktuelle tidsrommet. Tall fra NAV viser også at arbeidsledigheten i Hedmark har gått ned siden før satsøkningene i 2015. Antall helt ledige i Hedmark har gått ned fra 2 472 i 2015 til 1 865 i 2018.

Utvalget som har utredet en enklere merverdiavgift, avga sin rapport til Finansdepartementet 15. mai. Utval-

gets rapport er sendt på offentlig høring med frist 29. august. Jeg vil avvende høringsinnspillene før det eventuelt fremmes forslag om endringer i merverdiavgiftsreglene. Jeg vil også understreke at regjeringen er opptatt av å holde skatte- og avgiftsnivået nede, og opptatt av å støtte opp om hensynene som ligger bak lav- og nullsats i dag.

SPØRSMÅL NR. 1872**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 21. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at ingen av de andre planlagte sykehusprosjektene i Helse Sør-Øst blir forsinket som følge av utbyggingen ved OUS, og kan han i motsatt tilfelle opplyse om hvilke utbygginger som blir forsinket?

BEGRUNNELSE:

Oslo universitetssykehus' (OUS) planlagte nedleggelse av Ullevål sykehus og utbygging på Gaustad har fått kritikk fra en rekke fagmiljøer – ikke bare for å gi et dårligere pasienttilbud, men også for å være en unødvendig dyr investering.

Den oppdaterte konseptrapporten for Oslo universitetssykehus' utbyggingsplaner på Aker og Gaustad fastslår følgende:

«En investeringsportefølje av denne størrelsesorden påvirker den samlede økonomiutviklingen i Helse Sør-Øst. Prosjektene som er under utredning medfører låneopptak tilsvarende mer enn det dobbelte av hva Helse Sør-Øst har i dag. Dette gir fremtidige forpliktelser og kan medføre redusert økonomisk handlingsrom gjennom låneperioden på 25 år. Finansieringsplanen til prosjektene på Aker og Gaustad innebærer også uttak og opplåning av regionale midler, gjennom den regionale låneordningen mellom helseforetakene og Helse Sør-Øst RHF.»

Det står en lang rekke planlagte utbygginger i kø i Helse Sør-Øst: Utvidelse av akuttmottaket på Kalnes, nytt bygg for psykisk helsevern på Ahus, nytt sykehus i Innlandet, nytt akuttbygg i Kristiansand, nytt somatikkbygg i Skien, nytt sykehus i Drammen, for å nevne noen. Når Helse Sør-Øst fastslår at prosjektet kan gi redusert økonomisk handlingsrom i flere tiår fremover, er det grunn til å frykte at nødvendige investeringer i sykehus på hele Øst- og Sørlandet blir utsatt eller avlyst.

Det er særlig grunn til å være bekymret på vegne av Sykehuset Innlandet. Der må helseforetaket vise bedre økonomiske resultater før det blir aktuelt å gi noe løfte om investeringer. Samtidig har styret i Helse Sør-Øst fastslått at «fagområder og funksjoner som kan og bør samles skal, så langt det er mulig, samles i forkant av en framtidig innflytting i et nytt bygg» (styresak 005-2019). Ved en utsettelse av prosjektet risikerer man at sykehusfunksjoner blir lagt ned og slått sammen mange år før et eventuelt nytt sykehus står klart.

Svar:

Det er Helse Sør-Øst som har ansvar for å planlegge og prioritere sine investeringsprosjekter og for at disse gjennomføres innenfor faglige og økonomiske rammer. Utbyggingen av Aker og Gaustad er et prioritert prosjekt i Helse Sør-Øst. Mye av pasientbehandlingen ved Oslo universitetssykehus foregår i dag i gamle bygg, med til dels svært dårlig standard. I tillegg er det behov for å øke sykehuskapasiteten. Nye sykehusbygg i Oslo vil være positivt for hele Oslos befolkning og også for befolkningen i resten av landet. De planlagte investeringene ved Oslo universitetssykehus er relativt sett ikke større enn det som gjennomføres ved andre sykehus.

Representanten Toppe viser til at finansieringsplanen for prosjektene på Aker og Gaustad innebærer uttak og opplåning av regionale midler gjennom den regionale låneordningen i Helse Sør-Øst. Oslo universitetssykehus har tidligere bidratt til å realisere prioriterte prosjekter i andre deler av helseregionen og har betydelige beløp utestående i den regionale låneordningen. Nå er utbygging ved Oslo universitetssykehus prioritert i regionen. Men også andre prosjekter er prioritert. Byggingen av nytt sykehus i Drammen er påbegynt. Prosjektene i Telemark, Østfold og ved Ahus er alle i konseptfasen. Videre har Helse Sør-Øst besluttet at prosjektet på Innlandet kan igangsette konseptfasen i 2021.

All prioritering binder opp bruk av midler – og investeringer i bygg binder opp midler over en rekke år. Samtidig er det behov for bedre bygg og utstyr som en del av god pasientbehandling. Det er derfor viktig at alle prosjekter sees i sammenheng og også opp mot andre nødvendige prioriteringer. Slike vurderinger gjennomføres ved behandling av de økonomiske langtidsplanene. Styret for Helse Sør-Øst behandlet sin økonomiske langtidsplan 2020-2023 20. juni 2019. Prosjektet nytt akuttbygg ved Sørlandet sykehus ble her foreslått prioritert, sammen med flere andre prosjekter. Det blir opplyst at disse nye prosjektene avhenger til dels av fremdriften i andre prosjekter og til dels av resultatutviklingen. Helse Sør-Øst har en stor økonomi. I sakspapirene til økonomisk langtidsplan framkommer at regionen årlig har 3,8 mrd. kroner tilgjengelig i fri likviditet ved et resultat i balanse. Disse midlene benyttes til avdrag på tidligere lån, finansiering av regionalt prioriterte prosjekter og til helseforetakenes lokale investeringer. Prioriteringer og handlingsrom vurderes årlig ved rullering av de økonomiske langtidsplanene.

SPØRSMÅL NR. 1873**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 27. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at faktagrunnlaget om gebyrsatser i kommunen og byggesøknader videreføres, og helst utvide disse til å omfatte flere typer av byggesøknader også i mindre saker som bygg av garasjer og liknende?

BEGRUNNELSE:

Det er et stort behov for å videreføre faktagrunnlaget i KOSTRA om gebyrsatser for byggesøknader i kommunene for å ivareta forbrukerperspektivet. I møte med Forbrukerrådet har jeg blitt kjent med at det er usikkerhet knyttet til hvorvidt statistikk i KOSTRA om gebyrsatser i forbindelse med byggesøknader og andre kommunale tjenester blir videreført i KOSTRA-publiseringen. Vi mener at faktagrunnlaget i KOSTRA om gebyrsatser gir svært viktig informasjon til politikere, media og kommunenes innbyggere. I tillegg gir dette viktig informasjon om innbyggernes finansiering av kommunale tjenester via gebyrer, i tillegg til finansiering via overføringer, skatt og eiendomsskatt og statlige overføringer. Det er spesielt viktig med åpenhet rundt slik gebyrfinansiering fordi fastsettelsen av kommunale gebyrer ser ut til å skje på et mer vilkårlig grunnlag enn ordinær skattefinansiering. De

store variasjonene i gebyrsats mellom kommunene gir en klar indikasjon på at disse i mange tilfeller settes langt høyere enn selvkostprinsippet gir grunnlag for. KOSTRA gir samtidig en mulighet for innbyggerne til å sammenlikne gebyrinntekter med andre kommuner, noe vi mener er viktig for å sikre åpenhet, stimulere til effektivisering og for å unngå at enkeltkommuner tar urimelig høye gebyrer.

Svar:

Arbeidet med statistikk i KOSTRA foregår i arbeidsgrupper for de forskjellige tjenesteområdene. Arbeidsgruppene i KOSTRA er bredt sammensatt av fagdepartementene, SSB, KMD, kommunesektoren, og andre, og arbeider etter konsensusprinsippet. Den enkelte arbeidsgruppen skal følge utviklingen på sitt fagområde og synliggjøre behovet for endret innrapportering og publisering av nøkkeltall, samt vurdere rapporteringsbyrden til (fylkes)kommunene. Det er arbeidsgruppen for planlegging, byggesak og miljø som har ansvaret for statistikken om gebyrer for byggesaker i kommunene. Så langt departementet kjenner til foreligger det ikke planer om å redusere den informasjonen som finnes på dette området i dag. Jeg vil be arbeidsgruppen vurdere muligheten for å frambringe informasjon om gebyrer som omfatte mindre typer byggesøknader.

SPØRSMÅL NR. 1874**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 25. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for hvor det i proposisjon 70 L blir foreslått at drosjeførere fra EU/EØS-land skal gjennomføre kurs på norsk, og dersom dette ikke er tilfelle: Hvem kontrollerer at disse sjåførene kan tilstrekkelig norsk i tilfeller hvor de er sin egen arbeidsgiver?

BEGRUNNELSE:

Begrunnelse:

I spørretimen tirsdag 4. juni 2019 stilte jeg spørsmål til statsråden i forbindelse med prop. 70 L (2018-2019), der jeg viste til følgende:

«Norske myndigheter kan ikke kreve at førere av drosjer fra EU kan pålegges å gjennomføre en norsk førereksamen.»

Statsråden beskyldte meg for å ikke ha lest proposisjonen og svarte:

«Dei må gjennomføre eit kurs på norsk – det er vanskeleg om ein ikkje forstår norsk, det skjønar eg også. Det gjer at vi legg til rette for at fleire av dei som går inn i ein drosje i framtida».

Statsrådens påstand om at sjåførar frå EU/EØS-land må gjennomføre et kurs på norsk medfører ikke riktighet. Det fremgår av proposisjonen av kravet til å gjennomføre norsk førereksamen kun gjelder for personer som ikke er fra EU/EØS. Drosjeførere fra EU/EØS skal etter yrkeskvalifikasjonsloven kunne tilstrekkelig norsk for å utøve yrket, men dette det er kun opp til arbeidsgiveren å vurdere hvorvidt dette er oppfylt. Jeg viser til følgende utdrag fra proposisjonen:

«Når det gjelder EØS-borgere fremgår det av yrkeskvalifikasjonsloven § 15 at yrkesutøver skal ha de språkkunnskaper i norsk som er nødvendig for å utøve det lovregulerte yrket. Dette innebærer at selv om en EØS-borger har dokumentasjon på at vedkommende oppfyller alle fagkravene for å få utstedt kjøreseddel medfører § 15 at det oppstilles et selvstendig språkkrav til EØS-borgere. Forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner § 8-3 sier at det kun kan kontrolleres språkkunnskaper der det er alvorlig og konkret tvil hvorvidt yrkesutøver har de nødvendige språkkunnskapene, samt at språkkontrollen og krav til språkkunnskaper skal stå i rimelig forhold til den aktivitet som skal utføres. Hvorvidt fører har de nødvendige språkkunnskapene vil, etter departementets forslag i høringsnotatet, være opp til en arbeidsgiver å vurdere.

For søkere til kjøreseddel fra land utenfor EØS-området og Sveits er det et absolutt krav at førereksamen må avlegges før kjøreseddel kan utstedes. Gjennomføring av en førereksamen vil innebære et indirekte krav til språkkunnskaper ved at prøven kun er tilgjengelig på norsk.»

SPØRSMÅL NR. 1875

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 21. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Innføring av et fagkompetansekrav medfører etter yrkeskvalifikasjonsloven at fører av drosje blir et regulert yrke. Formålet med loven er at en yrkesutøver som er statsborger i en EØS-stat, kan utøve yrket sitt i Norge på lik linje med en yrkesutøver som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Norske myndigheter kan ikke kreve at fører av drosje fra annen EØS-stat kan pålegges å gjennomføre en norsk førereksamen.

Svar:

Eg vil gjerne få presisere frå debatten i Stortinget om denne lovsaka 4. juni 2019 at det er riktig at ein person frå annan EØS-stat eller frå Sveits som vil køyre drosje i Noreg etter at lovendinga er sett i verk, ikkje kan påleggjast å ta norsk førareksamen dersom personen har tilsvarende yrkeskvalifikasjonar frå heimstaten. Denne vurderinga må norske styresmakter ta konkret i kvar sak. Det leggjast opp til at Statens vegvesen skal vere styresmakta som vurderer og godkjenner om føraren heilt eller delvis oppfyller yrkeskvalifikasjonane, og om føraren må ta ei fagkompetanseprøve hos Statens vegvesen.

Når yrkesutdanninga er godkjent av styresmakta er det etter yrkeskvalifikasjonsreglane mogleg å kontrollere språkkunnskapane til yrkesutøver der det er alvorleg og konkret tvil om yrkesutøver har dei naudsynte språkkunnskapane. Såleis har styresmakta ei sikkerheitsventil til å stille krav om at føraren må meistre norsk på eit visst nivå for å kunne utøve drosjeyrket. Det er dermed mogleg å stille krav om språkkompetanse på eit visst nivå, men etter ei konkret vurdering av språkferdigheita til den enkelte EØS-borgaren.

Eg trur at dei som vil etablere seg i Noreg med løyve sjølv ser verdien av ein viss språkkompetanse for å kunne vere attraktive i marknaden her til lands, og at mangelfull språkkompetanse såleis ikkje vil vere eit utbreidd problem. For det høvet at det vert ei utfordring vil styresmaktene, som nevnt over, i konkrete saker kunne stille krav om at føraren må meistre norsk på eit visst nivå som

I kontraktmarknaden vil eg peike på at oppdragsgjeverar kan stille språkkrav til sjåførane.

Ser ministeren at presiseringen åpner for at drosjer fra EU kan begynne å kjøre i Norge?

BEGRUNNELSE:

Departementet påpekte i høringsnotatet, at det er viktig at kravene ikke medfører en for høy etableringsbarriere for de som ønsker å drive med løyvepliktig persontransport.

Ved innføring av et fagkompetansekrav til fører vil yrkeskvalifikasjonsloven med tilhørende forskrift gjelde for

godkjenning av fører av drosje med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-stater. Innføring av et fagkompetansekrav medfører etter yrkeskvalifikasjonsloven § 3 bokstav a) at fører av drosje er et regulert yrke. Formålet med loven er å legge til rette for at en yrkesutøver som er statsborger i en EØS-stat eller Sveits, kan utøve yrket sitt i Norge på lik linje med en yrkesutøver som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge, i samsvar med EØS-avtalen

Konsekvensen av at yrkeskvalifikasjonsloven gjelder er at norske myndigheter i utgangspunktet ikke kan kreve at fører av drosje fra annen EØS-stat eller Sveits kan pålegges å gjennomføre en norsk førereksamen. Det kan være tilfeller der føreren allerede har gjennomført en tilsvarende prøve eller har opparbeidet seg nødvendig yrkeserfaring i en annen EØS-stat eller Sveits, som gjør at kravet til sjåføreksamen allerede er oppfylt. Som nevnt er formålet med loven å legge til rette for at en yrkesutøver som er statsborger av en EØS-stat eller Sveits, kan utøve sitt yrke i Norge på lik linje med en yrkesutøver som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Det vil si at en fører av drosje med yrkeskvalifikasjoner fra en EØS-stat eller Sveits i utgangspunktet skal kunne utøve yrket på lik linje med en fører av drosje med kompetansebevis fra Norge.

Departementet vurderte etter dette at fagkompetansekravet innebærer en uforholdsmessig høy eta-

bleringsbarriere og foreslo å oppheve kravet om faglig kompetanse for innehaver av drosjeløyve. Bestemmelsen lister opp vilkår for å få kjøreseddel. I tillegg til alderskrav og vandel er det klargjort at også krav til helse er et vilkår for å få kjøreseddel. Bestemmelsen tilføyer at en sjåfør som ønsker å kjøre drosje, vil måtte ha faglig kompetanse og ha hatt førerkort klasse B i minst to år sammenhengende for å få utstedt kjøreseddel.

Svar:

For å utføre drosjetransport i Noreg må du ha løyve etter yrkestransportlova. For få slikt løyve må du oppfylle visse objektive krav, mellom anna at du driv ei faktisk og varig verksemd i Noreg. Det er såleis ein føresetnad at vedkommande er etablert her i landet som selskap, eller som person har bopel her. Eventuell motorvogn som vedkommande tar med seg frå utlandet må det betalast avgifter for ved innførsel, og den må registrerast med norske skilt før motorvogna kan takast i bruk her i landet. Endringane som nyleg er vedtekne knytt til drosjereguleringane har ingen verknad på det regelverket som eg har nemnt her.

Drosjer frå EU kan difor ikkje begynne å køyre i Noreg utan at verksemda er etablert her.

SPØRSMÅL NR. 1876

Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 21. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Tall fra Landbruksdirektoratet viser at skogbruksnæringen hugger mest skog i juni. På denne tiden er skogen full av egg og fugleunger. Norsk ornitologisk forening anslår at ca. 80 000 hekkinger ødelegges pr år. Selv om en relativt liten del av skogarealet berøres i året kan hogsten allikevel være svært skadelig for en fuglebestand hvis inngrepet skjer i områder med høy tetthet av hekkinger.

Vil statsråden gå i dialog med næringen og vurdere nye tiltak som kan redusere negative virkninger av hogst i hekketiden?

Svar:

I spørsmålet fra Bastholm vises det til statistikk fra Landbruksdirektoratet. Denne statistikken er basert på tid-

spunkt for innmåling av tømmer og ikke hogsttidspunkt. Ifølge Landbruksdirektoratet hogges det desidert mest i vintermånedene, og hogstnivået er betydelig lavere i månedene mai, juni og juli. Innmålingen og transporten av tømmer fram til industrien foregår normalt flere uker etter hogsten. Innmålingen i juni blir ofte ekstra stor fordi veiene er åpnet igjen etter telerestriksjoner i vårløsningen. I tillegg har næringa fokus på å få tømmeret ut av skogen før sommeren for å redusere risiko for oppformering av granbarkbiller, noe som også bidrar til en topp i innmålt tømmer i juni.

Landbruks- og miljømyndighetene har, både i fellesskap og hver for seg, utviklet lov- og forskriftsverk med rammer og retningslinjer som skal sikre at viktige natur- og miljøverdier ivaretas under skogsdrift. Skogbruksloven stiller krav om oversikt over miljøverdier på eiendommen og om at det tas hensyn til slike verdier.

Dette er også nedfelt i forskrifter under skogbruksloven. Naturmangfoldloven har bestemmelser om hensyn til arter og deres leveområder, og stiller krav til å opptre aktsomt for å unngå skade på naturmangfold.

Skogbrukets organisasjoner og næringsutøvere har i tillegg systemer og rutiner for å sikre miljøhensyn under skjøtsel og uttak av den fornybare ressursen trevirke. Dette er nå samlet i Norsk PEFC Skogstandard, som gir en rekke retningslinjer for gjennomføring av dagens skogsdrift innenfor en sertifikatordning som er nødvendig for å kunne selge tømmer og hente inntekter fra skogen.

Norsk PEFC Skogstandard har spesifikke bestemmelser om konkrete hensyn, spesielt i hekketida, til flere hensynskrevende fuglearter. I hekketida skal det blant annet ikke være forstyrrende skogsdrift nærmere enn 50 til 400 meter fra hekketida for ulike rovfugler og ugler. Videre

har PEFC nylig konkretisert skogstandarden med vekt på å unngå skogsdrift i perioden mai, juni og juli i skog av spesiell betydning for fuglelivet, som eldre sjiktet lauvtre-dominert skog.

Skog er et fornybart råstoff som gir grunnlag for foredlingsindustri og lokal verdiskaping. For at denne verdikjeden skal være konkurransedyktig er den avhengig av kontinuerlig og effektiv tilgang på tømmer. Det er likevel avgjørende at skognæringa samtidig påser at skogsdrift skjer i tråd med gjeldende regler og retningslinjer.

Skogen er også leveområde for mange fuglearter i Norge. Mitt inntrykk er at de norske skogeierne og deres organisasjoner viser ansvar og arbeider kunnskapsbasert. Jeg har god og løpende kontakt med skognæringa, også når det gjelder miljøhensyn. Jeg ser ikke behov for særlig kontakt med skognæringa angående dette temaet nå.

SPØRSMÅL NR. 1877

Innlevert 16. juni 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 20. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Ifølge Politiforum 5/2019, så har Øst Politidistrikt ansatt nærmere 50 personer i 10- og 20-prosentstillinger. En rekke av disse jobber med utstedelse av pass.

Mener statsråden det som fremkommer i artikkelen er akseptabel arbeidsgiverpolitikk og i tråd med politiske vedtak fra regjeringen og Stortinget, er dette egnet til å ivareta og styrke kvaliteten i passutstedelsen og politiets øvrige arbeid, og hva vil statsråden foreta seg knyttet til saken?

Svar:

Departementet har stilt spørsmålet til Politidirektoratet, som har innhentet informasjon fra Øst politidistrikt. Ifølge distriktet er det ansatt totalt 10 personer i 10-prosentstillinger i kontroll-linjen for passutstedelse. Disse skal få fast oppmøte på dager med utvidede åpningstider på pass- og ID-kontorene, og vil få tilbud om å jobbe fulltid i høysesongen.

Det er store sesongmessige variasjoner i etterspørselen etter pass. Politidirektoratet påpeker at bruken av faste deltidsansatte gir mer kontinuitet sammenlignet med bruk av midlertidige stillinger i høysesongen. Samtidig er en viss saksmengde nødvendig for å opprettholde til-

strekkelig kvalitet i passutstedelsen. Jeg forutsetter at politidistriktene generelt sørger for at alle medarbeidere får tilstrekkelig opplæring og erfaring til å opprettholde god kvalitet i passutstedelsen. Jeg forutsetter videre at behovet for et sterkt fagmiljø ivaretas på pass- og ID-kontor.

De øvrige stillingene det vises til i Politiforum er 20-prosentstillinger som grensekontrollører i grensekontrollseksjonen på Oslo lufthavn. Øst politidistrikt opplyser at det i dag er ansatt om lag 36 personer i slike stillinger – i all hovedsak studenter som går tredje studieår på Politihøgskolen. Disse jobber hver tredje helg gjennom hele året og får mulighet til å jobbe fulltid i høysesongen.

Det er Øst politidistrikt som har arbeidsgiveransvaret for de ansatte i distriktet. Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Jeg legger, som Politidirektoratet, til grunn at stillingene er i overensstemmelse med bestemmelsene i statsansatteloven og arbeidsmiljøloven. Sistnevnte innebærer blant annet at deltidsansatte får fortrinnsrett til utvidet stilling fremfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse i virksomheten.

SPØRSMÅL NR. 1878**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 21. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I klassekampen 13. juni 2019 dokumenteres det hvordan leietakere må flytte ut og bo i telt fordi utleierne vil bruke leiligheten til Airbnb-utleie i høysesong. Dette rammer leietakerne som trenger fast bolig og lokalsamfunn som nyter godt av turisme, risikerer å stå uten boligmuligheter til de som skal arbeide og bo der.

Er slik praksis i tråd med Husleieloven og hvis den er det, vil statsråden ta initiativ til endringer for å sikre leietakere bedre og balanserer ulike behov bedre?

Svar:

Regjeringen har som mål at alle skal kunne skaffe seg og beholde en egnet bolig. Det at private kan leie ut boligen sin gjennom for eksempel Airbnb, er en positiv side av delingsøkonomien. Samtidig ser regjeringen at slik korttidsutleie i enkelte tilfeller medfører noen utfordringer. Denne regjeringen har allerede fremmet og fått vedtatt flere reguleringer av korttidsutleie.

Korttidsutleie av egen bolig er gjort skattepliktig fra og med inntektsåret 2018. Stortinget har vedtatt at formidlingsselskaper som Airbnb får plikt til å gi opplysninger om utleieinntekter til skattemyndighetene. Videre er det vedtatt lovendringer som begrenser muligheten for korttidsutleie i eierseksjonsloven og borettslagsloven. De nye reglene trer i kraft fra 1. januar 2020.

Jeg kjenner ikke saken i Klassekampen annet enn fra medieomtalen. Jeg kan derfor ikke kommentere denne saken særskilt. Redegjørelsen nedenfor gis derfor på generelt grunnlag.

Husleieloven regulerer partenes rettigheter og plikter i et leieforhold. Det er etter loven adgang til å inngå både tidsbestemte og tidsubestemte leiekontrakter. Leietakers oppsigelsesvern avhenger av hvilken type leieavtale som er inngått.

Tidsbestemte leiekontrakter må i utgangspunktet ha en varighet på minst tre år, jf. husleieloven § 9-3. Fra dette utgangspunktet gjelder visse unntak. Leietiden kan begrenses til ett år hvis utleieren bor i samme hus. Det kan også inngås en tidsbestemt leieavtale av kortere varighet hvis utleieren eller noen som hører til hans husstand, skal bruke boligen som egen bolig etter utløpet av leieperioden, eller utleier har annen "saklig grunn" for den korte tidsavgrensningen. Utleier må i tilfelle gjøre leietaker kjent med grunnen allerede ved avtaleinngåelsen for at en slik tidsavgrensning skal være gyldig. Vilkåret om "saklig

grunn" skal ifølge forarbeidene tolkes strengt, jf. Ot.prp. nr. 82 (1997-1998) s. 198:

"I kravet om at det må være en saklig grunn, ligger at utleieren må ha en klart påviselig og akseptabel grunn for å inngå en slik avtale. Som eksempel på saklige grunner kan nevnes at boligen skal rives eller ombygges eller at utleieren har helt konkrete planer om å selge den (uten påhefte av leieretten). Utvalget forutsetter at vurderingen på dette punkt skal være forholdsvis streng; det skal ikke være kurant å påberope seg unntaket..."

Det vil for eksempel ikke være en saklig grunn etter bestemmelsen at en annen leietaker kan betale høyere leie.

Tidsubestemte leiekontrakter løper i utgangspunktet til avtalen blir sagt opp av utleier eller leietaker. Etter loven har imidlertid leier av bolig et særlig oppsigelsesvern. For det første må utleier ha en lovlig oppsigelsesgrunn etter husleieloven § 9-5 annet ledd. For det andre må oppsigelsen ikke virke urimelig overfor leietaker, jf. husleieloven § 9-8 annet ledd annet punktum.

Lovlige oppsigelsesgrunner er blant annet at leietaker har misligholdt leieavtalen, eller at utleier skal bruke boligen som bolig for seg selv eller noen i husstanden. Eventuelt må utleier ha en annen "saklig grunn" for å si opp leieavtalen. Om forståelsen av "saklig grunn" i denne sammenheng, viser forarbeidene til at oppsigelsen må ha en konkret grunn, og at den oppgitte grunnen må ha en viss vekt, jf. Ot.prp. nr. 82 (1997-1998) s. 199. Rettspraksis stiller ikke strenge krav til begrunnelsen etter denne bestemmelsen. Men hvis oppsigelsen er ubegrunnet eller sjikanøst begrunnet, er den ikke lovlig.

Leietakerens oppsigelsesvern ligger særlig i at oppsigelsen – selv om det foreligger en gyldig oppsigelsesgrunn – ikke skal virke urimelig. Regelen legger opp til en bred avveining av partenes motstridende interesser, hvor leietakerens behov for fortsatt å leie boligen, skal veies opp mot utleierens behov for annen bruk. Finner retten (alternativt Husleietvistutvalget innenfor utvalgets virkeområde) at oppsigelsen er urimelig, skal den settes til side.

Min oppfatning er at reglene om leietakers oppsigelsesvern i all hovedsak fungerer godt, og at de ivaretar både leietakers og utleiers interesser på en balansert måte. Jeg vil derfor ikke foreslå endringer i disse reglene nå.

SPØRSMÅL NR. 1879**Innlevert 13. juni 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 24. juni 2019 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

Hvordan har Norge arbeidet for å sikre at kommersielle skoler ikke skal kvalifisere for støtte fra GPE, og hvordan vil Norge arbeide for å sikre dette i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

62 millioner barn står fortsatt utenfor skolen og 250 millioner barn lærer ikke grunnleggende lese og skriveferdigheter. Det er fortsatt langt igjen før verden når bærekraftsmål 4 om inkluderende kvalitetsutdanning for alle barn. 4. juni lovet utviklingsminister Dag Inge Ulstein å jobbe mot kommersialisering av grunnutdanning i utviklingsland. Her har Norge en svært viktig rolle å spille for det er sterke motkrefter hos toneangivende donorer slik som Storbritannia. Dette er betryggende å høre da dette er noe som vi ikke aksepterer i Norge og i det norske utdanningssystemet. Norske skatte kroner skal ikke gå til kommersielle skoler verken i Norge eller utenlands. De neste tre årene skal Norge støtte verdens største utdanningsfond – Global Partnership for Education (GPE) med over 2 milliarder kroner. Vi er en stormakt innen global utdanning og fondets tredje største bidragsyter. Disse pengene må nå de som trenger det mest – da er ikke kommersielle skoler løsningen. I forrige uke behandlet styret i GPE, hvor Norge sitter, en strategi for samarbeid med privat sektor – og vi ønsker svar på hvordan Norge jobbet for å sikre at kommersielle skoler ikke skal kvalifisere for

støtte fra GPE, samt hvordan Norge vil jobbe for å sikre dette i fremtiden.

Svar:

Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) mottar søknader om støtte fra myndigheter primært i lavinntektsland. I forbindelse med styrebehandlingen av GPEs privatsektorstrategi, kom det opp et forslag om at GPEs midler ikke skal kunne brukes til å støtte kommersielle skoler. Regjeringens posisjon opp mot, og i, selve styremøtet i GPE har vært at midler ikke skal brukes til å støtte kommersielle skoler. Vi poengterte videre at det er viktig at nasjonale myndigheter settes i stand til å effektivt regulere utdanningssektoren. I forkant av styremøtet har vi konsultert med sivilsamfunn, andre styremedlemmer og omforent vår posisjon med Kunnskapsdepartementet for å sikre en samstemt norsk posisjon.

Det ble vedtatt ved konsensus i styret at GPEs midler ikke skal gå til å støtte kommersielle skoler. Med styrevedtaket er det nå enighet om hvordan GPE skal forholde seg når det gjelder involvering av privat sektor. Styrevedtaket åpner likevel opp for at unntak til denne bestemmelsen kan vurderes i eksepsjonelle tilfeller, avhengig av kontekst. Kriterier for unntak og hvordan disse skal håndteres av GPE, skal opp til vurdering i desember 2019. Vi vil derfor fortsette vårt arbeid med å sikre at utarbeidelsen av disse unntakene er i tråd med regjeringens politikk på området.

SPØRSMÅL NR. 1880**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 24. juni 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan regjeringen garantere at det ikke er fattet noen beslutning om å privatisere vedlikehold som i dag utføres av Forsvaret uten at fagforeningene er informert og at det i fremtiden ikke vil bli fattet noen slik beslutning uten å

ivareta fagforeningenes avtalefestede medbestemmelsesrett?

BEGRUNNELSE:

I 2018 ble det varslet at det skal spares inn 317 millioner årlig ved å effektivisere vedlikeholdet i Forsvaret. Samme år kom det frem at regjeringen planla at dette skulle skje gjennom omfattende privatisering. Etter press fra Forsvarets fagforeninger ble imidlertid den planlagte privatiseringen av Hærens verksteder stanset.

Det har likevel kommet bekymringsmeldinger om at ansatte i Forsvaret som arbeider med vedlikehold frykter at det forsvarsledelsen allerede har besluttet å outsource flere deler av vedlikeholdet i Luftforsvaret uten å informere berørte fagforeningene om dette og ivareta avtalefestet medbestemmelse i prosessen.

12. juni behandlet Stortinget Arbeiderpartiets representantforslag om anstendighet for renholderne i Forsvaret og en fornuftig organisering av renholdet i forsvarssektoren og Rødts løse forslag om å stanse outsourcing av vedlikehold i Forsvaret. Under debatten ble forsvarsministeren spurt om han kan garantere for at det ikke har blitt tatt beslutninger om å privatisere vedlikeholdet i Luftforsvaret uten at fagforeningene var informert og medbestemmelsesretten ivaretatt. Forsvarsministeren ble også bedt om å garantere at det heller ikke vil bli tatt noen slik beslutning uten å informere fagforeningene i forkant. Dette ble imidlertid ikke besvart av forsvarsministeren under debatten.

En viktig verdi i det norske arbeidslivet er fagforeningenes medbestemmelsesrett. I Forsvaret går fagforeningene gjennom en klareringsprosess, nettopp for at sikkerhetshensyn ikke skal stå i veien for medbestemmelsesretten. Det er spesielt viktig at denne rettigheten ivaretas i omstillingsprosesser.

Erfaringen med det private rengjøringssselskapet ISS, tilsier at privatisering i Forsvaret kan gi svært dårlige resultater. En feilslått privatisering av vedlikehold i Forsvaret kan få enda verre konsekvenser, som både rammer de ansatte og Forsvarets operative evne.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 17. juni 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om det er fattet noen beslutning om å privatisere vedlikehold av luftmateriell som i dag utføres av Forsvaret uten at fagforeningene er informert, og om det i fremtiden vil bli fattet noen slik beslutning uten å ivareta fagforeningenes avtalefestede medbestemmelsesrett.

Regjeringen anser det som viktig å legge til rette for et organisert arbeidsliv og et velfungerende treparts-samarbeid. Medbestemmelse og samhandling med arbeidstakerorganisasjonene er viktig for å bidra til et demokratisk arbeidsliv.

Stortingets behandling av langtidsplanen for forsvarssektoren, jf. Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S

(2015–2016), legger opp til en omfattende modernisering av støttestrukturen i Forsvaret, herunder innenfor logistikkområdet. Det legges i større grad opp til å basere forsyning og vedlikehold på kostnadseffektive leveranser fra industrien. Langsiktig strategisk partnerskap med nasjonal industri vil kunne legge til rette for styrket nasjonal beredskap og kostnadseffektive leveranser.

Regjeringens strategi ble presentert for Stortinget i Meld. St. 9 (2015–2016) «Nasjonal forsvarsindustriell strategi». En viktig målsetting for regjeringen er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forsvarssektoren og forsvarsindustrien, basert på forsvarssektorens behov for kostnadseffektive leveranser av materiell og tjenester. Som det fremkommer av meldingen er en norsk forsvarsindustriell kapasitet innenfor viktige teknologiske kompetanseområder vesentlig for å sikre forsvarssektoren riktig materiell og kompetanse til rett tid. Levetidsunderstøttelse av militære luftsystemer er i strategien angitt som et prioritert teknologiområde, hvor Forsvaret har et særlig behov for kompetanse innenfor norsk forsvarsindustri. Det er en målsetting at en større del av vedlikeholdet av Forsvarets luftmateriell som i dag i stor grad utføres av internasjonal industri, kan utføres av norsk industri.

Kongsberg Defence and Aerospace (KDA) har nylig overtatt eierskapet av Aerospace Industrial Maintenance Norway AS (AIM). Patria, som tilbyr full livssyklus vedlikehold til fly og helikopter, er minoritetseier, jf. Stortingets behandling av Innst. 265 S (2018–2019) til Prop. 61 S (2018–2019). KDA og AIM er i dag sentrale og viktige aktører innenfor norsk forsvarsindustri, særlig med tanke på deres kapasitet innenfor understøttelse av militære luftsystemer som kampfly og helikoptre. Jeg mener det er nødvendig å utnytte den nasjonale kompetansen og kapasiteten for å bidra til å ivareta nasjonal beredskap innen området, samt bidra til å dekke Forsvarets behov for kostnadseffektivt vedlikehold av militære luftsystemer.

I forbindelse med salg av AIM til KDA, ble det inngått intensjonsavtale om strategisk samarbeid om vedlikehold av Forsvarets luftmateriell. Det er imidlertid ikke fattet noen beslutning om å privatisere vedlikehold av luftmateriell som i dag utføres av Forsvaret. Forsvaret, med støtte fra Forsvarsmateriell er gitt i oppdrag å operasjonalisere intensjonsavtalen i en strategisk samarbeidsavtale.

Forsvarsdepartementet har orientert om saken i samarbeidsmøter mellom departementet og de største arbeidstakerorganisasjonene i forsvarssektoren. Arbeidstakerorganisasjonene i Forsvaret er videre informert om oppdraget. Jeg forventer at Forsvaret og Forsvarsmateriell ivaretar de ansattes medbestemmelsesrett i henhold til gjeldende lov- og avtaleverk i den videre prosessen.

SPØRSMÅL NR. 1881**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 21. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at reguleringsplanen for Ringeriksbanen og E16 ikke blir vedtatt før det foreligger en løsning som Hole kommune aksepterer, for Hole bo- og rehabiliteringssenter?

BEGRUNNELSE:

Statlig reguleringsplan for fellesprosjektet Ringeriksbanen og E 16 ligger nå til vedtak i departementet. Forslaget innebærer at Hole bo- og rehabiliteringssenter blir innklemmt mellom trase for Ringeriksbanen og E 16, og med anleggsveg på tredje sida. I anleggsperioden vil det bli omfattende rystelser og støy. Helseisikoen for beboerne er stor i følge en konsekvensutredning fra 2018.

Den dramatiske situasjonen for beboerne på Hole bo- og rehabiliteringssenter har vært kjent lenge, det har vært arbeidet med mulighetsstudier og vært nedsatt arbeidsgruppe for å finne løsninger. Alternativene er:

- Tilstrekkelig støyskjerming og eventuelt flytting av vegtraseen lenger syd slik at det blir akseptabelt å beholde bo- og rehabiliteringssenteret i anleggsperioden
- Midlertidig utflytting i anleggsperioden med de betydelige utfordringer dette medfører for en sårbar gruppe.
- Bygging av nytt permanent bo- og rehabiliteringssenter annet sted i kommunen.

Dette arbeidet har enda ikke resultert i noen avklaring og løsning. Fellesprosjektet har likevel oversendt forslag til reguleringsplan for vedtak i departementet.

Situasjonen skaper stor bekymring i Hole. En frykter at tidsnød og innsparingskrav fører til at en ikke får på plass akseptable løsninger før byggestart. Jeg har ved selvsyn sett hvor nær Ringeriksbanen, E 16 og anleggsveiene planlegges, og forstår svært godt denne bekymringen. Dette forsterkes av kunnskap om hvor sårbare beboerne er for støy, rystelser og uforutsigbare situasjoner. Beboerne vil ikke ha noen som helst nytte av vei og bane. Det burde da være en selvfølge at storsamfunnet sørger for at de ikke ble skadelidende verken i anleggsperioden eller seinere.

Hole kommune har ansvar for Hole bo- og rehabiliteringssenter med beboere og ansatte. Når det gjennomføres en statlig reguleringsplanprosess uten avklaring av helt grunnleggende behov for Hole, føler kommunen seg overkjørt og maktesløs. Saken reiser derfor viktige prinsipielle spørsmål om lokalt sjølstyre og kommunal medvirkning ved utarbeiding av statlige reguleringsplaner. Hole kommune har gitt til kjenne at de forlanger at før planen godkjennes i departementet, må det foreligge en

avtale om utflytting, midlertidig eller til permanent nybygg, eller plan for tilstrekkelig skjerming, som Hole kommune aksepterer.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har den statlige reguleringsplanen for Ringeriksbanen og E16 Høgkastet/Hønefoss til behandling. Jeg er kjent med at fremføring av veg og jernbane forbi Hole bo- og rehabiliteringssenter vil innebære store utfordringer i anleggsperioden, og at dette er en viktig sak for Hole kommune. Jeg har allerede takket ja til en forespørsel fra ordføreren i Hole om et møte om reguleringsplanen, og et slikt møte vil bli holdt så tidlig som mulig etter sommerferien. Jeg forventer at kommunen da vil ta opp utfordringene rundt Hole bo- og rehabiliteringssenter. Innspillene fra kommunen vil utgjøre en viktig del av grunnlaget for departementets behandling av reguleringsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1882**Innlevert 14. juni 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 24. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan forklarer statsråden den enorme økningen av nattransporter fra sykehusene, og hvilke grep vil han ta for å sikre at eldre får en verdig transport i forbindelse med utskrivning fra sykehus?

BEGRUNNELSE:

VG avslører i en artikkelserie at det er utstrakt bruk av pasienttransporter av eldre og andre syke pasienter på natta. Økningen i transporter har vært formidabel de senere årene. Det er viktig å komme til bunns i hvorfor dette kunne skje, og hvordan man skal løse dette på en bedre måte i tiden fremover.

Svar:

Jeg har gjennom henvendelser fra pressen fått beskrevet en praksis og fått fremlagt uheldige eksempler på nattransporter av pasienter ved norske sykehus. Det er åpenbart ikke bra når eldre og sterkt pleietrengende blir sendt til sitt bo- og oppholdssted på natten etter undersøkelse

og behandling på sykehus. Disse sakene har engasjert meg, og jeg vil følge opp dette overfor helsetjenesten.

Det er trolig i overgangene mellom sykehus og de kommunale tjenestene det ofte svikter. Jeg vil derfor ta samhandlingen mellom sykehus og kommuner et steg videre. Sykehusene og kommunene har sett hverandre for mye som parter i stedet for partnere etter samhandlingsreformen. Jeg vil sørge for at kommunene og sykehusene samarbeider tettere og mer planmessig om pasientens behov, for med dette å unngå de uheldige situasjonene flere pasienter har opplevd.

Jeg vil nå be Helsedirektoratet om å foreslå endringer i rutinene for utskrivning fra sykehus på grunnlag av praksis fra de som gjør dette best. Jeg vil påse at regelverk og veiledere er på plass for å få en bedre overgang fra sykehus til pleie- og omsorgstjenestene for sårbare eldre. Dette blir særlig viktig framover når vi får flere eldre med behov for tjenester. Sykehusene og kommunene må videre tilpasse sine planer og utvikle tjenester i samarbeid for å gi pasientene gode helhetlige tjenester.

Jeg vil også gjennomgå de virkemidlene jeg rår over med sikte på å støtte sykehus og kommuner med å etablere gode sammenhengende tjenester, og jeg vil komme tilbake til dette i Nasjonal helse- og sykehusplan til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1883**Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 20. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hvor mange personer er blitt tvangsreturnert/utsendt siden regjeringsskiftet i 2013 (eventuelt siden 2013), og hvor mange av de utsendte hadde begått kriminelle handlinger? Dersom det finnes tall for hvor mange som ble sendt ut under forrige regjering, settes også dette pris på.

BEGRUNNELSE:

Utsendelse av personer uten lovlig opphold eller personer som har blitt fratatt retten til å være i Norge som følge av

kriminalitet eller andre forhold, er en viktig samfunnsoppgave av hensyn til rettstatens integritet, respekten for lov og orden, innbyggernes trygghet, kontrollen over innvandringen til landet og hensynet til de som kommer til Norge på lovlige måter eller har reell krav på beskyttelse.

Svar:

I mitt svar legger jeg til grunn at representanten sikter til antallet utlendinger som er blitt tvangsmessig ut-

transportert, og til hvor mange av disse som er ilagt en straffereaksjon i Norge.

Ansvar for assistert (frivillig) retur ble overført fra politiet til Utlendingsdirektoratet fra og med 1. oktober 2010. Gjennomførte assisterte returer før overføring til UDI har imidlertid tidligere inngått i rapporteringen av

	2009	2010	2011	2012	2013
Uttransporterte	3340 (1019)	4615 (1118)	4744	4901	5934
Straffede	604	676	1019	1359	2224

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Uttransporterte	7259	7825	8078	5434	5077	1686
Straffede	2810	2567	2268	2104	1781	631

antallet returer gjennomført av politiet, og fremgår derfor for ordens skyld i parentes for årene 2009 og 2010. For 2019 er tallene oppgitt til og med 31. mai (her kan etterregistreringer forekomme, slik at tallet kan endre seg).

SPØRSMÅL NR. 1884

Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 4. juli 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Kan statsråden vise statistikk på alle leveringspliktige trålkvoter for 2018, med totalt antall tonn på kvoten og totalt antall tonn levert i Nordland, Troms og Finnmark fordelt på hvert fartøy og sted fisken er landet?

Svar:

Vi har nettopp mottatt Fiskeridirektoratets gjennomgang av kontroll av tilbudsplikten for 2018. Fiskeridirektoratet har foretatt en gjennomgang av alle rederier som i 2018 eide torsketrålere med tilbudsplikt. Fiskeridirektoratet opplyser at rederiene i all hovedsak har tilbudt tilstrekkelige kvanta av torsk og hyse til tilgodesette anlegg og områder. Fiskeridirektoratet skriver også at dokumentasjonen for 2018 viser at mange rederier tilbyr langt mer torsk og hyse i henhold til tilbudsplikt enn de 80 prosentene av torsk og 60 prosentene av hyse som regelverket krever. Imidlertid viser dokumentasjonen, i likhet med tidligere år, at fangst som rederiene tilbyr i samsvar med bestemmelsene om tilbudsplikt, i mange tilfeller ikke blir omsatt i henhold til den primære eller sekundære tilbudsplikten. Fangsten omsettes først etter at den er tilbudt etter den primære og sekundære tilbudsplikten.

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen gjelder tilbudspliktige torsketråleres fangst i 2018. Stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen har også

stilt et spørsmål til skriftlig besvarelse blant annet om en oversikt over alle tildelte kvoter pr. 17. juni 2019, jf. spørsmål nr. 1885 til skriftlig besvarelse.

Det er ingen endringer i tilbudspliktige kvotefaktorer eller hvor fangst skal tilbys fra 2018 til juni 2019. Oversikten som Fiskeridirektoratet har utarbeidet og som ligger ved mitt skriftlige svar på spørsmål nr. 1885 viser således også tilbudspliktige kvotefaktorer, fartøy og tilgodesette anlegg, landingssteder og regioner i 2018.

Jeg har bedt Fiskeridirektoratet utarbeide tabeller over hva totalt antall tonn tilbudspliktig kvote utgjør og likeså hva totalt antall tonn levert Nordland, Troms og Finnmark utgjør i 2018. Fiskeridirektoratet har gjort det, men uttaler samtidig at det ikke er mulig å skille på fangst tatt i medhold av tilbudspliktige tillatelser og fangst tatt i medhold av ordinære tillatelser av de samme fartøyene.

Fiskeridirektoratet har i tillegg utarbeidet tabeller over fangst fra tilbudspliktige trålere fordelt på fartøy, art og landingsfylke. Likeledes totalfangst og fangst levert pr fartøy til kommuner og tabell over fangst av tilbudspliktige trålere fordelt på art og landingskommune.

Det er også utarbeidet en tabell som viser mottakere/kjøpere av fangstene. Direktoratet opplyser at de fleste av dem som er oppgitt her er kjøpere, og ikke nødvendigvis der fangsten er landet. Oppgitt landingsfylke og -kommune skal imidlertid være der fangsten er landet.

Stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen har bedt om statistikk over de ønskede data. Statistikken og tabel-

lene som er utarbeidet som svar på Iversens spørsmål, er omfattende, og vedlegges derfor som en Excel-fil.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-1884-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1885

Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 24. juni 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over alle tildelte kvoter av 17. juni 2019 med leveringsplikt, inkludert informasjon om totalt tildelt kvote, tilgodesette bedrifter, regioner og landingssted?

Svar:

Det er pr. 17. juni 2019 19 fartøy med torskestrålkonsesjon hvor det er knyttet tilbudsplikt til kvoten. Tilbudsplikten innebærer at 80 % av fartøyets fangst av torsk og 60 % av fartøyets fangst av hyse skal tilbys tilgodesette anlegg, landingssteder eller regioner, avhengig av den individuelle utformingen av vilkåret om tilbudsplikt.

I 2019 kan alle fartøy med torskestrålkonsesjon til sammen fiske og lande inntil 98 234 tonn torsk og 33 306 tonn hyse. Fartøy med torskestråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på 1 109 tonn torsk. Likeledes kan fartøy med torskestråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 fiske og lande en maksimalkvote på 430 tonn hyse.

Stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen ber om en oversikt over kvotefaktorer som det er knyttet tilbudsplikt til. Departementet har bedt Fiskeridirektoratet utarbeide en slik tabell.

En tabell over de enkelte fartøyene og fartøyenes tilbudspliktige kvotefaktorer og kvotefaktor uten tilbudsplikt viser følgende:

Fartøy	Kvotefaktor tilbudspliktig	Kvotefaktor uten tilbudsplikt
ARCTIC SWAN	1	0,55
BÅTSFJORD	2,5925	0,3824
DOGGI	3	0
GADUS NEPTUN	2,9749	0
GADUS NJORD	2,5	0
GADUS POSEIDON	2,51	0,35
HAVTIND	5,75	0
HERMES	1	3,469
HOLMØY	2,35	0,633
J.BERGVOLL	3	0
KONGSFJORD	1	0
KÅGTIND II	3	0
MOLNES	0,8165	1,4673
NORDTIND	2,95	0
OLE-ARVID NERGÅRD	2,3	0,7
RYPEFJORD	3	0
SUNDERØY	0,298	2,702
TØNSNES	4,0863	0
VESTTIND	2,4	0,23
Totalsum	46,5282	

Det er altså til sammen 46,5282 kvotefaktorer som det er knyttet tilbudsplikt til.

Fiskeridirektoratet har også utarbeidet en mer detaljert tabell som jeg legger ved som Excel-fil. Oversikten viser de enkelte fartøyenes ordinære kvote, benevnt som "Torsketrållatillatelsen" i tillegg til de ulike strukturkvotene. Det fremgår av oversikten hvilke ulike anlegg, landingssteder og regioner som er tilgodesett gjennom tilbudsplikten og kvotefaktorens størrelse. Oversikten inneholder

også kvotefaktorer uten tilbudsplikt. Disse kvotene er merket med "(tom)".

Fartøyet "Båtsfjord" har i den tabellen som vedlegges som Excel-fil en større kvote enn i tabellen gjengitt over. Det skyldes at det nylig også har fått tillatelse til å fiske et annet fartøys kvote som leiefartøy.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-201819-1885-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1886

Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 25. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

I Romerikes Blad 17. juni fremkommer det at Nedre Romerike brann- og redningsvesen bruker betydelige ressurser på å dokumentere at brannbiler som blir tatt i fotoboks for å kjøre for fort er på utrykning. Brannbiler må nemlig dokumentere at de er på utrykning for å slippe "fartsbot", mens politibiler og ambulanser slipper det.

Synes statsråden dette er riktig ressursbruk i nødetatene, og vil han ta initiativ til at det blir samme regler for brannbiler som for politibiler og ambulanser?

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentanten i at dagens løsning for brann- og redningsvesenet bør vurderes nærmere.

De senere årene har det vært noe ulike rutiner for ATK-senterets behandling av overtredelser av fartsreglene, avhengig av type utrykningskjøring eller utrykningskjøretøy. Begrunnelsen for at flere av etatene nå slipper å dokumentere at de har kjørt utrykning i hvert enkelt tilfelle, er at de har en tilfredsstillende loggføring av utrykningskjøringene sine, som kan etterkontrolleres ved stikkprøver av utvalgte saker. Fra 2013 ble rutinen etablert for ambulanse med tilknytning til AMK, og fra 2014 ble politiets kjøretøy omfattet av stikkprøveordningen.

Politidirektoratet har opplyst at politiets ATK-senter i år har blitt gjort kjent med at brann- og redningsvesenet har et landsdekkende registreringssystem. Politidirektoratet gir uttrykk for at dette gir grunnlag for å vurdere om systemet kan gi tilfredsstillende loggføring, på lik linje med det AMK og politiet har. Politidirektoratet har for-

midlet at ATK-senteret vil ta opp saken til drøfting og godkjenning med statsadvokaten, som har et særlig ansvar for ATK-senterets saker, i et planlagt møte i oktober i år. Politidirektoratet støtter en slik vurdering og fremgangsmåte i saken.

Jeg har tillitt til at etatene i samarbeid tilstreber å finne tiltak for en forenklet løsning og bedre ressursutnyttelse i disse sakene, i løpet av relativt kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1887**Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 24. juni 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Vil statsråden støtte etableringen av Musikkbruket, etter modell av Scenekunstbruket?

BEGRUNNELSE:

Etter nedleggelsen av Rikskonsertene opplever musikklivet omfattende mangel i produksjon- og formidlingsleddet over hele landet, noe både musikere og publikum lider under. I 25 år har Scenekunstbrukets modell vært essensiell for kvalitetssikring, produksjon og formidling på det frie scenekunstheltet – vi vet at denne innretningen fungerer godt i alle ledd. Scenekunstbruket og Creo har nylig tatt initiativ til å foreslå etablering av Musikkbruket etter modell av Scenekunstbruket. Gjennom etablering av en slik ordning på musikkfeltet vil minimalt med midler

gå til byråkrati, men direkte til å produsere et bredt spekter av kvalitativt gode musikkproduksjoner i ulike sjangere og til formidling av disse i alle landets regioner.

Svar:

Det foregår for tiden flere større arbeider innenfor Kulturdepartementets ansvarsfelt, herunder vurdering av ansvars- og oppgavefordelingen på kulturfeltet mellom forvaltningsnivåene og utarbeidelse av en stortingsmelding om barne- og ungdomskultur.

Forslaget om etablering av Musikkbruket, som i likhet med Scenekunstbruket er ment å ha barn og unge som primær målgruppe, vil være naturlig å vurdere i forbindelse med barne- og ungdomskulturmeldingen. I meldingen vil tiltak og innsats for barn og unge bli sett i en helhetlig sammenheng, og behov som foreligger vil bli drøftet. Det tas sikte på å legge fram meldingen høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 1888**Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 25. juni 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for at det skal bli enklere for folk å etablere seg på bygda?

BEGRUNNELSE:

Et samlet storting er opptatt av å legge til rette for at folk skal bo og trives over hele landet, både i bygd og byer. Likevel ser vi at fylkesmannen lager vanskeligheter for folk som vil bosette seg i landkommuner. Et aktuelt eksempel er å finne på NRK Sogn og Fjordanes nettsider den 17. juni:

«Fylkesmannen frykter traktordur og møkalukt – seier nei til at huset kan seljast til ungt par STADLANDET (NRK): Familien ville selje eit eldre hus på garden. Eit ungt par frå Oslo vil

kjøpe det, og stifte familie i utkantbygda. Politikarar og naboar seier eit rungande ja, men Fylkesmannen seier nei.»

I Norge står eiendomsretten svært høyt. Trygghet for egen eiendom og frihet for den enkelte er kjerneverdier som vi skal hegne om. Det skal mye til før inngrep i den private eiendomsretten kan forsvares. Folk flest har liten forståelse for at byråkrater skal legge hindringer i veien for folk som ønsker å bosette seg i landkommuner. I dette tilfelle er det også viktig å merke seg at paret har støtte fra lokalsamfunnet, men blir overkjørt av Fylkesmannen.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en distriktspolitikk som gir vekstkraft, likeverdige levekår og bærekraftige regioner i hele landet. Vi er nå i innspurten med en melding til

Stortinget om distriktspolitikken, der vi fokuserer på en bred, sektorovergripende innsats, med sikte på å skape vekstkraft i hele landet. Et viktig virkemiddel for å få dette til, er å gi kommunene større lokalt handlingsrom. Det er lokalpolitikkerne som har best utgangspunkt for å avgjøre hvordan lokale ressurser kan disponeres, for å få til verdiskaping og utvikle attraktive lokalsamfunn. Dette er tydelig formulert i Granavolden-plattformen.

En viktig del av det lokale ansvaret er knyttet til god arealforvaltning gjennom plan- og bygningsloven. Regjeringen la derfor fram forslag om endringer i dispensasjonsbestemmelsene i plan- og bygningsloven, som skulle føre til redusert ressursbruk og økt kommunalt handlingsrom i Prop. 149 L (2015-2016). Forslaget la opp til en ny bestemmelse om å kunne legge vekt på viktige samfunnshensyn ved vurdering av om det kan bli gitt dispensasjon. I saker der det kan være et relevant hensyn å sikre bosetting i bygder, kan overordnede hensyn til jordvern stå opp mot viktige lokale samfunnsinteresser om å

få tilflyttere. Flertallet på Stortinget fulgte ikke opp disse lovforslagene. Under behandlingen i Stortinget ble det tatt inn en ny bestemmelse om innskjerpet hensyn til jordvern ved vurderingen av dispensasjon.

I den politiske plattformen til regjeringen går det fram at regjeringen vil følge opp denne problemstillingen, gjennom å utvide dispensasjonsmuligheten til kommunene, fra eksisterende, lokalt vedtatte planer innenfor rammeverket av nasjonalt regelverk.

Den konkrete saken som er utgangspunkt for representanten Hjemdals spørsmål, gjelder tillatelse til fradeling av tomt med påstående eldre bolighus. Området er i kommuneplanen avsatt til LNF-formål. Fordi fradeling ikke er et ledd i landbruksdriften, er tiltaket avhengig av dispensasjon fra kommuneplanen. Spørsmålet om dispensasjon er ikke endelig avgjort i denne saken. Jeg kan derfor ikke gå konkret inn og kommentere denne saken nå.

SPØRSMÅL NR. 1889

Innlevert 17. juni 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 26. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan sikrer regjeringen den viktige følgetjenesten for fødende kvinner i sommermånedene, og hvordan ser statsråden på situasjonene for fødende på Fosenhalvøya når de står uten jordmorvakt og følgetjeneste i en så lang periode?

BEGRUNNELSE:

Flere helseforetak har tall som viser at antallet fødsler er høyere om sommeren enn ellers i året. Likevel styrkes ikke bemanningen. I områder med mer enn 90 minutters reisetid til fødetilbudet har fødende kvinner rett til følge med jordmor eller kvalifisert fødselshjelper. På Fosen i Trøndelag har de en følgetjeneste på grunn av avstand til fødetilbudet ved St.Olavs hospital. På grunn av ferieavvikling fører til at det ikke er beredskapsvakt for jordmor i perioden 15. juli til 12. august. I perioden 15. juli til 12. august vil det ikke være jordmorvakt i kommunene Bjugn, Roan, Ørland og Åfjord.

Dette skyldes ferieavvikling for de tre jordmødrene som inngår i beredskapsvakt for jordmor. På kommunenes hjemmesider står følgende veiledning:

I DENNE PERIODEN SKAL EN VED HENVENDELSER I FORBINDELSE MED FØDSEL ELLER ANDRE PROBLEMSTILLINGER I SVANGERSKAP SOM KREVER RASK AVKLARING RINGE ST.OLAV FØDEAVDELING PÅ TLF. 72 57 57 77

VED AKUTT BEHOV FOR HJELP RING 113

Svar:

Det har tradisjonelt vært en økning av antallet fødsler om sommeren. Det har vært satt i sammenheng med ordningen med ett barnehageopptak. Det kan bidra til å lette presset at retten til barnehageplass etter fylte ett år ble utvidet til også å gjelde barn født i september og oktober, og fra 2018 også november. Fra 2017 kunne flere helseforetak rapportere om færre fødsler om sommeren.

Vi har nasjonale kvalitetskrav som skal sikre et forutsigbart fødetilbud – også om sommeren. Helseforetakene har ansvar for at fødetilbudet er forsvarlig og at det tilfredsstillende de nasjonale kvalitetskravene som framgår av Helsedirektoratets veileder Et trygt fødetilbud.

Følgetjeneste og beredskap er omtalt i kapittel fem i ovennevnte veileder. Det framgår at tjenesten skal or-

ganiseres i et samarbeid mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten, med den akuttmedisinske kjeden som legevakt, ambulans og den kommunale jordmortjenesten. Det legges til grunn et behov for en døgnkontinuerlig vaktberedskap og følgetjeneste der det er mer enn halvannen times reisevei til fødestedet.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Midt-Norge RHF om følgetjenesten og om situasjonen for fødende på Fosenhalvøya. Helse Midt-Norge opplyser at Fosen distrikt er uten jordmorberedskap fra 12. juli til 9. august. Det skyldes mangel på jordmødre i distriktet og nødvendig ferieavvikling. Helse Midt-Norge opplyser at Ørland helsestasjon tilbyr svangerskapskontroller med jordmor også for gravide i de andre kommunene i hele perioden. Det er gitt informasjon til befolkningen, til helsetjeneste, herunder fastleger og ambulansstasjoner.

I perioden det ikke er jordmorberedskap, er det lagt til rette for andre ordninger for beredskap og følgetjeneste, blant annet gjennom samarbeid med ambulanser og møtetjeneste. Helse Midt-Norge opplyser videre at fødende med risikofaktorer og lang reisevei bør få tilbud om innleggelse ved sykehotell/hotell før termin. Ved fravær av følgetjeneste av ulike årsaker, kan den gravide få råd om å reise tidlig til fødested (hotell/annet).

Helse Midt-Norges samlede vurdering er at det er etablert gode ordninger i distriktet, og at gravide og fødende skal kunne føle seg trygge også under sommerferieavviklingen.

Jeg nevner også at de regionale helseforetakene i 2019 har fått i oppdrag å gjennomføre en kartlegging som gir en nasjonal oversikt over følgetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1890

Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Else-May Botten Norderhus

Besvart 24. juni 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Er det slik at statsrådets svar på tidligere spm. fra meg skal tolkes som om at det er armlengdes avstand som fortsatt gjelder, og at kulturkomiteen skal se bort fra komiteens flertall sin føring ang. bevilgning mellom Moldejazz festival Kongsbergjazz festival?

BEGRUNNELSE:

I mitt skriftlige spm. nr. 1329 av 28. mars utfordret jeg statsråden på fortolkningen av prinsippet om armlengdes avstand på bakgrunn av at et flertall i Stortingets kulturkomite kom med en budsjettkommentar om Mold-ejazz og Kongsberg Jazzfestival som like festivaler med ulike bevillinger.

Dette til tross for at komiteen i samme kommentar også slo fast at armlengdes avstand-prinsippet gjelder.

Statsråden var svært tydelig i sitt svar av 4. april på at når det gjelder forvaltningen av norsk kulturfond kan ikke Kulturrådet instrueres av verken Kulturdepartementet eller andre, altså da heller ikke Stortingets kulturkomite.

Statsråden unnlater imidlertid å kommentere ytterligere det faktum at Stortingets kulturkomite gjennom sin kommentar har forsøkt å instruere Kulturrådet i deres prioriteringer.

Viktigheten av at dette ikke gjøres og at armlengdes avstand-prinsippet følges, også av Stortingets kulturkomite, er så viktig at jeg vil be om at Statsråden eksplisitt svarer på at kulturrådet skal se bort fra denne merknaden.

Svar:

I ditt skriftlige spørsmål nr. 1329 av 28. mars spurte du meg om jeg ville påvirke fondets prioritering ut fra flertallets merknad, eller om jeg ville være tydelig på at man politisk skal holde seg unna den type prioriteringer.

Jeg svarte at jeg hadde orientert Norsk kulturråd om Stortingets oppfatning gjennom tildelingsbrevet for 2019, men at det ikke ligger til meg som statsråd å påvirke fondets prioriteringer. Jeg viste også til at rådet styres etter prinsippet om armlengdes avstand og at det er faglig uavhengig i sitt arbeid, og at rådet ikke kan instrueres når det gjelder enkeltvedtak om fordeling av tilskudd.

Jeg kan ikke se at det er noen mulighet til å tolke mitt svar på noen annen måte enn at prinsippet om armlengdes avstand fortsatt gjelder, og gjentar dette svaret nå.

Jeg legger til grunn at spørsmålet dreier seg om hvordan Norsk kulturråd – ikke kulturkomiteen – skal se på det du omtaler som komiteens flertall sin føring.

Rådet fatter vedtak om tilskudd på grunnlag av kunst- og kulturfaglig skjønn innenfor de overordnede føringer som er gitt av Stortinget og departementet. Stortinget var ved omleggingen av ordningen opptatt av å sikre en god overgang for de som hadde vært knutepunktinstitusjoner, og er nå opptatt av en videre utjevning mellom festivaler som er sammenlignbare i størrelse og kvalitet.

Jeg er trygg på at Norsk kulturråd fordeler midlene avsatt til tilskuddsordningen på en god måte i henhold

til retningslinjene for tilskuddsordningen og de overordnede føringene som er gitt av Stortinget og departementet.

Som alltid skal tildelingene baseres på en helhetsvurdering av de innkomne søknadene. Kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn, og rådet skal ikke instrueres når det gjelder enkeltvedtak om fordeling av tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1891

Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 24. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

15.6. hentet PU en afghansk familie for retur til Afghanistan. Videre retur av moren ble stoppet i Istanbul av medisinske grunner. Retur av barna ble etterhvert stoppet fordi afghanske myndigheter ikke aksepterte familien tilbake til Afghanistan.

Ble aksjonen planlagt og gjennomført av PU uten nødvendig aksept om retur fra afghanske myndigheter, på hvilken måte ble justisministeren gjort oppmerksom på dette i forkant, og ble beslutningen fra afghanske myndigheter endret underveis i aksjonen?

BEGRUNNELSE:

Saken trenger ingen ytterligere begrunnelse da den er godt belyst i media.

Svar:

Jeg vil innledningsvis få understreke at alle land er forpliktet til å akseptere retur av egne borgere, også Afghanistan. Det foreligger imidlertid en tre-partsavtale mellom Norge, Afghanistan og FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) som regulerer nærmere de praktiske forholdene rundt retur av afghanske borgere fra Norge til Afghanistan.

Politiets utlendingsenhet (PU) varsler rutinemessig afghanske myndigheter om planlagte tvangsreturer to uker før uttransporten skal finne sted. Slikt varsel sendes via den norske ambassaden i Kabul. PU har bekreftet at slikt varsel også ble sendt i denne saken. Afghanske myndigheter gav ingen kommentarer til den planlagte ut-

transporten. Det er heller ikke vanlig å få en bekreftelse fra afghanske myndigheter om aksept før uttransport.

Underveis i returen endret situasjonen seg, ved at uttransporten av moren ble avbrutt. Som følge av denne endringen i situasjonen, ble det mandag 17. juni i Kabul avholdt et møte mellom norske og afghanske myndigheter for å avklare nærmere muligheten for aksept av de tre søknene. I etterkant av dette møtet besluttet politiet at uttransporten skulle avbrytes for hele familien.

Justis- og beredskapsdepartementet ble rutinemessig varslet om uttransporten da det ble forventet stor mediedekning.

For øvrig har jeg merket meg at Karin Andersen, Lars Haltbrekken og Une Bastholm 20. juni fremsatte et representantforslag om midlertidig returstatus til Afghanistan, innføring av rimelighetsvilkår i internfluktvurderingen og en uavhengig tilsynsordning for tvangsretur, jf. Dok. 8: 179 LS (2018–2019). Representantforslaget er henvist til ordinær komitébehandling, og jeg vil på vanlig måte svare på ev. spørsmål kommunal- og forvaltningskomiteen måtte ha i denne anledning.

SPØRSMÅL NR. 1892**Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 25. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Er arbeidsministeren og hennes departement involvert i de pågående vurderingene av behovet for budsjettbevilgninger til opprettelse av en nasjonal kiropraktorutdanning i Bergen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:1767 (2018-2019), der forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø svarer at regjeringen nå vurderer fremtidig behov for økte bevilgninger for å opprette kiropraktorutdanning gjennom de årlige budsjettprosessene.

Muskelskjelettlidelser forklarer ifølge Helsedirektoratet hele 38 prosent av sykefraværet i Norge. Dermed er riktig behandling til denne pasientgruppen avgjørende for å nå målsetningene i IA-avtalen som arbeidsministeren har inngått med partene i arbeidslivet.

I Bergen har man etablert Norges første helseklynge for primærhelsetjenester, Alrek helseklynge. Som ledd i dette vil Universitetet i Bergen etablere en nasjonal kiropraktorutdanning med tverrfaglig forskning på mus-

kelskjelettlidelser. En samlet helsekomite og utdanningskomite på Stortinget har gitt sin tilslutning.

En snarlig etablering vil være viktig for kunnskaputvikling med forskning på muskelskjelettlidelser og komme en stadig voksende pasientgruppe til gode. Dette fordrer tverrsektorielt samarbeid, prioritering og finansiering av initiativene i Bergen.

Svar:

Representant Eigil Knutsen stilte i skriftlig spørsmål nr. 1767 forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø om status og hva hun vil gjøre for å bidra til å få på plass en nasjonal kiropraktorutdanning ved Universitetet i Bergen. Jeg viser til svaret som forsknings- og høyere utdanningsminister ga 11. juni 2019 om status for regjeringens arbeid med å etablere en kiropraktorutdanning i Norge. Som min kollega skriver, vil regjeringen i de årlige budsjettprosessene vurdere det nasjonale kompetansebehovet og mulig behov for flere studieplasser. I den sammenheng vurderes også framtidig behov for økte bevilgninger for å opprettholde kiropraktorutdanning, i likhet med andre utdanninger med økt bevilgningsbehov. Jeg har ingen merknader utover det som kom i dette svaret.

SPØRSMÅL NR. 1893**Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 24. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Renholdbransjen er en svært utsatt bransje for sosial dumping. Arbeidstilsynet har nedprioritert tilsyn og kontroll av renholdbransjen. Hvilke kunnskaps- og risikobaserte forhold ligger til grunn for nedprioriteringen av tilsyn, kan statsråden bekrefte at dette ikke henger sammen med hvordan forskriften for allmenngjøring er utformet, - at tilsyn ikke skjer i bedrifter som omfattes av landsdekkende tariffavtaler, og hvordan vil statsråden sikre at ulovligheter avdekkes i alle deler av bransjen?

Svar:

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at jeg den 22. mai i år svarte på et skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Arild Grande om samme tema. I mitt svar viste jeg til at Arbeidstilsynet i perioden 2013–2018 har gjennomført i overkant av 5 500 tilsyn med renholdsvirksomheter og virksomheter som kjøper renholdstjenester. Arbeidstilsynet har utarbeidet en rapport om resultater fra tilsynssatsingen i renholdsbransjen for perioden 2013–2017. I mitt svar 22. mai ble følgende funn oppsummert:

- Flere renholdsarbeidere har fått lovlige lønns- og arbeidsvilkår
- Mange av de godkjente virksomhetene som har hatt tilsyn arbeider nå i større grad systematisk med eget arbeidsmiljø
- Godkjenningsordningen og tilsyn med ikke godkjente virksomheter har ført til at mange useriøse virksomheter er ute av markedet
- De fleste virksomheter kjøper renhold fra godkjent virksomhet
- Flere innkjøpere av renholdstjenester oppfyller informasjons- og påseplikten.

Som oppgitt i mitt svar 22. mai, har Arbeidstilsynet opplyst at deres innsats overfor renholdsbransjen i 2019 vil innebære:

- Fortløpende samarbeid og oppfølging i tilknytning til treparts bransjeprogram
- Oppfølging av godkjenningsordningen, herunder HMS-kortordningen
- Gjennomføring av postale tilsyn med virksomheter som ikke har søkt om godkjenning og nødvendig oppfølging i den forbindelse
- Oppfølging av meldinger/tips om kritikkverdige forhold.

Arbeidstilsynets prioriteringer er gjort ut fra deres risikobaserte tilnærming. Arbeidstilsynet har avkrefet at deres prioriteringer rundt tilsynsoppfølgingen i renholdsbransjen har sammenheng med utformingen av allmenngjøringsforskriften. Forskriften er fastsatt av tariffnemnda. For øvrig har forskriften vært gjeldende siden 1. juni 2017.

Regjeringen ønsker et norsk arbeidsliv med trygghet for arbeidstakerne, seriøse arbeidsgivere og ryddige lønns- og arbeidsvilkår. De senere årene har det generelt vært gjennomført og fokusert på ulike tiltak for å sikre seriøsitet og ryddige forhold i renholdsbransjen. Gjennom treparts bransjeprogram er det etablert et omfattende og løpende samarbeid mellom partene i renholdsbransjen og myndighetene, hvor ulike utfordringer i bransjen diskuteres. Det er også etablert en offentlig godkjenningsordning for renholdsvirksomheter, som ble styrket i fjor, og innført ulike andre tiltak. Det er positivt at Arbeidstilsynet erfarer at forholdene er blitt noe bedre i renholdsbransjen. Det gjenstår imidlertid utfordringer i deler av bransjen. Jeg legger fortsatt til grunn at Arbeidstilsynet fortløpende foretar de nødvendige prioriteringer ut fra sine vurderinger av risiko og igjen intensiverer tilsynsaktiviteten dersom det skulle være behov for det.

SPØRSMÅL NR. 1894

Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 26. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Kva tid vert den varsla ordninga for skadebot for pelsdyrbønder sendt på høyring, og kva element vil den byggja på?

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok 13. juni, etter framlegg frå landbruksministeren, ei historiske avgrensinga av næringsfridomen og den private eigedomsretten ved å forby pelsdyrnæringa.

I debatten vart det gitt særskilt signal om kva skadebot dei råka pelsdyrbøndene kan vente seg. Dei lever no i ei økonomisk uvisse som ingen fortener.

Det er difor avgjerande viktig at det raskt kjem på plass ei ordning for skadebot og anna kompensasjon.

Landbruksministeren signaliserte på direkte utfordring frå partileiaren i Sp at målet var å få det på høyring før sommaren.

Svar:

Jeg arbeider for å sende utkast til forskrift om kompensasjon etter avvikling av hold av pelsdyr på høring så snart som mulig. Utkastet vil bygge på den kompensasjonsordningen som er beskrevet i Prop. 99 L (2018-2019) sammenholdt med Innst. 348 L (2018-2019) og Stortingets vedtak i forbindelse med behandling av lovsaken.

SPØRSMÅL NR. 1895**Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre****Besvart 25. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

LO-forbundene Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, EL og IT og Creo og YS-forbundene Delta og Parat i sykehussektoren er nå i streik for retten til pensjon fra første krone. Kravet er relevant, også for andre statsansatte og for ansatte i privat sektor, men det er foreløpig kun de nevnte LO- og YS-forbundene som har gått streik for dette kravet.

Hvordan vil statsråden følge opp kravet om pensjon fra første krone når streiken er over?

BEGRUNNELSE:

Dersom LO og YS vinner fram med sitt krav til Spekter om pensjon fra første krone, kan det oppstå en situasjon i statlig sektor der noen ansatte i utgangspunkt får fjernet minstegrensa på 20 pst. stilling for medlemskap i tjenestepensjonsordningen, mens andre ikke får det. Det vil være urimelig med ulike betingelser for medlemskap i de statlige lovregulerte tjenestepensjonsordningene. Arbeiderpartiet mener at statsråden da må fremme lovsak til Stortinget om å oppheve minstegrensa på 20 pst. stilling for alle.

Et tilleggsmoment er at denne minstegrensa allerede i 2014 ble opphevet i kommunal sektor, etter en dom i Arbeidsretten i 2013 om at dagjeldende minstegrense på 14 timer var et brudd på arbeidsmiljølovens forbud mot diskriminering av deltidsansatte. Det vises i den forbindelse til prop. 156 L(2014-2015), jf. Innst. 76 L (2015-2016) om Endringer i lov om Statens pensjonskasse mv. (minstegrense for rett til medlemskap), der minstegrensa ble satt til 20 pst. Arbeiderpartiet fremmet allerede da forslag om å oppheve minstegrensa i de statlige ordningene. Pensjon fra første krone vil være mer i tråd med prinsippene i pensjonsreformen.

Seinere er kravet om pensjon fra første krone også reist i tariffoppgjørene i privat sektor, uten gjennomslag. Arbeiderpartiets og SVs forslag om å regulere dette gjennom loven om obligatorisk tjenestepensjon fikk ikke flertall. Dersom man som følge av streiken blant LO- og YS-organiserte i sykehussektoren kommer i en situasjon der alle i offentlig sektor får opptjening fra første krone, vil det også være rimelig at dette omfatter ansatte i privat sektor. Da vil vi få et gjennomgående prinsipp i både folketrygd og ulike tjenestepensjonsordninger, der alle sikres opptjening fra første krone.

Svar:

Minstegrensen på 20 prosent for rett til medlemskap i lovfestede offentlige tjenestepensjonsordninger ble fastsatt gjennom Stortingets behandling av Prop. 156 L (2014–2015), jf. Innst. 76 L (2015–2016). En del av begrunnelsen den gang var at dette er hovedregelen etter lov om innskuddspensjon, lov om foretakspensjon og lov om tjenestepensjon.

Spørsmålet om minstegrensen var ikke et tema da Stortinget nylig behandlet et lovforslag om ny offentlig tjenestepensjon basert på en avtale mellom Arbeids- og sosialdepartementet og partene i offentlig sektor, jf. Prop. 87 L (2018–2019) og Innst. 314 L (2018–2019).

Det er nylig satt ned en arbeidsgruppe med deltakere fra Arbeids- og sosialdepartementet, Finansdepartementet, LO, NHO, Virke og YS for å utrede spørsmålet om pensjonsopptjening fra første krone i innskuddspensjonsordninger. Utredningen vil også omfatte spørsmålene om medlemskap i private tjenestepensjonsordninger også for ansatte under 20 år og ansatte med lavere stillingsandel enn 20 prosent. Arbeidsgruppen skal avgi sin utredning i løpet av første halvår 2020.

Det er av betydning å se minstegrensen i lovfestede offentlige tjenestepensjonsordninger i sammenheng med minstegrensen i lovfestede private tjenestepensjonsordninger. Jeg vil derfor å avvente konklusjonene fra den nevnte arbeidsgruppen.

SPØRSMÅL NR. 1896**Innlevert 18. juni 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 28. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil ferieavviklingen i de ulike regionale helseforetakene påvirke tilbudet som gis innen psykiatrien i sommer, og er det forhold som vil kunne svekke den akuttpsykiatriske beredskapen enkelte steder i landet?

Svar:

Befolkningens trygghet for å ha tilgang til nødvendig helsehjelp skal ivaretas i gjennom hele året. Pasient- og brukerrettighetsloven gir rett til nødvendig helsehjelp fra

spesialisthelsetjenesten. Denne retten gjelder også i ferietiden.

Departementet har ikke oversikt over ferieavviklingen i de ulike regionale helseforetakene. I ferien skal driften ivaretas samtidig som de ansatte skal avvikle lovbestemt ferie. Ledelsen ved de enkelte sykehus og avdelinger har ansvaret for å legge til rette for en god og trygg ferieavvikling, og de regionale helseforetakene har ansvar for å sikre at befolkningen har tilgang til helsetjenester gjennom hele året. Ferieavviklingen er et arbeidsgiveransvar og det forutsettes at kravene til forsvarlig drift og tilstrekkelig beredskap ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 1897**Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren følge opp anmodningen fra Hedmark fylkesting om å utarbeide ny bompeng- og takstutredning i tråd med «Granavolden-plattformen» for E6 Kolomoen-Moelv og de øvrige bomprosjekter i Hedmark som kan legges fram til for fylkestinget for behandling, og når kan dette komme på plass?

BEGRUNNELSE:

Det har blitt planlagt å ta inn større andel i bompenger av høyregeringen på rv3/25 i Hedmark enn det som er vedtatt. Bompengandelen kan bli på 85 % eller mer. Nå kan større bompengandel enn vedtatt også gjenta seg på E6 Kolomoen-Moelv. Der var vedtatte bompengandel 52 %. Nå ligger bompengandelen an til å øke til 59 %. Samtidig som bompengandelen øker, har 3 av 10 i Norge fått lavere disponibel inntekt under Erna Solberg. De aller rikeste får stadig mer av høyregeringen, mens mange i det breie lag av befolkninga får mindre. Forskjellene på folk øker. I Hedmark er det også flere innbyggere som blir påvirket av denne samfunnsutviklingen.

Svar:

Departementet fekk den 21. juni 2019 ei oppmoding frå Hedmark fylkeskommune om ei ny bompeng- og takstutgreiing av bomprosjekt i Hedmark. Oppmodinga må vurderast i departementet og vil handterast i ein vidare dialog med fylkeskommunen. Eg er alltid innstilt på å finne best mogeleg løysing.

Generelt vil eg likevel minne om at bompengefinansiering krev lokale initiativ og fleirtalsvedtak i kommunane som tek desse initiativa. Ei endring av det fastsette bompeng- og takstopplegget har også til føresetnad at garantistane for bompengelånet går med på ei slik endring. Oppmodinga om endringar i det som tidlegare er vedteke av bompeng- og takstopplegg vil kunne gå mot vedtak fatta av Stortinget. Slike endringar må difor leggjast fram for Stortinget på ny.

Granavolden-plattformen legg til grunn at bompengedelen i nye prosjekt skal liggje fast eller gå ned når kostnadene ved prosjektet blir mindre. Når det gjeld OPS-prosjektet på rv. 3/rv. 25 Ommangsvollen - Grundset/ Basthjørnet, er finansieringa av utbygging av prosjektet tidlegare behandla av lokale styresmakter og seinare vedtatt av Stortinget gjennom handsaminga av Prop. 45

S (2016-2017). På bakgrunn av forslag frå regjeringspartia har Stortinget gjennom handsaminga av Meld. St. 2 (2018-2019), Innst. 391 S (2018-2019), har Stortinget fatta vedtak kor dei ber regjeringa om at kostnadsreduksjonen knytt til OPS-prosjektet på rv. 3/rv. 25 Ommangsvollen-Grundset/Basthjørnet blir nytta til å redusere bompengar med inntil 200 mill. kroner i løpet av den samla finansieringsperioden for OPS-prosjektet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med forslag til korleis dette vedtaket skal følgjast opp.

Eg vil minne om at begge prosjekta som representanten nemner allereie har fått auka statleg bidrag gjennom tilskotsordninga for reduserte bompengar utanfor byområda, ei ordning Arbeiderpartiet stemte imot. Denne ordninga blei innført frå 2017. Ein rekke prosjekt i Hedmark og Oppland har sett ned eller vil kunne sette ned takstane med 10 pst. som følgje av tilskotsordninga. Til dømes vil E6 Kolomoen – Moelv få 40 mill. kr i årleg tilskot gjennom hele innkrevjingsperioda, rv. 3/rv. 25 Ommangsvollen vil få 18 mill. kr. Granavolden-plattformen slår fast at tilskotsordninga, som i dag er på meir enn 500

mill. kr årlig, skal doblast. Dette vil også kunne komme prosjekt i Hedmark og Oppland til gode.

Uavhengig av oppmodinga frå Hedmark fylkeskommune har eg nyleg stramma inn gjeldande praksis for bruk av bom på sideveg. Statens vegvesen og Nye Veier AS skal ikkje planleggje med bruk av bom på sideveg i framtidige prosjekt eller i prosjekt som er under planlegging. Dersom særlege høve tilseier bom på sideveg skal saka legg sin fram for departementet på eit tidleg tidspunkt. Departementet vil i samband med denne innstramminga også gå gjennom prosjekt som i dag har vedteke bom på sideveg, for å sjå på mogleghetene for å fjerne desse. Ei slik endring føreset at garantisten for bompengelånet aksepterer ei slik endring. I tillegg må det være reell vilje til å garantere for inntektene til bompengeselskapet. For prosjektet E6 Kolomoen – Moelv har Hedmark og Akershus fylkeskommunar eit delt garantiansvar. Departementet har enno ikkje motteke noko informasjon frå Akershus fylkeskommune som tilseier at begge garantistane no ønsker å fjerne bom på sideveg.

SPØRSMÅL NR. 1898

Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 26. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Kan statsråden snarest få oversatt Vitenskapskomiteen for mattrygghet sin rapport VKM Report 2017:9, som angår de fleste brukere av fjellet til fiske, beite, jakt, turisme og bærplukking, fra engelsk til norsk?

Svar:

Det finnes en god del informasjon om CWD på norsk, blant annet på hjemmesidene til Mattilsynet, Veterinærinstituttet, Miljødirektoratet og Nina. Videre finnes det informasjon på Hjorteviltportalen <https://www.hjortevilt.no/skrantesjuka/>.

Mattilsynet og Miljødirektoratet har utarbeidet informasjonsplakat for bruk ved turisthytter o.l. i Nordfjella-området.

Mattilsynet informerer berørte parter direkte og via bransjeorganisasjoner. Mattilsynets avdelingskontorer kan også kontaktes i forbindelse med spørsmål knyttet til CWD.

Jeg vurderer ikke saken slik at jeg vil be Mattilsynet eller VKM prioritere oversettelse av nevnte rapport.

SPØRSMÅL NR. 1899**Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Sheida Sangtarash****Besvart 26. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Jordmødrene ved Drammen sykehus har sendt bekymringsmelding til fylkeslegen fordi sommeren er planlagt med for lav bemanning. Dette er ikke første gang vi hører om jordmødre som er fortvilet over bemanningen og føler at situasjonen er så alvorlig at de må varsle.

Hvilke tiltak vil statsråden ta for å sikre bemanningen på Drammen sykehus i sommer, og kan han gi en oversikt over hvor mange bekymringsmeldinger fra de ansatte knyttet til bemanning på fødeavdelingene det har vært de siste to årene?

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse Sør-Øst RHF om innspill vedørende bemanningen ved fødeavdelingen i Drammen sykehus i sommer. Helse Sør-Øst har innhentet opplysninger fra Vestre Viken HF. Under er svaret gjengitt i sin helhet:

"Helseforetaket opplyser at sommerferieavviklingen ved føde- og barselseksjonene ved Drammen sykehus har vært planlagt i god tid, men at kommunenes aktive rekruttering av jordmødre har gitt utfordringer for sykehuset. Flere jordmødre

fra føde- og barselseksjonene ved Drammen sykehus har begynt i primærhelsetjenesten, og jordmødrenes tillitsvalgte ved sykehuset har sendt en bekymringsmelding til Fylkesmannen.

Vestre Viken HF opplyser at rekrutteringsprosessen for å dekke opp ledige stillinger er godt i gang og at det nå er etablert en turnus for sommeren som er godkjent av tillitsvalgte ved helseforetaket.

Helseforetaket opplyser videre at det er tett dialog mellom fødeavdelingene i Vestre Viken. De andre fødeavdelingene har kapasitet til å overta gravide ut fra avtalte kriterier, dersom det skulle bli behov for det. De fødende som eventuelt vil bli berørt av dette, vil bli kontaktet.

Vestre Viken HF vurderer tilbudet for fødende ved Drammen sykehus som trygt og uttaler at det ikke er redusert kapasitet i sommerferieperioden."

Jeg oppfatter at Vestre Viken HFs tilbakemelding er svar på representanten Sangtarashs spørsmål om hvilke tiltak som er satt i verk for å sikre bemanningen ved fødeavdelingen i Drammen sykehus i sommer. Jeg viser til at det er de enkelte helseforetakene som har ansvar for forsvarlig drift og bemanning, og som må følge opp eventuelle bekymringsmeldinger. Jeg har derfor ikke oversikt over bekymringsmeldinger om bemanning.

SPØRSMÅL NR. 1900**Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 24. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sørge for at det raskt kommer på plass et system for å sikre nyutdannede lærere veiledning eller mentor, og vil kunnskapsministeren vurdere nye tiltak for å få dette til å skje?

BEGRUNNELSE:

OECDs Teaching and Learning International Survey (TALIS) viser at det store flertallet av nyutdannede lærere får for lite faglig oppfølging i overgangen fra utdanning til yrke. Kun en av fire nyutdannede lærere oppgir at de har

deltatt i et introduksjonsprogram på skolen, og kun én av seks nyansatte lærere har en veileder eller mentor.

Det er ti år siden veiledningsordning ble opprettet, og over to år siden Stortinget bestemte at alle nyutdannede lærere skulle få veiledning. I TALIS-rapporten kommer det fram at innføringsaktiviteter for nyutdannede lærere i liten grad er satt i system i norske skoler, og at tallene har forverret seg betydelig de siste ti årene. Rapporten slår fast at det har vært en økning fra 51 % i TALIS 2008 til hele 78 % i TALIS 2018 for de som ikke har deltatt i innføringsaktiviteter.

Kunnskapsministeren sier til NTB 19.06 at «Nyt-dannede lærere må få bedre oppfølging».

Svar:

Regjeringen tar på alvor funnene fra TALIS om at mange nyutdannede lærere får for lite faglig oppfølging i overgangen fra utdanning til yrke. Det er først og fremst den enkelte arbeidsgiver som er ansvarlig for å ivareta de nyutdannede lærerne på en god måte. Vi har likevel satt i gang en rekke tiltak på nasjonalt nivå, for å hjelpe barnehage- og skoleeierne i arbeidet med å lage gode veiledningsordninger lokalt. Sammen med organisasjoner for barnehage, skole og høyere utdanning har vi blitt enige om prinsipper og forpliktelser for veiledning av nyutdannede i barnehage og skole. Anbefalingene fra dette dokumentet følges opp av Utdanningsdirektoratets nettbaserte veileder. Den utdyper mer om kjennetegn på gode veiledningsordninger og eksempler på hvordan veiledning kan gjennomføres lokalt. Vi legger også til rette for et oppdatert videreutdanningstilbud for veiledere, slik at støtten nyutdannede får i barnehagen og skolen skal være godt kvalifisert.

Vi tildeler i 2019 om lag 60 millioner kroner slik at flere lærere i grunnskolen kan få veiledning for skoleåret 2019-2020. Vi tildeler også stimuleringsmidler via universitet og høyskoler med lærerutdanning for å arbeide med informasjon om veiledning, motivasjon og nettverksbygging lokalt.

Når det gjelder TALIS-rapportens funn om hvor mange som har en veileder eller mentor, så deler jeg

representantens bekymring. Samtidig må vi sette undersøkelsen inn i en norsk kontekst, og tolke tallene med noe varsomhet. Vi må for det første ta høyde for at uttrykk som introduksjonsprogram og innføringsaktiviteter kan ha blitt lest av respondenter som spørsmål om noe annet, eller mer, enn den veiledningen de eventuelt har fått. I tråd med Stortingets vedtak fra 2017, gir våre nasjonale rammer rom for lokal tilpasning. Det betyr at det ikke ligger noen føringer fra nasjonalt hold om hvorvidt hver enkelt nyutdannet lærer skal ha sin egen veileder eller mentor. Veiledning kan for eksempel foregå i grupper eller på samlinger.

I TALIS-undersøkelsen er en nyutdannet lærer definert som en lærer med fem års erfaring eller mindre. I vårt tidligere tallgrunnlag, og i enigheten med partene, regner vi bare lærere i inntil de to første årene etter endt grunnutdanning som nyutdannede nytilsatte. En kan derfor ikke forvente at alle de norske lærerne som OECD har inkludert i sin undersøkelse fortsatt får veiledning satt i system. I Rambølls undersøkelser fra bl.a. 2016, er for øvrig nyutdannede fra både grunnskole og videregående opplæring inkludert. I TALIS er det bare lærere fra ungdomstrinnet som er spurt.

Vi er nå mange parter som har forpliktet oss til å arbeide for at alle nyutdannede nytilsatte skal få veiledning. Jeg er opptatt av at de tiltakene vi har satt i gang i løpet av det siste året må få lov til å virke. Vi kommer til å følge dem tett gjennom evaluering og andre erfaringer underveis. Dette skal danne grunnlaget for vurderinger om eventuelle nye tiltak, og de vurderingene vil jeg gjøre sammen med partene, slikt vi har forpliktet oss til.

SPØRSMÅL NR. 1901

Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 26. juni 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde

Spørsmål:

Norges største IT-selskap, Evry, skal nå selges til det multinasjonale selskapet Tieto. Evry drifter kritisk norsk IT-infrastruktur for bl.a. finansbransjen, kommunesektoren, helsevesenet og olje- og gassnæringen.

Har regjeringen vurdert de beredskaps- og sikkerhetsmessige virkningene av oppkjøpet, og er oppkjøpet klart med tanke på sikkerhetsloven?

BEGRUNNELSE:

IT-tjenester er i dag så grunnleggende i samfunnet at å bevare tilstrekkelig sikkerhet og nasjonal kontroll med slike tjenester er av ytterste viktighet for samfunnssikkerheten. Det er regjeringens ansvar å påse at Norge og norske borgere er trygge og at man har tilgang på grunnleggende samfunnstjenester også i krisesituasjoner, som krig eller konflikt med andre land. Samtidig med at Evry nå selges ut av Norge ser man at store og mektige land som USA og Kina bruker IT-relaterte selskaper som ledd i det som blir

beskrevet som en handelskrig dem imellom. Dette viser med all tydelighet den makt som ligger i å ha jurisdiksjon over slike selskaper samt hvilken sårbarhet det innebærer for et land å overlate grunnleggende IT-tjenester til utenlandske foretak.

Fra Norge har vi tidligere erfaringer med at det også i fredstid er betydelig risiko forbundet med å utkontraktere IT-tjenester til utlandet, bl.a. har uvedkommende hatt tilgang til sensitive pasientopplysninger og feil i India har medført betydelig fare og nedstenging av produksjon i olje- og gassnæringen. I ytterste konsekvens kan liv gå tapt.

Samfunnssikkerhetsministeren har det overordnede ansvaret for samfunnssikkerheten i Norge og bør kunne svare for regjeringens vurderinger i saken.

Svar:

For virksomheter som er underlagt sikkerhetsloven vil kapittel 10 i sikkerhetsloven om eierskapskontroll gi føringer for salg av eierandeler i virksomheten. Disse bestemmelsene medfører en plikt for den som ønsker å erverve en kvalifisert eierandel til å varsle ansvarlig departement eller NSM om ervervet. Som følge av den nye sikkerhetsloven som trådte i kraft 1. januar 2019 pågår det

nå et arbeid i departementene med å identifisere hvilke virksomheter som skal underlegges loven. De virksomhetene som skal underlegges er de som er av vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF). GNF er tjenester, produksjon og andre former for virksomhet som er av en slik betydning at et helt eller delvis bortfall av funksjonen vil få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser.

Som samfunnssikkerhetsminister har jeg et samordningsansvar for digital sikkerhet på sivil side. I det ligger også at jeg skal være en pådriver for at man gjør nødvendige risikovurderinger.

I strategien for digital sikkerhet som regjeringen lanserte tidligere i år, er et av målene at virksomheter har en risikobasert tilnærming til sitt sikkerhetsarbeid, og bruker anerkjente rammeverk, standarder og styringssystem for digital sikkerhet. Både tjenesteleverandører, og virksomheter som benytter tjenesteleverandører, har ansvar for å foreta nødvendige risikovurderinger. Viktigheten av bestillerkompetanse og kontroll med tjenesteleverandører adresseres i strategien. Godt forebyggende arbeid er av avgjørende betydning også på dette området. Jeg vil være en pådriver for at dette er høyt på dagsorden i de enkelte sektorene.

SPØRSMÅL NR. 1902

Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 27. juni 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Ifølge melding fra fiskeridirektøren, J-39-2019, Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen fremkommer det i § 12 Påbud om bruk av sorteringsrist at Nord for 62°N skal det ved bruk av reketrål og stormasket trål være innmontert sorteringsristsystem i trålen.

Dersom det er sorteringsrist i reketrålen, kan da ministeren se noen muligheter for å vurdere å endre dybdegrensene på 170 meter i Nordland, slik at det kan tråles også i grunnere farvann?

Svar:

Det er de siste årene gjort et betydelig arbeid med forvaltningen av kystrekefisket nord for 62 grader nord. På bakgrunn av dette arbeidet ble det innført felles minimum

dybdegrensene for Nordland, Troms og Finnmark på 170 meter gjeldende fra 1. januar 2018.

Det generelle påbudet om bruk av sorteringsrist med maksimum 19 mm spileavstand ble innført i 1993 i fiske etter reker nord om 62° N. Innføringen av sorteringsrist i reketrål-fisket realiserte formålet sitt og førte til kraftig redusert bifangst av andre arter.

Bakgrunnen for dybdebegrensning har tradisjonelt vært å hindre bifangst, sikre havdeling og skape trygg avstand til andre redskapsgrupper. Siden innføringen av sorteringsristen har hensynet til bifangst fått mindre betydning. Dybdegrensene blir nå fastsatt av Fiskeridirektoratet som lokale reguleringer i medhold av havressursloven § 32. Formålet med lokale reguleringer er å sikre en formålstjenlig avvikling og regulere lokale konkurrerende interesser.

I 2015 startet Fiskeridirektoratet et arbeid med å gjennomgå de lokale reguleringene sammen med rekefiskere. Resultatet av dette arbeidet har ført til at de fleste lokale reguleringene i Troms og Finnmark er fjernet og dybdegrensene for Troms og Finnmark er harmonisert med Nordland (170 meter).

Å endre dybdegrensene må vurderes etter en helhetlig prosess, med vitenskapelige data som utgangspunkt. I tillegg til de biologiske hensyn for bestandene er det for

eksempel mange kabler og rør lagt ned og tildekket i området hvor reketråling er tillatt. Dersom dybdegrensene endres, vil faren for at trålutstyret kjøres fast øke.

Regelverket er i dag harmonisert, og en endring i Nordland vil også aktualisere tilsvarende justeringer i for eksempel Troms og Finnmark. Det er først dersom ny kunnskap tilsier at vi i fremtiden kan ha en annen dybdebegrensning, at jeg vil anse det naturlig å se på dette.

SPØRSMÅL NR. 1903

Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 26. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I «Strategi for småflyvirksomheten i Norge» står det blant annet at «regjeringen vil gjennomføre en utredning om hvordan staten best mulig kan legge til rette for en permanent løsning for småflyaktiviteten på Østlandet (...)».

Hva gjør regjeringen for å finne en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området og når vil denne løsningen presenteres?

BEGRUNNELSE:

I juni 2017 behandlet Stortinget Dokument 8:120 S (2016–2017) om Kjeller flyplass fra Senterpartiet. I innstillingen til saken viste en enstemmig komité til at

«Kjeller i dag står for en tredjedel av den totale småflyvirksomheten i Norge. Komiteen viser videre til at statsråden i sitt brev understreker at rullebanen på Kjeller vil være tilgjengelig for småflymiljøet i regionen inntil utgangen av 2023, etter en gradvis nedbygging av forsvarsvirksomheten. Komiteen vil også vise til Innst. S. nr. 1 (1992–1993), jf. St.prp. nr. 90 (1991–1992), om utbygging og finansiering av hovedflyplass for hovedstadsområdet, der det ble forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området. Dette etter at småflyene og småflymiljøet i regionen måtte forlate Fornebu.

Komiteen vil på denne bakgrunn be regjeringen legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området."

Oslo Economics leverte i desember 2018 sin utredning for en permanent løsning for småflyaktiviteten i Østlandsområdet. Rapporten peker på ulike løsninger. Samferdselsdepartementet har nå hatt et halvt år til å vurdere rapporten. I slutten av mars 2019 mottok departementet en vurdering av rapporten fra Luftfartstilsynet.

Rapporten er en direkte oppfølging av strategien for småflyvirksomheten i Norge, som regjeringen la fram i 2017 i etterkant av Stortingets behandling av Kjeller-forslaget fra Senterpartiet. I strategien ble det slått fast at mange flyklubber og allmennflyvere opplever tilgangen til landingsplasser for norsk småflyaktivitet som utfordrende, og særlig i Oslo-området som følge av at den sivile aktiviteten ved Rygge flyplass er avvirket og Kjeller flyplass er planlagt avvirket. Allmennflymiljøet har nå et sterkt behov for en avklaring om en langsiktig og forutsigbar løsning.

Svar:

Som ei oppfølging av Samferdselsdepartementets småflystrategi fra 2017 har Samferdselsdepartementet fått gjennomført ei utgreiing av ei permanent løysing for småflyverksemda i Austlandsområdet. Utgreiinga vart gjennomført av Oslo Economics, og vart lagt fram i desember 2018.

Rapporten har vore lagt fram for Luftfartstilsynet, som har konkludert med at det ikkje er tilhøve knytte til flytryggleiken i nokon av alternativa, som vil ha noko avgjerande å seie for valet av konsept.

Det er likevel framleis tilhøve knytt til både kostnadane og moglegheitene for ei permanent løysing ved dei ulike alternativa, som enno ikkje er avklart. Dette er spørsmål eg arbeider med og som eg vil kome attende til Stortinget med på eigna måte.

SPØRSMÅL NR. 1904**Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 25. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Etter et dramatisk og mislykket forsøk på retur til Afghanistan, fikk et av Abbasi-barna, ved ankomst Oslo 19.6.19, et sammenbrudd og ble hentet i ambulansse og deretter medisineret. Da ble det også avgjort at personen ikke burde reise videre med fly. PU ga beskjed om at de ikke ville dekke en ekstra natt på hotell.

Synes justisministeren det ikke er rimelig at PU tar økonomisk ansvar for en ekstra natt på hotell, som følge av et psykisk sammenbrudd i forbindelse med denne dramatiske tvangsreturen?

Svar:

Etter det jeg har fått opplyst har PU besluttet å dekke den omspurte hotellovernattingen.

SPØRSMÅL NR. 1905**Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 1. juli 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

RIBO og Vev-Al-Plast i Saltdal har gjennom mange år utviklet en Samhandlingsmodell som kan dokumentere gode resultater. NTNU kan vise til at 48% av ungdommene som har vært inne i opplegget kommer i ordinært arbeid, i tillegg er flere i et utdanningsløp. For å utnytte mulighetene i modellen er det behov for flere AFT-plasser på Vev-Al-Plast, slik at AFT-plassene administrert av NAV følger opp Helse Nord's antall plasser på RIBO. Kan ministeren følge opp dette slik at antallet unge uføre kan reduseres?

som kommer seg ut av uføretrygd og inn i ordinært arbeid sparer samfunnet mellom 10 og 15 millioner i rene trygdeutbetalinger. Da har man ikke tatt med seg gevinsten av verdiskapning, økt livskvalitet og alle de andre positive effektene av å være i arbeidslivet.

RIBO og Vev-Al-Plasts samhandlingsmodell er unik i nasjonal sammenheng, og vårt ønske er at flere ungdommer i hele landet skal få muligheten til et tilsvarende tilbud.

Derfor ønsker vi i samarbeid med Vev-Al-Plast å bidra til dele denne opparbeidede kunnskapen for å få dette til. Vi ser potensialet i ungdommen og vi vil at alle skal få muligheten til å komme seg videre for å kunne bidra og det aller viktigste; Bli sett, bli hørt, bli respektert og forstått.

Forskningsrapporten fra NTNU som det vises til er denne:

«The effects of a rehabilita_on programme for marginalised young adults with psycosocial problems»

v/ Torbjørn Rundmo, Dr.Philos. & Fil.Dr.hc.

Professor of community psychology, NTNU.

RIBO

<https://www.ribo.no/162-et-framtidsrettet-samarbeid>.

Vev-Al-Plast

<https://vap.no/?id=572488216>

BEGRUNNELSE:

Et framtidsrettet samarbeid (Fra RIBOs hjemmeside)

Torsdag 4. april 2019 presenterte RIBO og Vev-Al-Plast sin Samhandlingsmodell som er utviklet gjennom mange år i Saltdal på et seminar i Bodø.

På seminaret ble også forskningsrapporten fra NTNU presentert av psykologiprofessor Torbjørn Rundmo. Den dokumenterer svært gode resultater. De har forsket siden 2011, og rapporten viser at 48% av ungdommene som har vært inne i opplegget i dag er i arbeid i tillegg til at flere er i utdanningsløp. Dette betyr store besparelser for samfunnet og ikke minst bedre livskvalitet for de ungdommene det gjelder. Det er tross alt det viktigste. For hver ungdom

Svar:

Ansvar for å fordele midler til arbeidsmarkedstiltak, både geografisk og på tiltakstyper, er delegert til Arbeids- og velferdsetaten. Jeg har tillit til at det lokale NAV-kontor og Arbeids- og velferdsetatens fylkesledd har kunnskap om lokale forhold og egne brukeres behov og forutsetninger, og at dette gjør dem i stand til å ta riktige beslutninger om tjenestetilbudet.

I spørsmålet viser representanten Mossleth til en evaluering fra NTNU som rapporterer om at 48% av deltakerne i Saltdals-modellen kom i jobb. Dette resultatet avviker fra Arbeids- og velferdsetatens egne erfaringer med tiltaket. NAV Nordland forteller at innrapporterte tall fra arrangøren Vev-Al Plast viser lav formidling til jobb og utdanning. For 2018 og så langt i 2019 ligger formidlingsprosenten på under 20 %. Dette samsvarer også med NAVs egne registerdata på overgang til arbeid fra AFT. NTNUs resultater bygger på selvrapporterte data basert på spørreskjema.

Jeg er enig med representanten i at det er viktig å redusere antall unge uføre. En del av Arbeids- og velferdsfor-

valtningens brukere har sammensatte problemer som må løses gjennom samarbeid mellom Arbeids- og velferdsforvaltningen og andre offentlige tjenesteytere. Jeg mener derfor det er viktig å unngå "silotenking", og i stedet samarbeide om helhetlige og gode løsninger for den enkelte. Jeg ønsker å legge til rette for samarbeid på tvers av sektorene, og jeg er opptatt av at Arbeids- og velferdsetaten også tilstreber seg å finne gode løsninger i samarbeid med lokale eller regionale partnere.

I følge NAV Nordland har Vev-Al Plast i en årrekke disponert 14 plasser knyttet til samarbeidet med RIBO. Nordland har ikke foretatt noen reduksjon hos Vev-Al Plast. At antall plasser på Vev-al-Plast er redusert, kan skyldes at Møre og Romsdal hadde 5 AFT plasser hos Vev-Al Plast som var forbeholdt RIBO. Disse plassene ble svært sjelden brukt på grunn av lange avstander. Disse plassene ble derfor avviklet.

NAV Nordland opprettholder på sin side antall plasser i tiltaket på samme nivå.

Jeg tar Arbeids- og velferdsetatens beslutning når det gjelder antall plasser i Saltdals-modellen, til etterretning.

SPØRSMÅL NR. 1906

Innlevert 19. juni 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Under valgkampen i 2013 garanterte Høyre byggestart i 2018 av Sotrasambandet som OPS prosjekt. Den manglende kapasitet har store samfunnsøkonomiske kostnader. Det rammer tusenvis av pendlere hver dag. Forsinkelsen kan påvirke utflytting av godshavn til Ågotnes, som har betydning for ny lokalisering av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet. Det påvirker utviklingen i hele regionen. Statsråden har tidligere svart at OPS-kontrakten for Sotrasambandet skulle utlyses våren 2019. Når kommer utlysningen?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål datert 29.januar 2019. Dokument 15:834 (2018-2019)

Svar:

Det vises til tidlegare svar på spørsmål i sakens anledning frå representanten Ruth Grung.

Kunngjering av kontrakten på Sotrasambandet er som tidlegare varsla ikkje endeleg fastsett. Årsaka er hovudsakeleg behovet for klargjering og redusering av risiko. Med vedtatt regulering av Storavatnet er noko av risikoen no redusert. Det står likevel framleis att risikoelement som bør avklarast. Dette gjelder særleg:

- Framdrift for omleggingar av høgspenkabel, og usikkerheiter i forhold til leverandørens tidspunkt for tilkomst på området
- Juridiske vurderingar knytt til konkurransegrunnlag og behov for fleksibilitet i kontraktsperioden.
- Avklaring av grunnverv.

Eg er oppteken av å halde oppe tempoet i saka, og også eg er utolmodig på framdrift. Eg har derfor gitt Statens vegvesen melding om å utarbeide ein tidsplan før sommaren. Her vil tidspunkt for kunngjering av kontrakt inngå.

Realisering av Sotrasambandet er eit prioritert og viktig prosjekt for regjeringa. Eg ventar at ein framdriftsplan ligg føre den fyrste veka i juli.

SPØRSMÅL NR. 1907

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 27. juni 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

I lys av at kriteriene til opptak er kjønnsnøytrale, hvilken empiri legger regjeringa til grunn for at nettopp måltallet 30 % sikrer at de mest kvalifiserte blir akseptert?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa setter mål om minimum 30 prosent av begge kjønn på krigsskolene og i befalsutdanninga. I dette legger regjeringa at Forsvaret trenger de beste. I Dagsnytt 18, tirsdag 18. juni, sier Forsvarsministeren at det er viktig med mangfold i Forsvaret og at det settes måltall på 30 % kjønnsfordeling i både Krigsskole- og befalskoleutdanninga. I programmet fremkommer det at rekrutteringa av kvinner er viktig for å løse de ulike oppdragene Forsvaret skal gjøre, blant annet utenlandsoppdrag. Utvidelsen av måltallet, skal slik det kan oppfattes, sikre at de beste kommer inn på Krigsskolene og befalskolene.

Svar:

En målsetting om 30 prosent handler både om en ambisjon og om hva som er realistisk å oppnå. Kvinneandelen i en avdeling påvirker kvinners opplevelse av tjenesten og muligheten til å delta på lik linje med menn. Volum og kritisk masse, altså volumnivå der normalisering av en minoritet begynner å skje, er relevant i den forbindelse.

I avdelinger med et lite mindretall kvinner, vil kvinner oppleve et press for å tilpasse seg en kultur dominert av menn. Dette kan påvirke deres egen prestasjon og tilhørighet negativt.

I avdelinger med større kvinneandel, vil det anses mer normalt med kvinner i avdelinga. Det gjør det mindre belastende for den enkelte kvinne å tjenestegjøre der. Vedkommende vil kunne oppnå større innflytelse i organisasjonen, føle sterkere organisatorisk tilhørighet og rekruttere andre kvinner. Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) har dokumentert funn i Forsvaret som sammenfall-

er med dette, og de knytter det blant annet til forskjeller i volum.

I samfunnsvitenskapene anslås det at kritisk masse oppnås når kvinneandelen øker til mellom 25 og 35 prosent. Da er 30 prosent en fornuftig ambisjon.

Jeg mener 30 prosent også er et realistisk måltall. I førstegangstjenesten har det skjedd en kraftig økning i kvinneandelen. Dette har skjedd uten reduserte krav. Kvinneandelen lå ved årsskiftet 2018/2019 på 28 prosent. Personer med førstegangstjeneste er en viktig del av søkergrunnlaget til krigsskolene. De er også senere en viktig del av søkergrunnlaget til stillinger på stillingsnivået OR 2-4, der befalselever rekrutteres fra. I videregående skole gjør jenter det generelt bedre enn gutter. Det er dermed nærliggende å anta at mange av disse vil kunne kvalifisere seg til krigsskolene, dersom de ser dette som en interessant karrieremulighet. Interessen for utdanning i Forsvaret måles i den årlige vernepliktundersøkelsen. I undersøkelsen for 2018 svarte 64 prosent av de kvinnelige vernepliktige i førstegangstjeneste at de vurderte utdanning i Forsvaret, mot 54 prosent av mennene.

Opptakstallene for 2019 viser at om lag 27,5 prosent av dem som er kalt inn til henholdsvis krigsskolene og befalsutdanninga er kvinner. Forsvarets erfaringer med tidligere års opptak tilsier imidlertid at mange kvinner unnlater å møte til opptak eller faller ifra i løpet av opptaksperioden. Krigsskolene tok opp 165 elever i 2018, hvorav 28 var kvinner (17 prosent). Med 30 prosent kvinner, ville dette tallet økt med 22. Jeg mener at en økning fra 28 til 50 kvalifiserte kvinner er oppnåelig, også relativt raskt. Dette fordi søkerne rekrutteres fra et bredt søkergrunnlag, både fra videregående skole og førstegangstjenesten. I befalsutdanninga forventer jeg imidlertid at det vil ta lengre tid å oppnå 30 prosent, ettersom søkergrunnlaget her er smalere enn for krigsskolene. Det vesentlige er imidlertid å sette ambisjonen, hvilket i seg selv vil øke fokus på arbeidet som skal gjøres for å rekruttere flere kvinner.

At søkergrunnlag og motivasjon kan påvirkes viser utviklinga innen allmenn verneplikt. Det handler blant

annet om markedsføring overfor kvinner, og oppfølging av søkere før opptaksprosesser starter. Videre skal Forsvaret være en attraktiv arbeidsplass for kvinner, både når det gjelder tjenesten i seg selv, arbeidsmiljøet og karriere- og utdanningsmuligheter.

Forsvarsevnen er avhengig av at vi har de rette menneskene, på rett plass og til rett tid. Forsvaret har ikke råd

til å gå glipp av verken mannlige eller kvinnelige talenter. I operasjoner er både menn og kvinners deltakelse og kompetanse avgjørende for å ivareta våre internasjonale forpliktelser. Et forsvar som består av både kvinner og menn er et bedre forsvar.

SPØRSMÅL NR. 1908

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 27. juni 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Vurderer regjeringen med utgangspunkt i ønsket om et mangfoldig Forsvar å innføre kvoteringer knyttet til andre forhold, som eksempelvis etnisk bakgrunn, legning eller annet, og i så fall hvorfor ikke?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har innført måltall for opptak ved krigsskolene og befalsskolene for å sikre at man får de beste inn på utdanningene. Mangfold beskrives som et vesentlig moment for å sikre at Forsvaret kan løse sine oppgaver i inn- og utland. Mangfold er mer enn kjønn i tradisjonell/biologisk forstand, mangfold inkluderer også blant annet etnisk bakgrunn, religiøs tilhørighet og seksuell legning og kjønnsidentitet.

Svar:

Behovet for mangfold i Forsvaret har flere begrunnelser. I det daglige utfører Forsvaret en rekke ulike oppgaver der forskjellige spesialiseringer er helt nødvendig. Forsvaret vil fortsatt ha behov for dem som kan løpe fort og bære tungt. Samtidig er det viktig å rekruttere de gode hodene. Forsvaret har i økende grad behov for kompetanse innen en rekke ulike fagområder, herunder bl.a IKT, cybersikkerhet samt akademiske og tekniske fag.

I en urolig og uforutsigbar verden er Forsvaret i sine operasjoner avhengig av personer med ulik bakgrunn, erfaring og perspektiver som kan komplementere hverandre og arbeide strategisk for å oppnå best mulig situasjonsforståelse og måloppnåelse. Dette handler om å løse oppgaver og ivareta Norges internasjonale forpliktelser, både nå og i fremtiden.

Et mangfold i Forsvaret er også knyttet til kravet til ikke-diskriminering. Ulike personer skal bli inkludert og respektert, og få utnyttet sitt fulle potensial. Dette er også god ressursutnyttelse for Forsvaret. Forsvaret har brukt tid og ressurser på å kvalifisere personellet, og ønsker at disse skal bidra i organisasjonen.

Som samfunnsinstitusjon vil Forsvaret, på lik linje med for eksempel politiet, tjene på at personer med ulik bakgrunn er representert i organisasjonen. Dette er med på å styrke Forsvarets legitimitet og kontaktflate med befolkningen.

Den generelle målsettingen om et bredt mangfold i Forsvaret ligger således fast.

Mangfold er et begrep med mange dimensjoner. Noen av dimensjonene er mer målbare enn andre. For kjønn lar det seg gjøre å kvantifisere en målsetting, slik regjeringen har gjort når det gjelder målet om 30 prosent av begge kjønn ved krigsskoler og i befalsutdanning.

Når det gjelder etnisk bakgrunn, foreligger det ingen definisjoner som gjør det mulig å klassifisere dette på samme måte. Forsvaret har heller ikke anledning til å registrere personellens etnisitet, slik den enkelte identifiserer seg. Det samme gjelder seksuell orientering. Vi har derfor ikke kvantitative målsettinger når det gjelder etnisitet eller legning. Måltall kan være mer relevant for andre typer mangfold. For eksempel setter regjeringens inkluderingsdugnad mål om 5 prosent når det gjelder rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne. Forsvarssektoren er med på denne dugnaden.

Et forsvar der et mangfold av kompetanse, etnisiteter, kjønn og seksuelle orienteringer ikke er representert, betyr et svekket forsvar. Det må derfor fortsatt arbeides for et bredere mangfold i Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 1909**Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 27. juni 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

ER det slik at det i dag er helt like fysiske krav til begge kjønn ved opptak til de ulike utdanningene i Forsvaret, inkludert uttak til tjenester i førstegangstjenesten, hvis ikke, hvilke forskjeller gjelder de ulike kategoriene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen setter mål om minimum 30 prosent av begge kjønn på krigsskolene og i befalsutdanningen. I dette legger regjeringen at Forsvaret trenger de beste. I Dagsnytt 18, tirsdag 18. juni, sier forsvarsministeren at det er viktig med mangfold i Forsvaret og at det settes måltall på 30 % kjønnsfordeling i både Krigsskole- og befalsskoleutdanningen. I programmet fremkommer det at rekrutteringen ikke skal skje ved å senke krav eller ha ulike kriterier for uttak.

Svar:

Forsvaret legger vekt på at seleksjon og opptak til utdanning skal være systematisk. Det skal skje etter en enhetlig og objektiv prosess. Det er viktig at de riktige menneskene selekteres. Feilseleksjon er kostbart, og vil kunne få konsekvenser for personellens sikkerhet så vel som Forsvarets evne til å løse sine oppgaver. Det er derfor Forsvarets kompetansebehov som avgjør hvem og hvor mange som tas opp til utdanning hvert år.

Alle som tas opp til utdanning i Forsvaret har bestått fysiske tester, som måler både utholdenhet og styrke. Samtlige er dermed kvalifisert for opptak. I tillegg til fysiske tester, gjennomføres evne- og kunnskapsprøver, intervjuer og seleksjonsøvelser. Ved opptak til befalsutdanning må kandidatene også kunne vise relevant erfaring og resultater fra tidligere tjeneste.

Forsvaret opplyser at det ikke er like fysiske krav til begge kjønn ved opptak til de fleste utdanningene i Forsvaret. Uttak til alle typer tjeneste i førstegangstjenesten innebærer forskjellige fysiske krav til utholdenhet og styrke mellom kjønnene. Kvinner har lavere styrke- og utholdenhetskrav enn menn ved blant annet sesjon, førstegangstjeneste, opptak til utdanning, og årlig test for tilsatte i Forsvaret.

De fysiske kravene skal bidra til at personellet er kvalifisert til den utdanningen de er selektert til, og de stillingene de etter hvert skal fylle. Det stilles ulike krav til forskjellige typer stillinger. Kravene er justert etter hvor fysisk krevende stillingen er. Forsvaret benytter seg av en skala fra 1-9, der 1 er laveste og 9 er høyeste verdi. For nivåene 1-8 stilles det kjønnsstilpassede krav, med noe lavere krav til kvinner enn til menn. Forskjellen i kravene til kjønnene blir mindre jo høyere krav det er til stillingen. De fleste stillinger i Forsvaret har fysisk krav mellom 3 og 7. For nivå 9 har begge kjønn de samme kravene.

For at søkerne til Forsvarets utdanninger skal kunne forberede seg, har Forsvaret tilgjengeliggjort alle testene og kravene til de ulike utdanningene eller funksjonene på Forsvarets sider på internett.

SPØRSMÅL NR. 1910**Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 27. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan kunnskapsministeren redegjøre for status i å få i gang ordningen til støtte fredsreiser for skoleelever, hvorfor denne ordningen latt vente på seg og hvilke tiltak stats-

råden vil sette i gang for å sikre at flere ungdom får erfare denne unike historiereisen til Fredsreiser?

BEGRUNNELSE:

Det kunne også vært interessant å høre om ministeren vil vurdere tiltak for å sikre at ungdom er bedre skodd for å skille historiske fakta fra trivielle påstander og konspirasjoner.

Ungdom vokser opp med ett fragmentert mediebilde, og må forholde seg til ulike påstander som kan være vanskelig å skille fra dokumenterbare fakta. Samtidig ligger 2. verdenskrig stadig lengre tilbake i tid, og de siste tidsvitnene er i ferd med å forlate oss. Derfor har vi i dag et desto større ansvar for å forvalte deres arv og kunnskap videre til neste generasjon. Ungdom har fortsatt mye å lære av et besøk til den tidligere konsentrasjonsleiren i Auschwitz.

I statsbudsjettet for 2019 ble det bevilget 15 mill. kroner til støtte for fredsreiser (med Hvite busser) med inntil 1/3 av kosten.

Dette er et godt og viktig tiltak for at flere ungdom kan reise og oppleve krigens realiteter og grusomheter på nært hold. Vi har et ansvar for å forvalte arven etter 2. verdenskrig, og viderebringe erfaringer om dehumanisering, fremmedfrykt, totalitarisme, hat og massedrap til kommende generasjoner.

Etter hva vi erfarer er ikke denne støtteordningen kommet i gang, til tross for at midlene er bevilget for budsjettåret 2019.

Svar:

Mange skoler velger å legge til rette for at elever kan reise til tidligere konsentrasjonsleirer. Å besøke disse leirene bidrar til at elevene forstår hva mennesker er i stand til å

gjøre mot hverandre. Uansett hvor god undervisningen er i klasserommet, er det ikke lett å ta inn over seg rekkevidden av Holocaust og folkemordet på jøder, romfolk og flere andre grupper under annen verdenskrig. Reisene til konsentrasjonsleirene er derfor et viktig supplement til skolens øvrige arbeid. Å lære om temaer som antisemittisme, hat, fordommer, fremmedgjøring, menneskerettigheter, menneskeverd og demokrati kan bidra til å forstå historiske og nåtidige hendelser på en mer nyansert måte. Kunnskap om det som har skjedd i historien er viktig for å forebygge at lignende ting kan skje igjen. Også i nyere tid finnes det dessverre eksempler på både politiske, etniske og religiøst begrunnede massakre, terrorhandlinger og folkemord. Jeg støtter derfor fullt ut representanten Fagerås sitt syn på betydningen av at ungdom selv kan få mulighet til å besøke leirene.

Stortingets bevilgning til denne type reiser vil forhåpentligvis føre til at enda flere elever og ungdom får delta på reisene.

Som følge av bevilgningen må det opprettes en tilskuddsordning med tilhørende retningslinjer for forvaltningen av denne. Utarbeidelsen av tilskuddsordningen har reist en del komplekse problemstillinger som krever en grundig utredning. Dette for å sikre en korrekt, ryddig og effektiv forvaltning av ordningen, og en bruk av bevilgningen som er i tråd med Stortingets forutsetninger.

Ferdigstilling av arbeidet tar derfor noe tid. Det tas sikte på å fastsette retningslinjene tidlig høst, og ordningen vil da kunngjøres via Utdanningsdirektoratets nettsider. Utformingen av tilskuddsordningen planlegges på en slik måte at bevilgningen for budsjettåret 2019 fullt ut vil kunne benyttes i skoleåret 2019/2020.

SPØRSMÅL NR. 1911

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Kristian Torve

Besvart 26. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke behandlende avdelinger i alle landets helseforetak holder sommerstengt i løpet av sommeren, og hvor lenge?

BEGRUNNELSE:

Folk lurer på hvordan deres trygghet er ivaretatt i sommer.

Svar:

Befolkningens trygghet for å ha tilgang til nødvendig helsehjelp skal ivaretas i gjennom hele året. Pasient- og brukerrettighetsloven gir rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Denne retten gjelder også i ferietiden.

I sommerferien skal driften ivaretas samtidig som de ansatte skal avvikle lovbestemt ferie. Derfor er den planlagte aktiviteten lavere i sommerferieperioden, og res-

sursene brukes i større grad på øyeblikkelig hjelp og annen behandling som ikke bør vente lenge.

Planlagte undersøkelser og behandlinger, og kontroller av pasienter med kronisk sykdom er mange steder redusert. Aktivitetsreduksjonen passer godt med at mange pasienter avvikler ferie, og ikke ønsker å komme til sykehuset om sommeren.

Noen sykehusavdelinger som kun har planlagt virksomhet, holder sommerstengt. Mange avdelinger reduserer antall senger og poliklinikkaktivitet, og holder delvis stengt om sommeren. Ved noen sykehusavdelinger holder seksjoner og enheter stengt i perioder, mens noen avde-

linger slås sammen med en naboavdeling og samarbeider på den måten om ferieavviklingen.

Ledelsen ved de enkelte sykehus og avdelinger har ansvaret for å legge til rette for en god og trygg ferieavvikling, og de regionale helseforetakene har ansvar for å sikre at befolkningen har tilgang til helsetjenester også i ferieperioder. Helse- og omsorgsdepartementet har ingen samlet oversikt over hvilke avdelinger ved landets helseforetak som holder sommerstengt.

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvar else nummer 1603 om sommeravvikling ved fødeavdelingene.

SPØRSMÅL NR. 1912

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Kristian Torve

Besvart 26. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Vil statsråden komme SJ og innbyggerne langs Dovrebanen i møte ved å sikre nødvendig infrastruktur som kryssningsspor slik at målet om totimersfrekvens kan realiseres mellom Trondheim og Oslo?

BEGRUNNELSE:

På sin pressekonferanse mandag 17. juni uttalte SJ-sjef for den internasjonale virksomheten ifølge lokalavisen OPP at «vi skal ha flere togavganger». I OPP 20.06 bekrefter SJ at det blir satt opp to ekstra avganger både nordgående og sørgående på strekningen.

Både SJ og kommunene deler målet om totimersfrekvens langs Dovrebanen. Det er imidlertid vanskelig å utvikle tilbudet ytterligere før helt nødvendig infrastruktur er på plass. Dovrebanen vil bli viktig for å sikre god fremkommelighet og dekke økt etterspørsel når utbyggingen av ny E6 Ulsberg-Melhus iverksettes og skal pågå i årene fremover.

Svar:

Jernbanedirektoratet har orientert Samferdselsdepartementet om at det i trafikkavtala med SJ Norge AS er stilt krav om eit rutetilbod på nivå med tilbodet i dag. I tillegg er det opna for forbetringar av tilbodet ut over minstekrava. Jernbanedirektoratet kan òg løyse ut opsjonar til moglege utvidingar av tilbodet. Mellom anna omfattar det ein

ny avgang kvar veg Oslo S - Trondheim måndag til fredag, og søndag, for jamnare frekvens på Dovrebanen.

Regjeringa satsar på jernbane og den pågåande utbygginga av jernbana på Austlandet betyr òg at fjerntogtrafikken kan hausta gevinstar. Jernbanedirektoratet har som innspel til komande Nasjonal transportplan (NTP) greidd ut moglegheita for auka trafikk på fjerntogstrekningane, og konklusjonen er at fleire fjerntog gjev god effekt for samfunnet. I utgreiinga kjem det vidare fram at ei totimars grunnrute på strekninga Oslo-Trondheim vil vera samfunnsøkonomisk lønsam mot slutten av inneverande NTP-periode, når store deler av Inter City-utbygginga er ferdig.

I denne samanheng er det òg viktig å ta omsyn til godstrafikken. Ein totimarsfrekvens på Dovrebanen vil som følge av fleire kryssingar gje økt køyretid for godstog på dagtid. Dette gjer seg særleg gjeldande på Inter City-strekninga mellom Eidsvoll og Lillehammer grunna enkeltspor og hyppig regiontrafikk. Framføringstida for godstoga på dagtid vil auka med 15-60 minutt. På mellomlang og lang sikt vil dobbeltspor til høvesvis Hamar og Lillehammer gje vesentleg forbetra framføring på denne strekninga òg for godstog.

Eg vil vurdere Jernbanedirektoratet si utgreiing og tilråding i det vidare arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033. Stortingsmelding om ny NTP vert lagt fram i 2021.

SPØRSMÅL NR. 1913

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 26. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Det har vært skremmende avsløringer av overtramp, brudd på loven og rett og slett dyreplageri i norsk svinehold. Hittil har mye vært avfeid ved at det kun er enkeltsaker. Men når så mange, grove enkeltsaker dukker opp, synes det å være systemsvikt.

Hvilke grep vil statsråden nå ta for at norsk svinehold skal være innenfor lovverket og få en standard på dyrevelferd som vi kan være stolte av, og vil hun bringe dette spørsmålet inn i jordbruksforhandlingene og vurdere en effektiv, offentlig dyrevelferdsmerking?

BEGRUNNELSE:

Det synes ikke nødvendig å begrunne nærmere enn å henviser et Google-søk på svinehold, dyrevelferd, mattilsynet - og kanskje Brennpunkt?

Svar:

Jeg er enig med representanten Nævra i at Brennpunkt-dokumentaren viser lovbrudd og holdninger til dyr som er helt uakseptable. Dessverre så ligner dette på forhold Mattilsynet avdekket under tilsynskampanjen på slaktegris i Rogaland i 2017-2018. De siste par årene har departementet og Mattilsynet derfor hatt en tett oppfølging av næringen, og dette står fortsatt høyt på agendaen. Målet er å bedre både kompetanse og holdninger hos produsentene. Bønder som ikke behandler dyrene sine bra, har ikke noe i landbruket å gjøre.

En samlet svinenæring responderte raskt på funnene tidlig i tilsynskampanjen og vedtok alt i desember 2017 en handlingsplan for dyrevelferd i slaktegrisbesetninger, herunder et dyrevelferdsprogram for slaktegris. Dyrevelferdsprogrammet ble obligatorisk for alle slaktegrisprodusenter fra 1. januar 2019. Det viktigste tiltaket er at alle slaktegrisprodusenter skal samarbeide med veterinær om å ha gode og dokumenterte rutiner for å sikre god dyrevelferd i sin besetning.

Produsenter som ikke tilfredsstiller kravene i dyrevelferdsprogrammet, eller ikke lukker avvik innen oppgitte frister, vil få et trekk i slakteoppkjøret. I ytterst konsekvens vil de ikke kunne levere grisen til slakt. Det er altså en samlet bransje som nå har tatt tak for å løfte næringen.

Det norske regelverket for hold av svin er godt og inneholder på flere områder langt strengere velferdsbestemmelser enn i verden for øvrig. Forholdene som er avdekket, skyldes ikke at det er svake velferdskrav i regelverket, men uakseptable holdninger til dyr og brudd på gjeldende regelverk.

Alle dyr skal ha det bra. Det er viktig for meg at både myndighetene og næringen nå fortsetter arbeidet for å hindre at bønder behandler dyrene på en uforsvarlig måte. Jeg skal denne uken ha et møte med næringen og Mattilsynet for å drøfte hva som ytterligere må gjøres for å unngå slike forhold som ble vist i filmen.

Jeg kommer til å følge nøye med på forholdene i norsk svinehold til vi ser at tiltakene gir varig effekt. Vi skal drive et landbruk med god dyrevelferd.

SPØRSMÅL NR. 1914

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 3. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hvordan vil justisministeren følge opp lovbrudd knyttet til dyrs velferd?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 19. juni avdekket NRK Brennpunkt alvorlige brudd på dyrevelferdsloven med regelrett grov og straffbar vold mot dyr ved flere svinefarmer. Saken er svært al-

vorlig både for dyra det gjelder, norsk kjøttproduksjon sitt rykte og for dyrevelferden generelt.

Svar:

Regjeringen vil forsterke satsingen på god dyrevelferd, herunder gradvis innføring av dyrepoliti i alle landets fylker. Dette er slått fast i Granavolden-plattformen. Mis-handling av dyr skal tas på alvor, og grov kriminalitet mot dyr skal føre til straffesak og domfellelse.

I kjølvannet av det som først var et pilotprosjekt i Trøndelag, samarbeider flere politidistrikter nå systematisk med Mattilsynet om bekjempelse av kriminalitet mot dyr.

Mattilsynet har fagkompetanse på dyrevelferd, og politiets dyrekrimgrupper har tett dialog med Mattilsynet for avklaring av faglige spørsmål. Dyrekrimgruppene kan også bistå Mattilsynet i vurderingen av hvilke saker som

skal anmeldes ut fra bevissituasjonen. I saker som anmeldes av andre, kan dyrekrimgruppene kontakte Mattilsynet for hjelp med veterinærfaglige vurderinger.

Evalueringsrapporten fra pilotprosjektet i Trøndelag viser at arbeidet med å bekjempe dyrevelferds-kriminalitet er betydelig forbedret. Ved å organisere arbeidet i egen dyrekrimgruppe med dedikerte personer, legger man til rette for å bygge kompetanse på området, ha faste kontaktpunkter, anvende ressursene mer effektivt og få en bedre håndtering av den enkelte sak. Dette vil igjen bidra til å korte ned saksbehandlingstiden og å få større oppklaringsprosent.

Dyrevelferd er viktig i seg selv, men det er også viktig å være oppmerksom på at noen av de personene som mishandler eller vanskjøtter dyr, også kan utøve annen kriminalitet, for eksempel vold mot personer. Gjennom å gripe inn mot dyrevelferds-kriminalitet, vil derfor politiet også kunne forebygge annen alvorlig kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1915

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 28. juni 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Barn over 18 år som går på videregående skole eller tilsvarende, kan inngå avtale eller søke om at barnebidrag fastsettes av NAV.

Vil statsråden vurdere å ta initiativ til at søknadsplikten for barnet om å få tilskudd, omgjøres til søknadsplikt for den av foreldrene som ikke har forsørgeransvar om å slippe?

BEGRUNNELSE:

Bidrag til barn over 18 år som fortsatt går på videregående skole kan ha rett til å få barnebidrag etter 18 år hvis inntekten til barnet ikke overstiger 100 ganger fullt forskudd, eller ved endt skolegang.

Det må i dag avtales eller søkes særskilt om barnet skal få bidrag etter fylte 18 år. Barnet kan avtale bidraget direkte med den (de) bidragspliktige, eller søke om at NAV fastsetter bidraget. Dette forutsetter at dialogen mellom barn og foreldre er god, eller at barnet som eventuelt klarer seg alene er kjent med prosedyrene knyttet til søknad hos NAV. Særlig barn som opplever at dialogen og forholdet til en av foreldrene er vanskelig, og har en utfordrende økonomisk situasjon kan da bli stilt en i krevende

situasjon. Ved at det i stedet er foreldre som må søke om å slippe å betale pliktig bidrag vil byrden flyttes fra barnet til den bidragspliktige forelderen.

Svar:

Det følger av barneloven at begge foreldre har plikt til å bære utgiftene til barnets forsørgelse og utdanning etter deres økonomiske evne, når barnet ikke selv har midler til det. Dersom den ene eller begge foreldrene ikke bor sammen med barnet, oppfylles forsørgingsplikten ved at faste pengetilskudd (barnebidrag) betales til barnet.

Foreldrenes underholdsplikt varer som hovedregel ut den måneden barnet fyller 18 år. Dersom ungdommen etter fylte 18 år vil fortsette med skolegang som anses som vanlig, har han/hun krav på pengetilskudd fra sine foreldre så lenge skolegangen varer. Prinsippet om at foreldre har plikt til å forsørge barna sine under vanlig skolegang har lang historie, og bidrar til å tydeliggjøre foreldres ansvar for å medvirke til at ungdommen fullfører skolegangen og oppnår generell studiekompetanse eller kvalifiserer seg for arbeidslivet.

Ordningen med bidrag etter fylte 18 år tilhører det privatrettslige området, som kjennetegnes ved at den

enkelte har myndighet (kompetanse) til å binde seg selv ved løfter og avtaler, uten innblanding fra det offentlige. Bidrag etter fylte 18 år kan avtales og betales mellom partene uten at det offentlige blir involvert. Den private avtaleretten begrenser følgelig her handlingsrommet for det offentlige. Dette er bakgrunnen for at offentlig fastsettelse av bidrag etter fylte 18 år bare skjer etter søknad fra en av partene, og ikke av det offentlige av eget tiltak. En løsning der det offentlige gis adgang til å pålegge bidrag etter fylte 18 år, og foreldrene eventuelt må søke om å slippe å betale bidrag, er derfor ikke en løsning jeg har vurdert.

Når det er sagt, er det viktig å sikre barn og ungdom forsørgelse fra foreldrene sine, særlig der dialogen og forholdet til en eller begge av foreldrene er vanskelig. Derfor er tilbudet om offentlig fastsettelse av bidrag gjennom Arbeids- og velferdsetaten (NAV) der partene ber om det, viktig. Som nøytral tredjepart kan NAV i tillegg til å fastsette bidrag etter fylte 18 år, også bidra til å skape bedre dialog og samarbeidsklima mellom partene gjennom god veiledning og informasjon, og dermed redusere konfliktpotensialet. For øvrig viser jeg til at familievernkantorene har som oppgave å gi tilbud om behandling og rådgivning der det foreligger vansker, konflikter eller kriser i familien.

SPØRSMÅL NR. 1916

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 9. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Foreligger det et objektivt ansvar for oppreisningserstatning fra det offentlige, i saker hvor privatpersoner har blitt underlagt omfattende tvang, uten at myndighetene har hatt hjemmel i lov og hvordan vil regjeringen i så tilfelle sikre at dette følges opp på en skikkelig måte overfor alle de dette måtte gjelde?

BEGRUNNELSE:

Det er etter VGs avsløringer 15. november 2018 enighet om at Fylkesmannen har tolket vergemålsloven §20 feil i perioden 2013 –høsten 2018. Justis- og beredskapsdepartementet har derfor i brev 16. november 2018 bedt Statens sivilrettsforvaltning om å legge til rette for en gjennomgang av saker hvor vergemål kan være opprettet mot den enkeltes vilje. Der påpeker Justis- og beredskapsdepartementet at det er viktig å finne de riktige tiltakene som er egnet til å avdekke uønskede vergemål. Potensielt kan tvunget vergemål ha blitt urettmessig pålagt i 18.000 saker, og erstatningsansvar kan således være aktuelt for en stor gruppe.

Feil tolkning av loven har medført at privatpersoner har blitt underlagt omfattende tvang i personlige og økonomiske spørsmål, uten at myndighetene har hatt hjemmel i lov. Tvang uten hjemmel i lov er grunnlovsstridig.

Det har blitt reist spørsmål fra ulike hold om det er slik at staten har et objektivt ansvar for ikke økonomisk skade som er påført disse personene. Dette vil i så fall være

i tråd med lovgivningen som gjelder for personer som har vært utsatt for urettmessig tvang i straffesaker og urettmessige tvangsinnleggelse.

Svar:

Det foreligger ikke et objektivt ansvar for oppreisningserstatning etter alminnelige regler.

Det gjelder heller ikke noe generelt objektivt ansvar for ulovhjemlet myndighetsutøvelse, jf. Rt. 2010 s. 291 (Vangen) avsnittene 33 og 34. Et eget objektivt ansvarsgrunnlag for ugyldige forvaltningsvedtak synes ut fra rettspraksis å være forbeholdt vedtak som er særlig inn- gripende overfor dem som det retter seg mot. I Rt. 1987 s. 1495 (Reitgjerdet) ble staten holdt erstatningsansvarlig på objektivt grunnlag for urettmessig tvangsinnleggelse og tilbakeholdelse innen psykiatrien. Det ble ikke krevd eller tilkjent oppreisningserstatning. På spesielle områder, slik som ved urettmessig straffeforfølgning, er imidlertid et objektivt ansvar etablert. Det kan heller ikke utelukkes at ordningen med billighetserstatning (rettfærdsvederlag) fra staten i ulike tilfeller kan være aktuell, men dette er Stortinget selv nærmere til å vurdere.

I brevet hit omtales den situasjonen at personer har vært «underlagt omfattende tvang, uten at myndighetene har hatt hjemmel i lov». Jeg vil for ordens skyld å påpeke at dette etter mitt syn ikke er en treffende beskrivelse av praksis på vergemålsfeltet.

SPØRSMÅL NR. 1917**Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 26. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden for å få fortløp i sikringen av Oslofjordkryssingen på E134?

BEGRUNNELSE:

Ved Oslofjordtunnelens utløp på Hurumsiden, opparbeider Statens vegvesen nå innsatsområde til alle tre nødeta-ter, i tilfelle nye ulykker i tunnelen.

Oslofjordtunnelen er Europas nest lengste undersøiske tunnel. Ved uhell, vedlikeholdsarbeid eller ulykker, stenges den for all trafikk, i gjennomsnitt nesten daglig.

Dagens ene tunnellop gir ikke en tilfredsstillende kryssing. Ikke bare koster stengningene samfunnet millioner årlig, en trygg og effektiv kryssing er essensielt for hele den tett befolkede regionen. Ny løsning for Oslofjordkryssingen er nødvendig både for sikkerhet og trafikkavvikling.

Statens vegvesen har anbefalt broløsning, men Regjeringen har gitt vegvesenet i oppdrag å legge Stortingets signal i NTP 2018-2029 om å bygge nytt tunnellop til grunn i videre arbeid.

Det er fremmet en klage om prosjektet for ESA. Prosjektleder i Statens Vegvesen har påpekt at mens tiden går uten at nytt tunnellop-prosjektet kommer videre, kommer nye krav og forskrifter, ansatte skiftes ut, dokumenter

blit utdaterte, ting må gjøres om igjen, og ressurser må tilføres.

For innbyggere og næringsliv rundt Oslofjorden er det avgjørende at ferdigstillingen av en sikker Oslofjordkryssing ikke drar unødig ut i tid. Det er også et samfunnsøkonomisk spørsmål om hvor mange år tunnelprosjektet kan utsettes før andre alternativ må vurderes.

Svar:

På grunnlag av KVU/KS1 for kryssing av Oslofjorden, inkl. tilleggsutgreiing for Oslofjordtunnelen, har Samferdselsdepartementet i brev til Statens vegvesen av 2. juli 2018 konkludert med at bygging av nytt tunnellop i dagens trase skal leggjast til grunn for kryssinga av Oslofjorden på E134.

Det ligg føre godkjent reguleringsplan for løysinga med bygging av nytt tunnellop i dagens trase. Framlegg til Stortinget om bygging og finansiering av prosjektet føreset i fyrste omgong lokalpolitisk tilslutning til eit opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging. På grunn av klage til ESA på den valde løysinga, har Statens vegvesen valt å sette dette på vent. ESA har enno ikkje avslutta saksbehandlinga, men departementet har von om ei snarleg avklaring.

Eg vil vurdere vidare handtering av saka, når svar frå ESA er motteke.

SPØRSMÅL NR. 1918**Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 2. juli 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at dersom dette lesbiske paret i Sandnes hadde hatt en annen kjønnsidentitet som for eksempel transseksuell hadde denne saken ikke blitt etterforsket som hatkriminalitet men heller som innbrudd og hærverk, og når har statsråden tenkt å fremme et lovsak om dette til stortinget som kvitterer ut vedtaket vist i be- grunnelse?

BEGRUNNELSE:

02.06.2018 Ble et lesbisk par i Sandnes kommune utsatt for svært alvorlig hatkriminalitet på grunn av sin legning. Dette blir nå etterforsket som hatkriminalitet på bakgrunn av straffelovens formuleringer om diskrimineringsvern.

Jeg referer til innstilling nr. 238 S (2017 – 2018) som ble vedtatt mot 3 stemmer i stortinget 07.05.2018.

Dette ble vedtatt:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å utvide straffelovens bestemmelser om hatefulle ytringer, hatkriminalitet og diskriminering slik at de også omfatter hatefulle ytringer som fremsettes, eller diskriminering som utøves, på grunn av en persons kjønnsuttrykk eller kjønnsidentitet.

Det er fortsatt ikke fremlagt en sak til stortinget som inneholder en slik utvidelse i straffeloven. Det vil derfor være god grunn til å tro at hatkriminalitet som rettes mot personer med kjønnsoverskridende legninger ikke vil bli behandlet som hatkriminalitet av politiet.

Svar:

Som justis- og innvandringsminister ønsker jeg ikke å uttale meg om hvordan politi og påtalemyndighet hypotetisk sett ville opptrådt under etterforskningen av en straffesak hvis ofrene ikke hadde vært lesbiske, men transseksuelle. Det er fast og langvarig praksis for at påtalemyndigheten er uavhengig av politiske myndigheter, og det vil ikke være riktig av meg å svare på et kontrafaktisk spørsmål av denne typen.

På generelt grunnlag vil jeg likevel fremholde at også gjeldende straffelov inneholder en hjemmel for å etterforske kriminalitet som er motivert av hat mot transpersoner, som hatkriminalitet. Etter straffeloven § 77 bokstav i er det en straffeskjerpene omstendighet innenfor straffer-

ammen at lovbruddet har sin bakgrunn i «andre forhold som støter an mot grupper med et særskilt behov for vern». Bestemmelsen gir et klart signal om at samfunnet ikke tolererer kriminelle handlinger som følge av fordommer og hat. Det er lite tvilsomt at personer med kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk som utfordrer samfunnets normer, har et særlig behov for vern.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 4. juli 2018 på høring en ekstern utredning om det strafferettslige vernet mot diskriminering, hvor det blant annet ble foreslått å inkludere diskrimineringsgrunnlagene kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk i en rekke strafferettslige bestemmelser, herunder bestemmelsen om hatefulle ytringer. Dette vil i så fall gi transpersoner et enda sterkere vern mot diskriminering og hatkriminalitet. Det videre lovarbeidet følges nå opp av Justis- og beredskapsdepartementet i samarbeid med Kulturdepartementet.

Hatkriminalitet er en alvorlig form for kriminalitet og rammer ikke bare det enkelte offer, men skaper også utrygghet hos andre og i samfunnet generelt. Det er derfor viktig for regjeringen å føre en aktiv politikk for å bekjempe dette. Regjeringen la i 2016 frem en strategi og to handlingsplaner som inneholder tiltak mot hatkriminalitet, herunder en egen handlingsplan for LHBTI. Oppfølgingen av planen er godt i gang, og det er gjennomført flere tiltak for å sikre at utsatte grupper i samfunnet ikke skal bli utsatt for hatkriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1919

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 1. juli 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Ansatte ved Oslo universitetssykehus varsler mistillit mot administrerende direktør Bjørn Erikstein. Brevet er undertegnet foretakstillitsvalgte for Legeforeningen, Norsk Sykepleierforbund, Fagforbundet og flere som representerer nesten alle de 20 000 ansatte ved OUS. På faglig grunnlag advarer de mot direktørens plan om å legge ned Ullevål.

Hva er statsrådets vurdering av den alvorlige tillitsskrisen ved landets største sykehus, og er en sykehusdirektør som møter mistillit fra ansatte egnet til å fortsette i en slik jobb?

Svar:

Som følge av brev av 18. juni 2019 fra foretakstillitsvalgte om manglende tillit holdt styret i Oslo universitetssykehus 24. juni 2019 styremøte om saken. De gjorde følgende vedtak:

1. Styret har mottatt kopi av brev fra foretakstillitsvalgte av 18. juni 2019. Styret har vurdert henvendelsen, og uttrykker tillit til administrerende direktør Bjørn Erikstein.

2. Styret har fortløpende blitt informert om uenigheter innad i organisasjonen om ulike løsningsforslag for fremtidens Oslo universitetssykehus. Styrets og di-

rektørens mandat har hele tiden vært å finne løsningen innenfor foretaksmøtenes vedtak.

3. Styret ser svært alvorlig på situasjonen som har oppstått og vil peke på at det er viktig med god og tillitsfull dialog mellom ledelsen, ansatte og brukerne i det arbeidet Oslo universitetssykehus står oppe i.

4. Styret har i møte blitt informert om at administrerende direktør ønsker å fratre sin stilling fra 1. juli 2019.

Målbildet med et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et lokalsykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet

som styret i Oslo universitetssykehus og Helse Sør-Øst jobber etter, ble vedtatt av meg i foretaksmøte 24. juni 2016. Saken ble omtalt i Prop. 1 S (2016-2017). Samling av regionsfunksjonene i Oslo universitetssykehus vil legge til rette for en mer effektiv bruk av høyspesialisert og svært kompetent helsepersonell, noe som er meget viktig i møtet med framtidens utfordringer for helsetjenesten. Det er belyst at å bygge Aker i seg selv ikke har økonomisk bærekraft. Å samle de spesialiserte funksjonen på Ullevål har heller ikke økonomisk bærekraft. Nye bygg i Oslo skal nettopp sikre funksjonelle bygg, bedre organisering og tilstrekkelig kapasitet for fremtiden. Jeg vil vise til uttalelse fra styret i Helse Sør-Øst i styremøtet 20. juni:

"...Styret vektlegger betydningen av framdrift i disse prosjektene for å erstatte gammel og uhensiktsmessig bygningsmasse, samt øke kapasiteten. Styret understreker betydningen av samling av regionsfunksjonene. Dette vil gi én dør inn for de aktuelle pasientgruppene, bedre utnyttelse av verdifull kompetanse og kostbart utstyr, samt økonomisk bærekraft. Det er viktig med

løsninger i Oslo som sikrer best mulig bruk av helsepersonell som det også er behov for i andre deler av regionen og landet for øvrig." Brukerutvalget er enige i planene og oppgir at de "stoler på at kompetente, høyt utdannede fagmiljøer er i stand til å utvikle pasientbehandling av høy standard i ny og samlet bygningsmasse, selv om ulike miljøer må tilpasse seg hverandres arbeidskulturer."

Jeg vil vise til at det skal settes i gang et organisasjon-utviklingsprosjekt ved Oslo universitetssykehus. Styret i Helse Sør-Øst RHF gjorde følgende vedtak knyttet til dette i styremøtet 20. juni:

«Styret viser til vedtakspunkt 9 i sak 006-2019 om et eget organisasjonsutviklingsprosjekt ved Oslo universitetssykehus HF. Styret forutsetter at Oslo universitetssykehus HF prioriterer dette viktige arbeidet og sørger for bred involvering av ansatte, tillitsvalgte, verneombud og brukere. Dette skal skje i samsvar med Helse Sør-Østs 12 prinsipper for medvirkning. Styret ber om at det blir fremlagt en plan for organisasjonsutviklingsprosjektet ved Oslo universitetssykehus HF og at styret holdes orientert om fremdrift og resultater i prosjektet.»

Samling av regionsfunksjonene i Oslo universitetssykehus vil legge til rette for en mer effektiv bruk av høyspesialisert og svært kompetent helsepersonell, noe som er meget viktig i møtet med framtidens utfordringer for helsetjenesten. I tillegg er det nødvendig å øke kapasiteten og den bygningsmessige standarden i hovedstaden. Jeg legger til grunn at organisasjonen vil kunne innpasses på en god måte i nye bygg og at man nå jobber med videre planlegging med god involvering fra alle parter, med utgangspunkt i de vedtak som er fattet i saken både i styret i Oslo universitetssykehus og i styret i Helse Sør-Øst.

SPØRSMÅL NR. 1920

Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 28. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Fins det en kriseplan for å sikre luftambulansetjenesten i forbindelse med operatørskiftet 1. juli 2019, er denne kriseplanen i så fall godkjent av luftfartsmyndighetene, hvor mange av de nye flyene er klare til å fly per dags dato, og vil samtlige fly være klare til å fly 1. juli?

Svar:

Dette er en sak jeg har fulgt opp tett gjennom det siste halvannet året. Mitt hovedfokus har nettopp vært på

å forsikre meg om at de regionale helseforetakene og Luftambulansetjenesten HF har etablert en løpende vurdering av risiko knyttet til beredskap og en plan for kompenserende tiltak ved eventuell beredskapssvikt. Jeg hadde sist et møte med ledelsen i Luftambulansetjenesten HF den 14. juni i år, hvor de blant annet orienterte om deres planer. Virksomheten hadde senest 11. juni et styremøte hvor beredskapssituasjonen var tema, og har også etter dette oppdatert sine tiltaksplaner.

Luftambulansetjenesten sendte den 18. juni d.å. ut et informasjonsskriv til myndighetsorgan og alle berørte

parter med oppfordring om videre distribusjon til underliggende klinikker, avdelinger, kommunehelsetjenester og legevakter mv. I dette informasjonsskrivet orienteres det om forberedelser og tiltak knyttet til det forestående bytte av operatør i ambulanseflytjenesten.

Flyelskapet Babcock Scandinavian AirAmbulance AS (Babcock) overtar alle syv ambulanseflybaser 1. juli 2019 kl. 00.01. Luftambulansetjenesten HF har vært opptatt av at det ville vært ønskelig med en gradvis overgang base for base uken før 1. juli for å gjøre prosessen så smidig som mulig, men dette har det ikke vært mulig å få til i samarbeidet mellom gammel og ny operatør.

Overgang til en ny kontrakt vil alltid være krevende i luftambulansetjenesten, siden det er mye nytt som skal på plass. Luftambulansetjenesten HF er klar over at det kan oppstå noen utfordringer ved dette operatørbyttet, der alle flyene skal byttes samtidig og hvor Babcock overtar 91 av Lufttransports piloter ved midnatt 1. juli. Luftambulansetjenesten HF mener imidlertid at en er så godt forberedt som mulig.

Pilotene og medisinsk personell har gjennomført trening for overgangen til de nye flyene denne våren. Imidlertid må det gjennomføres noe trening, herunder flys en siste "utsjekk" med pilotene, før de kan gå på beredskap. Slik trening gjennomføres ved hvert vaktbytte de første par ukene. Dette vil medføre at ambulansefly i perioder vil være i beredskap i perioden 1. til 10. juli. Dette gjelder ikke det nye jetflyet med base på Gardermoen. Flyet går på heldøgns beredskap fra oppstart 1. juli i år kl. 00.01.

For å sikre beredskap og tilstrekkelig kapasitet setter Babcock inn to norske reservefly med mannskap, samt et jetfly og et propellfly med svensk mannskap hvor sykepleierne har norsk autorisasjon. Luftambulansetjenesten HF leier selv inn ambulansefly med mannskap fra andre selskap i Skandinavia den første uken. I tillegg vil bemanningen ved Flykoordineringssentralen og AMK-sentralen i Tromsø bli styrket. I forbindelse med utsjekksflygingen kan flyene ta med pasienter dersom det oppstår et akutt behov.

I forbindelse med operatørbyttet vil Babcock ha to teknikere tilstede på hver base i første driftsuke. I tillegg er det ytterligere tekniske ressurser tilgjengelig på hovedkontoret i Tromsø.

Luftambulansetjenesten HF mener at disse tiltakene samlet sett vil bidra til en god driftssituasjon. Luftambulansetjenesten HF har i tillegg en beredskap og en tiltaksplan der flere luftambulanseressurser kan settes inn på kort varsel dersom det skulle oppstå et uventet behov eller situasjon. Disse tiltaksplanene er drøftet med og forankret i de helse-foretakene som har det medisinsk koordinerende ansvaret for ambulanseflytjenesten, og informasjon om situasjonen og tiltak har som nevnt ovenfor blitt distribuert til berørte parter.

Når det gjelder de konkrete spørsmålene som stilles, så er altså svaret at det finnes klare kompensere til-

tak knyttet til gjennomføringen av operatørskiftet og det finnes en detaljert tiltaksplan ved eventuell svikt i ambulanseflytjenesten. Disse planene er samlet sett å betrakte som en "kriseplan" for å benytte spørsmålsstillers begrep. Dette er planer for å sørge for en forsvarlig dimensjonert tjeneste til befolkningen og er ikke gjenstand for godkjenning fra luftfartsmyndighetene. Alt luftfartsmateriell og personell som inngår på tiltakssiden er godkjent av luftfartsmyndighetene. Alle flyene er nå ferdig innredet og godkjent for bruk i Norge. Det siste flyet kommer til Norge 29. juni d.å., og i løpet av helgen plasseres alle flyene ut på sine baser slik at de er klare til å fly 1. juli. Enkelte av disse nye flyene vil i perioder bli brukt til linetrening og utsjekk de første ukene, men disse blir da beredskapsmessig avlastet med de nevnte innleide flyene

Avslutningsvis vil jeg nevne at Babcock har knyttet til seg 17 teknikere som skal jobbe ute på den enkelte base. Selskapet har videre inngått tjenesteavtaler med tre leverandører av teknisk flyvedlikehold. Teknikerne i disse selskapene og de teknikerne som er ansatte i Babcock har de godkjenninger og den sertifisering de skal ha for det vedlikeholdet som skal utføres på tjenestens nye fly. Når Babcock har fått bygget sin egen hangar i Tromsø vil det tyngre vedlikeholdet bli utført fra Tromsø.

Til orientering så har Luftambulansetjenesten HF lagt ut informasjon rundt operatørbyttet på sine hjemmesider:

<http://www.luftambulanse.no/bytte-av-operat%C3%B8r-i-ambulanseflytjenesten-1-juli-2019>

Fra søndag 30. juni til mandag 15. juli d.å. vil det hver dag ca. kl. 09.00 bli lagt ut oppdatert informasjon om ambulanseflysituasjonen på nettsiden til Luftambulansetjenesten HF (se: <http://www.luftambulanse.no> under fanen AKTUELT, Status ambulansefly).

SPØRSMÅL NR. 1921**Innlevert 20. juni 2019 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 26. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hva vil Justisministeren foreta seg i denne type sivile saker hvor mistanke om ugjerning ikke lenger er tilstede og ser Justisministeren at samfunnet på denne måten kan begå "overtramp" som Staten må rette opp i?

BEGRUNNELSE:

Viser til det pågående arbeidet til politiets cold case gruppe som har utelukket "fetteren" som mulig gjerningsmann i Birgitte Tengs-saken. Fetteren ble dømt i en sivilsak til å betale erstatning og det er åpenbart et tomt rettsrom som ikke er med å frifinne fetteren fra den siktelse som han tidligere hadde rettet mot seg. Den urett som fetteren har opplevd er nå blitt klaget inn til FN for brudd på menneskerettighetene via hans advokat Arvid Sjødin.

Svar:

Reglene om hvordan rettssaker behandles ivaretar flere og til dels kryssende hensyn. Jeg har forståelse for at det i enkeltsaker kan stride imot den alminnelige rettsfølelsen at et erstatningskrav som pådømmes i forbindelse med en straffesak ikke kan gjenåpnes etter at fristen for å begjære gjenåpning av det sivile kravet har løpt ut. Dette er et utslag av at regler som gjennomgående oppfattes som rimelige i de fleste saker, iblant kan slå annerledes ut i enkeltsaker.

Departementet arbeider både med endringer på tvistelovsområdet og med oppfølgingen av forslaget til ny straffeprosesslov. Jeg vil i den forbindelse vurdere om det bør foreslås endringer i gjenåpningsreglene. Jeg tar med meg innspillene i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1922**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 27. juni 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre om disse hjelpemidlene kan dekkes av Folketrygden eller annet, for å bidra til at disse får hjelpemidlene de trenger for både å fungere i hverdagen for praktiske formål og for å bedre den samlede helseilstanden og funksjon?

BEGRUNNELSE:

Vi har fått flere eksempler på at personer med store fysiske funksjonshemminger, som opplever at stårullestol både gir bedre evne til å gjennomføre praktiske oppgaver og for å styrke blodsirkulasjon, motvirke sår, bedre respirasjonsevnen og psykisk helse enn ordinær rullestol ikke får det. Tilfellene vi har sett har fått avslag av Nav med henvisning til at hjelpemiddelet skal hjelpe til med praktiske formål. En stårullestol i disse tilfellene dekkes heller ikke som behandlingshjelpemiddel gjennom helse- og omsorgslovgivningen.

En av tilfellene har stårullestol fra før, men får ikke fornyet denne med ovennevnte begrunnelser, til tross for at de heller ikke er dyrere enn ordinære rullestoler. Det fremstår uklart hvorfor det ikke er lagt til rette for å dekke stårullestol i slike tilfeller, særlig der både fastlege, fysioterapeut og ergoterapeut anbefaler slike for bedre samlet helse og funksjon.

Svar:

Hjelpemidler fra folketrygden skal kompensere for bestemte merutgifter som følge av varig sykdom, skade eller lyte.

Etter folketrygdloven § 10-6 kan det ytes stønad etter folketrygdloven § 10-7 første ledd, bokstav a til hjelpemidler som er nødvendige og hensiktsmessige for å bedre en brukers funksjonsevne i dagliglivet. Med dagliglivets situasjoner menes i utgangspunktet alle situasjoner i dagliglivet som for eksempel kommunikasjon med

omgivelsene (nærkommunikasjon), personlig hygiene, forflytning og stell av hjem og barn.

Hjelpemidler egnet til opprettholdelse eller helbredelse av helsetilstand og funksjon, såkalte behandlingshjelpemidler, omfattes ikke av stønadsordningen i folketrygden. Er hovedformålet opptrening i form av habilitering eller rehabilitering, er det kommunen som har ansvaret i henhold til sektoransvarsprinsippet.

Stårullestol er ståhjelpemidler og kan således dekkes av folketrygden i de tilfeller hvor hjelpemidlene bidrar til bedring i dagliglivets praktiske gjøremål. I de tilfellene ståhjelpemiddelet kun bidrar til bedring i fysiske funksjoner som for eksempel blodsirkulasjon, sårforebygging og fordøyelse, faller dette derimot utenfor folketrygdlovens bestemmelser. Dette følger av folketrygdloven § 10-6 og § 10-7 første ledd, bokstav a.

SPØRSMÅL NR. 1923

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Else-May Botten Norderhus

Besvart 27. juni 2019 av olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Spørsmål:

Kan statsråden komme med en oversikt over utenlandske eiere på vindkraft som er i Norge?

Svar:

Jeg gjør oppmerksom på at det ikke er bestemmelser om eierskap i energiloven knyttet til andeler i selskaper

som eier elektriske anlegg som f.eks. vindkraftverk. Noe fullstendig bilde av eierforholdene i selskaper som eier vindkraft her til lands kan det derfor ikke gis en nøyaktig beskrivelse av fra konsesjonsmyndighetenes side.

Jeg viser imidlertid til at NVE har utarbeidet følgende oversikt over eierskapet til vindkraften i Norge:

	<i>Eierskap i alle vindkraftverk</i>
Offentlig:	
• Kommunal	15,4 %
• Statkraft AS	20,1 %
• Fylkeskommunal	4,3 %
• Offentlige investeringsfond	0,9 %
• Øvrig statlig	0,5 %
Privat:	
• Norsk privat	7,7 %
• Utenlandsk	49,2 %
Ukjent/annet	1,9 %

Kategorien øvrig statlig består av Finnmarkseiendommen, som eier andeler i Finnmark Kraft AS, og Olje- og energidepartementet gjennom eierskapet i Equinor. Offentlige investeringsfond er Folketrygdfondet og Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

Departementet har fått opplyst fra NVE at eiere av kraftverkene er hentet fra vindkraftdatabasen per juni 2019, mens eiere av de ulike selskapene i eierkjeden er hentet fra proff.no, og i noen tilfeller fra det norske aksjeregisteret (AR) og regnskapstall.no.

Jeg tar forbehold om endringer i eierskap for eksempel som følge av overdragelser av andeler i børsnoterte selskaper.

Per juni 2019 er 5,4 TWh vindkraft utbygd, mens 8,4 TWh vindkraft er under bygging. Eierskapsfordelingen kan endre seg etter hvert som kraftverk under bygging kommer i drift.

SPØRSMÅL NR. 1924**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 28. juni 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvordan vil forsvarsministeren ta ansvar for de negative konsekvensene av skatteskjerpelsen som Regjeringen har iverksatt for pendlerreiser i Forsvaret og ønsker han å endre disse reglene?

BEGRUNNELSE:

Det har de siste dagene vært flere oppslag og henvendelser fra fagforeningene i Forsvaret som uttrykker sterk bekymring over en endring av regelverket for beskatning av pendlerreiser. Denne endringen rammer enkelte av forsvarrets ansatte særlig hardt, og flere sier at dette vil kunne medføre at de vil vurdere å slutte i Forsvaret.

Årsaken er at det i juni måned er gitt informasjon internt i forsvaret om at dekning av pendlerreiser utover 97 000,- kr pr kalender år, vil være skattepliktig. Videre at det er iverksatt ekstra skattetrekk på enkelte av forsvarrets ansatte i juni måned.

Denne endring av praksis i forsvaret, er begrunnet i en endring i forskrifter til skattebetalingsloven, hvor kostnader til flybilletter tidligere ikke var inkludert i begrensning i skattefri dekning, mens det fra 1/1-2019 ble innført en endring som sier at dekning av flybilletter skal inkluderes i den skattefrie summen. Dette gjør igjen at personell som tidligere har holdt seg innenfor den skattefriesatsen, nå vil få høye andeler av de dekte utgifter rapportert som skattepliktig ytelse. Og enkelte fagforeninger mener at denne endringen vil medføre at enkelte av forsvarrets ansatte vil kunne få en økt skatt på mellom 80 000 til 120 000, uten at den enkelte vil får utbetalt eller dekket mer enn tidligere.

Fagforeningene og enkelte ansatte har uttalt at medføre vurderer å slutte i Forsvaret. Dette vil særlig vil kunne ramme områder som sliter med bemanning, slik som Andøya som allerede har en kritisk lav bemanning og Kystvakten på Sortland som allerede i dag har et fartøy lagt til kai, pga. personellmangel. Det er videre hevdet at denne endringen vil kunne gjøre det svært vanskelig å bemanne opp f.eks. den nye satsningen på Porsangermoen.

Forsvarets ansatte er i en særstilling, ved at disse i medhold av Forsvarsloven er underlagt et særskilt beordrings og disponeringssystem, som gjør at man kan bli beordret til stadige nye tjenestesteder i landet basert på forsvarrets behov og med basis i forsvarrets avgjørelse, og hvor det da for enkelte er naturlig å velge pendling til nytt tjenestested av blant annet familiemessige forhold.

Denne endring, og innskjerpelse av skattlegging av de ansattes rettigheter, føyer seg sammen med andre skat-

teskjerpelser som Regjeringen har iverksatt for vanlige ansatte, samtidig som høytlønnende og de med høy formue har fått vesentlige kutt i skattlegging.

Når Forsvaret rammes av slike skjerpelser vil dette raskt kunne svekke forsvarrets evne til å løse viktige oppdrag og gjøre nye satsninger vesentlig vanskeligere å gjennomføre. Samt det faktum at forsvarrets ansatte er pålagt særlige plikter, som forsvaret ikke er villig til å kompensere fullt ut.

Svar:

Jeg er opptatt av at Forsvaret har gode økonomiske incentiver og ordninger for de militært tilsatte. Dette er begrunnet ut fra det faktum at de militært tilsatte har beordringsplikt. Det er viktig at Forsvaret evner å beholde kompetent arbeidskraft. Forsvaret prioriterer derfor ordninger som ivaretar tilsatte og deres familier. Blant annet dekker Forsvaret et stort antall reiser for ansatte som pendler.

Fra 1. januar 2019 trådte endringene i skatteloven med forskrifter i kraft. En av endringene innebærer at en arbeidsgiver må innrapportere reisekostnadene de dekker for sine ansatte som lønn når kostnadene overstiger 97 000 kroner.

Forsvaret har opplyst at svært mange av Forsvarets pendlere vil kunne overstige denne beløpsgrensen i 2019. Enkelte av de tilsatte vil kunne ende opp med en inntektsøkning på opptil 250 000 kroner.

Jeg anser det som avgjørende at Forsvaret tiltrekker og beholder personell til Forsvarets ulike geografiske lokasjoner. Riktig kompetanse til rett sted og tid er en forutsetning for at Forsvaret evner å løse sine oppgaver.

Jeg er svært opptatt av å komme fram til en hensiktsmessig løsning for Forsvarets personell.

Finansministeren og jeg vil iverksette tiltak i denne saken. Jeg vil sikre at berørt militært personell kompenseres. Etter en fornyet vurdering har finansministeren kommet frem til at regelendringen fra i fjor høst bør justeres slik at den tidligere ordningen med skattefri arbeidsgiverdekning av flybilletter blir videreført. I statsbudsjettet til høsten vil det derfor bli forslått å videreføre skattefritaket for arbeidsgivers dekning av flybilletter for ansattes besøksreiser innenfor EØS. Dette skal gis tilbakevirkende kraft, slik at endringen får virkning fra og med 2019.

SPØRSMÅL NR. 1925**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden ta i bruk statlig regulering for etableringen av et togparkeringsanlegg på Østfoldbanen i Mossregionen, og hvilke kriterier (jordvern, naboer, økonomi mv.) vil statsråden eventuelt legge til grunn for valg av plassering?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Moss Avis 18. juni 2019 der det fremgår at Bane Nor vil be statsråden om statlig regulering for å få på plass togparkeringsanlegg på Østfoldbanen i Mossregionen.

Togparkeringen skal ifølge Bane Nor være klar til 2024.

Alle de aktuelle lokaliseringsplanene er heftet med ulike interessekonflikter, blant annet hensynet til dyrkamark.

Svar:

Regjeringa har ikkje teke stilling til om det er aktuelt å nytte seg av statleg planprosess for InterCity-prosjektet Hensetting Moss. I utgangspunktet er kommunene som er planmynde, men i tilfelle der det blant anna er viktig med rask gjennomføring av planprosessen, samt at tiltaket det er snakk om omfattar to eller fleire kommuner, kan det vere naudsynt med statlege verkemiddel i planprosessen for å komme fram til eit godt resultat.

Hensettingsanlegget vil ha avgjerande betydning for om togpassasjerane får tilbodet vi har lova dei i forbindelse med ferdigstilling av dobbeltsporet mellom Sandbukta og Ståstad.

I lys av dette vil vi gjere vurderingar av kva som raskast råd kan bidra til ei rask og god avklaring på planprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1926**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 28. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

I november la statsråden ned 64 passkontor begrunnet med at kvaliteten og sikkerheten var for dårlig fordi saksbehandlerne ved en rekke lensmannskontor behandlet for få pass i året. Etter sentraliseringen jobber nå en rekke personer som kun ansatt er i 10% stillinger med passutstedelse.

Hvordan gir dette økt kvalitet, når statsråden mente at erfarne passutstedere ved lensmannskontorer over hele Norge gjorde en for dårlig jobb?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen bestemte i november 2018 at antall passkontor skulle reduseres fra 141 til 77. Det ble blant annet argumentert med at det skulle bygges "sterke fagmiljøer" og at pass ikke kunne være en tilleggsoppgave som utføres innimellom andre gjøremål. Ifølge regjeringen var mange

passkontor ikke gode nok fordi den enkelte saksbehandler i førstelinje behandlet for få pass i året til å kunne levere god kvalitet. Dette til tross for at verken regjeringen eller Politidirektoratet har kunnet vise til noe som tydet på at mindre passkontor leverte dårligere kvalitet eller resultater enn de større.

POD skisserte følgende i et brev til politidistriktene 1. mars 2017:

«Passutstedelsen må i større grad enn i dag sentraliseres slik at den enkelte saksbehandler får en større saksmengde enn svært mange i dag har. [...] Ut i fra en faglig vurdering, vil Politidirektoratet anbefale at den enkelte saksbehandler i førstelinje behandler ca. 1 000 søknader pr. år for å opprettholde høy kompetanse», skisserte POD i et brev til politidistriktene 1. mars 2017.

I Øst politidistrikt ble 6 passkontor lagt ned, og det utstedes nå kun pass i Lillestrøm, Sarpsborg og Ski. Ifølge politiforum.no er et tosfret antall ansatte som jobber med passutstedelse nå ansatt i 10-prosentstillinger.

Per Otto Kolsvik, nestleder i Politiets Fellesforbund (PF) Øst, kommenterte det slik: "– Det er et stort paradoks at POD sentraliserte passutstedelsen fordi de mente at de som jobbet med dette på lensmannskontorene, utstedte for få pass slik at kvaliteten ble for dårlig. Men hva skjer når de ansetter noen i en 10 prosent-stilling for å utstede pass? De jobber kanskje veldig mye en måned eller to på våren, men veldig lite resten av året når høysesongen er over og nordmenn er ferdige med å reise. Det var akkurat det man gjorde på lensmannskontorene tidligere."

Svar:

Det er riktig at kvaliteten og sikkerheten rundt passutstedelsen i Norge har fått kritikk. Jeg har imidlertid aldri ment at forholdene nødvendigvis har vært dårligere ved kontorer i distriktene enn i byene, men tatt utgangspunkt i at økte krav gjør det nødvendig å sikre en viss størrelse på et fagmiljø, tilgangskontroll og bedre fysisk sikring av alle passlokasjoner. Vi har dyktige saksbehandlere som arbeider med passutstedelse i Norge, men mange har hatt pass bare som en liten del av sine arbeidsoppgaver, og heller ikke vært en del av et fagmiljø.

For å imøtekomme internasjonale krav og forventninger til kvalitet og sikkerhet i utstedelsen av norske pass har det derfor vært nødvendig å redusere antallet passkontor og sikre at alle saksbehandlere som skal motta søknader og verifisere søkerens identitet og grunnlagsdokumenter har grundig og relevant trening.

Jeg forstår at representanten stiller spørsmål ved hvordan kravet til kvalitet og sikkerhet i utstedelsen av

pass ivaretas med stillingsbrøker på 10 prosent. Politidirektoratet har informert meg om at dette blant annet skyldes store sesongmessige variasjoner i etterspørselen etter pass, som nødvendigvis krever at flere er på jobb i høysesongen. Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1877 fra representanten Gjelsvik:

«Departementet har stilt spørsmålet til Politidirektoratet, som har innhentet informasjon fra Øst politidistrikt. Ifølge distriktet er det ansatt totalt 10 personer i 10-prosentstillinger i kontroll-linjen for passutstedelse. Disse skal få fast oppmøte på dager med utvidede åpningstider på pass- og ID-kontorene, og vil få tilbud om å jobbe fulltid i høysesongen.

Det er store sesongmessige variasjoner i etterspørselen etter pass. Politidirektoratet påpeker at bruken av faste deltidsansatte gir mer kontinuitet sammenlignet med bruk av midlertidige stillinger i høysesongen. Samtidig er en viss saksmengde nødvendig for å opprettholde tilstrekkelig kvalitet i passutstedelsen. Jeg forutsetter at politidistriktene generelt sørger for at alle medarbeidere får tilstrekkelig opplæring og erfaring til å opprettholde god kvalitet i passutstedelsen. Jeg forutsetter videre at behovet for et sterkt fagmiljø ivaretas på pass- og ID-kontor.»

Politidirektoratet opplyste videre at de ti personene er ansatt ved tre forskjellige pass- og ID-kontor som alle har relativt høy saksmengde. På disse kontorene etableres det fagmiljøer med mange ansatte som kan støtte og veilede nyansatte og personer som er inne i ferievikariat. Jeg legger til grunn at de personene som er ansatt i lave stillingsbrøker, i likhet med alle andre som arbeider med passutstedelse, får tilstrekkelig veiledning og støtte fra kolleger ved behov.

SPØRSMÅL NR. 1927

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 28. juni 2019 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

I regjeringserklæringen står det at regjeringen vil innføre et fritidskort for barn i alderen 6 til 18 år.

Skal ordningen innrettes etter den universelle islandske modellen, og hvor mye vil den koste?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har flere ganger vist til at fritidskortet skal utformes etter modell av den islandske Fristundakortet som gir alle barn i alderen 6 til 18 år rundt 3 500 kroner i året til å buke på fritidsaktiviteter. Høyres representant

i familie og kulturkomiteen på Stortinget, Tage Pettersen, har i media (Aftenposten 23.01.19) sagt at ordningen skal utformes etter modell av den behovsprøvede norske ordningen Opplevelseskortet, som mange kommuner har i dag. Det er uklart om regjeringen planlegger å innføre en universell ordning eller en behovsprøvd ordning, og derfor også hva kostnadene av en slik ordning vil være.

Svar:

Regjeringen har startet arbeidet med utredning og pilotering av en fritidskortordning som kan benyttes til å

dekke deltakerutgifter til barns faste fritidsaktiviteter. Arendal kommune og Vadsø kommune er med i pilotprosjektet, og vil i 2019 få tildelt midler som skal legges inn i fritidskortordninger for å dekke barns utgifter til fritidsaktiviteter. Arbeidet er i en tidlig fase, og det er derfor ikke klart hvor store kostnader kortet vil medføre. Det er viktig å innhente tilstrekkelig kunnskap og erfaringer som kan bidra til å få til en god ordning. Vi ser på ulike innretninger, og vil innføre fritidskortet for alle barn fra 6 til fylte 18 år og det skal kunne benyttes til å dekke deltakeravgift på fritidsaktiviteter etter mønster fra ordningen på Island. Ordningen skal være ubyråkratisk og det skal være mulig for kommunene å legge på en lokal andel.

Målet med fritidskortordningen er at flere barn og unge deltar i faste, organiserte fritidsaktiviteter. Mange barn og unge står utenfor etablerte fritidsaktiviteter i dag. Årsakene til dette kan være flere, men økt økonomisk ulikhet og utgifter knyttet til organiserte fritidsaktiviteter er to forklaringsfaktorer. Barns fritid er i dag i større grad organisert enn tidligere.

Å stå utenfor er derfor en større risikofaktor og utfordring nå enn før, og kan hindre barns og unges deltakelse i samfunnet. En fritidskortordning vil også i større grad sikre at midlene faktisk går til fritidsaktiviteter, enn hva tilfellet er med rene kontantoverføringer.

Jeg viser for øvrig til omtale av arbeidet knyttet til fritidskortordningen i Prop. 114 S (2018-2019).

SPØRSMÅL NR. 1928

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 28. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hvordan vil Landbruksministeren følge opp dyrevelferden og forholdene hos norske svinebønder, og vil det gjøres på en slik måte at de som driver på en uakseptabel måte må stå til rette for det?

BEGRUNNELSE:

Onsdag 19. juni avdekket NRK Brennpunkt alvorlige brudd på dyrevelferdsloven med regelrett grov og straffbar vold mot dyra ved flere svinefarmer. Saken er svært alvorlig både for dyra det gjelder, norsk kjøttproduksjon sitt rykte og for dyrevelferden generelt.

I tillegg har Mattilsynet de senere år registrert et økende antall brudd på lovverket i svinenæringen. På bakgrunn av dette opprettet de et tilsynsprosjekt for slaktegris i Rogaland i 2017-2018. Mattilsynet konkluderte at slaktegrisen ikke har god nok dyrevelferd. I nesten 73 prosent av tilsynene fantes det ett eller flere avvik. 42,5 prosent av besetningene fikk hastevedtak for dårlig oppfølging av syke og skadde dyr. De fleste avvikene gjaldt syke og skadde dyr eller mangel på rotemateriale.

Svar:

Det er alvorlige forhold som ble avdekket i Brennpunkt-dokumentaren. Vi fikk se brudd på gjeldende regelverk

for dyrevelferd, bruk av vold mot dyrene og dårlige holdninger til dyr og dyrevelferd.

Departementet og Mattilsynet har de senere årene hatt en tett oppfølging av svinenæringen, og dette står fortsatt høyt på agendaen. Målet er å bedre både kompetanse og holdninger hos produsentene. En samlet bransje har gått sammen og tatt tak for å løfte næringen. Det er laget et omfattende dyrevelferdsprogram, og det er innført obligatoriske veterinærbesøk.

Alle dyr skal ha det bra. Det er viktig for meg at både myndighetene og næringen nå fortsetter arbeidet for å hindre at bønder behandler dyrene på en uforsvarlig måte.

På møte med næringen 26. juni fikk jeg en oppdatering om hva næringen har gjort siden Mattilsynet avsluttet sin tilsynskampanje og diskuterte behovet for ytterligere tiltak.

På møtet konkluderte jeg med følgende nye tiltak:

- Forskriftsfesting av krav om at svineprodusenter deltar i dyrevelferdsprogrammet
- Innføring av kompetansekrav i dyrevelferdsprogrammet
- Vurdere å gjennomføre videoovervåking av slakteriene for å sikre god dyrevelferd

I tillegg til å gjøre deltakelse i dyrevelferdsprogrammet obligatorisk, så er det også innført økonomiske sanksjoner overfor produsenter som ikke følger opp dette arbeidet.

Jeg utfordret også næringen til å vurdere ytterligere tiltak og melde tilbake til meg innen 1. september. Jeg vil deretter ha et nytt møte med næringen.

Jeg kommer til å følge nøye med på det forbedringsarbeidet som nå må gjennomføres, slik at tiltakene gir varig effekt. Vi skal drive et landbruk med god dyrevelferd.

SPØRSMÅL NR. 1929

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 1. juli 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvorfor har ikke regjeringen sørget for at krav om lærlinger etterleves?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har skjerpet kravet om lærlinger ved offentlige anbud. I Fri Fagbevegelse 21. juni 2019 kommer det frem at et malerfirma har fått offentlige kontrakter verdt 100 millioner kroner – uten å stille med lærlinger.

Svar:

Yrkesfag er et av regjeringens viktigste satsingsområder, og vi har siden 2013 iverksatt en rekke tiltak. Regjeringen har blant annet økt lærlingtilskuddet med 24 555 kroner, og gjort det lettere å bytte fra studieforberedende til yrkesfaglig linje. Det har vært en positiv utvikling innen yrkesfag de siste årene: Flere får læreplass og flere fullfører og tar fagbrev, men fortsatt trengs flere læreplasser og flere tilpassede utdanningsløp.

Regjeringen har med virkning fra 1. januar 2017 innført en egen forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Bakgrunnen for innføringen av krav om bruk av lærlinger er todelt. Regjeringen ønsker for det første at offentlig sektor skal støtte opp om bedrifter som satses på langsiktig utvikling av fagarbeidere og fagkompetanse. For det andre mener regjeringen at en plikt til å stille krav om bruk av lærlinger, kan bidra til å øke andelen ryddige og seriøse leverandører.

Ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet har andelen søkere som har fått godkjent lærekontrakt gått opp fra 69 prosent i 2016 til 74 prosent i 2018. I antall innebærer dette en økning på 2 683 flere inngåtte lærekontrakter ved utløpet av 2018 sammenliknet med i 2016. Tallene tyder på at regjeringens tiltak for å øke antallet læreplasser har hatt en effekt.

Også tilbakemeldingene fra næringslivet viser en positiv tendens. Vi har blant annet mottatt flere positive til-

bakemeldinger om innføringen av forskriften fra næringslivsorganisasjoner, som oppgir at de opplever en økning i etterspørselen etter lærlinger på offentlige kontrakter.

Jeg kan ikke kommentere enkeltsaker, men jeg vil understreke at det er viktig med et velfungerende regelverk som fungerer etter intensjonen og ikke omgås. Regjeringen har bestemt at plikten til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter skal evalueres. Evalueringen skal se nærmere på effekten innføringen har hatt på antallet læreplasser, graden av etterlevelse hos de offentlige oppdragsgiverne og om det er nødvendig med justeringer i regelverket. Det tas sikte på å starte evalueringen av ordningen i løpet av andre halvår i år.

SPØRSMÅL NR. 1930**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 3. juli 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Med bakgrunn i Helsetilsynets rapporter fra mai 2019, hvorfor har ikke helseministeren sørget for en bedre organisering av helsetilbudet til mennesker med psykiske og/eller rusrelaterte lidelser, når regjeringen tidligere har varslet en satsing på disse pasientgruppene, blant annet gjennom «den gylne regel», og hvordan vil ministeren følge opp de funnene som er avdekket, slik at man unngår tilsvarende brudd på lover og regler innenfor disse helsetjenestene i framtida?

BEGRUNNELSE:

Fylkesmennene har i 2017 og 2018 gjennomført tilsyn i forbindelse med helsetjenester til personer med rusmiddelproblem og psykisk lidelse. Helsetilsynet har nylig sammenfattet funnene i disse tilsynene i tre rapporter. Rapport fra Helsetilsynet 5/2019, 6/2019 og 7/2019. Helsetilsynets rapporter fra mai 2019 viser omfattende svikt både i kommune- og spesialisthelsetjenesten, når det gjelder tilbudet som gis til personer med psykiske og/eller rusrelaterte lidelser.

I 7 av 10 kommuner hvor man gjennomførte tilsynet, konkluderte fylkesmannen med brudd på krav i regelverket, og i Helsetilsynets rapport 7/2019 skriver man følgende: «Vårgjennomgang av 88 tilsynsrapporter viser et lite betryggende bilde for brukerne av de kommunale tjenestene.»

Noen av hovedfunnene i tilsynet med kommunale tjenester var:

- Tjenesteytingen var tilfeldig og lite planlagt.
- Få planlagte tiltak for akutte forverringer og kriser.
- Lite oppmerksomhet om brukernes somatiske helse-situasjon, på tross av at mennesker med alvorlige psykiske lidelser / og eller rusmiddelproblemer har 15-20 års kortere forventet levealder enn resten av befolkningen.
- Lite veiledning for at man skal mestre bedre å bo.
- Dårlig samordning av tjenestene.
- Mangelfull styring.
- Manglende ressurser.

Når det gjelder funn i tilsynet med spesialisthelsetjenesten, konkluderte fylkesmennene med lovbrudd i 18 av 20 tilsyn.

Noen av hovedfunnene i spesialisthelsetjenesten var:

- Mangelfull avdekking og utredning av rusmiddelproblemer.

- Pasienters somatiske helsetilstand fikk ikke tilstrekkelig oppmerksomhet.

- Pasienters mindreårige barn ble ikke alltid fulgt opp.
- Voldsrisiko fikk ikke tilstrekkelig oppmerksomhet.
- Svakt grunnlag for diagnostisering og samordnet behandling.
- Mangelfull styring utgjorde en risiko for pasientsikkerheten.

Svar:

Jeg har merket meg de mange avvikene som Helsetilsynet har funnet under sine tilsyn i 2017 og 2018 ved de psykiske helsetjenestene i kommunene og spesialisthelsetjenesten. Flere av avvikene er alvorlige og kan ha betydning for forsvarligheten i tilbudet. Det er særlig bekymringsfullt at noen av avvikene er de samme som ble funnet ved tilsyn i 2009.

I sin sammenfatning av tilsynsrapportene i spesialisthelsetjenesten pekes det særlig på behovet for endringer i systematisk, ledelsesstyrt arbeid. Det heter bl.a.: Funnene viser at det har glippet på en rekke områder. Personell som jobber direkte med pasienter, må involveres og oppleve at dette handler om forbedring av deres jobbhverdag og pasientenes ve og vel. Helsetilsynet forventer at ledere på alle nivåer har iverksatt og løpende iverksetter tiltak som oppfyller kravene som ligger i faglig forsvarlighet.

Det er et lederansvar å sørge for at Helsetilsynets rapporter brukes til gjøre tjenestene bedre. Dette fremgår av Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedringer i helse- og omsorgstjenesten. På bakgrunn av Riksrevisjonens undersøkelse av styrenes oppfølging av kvalitet og pasientsikkerhet i helseforetakene ble betydningen av at styrene må ta en mer aktiv rolle i oppfølgingen av kvalitet og pasientsikkerhet vektlagt i felles foretaksmøte i januar i år.

Tilsynsrapporter skal behandles i helseforetakets styre, slik at prosessen med lukking av avvik er forankret i foretakets toppledelse. Kommuner skal også, i tråd med forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring, ha oversikt over og gjennomgå avvik slik at lignende forhold i fremtiden kan forebygges.

Regjeringen har prioritert psykisk helse og rustjenester høyt siden 2013. Blant annet ble "den gylne regel" om prioritering av psykiske helse og tverrfaglig spesialisert rusbehandling gjeninnført fra 2014. Ventetiden på tverrfaglig spesialisert behandling er nesten halvert siden vi tok over: Fra 61 dager i 2013 til 34 dager i 2018. Regjeringen har i perioden 2016 til 2019 bevilget 1,8 mrd. kroner til tiltak på rusfeltet. Også i kommunene trappes det

opp, de siste to årene (2017 og 2018) har vi sett en vekst på nærmere 2000 årsverk i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid. Betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og rusbehandling (TSB) ble innført fra 1. januar 2019, slik at kommunene får enda sterkere incentiv til å bygge opp et godt tilbud til mennesker med psykisk helse- og rusproblemer.

Fra 1. januar 2020 skal alle kommuner ha psykologkompetanse. Frem til denne lovplikten trer i kraft, vil kommuner som rekrutterer psykolog kunne motta et årlig tilskudd per psykologårsverk. I 2019 er det foreløpig gitt tilskudd til totalt 590 psykologstillinger i 369 kommuner og bydeler. Dette er en økning på 411 stillinger siden 2013. I 2019 er gitt tilskudd til ansettelse av psykolog i 48 nye kommuner/bydeler.

I 2018 ble det videre gitt tilskudd til etablering og drift av ni ACT-team, 48 FACT-team og 22 forprosjekter (ACT eller FACT-team). Slike oppsøkende behandlingsteam satt sammen av personell fra både kommune og spesialisthelsetjeneste har vist seg å oppnå svært gode resultater blant annet når det gjelder reduksjon i tvangsbruk. Med en økning på 20 FACT-team siden utgangen av 2017 gir dette et langt bedre tilbud til mange voksne med langvarig og sammensatte behov.

Regjeringen har lagt frem en rekke dokumenter hvor Stortinget har hatt mulighet å drøfte psykisk helse og psykiske helsetjenester, bl.a. Folkehelsemeldingen (2019), Primærhelsemeldingen (2015), Nasjonal helse og sykehusplan I (2015), Strategi for psykisk helse (2017-2022) og Opptappingsplanen for rusfeltet (2016-2020). I tillegg

har regjeringen nylig lagt fram opptappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019-2024), og vi har varslet at det legges frem en ny nasjonal helse og sykehusplan (2020-2023) i løpet av året. I denne planen er psykisk helse et særlig prioritert fagområde. Her vil flere av de problemstillinger som er kommet frem i tilsynsrapportene bli adressert.

Innføringen av pakkeforløp på psykisk helse- og rusområdet er en omfattende reform, ikke minst på det organisatoriske området. Pakkeforløpene setter god praksis i system og skal sikre større forutsigbarhet, kortere ventetider, økt brukerinnflytelse, bedre samhandling og bedre logistikk i utredning og behandling. De første pakkeforløpene på psykisk helse- og rusområdet ble implementert høsten 2018, og flere vil implementeres i 2019. En vellykket implementering av pakkeforløpene vil kunne føre til bedre rutiner på en rekke av de områdene som Helseilsynet peker på som mangelfulle i dag, blant annet er ivaretagelsen av den somatiske helsen til mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser sentralt i pakkeforløpene. Det er viktig at forløpene nå får tid til å virke.

Jeg føler meg trygg på at innføringen av pakkeforløp og flere av tiltakene jeg her har vist til er gode virkemidler for å møte flere av de utfordringene som tilsynets rapporter avdekker. Jeg vil for øvrig følge opp de regionale helseforetakenes arbeid med oppfølging av tilsynsrapportene på egnet måte. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på flere av de berørte områdene i Nasjonal helse- og sykehusplan

SPØRSMÅL NR. 1931

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 28. juni 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener statsråden tilbudet slik det nå er skissert er et forsvarlig helsetilbud for innbyggere i Osen?

BEGRUNNELSE:

Helse Nord-Trøndelag vedtok i styremøte 19 juni å ta dagbil på Roan ambulansestasjon ut av beredskap med virkning fra 01.10.19. Helse Midt-Norge vedtok på styremøte den 18. juni å foreta virksomhetsoverdragelse av Roan ambulansestasjon fra Helse Nord-Trøndelag HF til ST. Olav HF. Nye Åfjord kommune (herunder gamle Roan)

blir en del av opptaksområdet til St. Olav HF. Osen kommune blir fortsatt en del av Helse Nord-Trøndelag HF. Responstid i Osen pr i dag på akutte hendelser er 34,2 minutt. I følge ordfører vil det kun være ved akutte turer at ambulansen fra annet HF kan benyttes i Osen, ved «vanlige» turer vil ambulanse fra eget foretak måtte benyttes. Da er det antydnet responstid på 1,5-2 timer, mot halvparten av tiden i dag. Så fremt det er ledig, da dagkapasitet ved Roan halveres per 01.10.19, fra to til en ambulanse på dagtid. Dette skjer samtidig som opptaksområdet får ansvar for 1000 flere personer.

Kommunestyret har vedtatt en skarp uttalelse om saken. Bekymringen er stor i Osen, og det fryktes at liv vil gå tapt grunnet et dårligere tilbud.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Midt-Norge RHF. Helse Midt-Norge RHF opplyser at de i styremøte 18. juni 2019, i sak 66/19 Endringer av foretaksgrenser som konsekvens av kommune og regionreform, vedtok følgende (under er kun aktuell tekst for kommunene Osen og Roan gjengitt):

"Som en konsekvens av dette bes helseforetakene gjennomføre følgende virksomhetsoverdragelser:

- Ambulansestasjon på Bessaker i Roan kommune overføres fra Helse Nord-Trøndelag HF til St. Olavs hospital HF.

Overdragelse av eventuell annen virksomhet avtales mellom de berørte helseforetak, i dialog med ansatte og berørte kommuner. Styret forutsetter at drøfting med ansattes organisasjoner skal ivaretas i forbindelse med planlagt virksomhetsoverdragelse.

Helseforetakene bes gjennomføre risiko- og sårbarhetsvurderinger for de prehospitaltjenester og iverksette nødvendige risikoreduserende tiltak før gjennomføring av virksomhetsoverdragelser. Styret ber seg forelagt saken på nytt dersom

risiko- og sårbarhetsanalysene skulle konkludere med for store uheldige konsekvenser."

Som det framgår over, skal det gjøres en risiko- og sårbarhetsvurdering før en slik overføring gjennomføres.

Representanten Greni viser i spørsmålets begrunnelse til at Helse Nord-Trøndelag i styremøte 19.06 vedtok å ta dagbil på Roan ambulansestasjon ut av beredskap med virkning fra 1.10.19. Helse Midt-Norge RHF opplyser at det ikke er riktig, og viser til at styret i Helse Nord-Trøndelag vedtok følgende i sak 44/2019:

"Styret beslutter å følge anbefalingene, foreslåtte prøveordninger/forsøksordninger og justeringer av ambulansesstrukturen i Helse Nord-Trøndelag som ikke berøres av virksomhetsoverdragelsen av ambulansestasjoner til St. Olavs hospital."

Stasjon Roan er ikke en del av dette vedtaket da denne stasjonen skal virksomhetsoverføres til St. Olavs Hospital HF, ifølge Helse Midt-Norge RHF.

Greni viser videre til at det kun er ved akutte turer at ambulanse fra annet helseforetak kan benyttes i Osen. Helse Midt-Norge RHF opplyser at det ikke er riktig. Det er fortsatt slik at ambulansestasjon i Roan vil være den primære ambulanseressursen for Osen Kommune, også etter en virksomhetsoverføring til St. Olavs Hospital HF. I enkelte tilfeller der transport ikke haster kan AMK sentralene avtale bruk av andre ressurser.

SPØRSMÅL NR. 1932

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 4. juli 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Hvor store arealer av myr og annen våtmark i Norge er omdisponert eller negativt berørt siden Erna Solbergs første regjering tiltrådte i 2013, og hva vil statsråden gjøre for å ta vare på de våtmarkene vi har igjen?

BEGRUNNELSE:

Våtmarker er svært verdifulle naturområder. De utgjør hjemmet til et mangfold av arter som er avhengige av denne naturtypen. Men våtmarkene er truet. Ifølge Miljødirektoratet er vannstandsregulering, oppdyrking, nedbygging, drenering, skogplanting, forurensning, forsuring, utfylling, forsøpling og spredning av fremmede arter de viktigste truslene mot myr og andre våtmarker. Endret

arealbruk er den viktigste årsaken til at arter som lever i våtmark er truet.

Vi ser stadig at våtmark må vike for andre samfunnshensyn. På Evenes vil nye militærinstallasjoner påvirke våtmarkene negativt. Nye E16 vil påvirke våtmarksområdet ved Tyrifjorden. På Sjusjøen graves det ut tonnevis av myr for å gi plass til flere hytter. Nye E6 langs Mjøsa går gjennom et våtmarksområde.

Svar:

Myr og annen våtmark er viktig både for naturmangfold og klima. Naturpanelets nye rapport viser at over 85 prosent av verdens våtmarksområder allerede er tapt.

God kunnskap er avgjørende for at vi treffer riktig med politikken. Regjeringen er i gang med et stort

kunnskapsløft om norsk natur. I 2019 vil vi bruke omlag 110 mill. kr til naturkartlegging og arbeid med det økologiske grunnkartet. Grunnkartet skal vise hvor vi finner ulike typer natur, og gjøre denne kunnskapen lett tilgjengelig for bruk i ulike typer beslutninger som berører naturen.

Det foreligger per nå ikke data som gjør det mulig å svare konkret på spørsmålet om hvor store arealer myr og annen våtmark som er omdisponert eller negativt berørt siden oktober 2013. Vi har ikke kartbaserte data av tilstrekkelig kvalitet over myr/våtmark og heller ikke data for hvordan dette har endret seg over tid. I tillegg er det per i dag utfordrende å finne kartbaserte infrastrukturdata av tilstrekkelig kvalitet som kan brukes til denne typen arealbaserte endringsanalyser.

Vi vil få bedre data framover. Klima- og miljødepartementet har gitt SSB et oppdrag om å utrede omfanget av arealendringer frem mot 2030 basert på eksisterende, vedtatte planer, og hva som kan være realistisk utvikling i gjennomføringen av disse planene. Svaret vil komme i desember 2019 og anslå størrelsen på de ulike arealtypene, inkludert våtmark, så langt det er mulig.

NIBIO har beregnet at ca. 2 600 dekar myrarealer har blitt dyrket årlig i perioden 2007–2015. I forbindelse med Stortingets behandling av endringer i jordloven i april i år oppfordret flertallet i Næringskomiteen departementet til å få på plass rutiner for hvordan kommunene kan rapportere inn hvilke dispensasjoner som gis til nydyrking av myr. Det er Landbruks- og matministerens ansvar å følge opp dette.

For å ta vare på våtmarkene som er igjen arbeider jeg aktivt med å følge opp tiltakene som er beskrevet i Stortingsmeldingen om naturmangfold (Meld. St. 14 (2015–2016)) og de supplerende tiltakene som Stortinget vedtok.

Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å lage et forslag til en plan for å fase ut bruken av torv. Forslaget skal lages i samarbeid med torv-, gartneri- og avfallsnæringene og leveres i desember i år.

Miljødirektoratet har sammen med andre direktorater laget anbefalinger om hvordan Norge kan ta vare på den mest truede naturen. Det er levert beslutningsgrunnlag for en rekke arter og naturtyper hvorav to arter og seks naturtyper med våtmark. Klima- og miljødepartementet jobber nå med å følge opp forslagene.

Vern i medhold av naturmangfoldloven er ett av virkemidlene for å ta vare på verdifull natur. Arbeidet med supplerende vern er en oppfølging av Meld.St.14 (2015–2016) natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold. De kommende supplerende verneplanene skal bidra til å sikre et representativt utvalg av norske naturtyper og bidra til å ta vare på truet natur. Vern av myr og våtmark vil bli vurdert i dette arbeidet.

Departementet er opptatt av å sørge for at den samlede bruken av norsk natur er bærekraftig. Det betyr at hensynet våtmark skal vektlegges i forvaltningen etter se-

ktorlover og plan- og bygningsloven. Jeg forventer at både kommuner og andre vedtaksmyndigheter gjør dette. I Statlig planretningslinje for klima, klimatilpasning og energi er det påpekt at kommunene bør kartlegge økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning. Spesielt våtmarker, myrer, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaendringer er viktige å ivareta i arealplanleggingen. I nye nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging forventer regjeringen at fylkeskommunene og kommunene vektlegger arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser, inkludert utslipp fra arealbruksendringer, og at de tar hensyn til viktig naturmangfold. De nasjonale forventningene påpeker at det er viktig at oppdatert kunnskap om økosystemenes betydning for klimatilpasning tas i bruk, for eksempel i planleggingen av flom- og tørkedepende tiltak.

Vannforskriften har kvalitetsmål for miljøtilstanden i ulike vannbaserte økosystemer. Dette omfatter også våtmarkstypen elvedelta og tilknyttede biotoper i kystområdene. Målet i vannforskriften, som er Norges gjennomføring av EUs vanddirektiv i norsk rett, er at alt vann skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand og at vannmiljøtilstanden generelt ikke skal forringes. Vannforvaltningssplanene som er utarbeidet i henhold til forskriften setter klare, målbare krav til miljøtilstanden for de ulike akvatiske kvalitetselementene, slik som fisk, bunndyr og vegetasjon. Det kan gis tillatelse til nye inngrep etter gjeldende sektorlovgivning og kommunale arealplaner, men aktuell myndighet skal sørge for at vilkårene i vannforskriftens § 12 om nye inngrep oppfylles. Bestemmelsen fastslår at nye inngrep som medfører at målene for god økologisk tilstand i vannforskriften ikke kan nås, likevel kan tillates under visse forutsetninger. Disse forutsetningene er at alle praktiske tiltak for å begrense negativ utvikling gjennomføres, at samfunnsnyttene av de nye inngrepene er større enn tapet av miljøkvalitet, samt at hensikten med de nye inngrepene ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Stortingets vedtak om endringer i jordloven for å kunne ta klimahensyn ved nydyrking legger grunnlaget for et forbud mot nydyrking av myr. Selve forbudet skal fastsettes av Landbruks- og matministeren ved en endring i nydyrkingsforskriften.

Det er også viktig å rette tidligere negative påvirkninger av myr og våtmark. Regjeringen har derfor videreført satsingen på 23,6 millioner kroner til restaurering av myr og annen våtmark som klima- og naturmangfoldtiltak i 2019.

SPØRSMÅL NR. 1933**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 4. juli 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvor mye hvert enkelt vaktområde mottar i tilskudd i dag, sammenlignet med hva kommunene innenfor de samme vaktområdene vil motta i rammeoverføringene i 2020?

BEGRUNNELSE:

Det bes om en tabelloversikt som sammenligner tilskuddene hvert vaktområde mottar i dag sammenlignet med hva kommunen vil motta av tilskudd i 2020.

Tilskudd til veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid er i forbindelse med behandling av kommuneproposisjonen for 2020 vedtatt innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. I innstillingen skriver regjeringspartiene at ordningen skal fordeles etter landbrukskriteriet. Omleggingen vil neppe være treffsikker da det likestiller husdyrbruk og andre bruk, bla. kornprodusenter.

Svar:

Når øremerkede midler hvert år innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, må det foretas en vurdering av hvordan midlene skal fordeles i inntektssystemet. I denne vurderingen vil det neppe være mulig å treffe presis samme fordeling som hvert enkelt av de øremerkede tilskuddene hadde. Ved innlemming av flere tilskudd hvert år, vil det imidlertid over tid bli en tilfredsstillende fordeling når vi ser utgiftsbehovene for flere sektorer i sammenheng.

Tilskuddet til klinisk veterinærvakt utenom arbeidstid innlemmes i rammetilskuddet til kommunene fra

2020. Kommunene har en plikt til å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, herunder klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid.

Rammefinansiering er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren, og dette står særlig sterkt når oppgaven også er lovpålagt.

I utgiftsutjevningen for kommunene er det i dag et eget landbrukskriterium, som omfordeler midler til landbrukssektoren mellom kommunene. Grunnlagstallene for en fordeling etter landbrukskriteriet i 2020 er foreløpig ikke klare, så departementet kan ikke per nå si noe om hvordan denne fordelingen vil være i 2020. Det er heller ikke tatt endelig stilling til om midlene til veterinærvakt skal fordeles etter dagens landbruksnøkkel, eller etter en tilsvarende løsning.

Midlene vil bli lagt inn i rammetilskuddet fra og med 2020, og regjeringen vil komme tilbake til fordelingen mellom kommunene i statsbudsjettet for 2020. På nåværende tidspunkt er det derfor ikke mulig å gi en oversikt over hvor mye kommunene innenfor de enkelte vaktområdene vil motta i rammeoverføringen i 2020.

Kommunene vil fortsatt ha en plikt til å sørge for tilfredsstillende tilgang til veterinær, også utenfor arbeidstid, selv om midlene nå innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Jeg har tillit til at kommunene er opptatt av å sørge for et godt veterinærtilbud for sin kommune, og at kommunene tar dette ansvaret uavhengig av om midlene gis som et øremerket tilskudd eller som rammetilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1934**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 28. juni 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvem har sikringsansvaret for nedlagte gruver, og hvilke ressurser er tilgjengelig for å åpne opp slike områder for publikum?

BEGRUNNELSE:

Gruvene på Ytterøy i Levanger kommune ble sikret i 1986, i Bergmesterens regi.

Stiftelsen Ytterøy Bygdetun ønsker å bidra til at historien om virksomheten i det gamle gruvedområdet ivaretas både hva gjelder bevaring av materielle spor etter drift og formidling av historie om virksomheten i «Berghaugen», en gruvevirksomhet som på det meste engasjerte rundt 500 ansatte gruvearbeidere og en kort periode behersket 25% av verdensmarkedet for svovel.

Ved henvendelse til Direktoratet for Mineralforvaltning fremstår det uklart hvor ansvaret for sikring og tilgjengeliggjøring av gruvedområder i formidlingsøyemed ligger.

Svar:

Sikring av gruver der driften er avviklet er i utgangspunktet tiltakshavers ansvar. I de tilfeller der tiltakshaver for eksempel er et avviklet selskap og der det ikke kan stilles krav til tiltakshaver, er grunneier i de fleste tilfeller nærmest til å være ansvarlig for å gjennomføre eventuelle nødvendige tiltak.

Direktoratet for mineralforvaltning har en årlig bevilgning til sikrings- og miljøtiltak som benyttes til sikring av farlige gruehull der det tidligere har vært utvinning av statens mineraler og der staten er eier av grunn eller gruverom eller der det ikke er andre som med rimelighet kan pålegges sikring. Direktoratet for mineralforvaltning budsjettpost 30, sikrings- og miljøtiltak var i 2019 på 6,998 mill. kroner. Det er Direktoratet for mineralforvaltning som vurderer om det er nødvendig og aktuelt å gjennomføre tiltak etter nedlagte gruver etter en konkret vurdering i hver enkelt sak. Direktoratet for mineralforvaltning har de siste årene prioritert tiltak for nedlagte uttak av statens mineraler der staten v/Nærings- og fiskeridepartementet har et juridisk ansvar, og tilfeller der det kan være akutt fare for liv og helse og det ikke er andre som kan gjennomføre sikringstiltak. Bergmesteren gjennomførte sikringstiltak på Ytterøy i 1986, og Direktoratet for mineralforvaltning gjennomførte en sikringsbefaring i 2006.

Levanger kommune har i oktober 2018 vært i kontakt med Direktoratet for mineralforvaltning om mulige konsekvenser for kommunen som grunneier av åpning av gruvene på Ytterøy for allmenheten. Direktoratet har påpekt at det er mulige miljømessige og sikkerhetsmessige utfordringer knyttet til åpning av nedlagte gruver.

Nærings- og fiskeridepartementet er eier av enkelte gruveeiendommer som hjemfalt til staten etter avslutning av drift i henhold til industrikonsesjonsloven som trådte i kraft i 1917. Ordningen med hjemfall av bergverk der det har vært utvinning av statens mineraler ble avviklet i 1990. Driften på Ytterøy ble igangsatt og avsluttet før industrikonsesjonsloven trådte i kraft, og ble derfor ikke omfattet av hjemfallsordningen. Direktoratet for mineralforvaltning leier etter oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet ut enkelte av statens gruveeiendommer

til museumsformål. Eiendommene leies ut vederlagsfritt, men museene er selv ansvarlige for og må bekoste og gjennomføre nødvendige sikringstiltak.

Det gis årlig støtte over statsbudsjettet til flere museer som forvalter industri- og bergverkshistorie. Det er mange kulturminner i Norge på industri- og bergverksområdet. Noen av de viktigste og best bevarte kulturminnene har blitt bevart gjennom etablering av egne museer. Bergverksmuseene i Norge har etablert Bergverksnettverket, som har 21 medlemmer med kompetanse og erfaring knyttet til forvaltning av kulturminner på bergverksområdet.

Regjeringen la 13. juni i år frem en strategi for kultur og reiseliv – Noreg som attraktiv kulturdestinasjon. I strategien omtales mulighetene for bruk av kulturminner i reiselivssammenheng og ulike virkemidler for å legge til rette for prosjekter som kan bidra til slik bruk av kulturminner. Flere av virkemidlene har også bredere formål. Det er for øvrig fylkeskommunen som har det regionale ansvaret for museer og kulturminnevern.

Hvorvidt det er forsvarlig å åpne gruvene på Ytterøy er en faglig vurdering. Dersom det skal vurderes å åpne gruvene på Ytterøy for allmenheten, kan det derfor være aktuelt å ha dialog med Direktoratet for mineralforvaltning om spørsmål knyttet til sikkerhet ved en eventuell gjenåpning. Sikringsarbeider knyttet til åpning av nedlagte gruver for allmenheten ligger imidlertid utenfor formålet for direktoratets bevilgning til sikrings- og miljøtiltak. For eventuelle spørsmål om miljø og forurensning er Miljødirektoratet riktig adressat. Dersom gruvene på Ytterøy åpnes, vil den som åpner gruvene, selv ha ansvaret for gjennomføring av nødvendige miljø- og sikringstiltak.

SPØRSMÅL NR. 1935**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Sheida Sangtarash****Besvart 1. juli 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Styret i Helse Sør-Øst har 20.06.2019 vedtatt bygging av det nye regionsykehuset på Gaustad uten at Ullevål-alternativet er skikkelig utredet. Prosessen har ledet til at et samlet fagmiljø har varslet mistillit mot administrerende direktør, Bjørn Erikstein.

Er statsråden enig med undertegnede i at forankring hos fagmiljøene skulle vært bedre, at beslutningsgrunnlaget er for tynt og at prosessen ikke har vært ledet godt nok?

BEGRUNNELSE:

Styret i helse Sør-Øst har vedtatt bygging av det nye regionsykehuset på Gaustad. I et så stort omorganiseringssprosjekt er det viktig med et godt beslutningsgrunnlag, dvs. at alternativene er skikkelig utredet, noe som er manglende i denne saken ettersom Ullevål-alternativet ikke er skikkelig utredet. Det er dessuten avgjørende å ha fagmiljøene på lag. Det er legene, sykepleierne, jordmødrene og andre helsepersonell som vest best hva som skal til for å skape gode sykehus. Når et samlet fagmiljø varsler om mistillit til administrerende direktør Bjørn Erikstein, er det åpenbart at prosessen ikke har vært god nok.

Svar:

Målbildet med et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et lokalsykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet

som styret i Oslo universitetssykehus og Helse Sør-Øst jobber etter ble vedtatt av meg i foretaksmøte 24. juni 2016. Saken ble omtalt i Prop. 1 S (2016-2017).

Idéfasearbeidet ved Oslo universitetssykehus HF startet våren 2013 og det foreligger svært omfattende utredninger som er gjennomført siden 2013, både før og etter jeg gjorde mitt vedtak i foretaksmøte 24. juni 2016. Målbildet ble vedtatt i tråd med enstemmig vedtak i styret i Helse Sør-Øst RHF 16. juni 2019 (sak 53-2016), inkluderte de tre ansattrepresentantene.

Styret i Helse Sør-Øst vedtok 20. juni 2019 å gå videre med planene om videreutvikling av Aker og Gaustad. Ansattrepresentantene i styret stemte imot. Sykepleierforbundet støtter målbildet om et samlet regionsykehus, men ønsker ikke etablering av lokalsykehus på Aker. Legeforeningen og Fagforbundet ønsket utredning av alternativ lokalisering og at saken utsettes. Brukerutvalget er eni-

ge i planene og oppgir at de "stoler på at kompetente, høyt utdannede fagmiljøer er i stand til å utvikle pasientbehandling av høystandard i ny og samlet bygningsmasse, selv om ulike miljøer må tilpasse seg hverandres arbeidskulturer."

Styret i Helse Sør-Øst RHF vektla ved behandling av saken betydningen av framdrift i prosjektene for å erstatte gammel og uhensiktsmessig bygningmasse og øke kapasiteten. Styret understrekte videre betydningen av samling av regionsfunksjonene - noe som vil gi én dør inn for de aktuelle pasientgruppene, bedre utnyttelse av verdifull kompetanse og kostbart utstyr, samt økonomisk bærekraft. Det er viktig med løsninger i Oslo som sikrer best mulig bruk av helsepersonell som det også er behov for i andre deler av regionen og landet forøvrig.

I et slikt prosjekt er det mange interessenter og en rekke hensyn som skal ivaretas og det vil være mange meninger om ønsket utviklingsretning. Det var også bakgrunnen for at jeg fastslo målbildet i 2016, slik at man fikk et grunnlag for å jobbe videre med saken. Det vil være forhold som kan vurderes på nytt eller med en annen innretning, og det vil være forhold som først vil bli mer detaljert vurdert senere i prosessen. På bakgrunn av de foreliggende dokumentene og vedtakene kan jeg ikke se at jeg har grunnlag for å si at prosessen ikke har vært godt nok utredet. Planprosessen til store byggeprosjekter i sykehus er delt inn i ulike faser. Nå skal prosjektet etter hvert inn i en forprosjektfase hvor prosjektet skal bearbeides og detaljeres. Det er først etter forprosjektfasen at man begynner med detaljprosjektering og senere bygging.

Jeg synes det er beklagelig at styret i Helse Sør-Øst RHF ikke klarte å samle seg om prosjektet ved behandling av saken 20. juni. Det er vanskelig å se at man nå skulle gå tilbake til fasen før 2016 med planprosessen slik forslagene fra ansattrepresentantene ville innebære, og jeg legger til grunn styret i Helse Sør-Øst RHF sitt vedtak om godkjenning av konseptrapporten. Jeg vil også vise til de vurderingene som er gjort av økonomisk bærekraft både av Aker og Ullevål, som viser at alternative løsninger ikke vil ha økonomisk bærekraft.

Jeg vil også vise til at styret ved Oslo universitetssykehus ved behandling av brev av 18. juni 2019 fra foretakstillitsvalgte om manglende tillit viste til at de fortløpende har blitt informert om uenigheter innad i organisasjonen om ulike løsningsforslag for framtidens Oslo universitetssykehus og at styrets og direktørens mandat hele tiden har vært å finne løsningen innenfor foretaksmøtenes vedtak.

Det skal settes i gang et organisasjonsutviklingsprosjekt ved Oslo universitetssykehus. Styret i Helse Sør-Øst RHF gjorde følgende vedtak knyttet til dette i styremøtet 20. juni: «Styret viser til vedtakspunkt 9 i sak 006-2019 om et eget organisasjonsutviklingsprosjekt ved Oslo universitetssykehus HF. Styret forutsetter at Oslo universitetssykehus HF prioriterer dette viktige arbeidet og sørger for bred involvering av ansatte, tillitsvalgte, verneombud og brukere. Dette skal skje i samsvar med Helse Sør-Østs 12 prinsipper for medvirkning. Styret ber om at det blir fremlagt en plan for organisasjonsutviklingsprosjektet ved Oslo universitetssykehus HF og at styret holdes orientert om fremdrift og resultater i prosjektet.»

Samling av regionsfunksjonene i Oslo universitetssykehus vil legge til rette for en mer effektiv bruk av høyspesialisert og svært kompetent helsepersonell, noe som er svært viktig i møtet med framtidens utfordringer for helsetjenesten. I tillegg er det nødvendig å øke kapasiteten og den bygningsmessige standarden i hovedstaden. Jeg legger til grunn at organisasjonen vil kunne innpasses på en god måte i nye bygg og at man nå arbeider med videre planlegging med god involvering fra alle parter, med utgangspunkt i de vedtakene som er fattet i saken både i styret i Oslo universitetssykehus HF og i styret i Helse Sør-Øst HF.

SPØRSMÅL NR. 1936

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 26. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Vil statsråden, før eventuelt nedleggelse av Mysen trafikkstasjon, ta initiativ til å få beregnet de samfunnsøkonomiske og miljømessige kostnadene ved en slik avgjørelse?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har gitt Statens vegvesen i oppdrag å legge fram forslag til ny tjenestestruktur med mål om effektivisering og kostnadsbesparelser.

Dette forslaget ligger nå på statsrådens bord, og en avgjørelse er ventet snarlig.

Statens vegvesens rapport konkluderer med stort potensiale for effektivisering og store kostnadsbesparelser ved nedleggelse av en rekke trafikkstasjoner, blant annet Mysen i Indre Østfold. Det som derimot ikke er berørt i forslaget er konsekvensene for næringsliv og enkeltpersoner.

Svar:

Statens vegvesen leverte 20. mai sitt forslag til ny tenestemodell og –struktur på trafikant- og køyretøyområdet.

Det er viktig at arbeidet med modernisering og reform av trafikant- og køyretøyområdet går vidare for å sikre ein meir effektiv ressursbruk i Statens vegvesen. Digitalisering er eit vesentleg bidrag i denne samanheng. Stat-

ens vegvesen er allereie godt i gang med eit omfattande digitaliseringsarbeid og dette arbeidet skal vidareførast.

Særleg for teneste som krev fysisk oppmøte på ein tenestestad er det likevel viktig at brukarane sine behov blir tatt omsyn til på ein gode måte gjennom eit landsdekkande godt tilbod. Eg har derfor bedt Statens vegvesen gjere ytterlegare vurderingar av avbøtande tiltak i områder der det blir lang reiseveg, før det blir tatt endelig avgjerd om ny tenestestruktur. Denne regjeringa er opptatt av innbyggerane i heile landet og ønsker derfor meir informasjon om moglegheitene til å tilfredstille dei- ra behov best mogleg.

Eg har mellom anna bedt Statens vegvesen vurdere:

- Auka bruk av ambulerande tilbod om praktisk førarprøve ved lang reiseveg
- Samordning med andre offentlege myndigheiter om teoretisk førarprøve
- Struktur opp mot dagens opplæringsstader for tungbil i vidaregåande skule
- Alternative løysingar for å oppfylle krav om avsperra område for praktisk førarprøve på motorsykkel

Eg har i tillegg bedt om ei nærmare fagleg grunngeving for kvalitative minstekrav, mellom anna for førarprøvar, som Statens vegvesen har lagt til grunn for sitt forslag.

Statens vegvesen skal komme tilbake innan 1. november i år. Økonomiske og administrative konsekvensar skal inngå i vurderinga.

SPØRSMÅL NR. 1937**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvorfor nekter statsråden å høre på de lokale ønskene og hvorfor vil ikke statsråden flytte bomstasjonen til kommunegrensa mellom Notodden og Kongsberg?

BEGRUNNELSE:

I 2015 begynte arbeidet med E134 på strekningen mellom Damåsen–Saggrenda. Det kom raskt fram at det skulle plasseres en bom vest for Kongsberg ved Saggrenda. Dette ville innebære at vel 70 husstander i kommunen, innbyggerne på Meheia, fikk en bomstasjon mellom seg og skoler, barnehager, butikk og arbeidsplasser i Kongsberg. Problemene dette ville skape for innbyggerne på Meheia gjorde at det straks ble igangsatt møter mellom kommunen, fylket og Statens vegvesen med tanke på å få flyttet bommen til kommunegrensa mellom Kongsberg og Notodden. Kommunestyret i Kongsberg har fattet vedtak som nettopp støtter dette. Notodden kommune motsetter seg heller ikke en slik flytting.

Til tross for en stort engasjement, med blant annet underskriftskampanje og fakkeltog, har ikke statsråden vært villig til å følge opp de lokale ønskene som ble uttrykt gjennom vedtaket i kommunestyret i Kongsberg.

Svar:

Prosjektet E134 Damåsen – Saggrenda skal etter planen opne for trafikk i november 2019.

Bompengeopplegget for E134 Damåsen – Saggrenda vart vedteke gjennom Stortingets handsaming av Prop. 49 S (2014-2015) og Innst. S (2014-2015) i mars 2015. Det er lagt til grunn etablering av fire bomstasjonar med tovegs etterskotsinnkrevjing, to på ny E134 i kvar ende av den vel 13 km lange parsellen, ved Damåsen og Saggrenda, ein på eksisterande E134 ved Damåsen og ein på fv. 286. Ved handsaminga bad Stortinget om at regjeringa i perioden fram mot prosjektet er ferdig og i den første tida etter trafikkopning vurderer moglegheita for å redusere talet på bomstasjonar inkl. konsekvensane av eventuell trafikklekkasje på sidevegane som følgje av dette.

Kongsberg og Øvre Eiker kommunar og Buskerud fylkeskommune handsama våren 2018 innkrevjingssystemet for E134 Damåsen – Saggrenda på nytt, og gikk då inn for at den planlagde bomstasjonen på fv. 286 Grosvoldveien ikkje skal etablerast. I september 2018 handsama Kongsberg kommune saka enda ein gong, og gikk då inn for at den planlagde bomstasjonen på ny E134

ved Saggrenda blir flytta om lag 8 km vestover til kommunegrensa mot Notodden i Telemark.

Eg har over tid hatt dialog med både lokale styresmakter og Statens vegvesen med mål om å finne ein løysing som både er akseptabelt lokalt, men samstundes sikrar at vi kan følgje opp føresetnadene i Prop. 49. S (2014-2015) og bygge prosjektet som planlagd.

Dialogen er i slutfasen og eg tek sikte på å orientere Stortinget på egna måte når ei endeleg avklaring foreligg.

Eg vil til slutt minne om at prosjektet har fått auka statleg bidrag gjennom tilskotsordninga for reduserte bompengar utanfor byområda. Tilskotet gir 10 pst. lågare takstar.

Dette er altså endå eit døme på prosjekt som har lågare bompengar enn Senterpartiet planla for når dei sat i regjering. Vi arbeider vidare med ytterligare grep som reduserer bompengebelastninga.

SPØRSMÅL NR. 1938**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 26. juni 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Synes statsråden at denne situasjonen er holdbar, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at lignende situasjoner ikke vil oppstå igjen?

BEGRUNNELSE:

I Sunnmørsposten i dag 21.06.2019 kunne vi lese om at brannvesenet måtte bistå politiet i en voldshendelse på grunn av underbemanning. Bemanningssituasjonen var så alvorlig at HMS-ansvarlig i politiet måtte gripe inn. Situasjonen var et resultat av at det i Sykkylven og Stranda bare var en på vakt i politiet, og at det av økonomiske årsaker ikke kunne settes inn flere ressurser. I skarpe situasjoner er retningslinjene klare på at politifolk ikke kan gå inn alene. Det fremstår i denne saken som planlagt underbemanning med bakgrunn i å spare penger.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representant Lien til en artikkel i Sunnmørsposten fra 21. juni 2019, hvor det fremkommer at brannvesenet bistod politiet i forbindelse med en voldshendelse i Møre og Romsdal politidistrikt.

Jeg er klar over at flere politidistrikter opplever at handlingsrommet er begrenset. Jeg mener regjeringen har lagt til rette for å bedre denne situasjonen. I 2019 er det bevilget nærmere 20 milliarder kroner til politiet, hvorav 18 milliarder er på politiets driftsbudsjett. Dette er en økning på over 4 milliarder kroner siden 2013, hvorav over 3 milliarder kroner er på politiets driftsbudsjett. Av disse har 1,8 milliarder kommet i politidistriktene. Dette er en stor realvekst, altså at beløpet er korrigeret for pris- og lønnsjustering og for endringer knyttet til budsjettering av utgifter til merverdiavgift og pensjon. Midlene har blant annet gått til en kraftig oppbemanning i politiet. Per første kvartal 2019 har det vært en økning på over 2 800 ansatte i politiet siden utgangen av 2013, over 1 650 politiårsverk nasjonalt, og hvorav om lag 1 450 har kommet i politidistriktene.

I 2017-budsjettet ble politiet styrket med nærmere 300 mill. kroner i frie driftsmidler. I 2018 ble det bevilget ytterligere 100 mill. kroner. Alt dette er videreført i budsjettet for 2019. Jeg viser også til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2019 har styrket politiet med 100 mill. kroner til utstyrsanskaffelser i politidistriktene. Totalt sett har politidistriktenes budsjетtrammer i perioden 2013 – 2019 reelt økt med om lag 1,8 milliarder kroner.

Når det gjelder Møre og Romsdal politidistrikt, har politibemanningen per første kvartal 2019 økt med om lag 80 årsverk siden utgangen av 2013. Det er viktig at politiet gis handlingsrom til å disponere ressursene mest mulig effektivt innenfor de budsjетtrammene og mål- og resultatkrav som settes.

Polititjenestene er ikke organisert på en slik måte at antall politistillinger innenfor et gitt geografisk område avgjør hvilke polititjenester lokalsamfunnet får. Den enkelte polititjenestemann og -kvinne er ikke bundet til et bestemt sted. De skal, med bakgrunn i etterretning og kunnskap om de lokale utfordringene, forebygge og bekjempe kriminalitet, der det er størst behov. Når spesialiserte tjenester er samlet på ett sted, er det fordi det er nødvendig for å skape robuste fagmiljø. Disse fagmiljøene sørger for polititjenester til hele politidistriktet, enten det gjelder kriminalitet som skjer i det digitale eller i det fysiske rom. På den måten legges det til rette for likere og bedre polititjenester i tråd med politireformen, hvor også små lokalsamfunn får tilgang til ressurser og kompetanse som de ikke hadde tidligere.

For å utnytte ressursene på en mest mulig effektiv måte er politiet nødt til å prioritere. Gode prioriteringer knyttet til plassering av patruljer og tjenestepersonell fordrer kunnskap om det lokale kriminalitetsbildet samtidig som kravene til responstid ved akutte hendelser skal ivaretas. Denne type vurderinger er det politimesteren som har best forutsetninger for å gjøre. Jeg har tillit til at politimesteren i Møre og Romsdal politidistrikt benytter de samlede ressursene på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte for å sikre befolkningens trygghet og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1939**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 28. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp at HSØ og OUS bryter oppdragsdokumentet for 2019, når de overkjører kommunene i forbindelse med overføring av oppgaver og omstilling av tjenesten?

BEGRUNNELSE:

Tidligere denne uken kunne vi lese at både ABC-klinikken og Ullevålsteamet ved Ullevål sykehus utsettes for kutt. Jeg er kjent med at disse kuttene er planlagt iverksatt uten at Oslo kommune verken har vært involvert eller informert om beslutningen. Dette er brudd på samhandlingsavtalen mellom helseforetaket og Oslo kommune.

I oppdragsdokumentet til HSØ står følgende:

«Omstilling av spesialisthelsetjenester som berører kommunene skal ikke gjennomføres før dialog, og kommunene er i stand til å håndtere de nye oppgavene. Dette gjelder særlig ved betalingsplikten for kommunene for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling som innføres fra 1. januar 2019. Det er en forutsetning at omstillingen gir brukerne et kontinuerlig og like godt eller bedre tjenestetilbud enn før.»

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Sør-Øst RHF. Under er tilbakemeldingen gjengitt i sin helhet:

"Helse Sør-Øst RHF har i denne saken innhentet en redegjørelse fra Oslo universitetssykehus HF. Helseforetaket foretar for tiden en gjennomgang av bruken av jordmorressurser. I den anledning blir bruk av jordmødre til svangerskapskontroller av friske gravide vurdert opp mot hensynet til andre pasientgrupper som har større behov for helsehjelp av jordmor i spesialisthelsetjenesten. Saken er således i prosess og det er foreløpig ikke fattet noen beslutning om endring. For øvrig kan det tillegges at i resten av landet er de oppgaver man nå vurderer i Oslo universitetssykehus lagt til den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Dialog med Oslo kommune vil bli gjennomført i god tid før eventuelle endringer foretas, i tråd med eksisterende generell samarbeidsavtale mellom Oslo universitetssykehus og Oslo kommune.

Oslo universitetssykehus opplyser videre at det ikke foreligger planer om å redusere tilbudet til pasienter i helseforetakets opptaksområde som har behov for tilbud ved Ullevålsteamet (tilbud til risikogravide med psykiske vansker, rusproblematikk, LAR-gravide, vanskelige psykososiale forhold og svært unge gravide med ulike belastninger og utviklingshemmede, se <https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/gravide-i-lar/norske-spesialtiltak-for-gravide>).

Som det framgår over, er det ikke fattet beslutning om endringer knyttet til jordmorressurser. Jeg forventer at Oslo universitetssykehus har god dialog med Oslo kommune før eventuelle endringer foretas.

SPØRSMÅL NR. 1940**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 28. juni 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Kulturskolen viktig i seg selv med sin aktivitet, sine elever, fagfolk og sitt kulturuttrykk, og i tillegg en viktig del av den kulturelle grunnmuren. Den kommende stortingsmeldingen om barne- og ungdomskultur bør ta for seg kulturskolen, der mange har sitt første møte med kultur. Kulturell

skolesekk har hatt ulik innretning, og barnehager bør bli innlemma.

Hvordan mener statsråden barnehager kan og bør bli ivaretatt for kulturell skolesekk eller lignende tilbud?

Svar:

Regjeringen tar sikte på å legge frem en stortingsmelding om barne- og ungdomskultur høsten 2020. Gjennom meldingen ønsker regjeringen å løfte frem kunst og kultur for, med og av barn og unge. Målet er å se de ulike

virkemidlene innen barne- og ungdomskulturfeltet i sammenheng for i enda større grad å komme barn og unge til gode. Kulturskolen vil derfor være en viktig del av denne meldingen. Det samme vil Den kulturelle skolesekken. Meldingen vil også se på tiltak for hvordan kulturtilbudet for barnehagebarn kan forbedres nasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 1941

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 1. juli 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å løse problemet med laksesykdom og død laks i Enningdalselva i Iddefjorden?

BEGRUNNELSE:

Den senere tid har det blusset opp problemer med laksesykdom og død i Enningdalselva. Det er viktig å få løst dette raskest mulig for å hindre videre spredning og ødeleggelser.

Svar:

Mattilsynet har opplyst at de fikk melding om sykdommen 23. mai 2019.

Veterinærinstituttet satte i gang undersøkelser av syk og død laks i Enningdalselva 24. mai. Undersøkelsene har vært grundige og pågår fortsatt. De inkluderer dyrking på fem ulike bakteriemedier, tre ulike cellelinjer for virusdiagnostikk og histologiske undersøkelser. Vev er tatt vare på for molekylærbiologiske tester, podingsforsøk og toksikologiske undersøkelser på indikasjon.

Jeg får opplyst at Arbeidernes Jeger og Fiskeforening i Halden bare har observert sykdom på laks som nylig har kommet opp i Enningdalselva. Det er ikke observert yngeldødelighet i elva, heller ikke dødelighet på annen ferskvannsfisk.

Ifølge den informasjonen jeg har pr. 27. juni, er det ingen tegn som tyder på aktuelle smittsomme eller listeførte sykdommer.

Primærårsaken er ennå ikke funnet, men Veterinærinstituttet arbeider med flere teorier. De mener det kan være miljøforhold utenfor elva som gjør at sår utvikler seg når fisken begynner en stressende gytevandring i elva. Det kan også være immunologiske forhold i laksen. Når laksen først har fått sår, blir de fort infisert av sopp

og bakterier. Veterinærinstituttet har påvist sparsom vekst av miljøbakterier og sopp, uten at det vurderes som primærårsak.

Veterinærinstituttet og Mattilsynet har også vært i kontakt med andre berørte aktører og fagmiljøer, slik som Miljødirektoratet og Fylkesmannsembetene, Havforskningsinstituttet, Universitetet i Bergen, NINA og Vitenskapelig råd for lakseforvaltning. Det er også kjent at myndighetene i andre land har arbeidet med tilsvarende episoder med laksedødelighet i elver, uten å komme fram til en sikker diagnose. Det har derfor vært dialog med fagmiljøer i Sverige, Danmark, Skottland, Irland og Russland.

Det har vært mange henvendelser fra publikum, organisasjoner og ulike medier.

Mattilsynet har opprettet en statusside på nettsidene sine som forteller om status, oppklaringsarbeidet, forebyggende tiltak, hvordan melde fra og spørsmål og svar om håndtering av fisken. Denne siden finnes her.

Mattilsynet har vært spesielt opptatt av å formidle informasjon om forebyggende tiltak i fall det er snakk om en sykdom som er smittsom. Mattilsynet har påpekt og innskjerpet aktsomhetskravet i regelverket, som innebærer at man ikke skal flytte fisk samt desinfisering av fiskeutstyr, båter m.m. Mattilsynet og Veterinærinstituttet har oppfordret publikum til å se etter død eller syk fisk i alle norske elver. Ved mistanke om noe unormalt skal Mattilsynets lokale avdelingskontor kontaktes og bilder og ev. prøvemateriale sendes inn til Veterinærinstituttet for videre undersøkelser.

Basert på ovenstående informasjon er jeg trygg på at Mattilsynet og Veterinærinstituttet har iverksatt de tiltak som er nødvendige på nåværende tidspunkt og at de følger situasjonen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1942**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 28. juni 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at pasienttilbudet ikke svekkes ved nedleggelse av Granheim lungesykehus, ettersom lungerehabiliteringen bygges ned uten at kommunene får ekstra midler til å bygge opp sitt tilbud?

BEGRUNNELSE:

Sykehuset Innlandet står overfor store endringer, og Helse Sør-Øst har flere store byggeprosjekter på vei. For å spare opp penger, blant annet for å realisere planene om Mjøssykehuset, har Sykehuset Innlandet vedtatt en rekke kutt i pasienttilbudet. Selv om flere av kuttene trolig vil øke belastningen på kommunehelsetjenesten, har ikke kommunene i Innlandet fått tid eller midler til å bygge opp et tilsvarende tilbud.

Ett eksempel er nedleggelsen av Granheim lungesykehus, som etter planen skal samlokaliseres med den akutte lungebehandlingen ved Lillehammer sykehus innen 1. januar 2020. Frem mot denne datoen skal bemanningen ved Granheim lungesykehus reduseres fra 25,5 til 21 årsverk (Gudbrandsdølen Dagingen, 11. januar 2019). En faggruppe pasientene bestående av ansatte, tillitsvalgte og brukere ved lungesykehuset har uttrykt særlig bekymring for at pasientene ikke lenger får tilrettelagt for utendørs trening eller bassentrening etter samlokaliseringen (styresak 050-2019). Dermed tyder alt på at nedleggelsen innebærer både redusert kapasitet og svekket kvalitet på behandlingstilbudet.

All den tid de omkringliggende kommunene ikke har fått tid eller midler til

bygge opp sitt rehabiliteringstilbud, er nedleggelsen lite i tråd med helseministerens oppdragsdokument til de regionale helseforetakene, som fastslår at

«omstilling av spesialisthelsetjenester som berører kommunene skal ikke gjennomføres før dialog, og kommunene er i stand til å håndtere de nye oppgavene».

Svar:

Jeg er kjent med at styret ved Sykehuset Innlandet har bedt om at det igangsettes en utredning med målsetning om samlokalisering av pasienttilbudet innenfor lungerehabilitering til sykehuset på Lillehammer. Det er Helse Sør-Øst RHF og Sykehuset Innlandet som har ansvar for sykehustilbudet i Hedmark og Oppland. Etter planen skal arbeidsgruppen levere sin sluttrapport til administrerende direktør 1. juli 2019.

Det er ikke tatt noen beslutning i Sykehuset Innlandet om dette. Jeg mener det er viktig at Sykehuset Innlandet har en god gjennomgang av måten de driver tjenestene sine på. Det er en del av sykehusets oppgaver. Det er viktig at slike prosesser skjer i dialog med fagfolk, berørte kommuner og pasient- og brukerorganisasjoner.

Jeg legger til grunn at eventuelle endringer i pasienttilbudet skjer innenfor rammene av sørge-for-ansvaret og slik at kvaliteten i pasienttilbudet fortsatt er ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 1943**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Er dette en garanti som er frivillig å innføre, eller fjerne, i Norge, også for enkeltområder der det er innført, eller er det en forpliktelse Norge har som medlem i EØS?

BEGRUNNELSE:

I Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr 1071/2009 av 21. oktober 2009, står å lese at en løyvehaver som driver som veitransportør må vise at det hvert år i forbindelse med revisjon av godkjent revisor skal vise at det hvert år har til disposisjon kapital eller reserver som samlet

beløper seg til minst 9000 Euro når det bare er et kjøretøy benyttes, og 5000 Euro for hvert ytterligere kjøretøy benyttes. Dette er idag det som i Norge kalles Løyvegaranti, og som benyttes særdeles effektivt for å fjerne useriøse aktører som ikke betaler skatter og avgifter til det offentlige, eller misligholder andre økonomiske forpliktelser. Dette vil nå bli fjernet i forbindelse med ny drosjelovgivning i Norge, mens man beholder det for andre transportører.

Svar:

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1071/2009 av 21. oktober 2009 om tilgang til yrket som transportør på veg vart innlemma i EØS-avtalen 16. mai 2014. Forordninga gjeld godstransport med motorvogn – eller motorvogn med tilhengjar – med ei tillaten totalvekt på over 3,5 tonn, om ikkje nasjonalstaten har bestemt noko anna. For persontransport gjeld forordninga for transport med motorvogn som er konstruert for transport av fleire enn ni personar medrekna sjåføren. For transport med tunge køyretøy er Noreg forplikta gjennom EØS-avtalen til å krevje at alle som ønskjer tilgang til yrket som transportør på veg oppfyller fire kvalitative krav:

For det første er det eit etableringskrav om at verksemdar som utøver yrket skal drive ei faktisk og varig verksemd i staten der det vert søkt løyve. For det andre vert det stilt krav til vandel som både transportøren, transportleiaren og en ev. annen relevant person må oppfylle. For det

tredje må transportøren ha økonomisk evne som svarer til at verksemda har reserver eller garanti frå bank eller forsikringsselskap på minimum 9000 euro for eitt køyretøy og minst 5000 euro for kvart ekstra køyretøy. For det fjerde er det stilt krav til faglege kvalifikasjonar.

Når det gjeld drosjetransport vert dette definert som persontransport utanfor rute med motorvogn registrert for inntil 9 personar. Slik transport er difor ikkje omfatta av reglane i forordning 1071/2009, og Noreg er såleis ikkje forplikta etter EØS-avtalen til å stille dei same krava til dei som ønskjer å drive drosjetransport.

Ein har likevel til no hatt nasjonale reglar som har stilt dei same løyvekrava til dei som driv drosjetransport. For å dokumentere tilstrekkeleg økonomisk evne har difor òg drosjeløyvehavarar plikta å leggje fram ei garanti-erklæring frå bank eller forsikringsselskap på ei kroneverdi tilsvarande 9000 euro for det første løyve og tilsvarande 5000 euro for kvart løyve utover dette.

I samband med endringane i det nasjonale drosjeregulverket vurderte Samferdselsdepartementet at kravet om økonomisk garanti vil innebere ei for streng etableringsbarriere for dei som søker om å drive drosjetransport. Departementet fremma difor forslag om å fjerne dette kravet.

Det er ikkje i strid med Noreg sine EØS-plikter å gjere desse endringane i drosjeregulverket så lenge det ikkje er innlemma felleseuropeiske krav til drosjetransport i EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 1944

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 1. juli 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

En helsestasjon for seksuell helse for studenter vil kunne være et tilbud der studenter kan få råd og veiledning om sin seksuelle helse. Tilbudet er tenkt å være gratis og tilbudet er tenkt og omfatte: Sjekking av SOI, seksologisk rådgivning, graviditetstest, prevensjonsveiledning, veiledning ved uønsket svangerskap m.m.

Mener helseministeren at der er et behov for en slik helsestasjon og hvordan kan en sikre at studenter får det nødvendige veiledning og hjelp for sine helseplager knyttet til seksuell helse?

BEGRUNNELSE:

Studentenes seksuelle helse er et viktig og aktuelt tema som henger sammen med studentenes somatiske og psykiske helse.

Tilgang til god informasjon og oppfølging rundt seksuell helse er, ifølge studentene selv, vanskeliggjort av lite tilgjengelige tjenester. Økonomi er dessverre også en faktor som vanskeliggjør tilgang til god informasjon og veiledning.

Mange studenter opplever terskelen for å oppsøke helsehjelp rundt seksuell helse som høy.

Denne gruppen står ofte helt på begynnelsen av sin seksuelle debut og har ofte et aktivt seksualliv. Mange stu-

denter trenger således testing og oppfølging av seksuelle overførbare sykdommer. Vi vet bl.a at klamydia er den hyppigste seksuelle overførbare sykdommen i Norge og de fleste tilfellene er diagnostisert i unge voksne i alderen 20-24 år. Videre er studentene i en utforskende fase av livet når det gjelder seksuelle preferanser og kjønnsidentitet.

Sex og Samfunn tilbyr idag disse tjenestene gratis.

Men melder om STOR pågang og har særlig stort press på denne typen tjenester. Sex og Samfunn ønsker å bli avlastet på noe av denne pågangen.

Derfor har Studentparlamentet ved UiO vedtatt å jobbe for en Klinik for seksuell helse for studenter. Dette har de søkt Helsedirektoratet om støtte til. Direktoratet har avslått denne søknaden.

Svar:

Regjeringens strategi for seksuell helse Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017-2022) bidrar til å tydeliggjøre betydningen av seksuell helse i bredt, og gir grunnlag for en helhetlig innsats for å styrke hele befolkningens seksuelle helse. Strategien samlet for første gang arbeidet for seksuell helse i en felles strategi. Gjennom mange år var satsingene på god seksuell helse i to separate strategier/handlingsplaner; en for å ivareta det nasjonale arbeidet på HIV-feltet og en for å forebygge uønskede svangerskap og abort. Strategien tar utgangspunkt i at seksualitet er en helsefremmende ressurs i alle livsfaser, og at den enkeltes kompetanse til å ivareta god seksuell helse bidrar til god livskvalitet og god helse for den enkelte.

Et sentralt stikkord for å lykkes med forebyggende arbeid relatert til seksuell helse er lett tilgjengelig prevensjon, råd og veiledning og mulighet til testing for seksuelt overførbare sykdommer. Det har regjeringen bidratt til gjennom blant annet subsidiering av prevensjon, mulighet for jordmødre og helsesykepleiere til å foreskrive prevensjon, og en satsning på helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Styrkingen av helsestasjons- og skolehelsetjenesten på om lag 1,3 mrd. kroner har blant annet bidratt til økt kapasitet. Mange kommuner nå har utvidet helsestasjonstilbudene for ungdom også for unge voksne og studenter over 20 år.

Regjeringen satser videre på bedre reproduktiv helse og skal blant annet legge frem en handlingsplan for å redusere antall uønskede graviditeter og svangerskapsavbrudd med en tredjedel på ti år.

Studenter har den samme retten til helse- og omsorgstjenester fra kommunene og spesialist-helsetjenesten som befolkningen ellers. I tillegg går det fram av forskrift om studentsamskipnader at studentvelferdstjenester er velferdstjenester til studenter der formålet er å støtte opp om de særskilte behovene studentene har. I den nye folkehelsemeldingen oppfordrer regjeringen til et tettere og bedre samarbeid mellom de ulike studentsamskipnadene og kommunale helse- og omsorgstjenester.

Tilskuddsordningen "Seksuell helse" skal ivareta mange av de spesifikke innsatsområdene i Strategi for seksuell helse – Snakk om det! og er på om lag 32 mill. kroner i 2019. Studentsamskipnadene ved flere norske høyskoler og universitet har siden 2005 mottatt midler over tilskuddsordningen for å etablere tilbud der studenter kan få råd og veiledning om sin seksuelle helse. Dette har i stor grad skjedd gjennom et samarbeid mellom kommunal helse- og omsorgstjeneste og samskipnadene. I tilskuddsbrevene til studentsamskipnadene som mottar støtte over tilskuddsordningen, har Helsedirektoratet både i 2018 og 2019 påpekt at samskipnadene må arbeide for å finne alternative måter å drifte sine helsestasjonstilbud til studenter på permanent basis enn ved årlige tilskudd fra Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet mottok søknader om ca. 70 mill. kroner til tilskuddsordningen i 2019. Direktoratet opplyser at det ikke er rom for å prioritere støtte til drift av nye tilbud som kommunen har ansvar for, jfr. kommunenes sørge-for-ansvar for nødvendig helsehjelp. Helse-direktoratet valgte derfor å ikke prioritere Studentsamskipnaden i Oslo sin søknad om å etablere en klinik for seksuell helse for studenter. Direktoratet opplyser at de ikke har mottatt klage på avslaget.

SPØRSMÅL NR. 1945**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 28. juni 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Gjennom en utbedring av 3,6 km veg i dagen og 1,8 km i tunnel til 650 millioner 2019-kr, kan man fjerne 11 kurver som i dag problematiske for modulvogntog. For første gang skal samferdselsdepartementet konkludere prioriteringer i NTP uten åpen prosess rundt vurderingene de får inn fra blant annet Statens Vegvesen.

Hvordan vurderer statsråden verdien og samfunnsnyttene av å utbedre denne strekningen, og forberede sikkerheten på en flaskehals for samferdsel og transport Øst-Vest?

BEGRUNNELSE:

Vegforum Innlandet der NHO, NLF, NAF og LO er med, er enig i at dette prosjektet bør bli prioritert.

Svar:

I Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029 er det prioritert statlege midlar til gjennomføring av skredsikringsprosjektet E16 Kvamskleiva i siste seksårsperiode (2024-2029). Dette inneber at nærare avklaring av tidspunktet for gjennomføring av prosjektet er føresett å skje gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033.

Som opplyst i mitt svar på spørsmål nr. 841 (2018-2019) frå representanten Marit Knutsdatter Strand, vil eg derfor komme tilbake til vurdering og ev. prioritering av prosjektet i samband med Nasjonal transportplan 2022-2033.

SPØRSMÅL NR. 1946**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 27. juni 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

I Aftenposten 13. mai kom kritikk om at de foreslåtte kompetansemålene i Fagfornyelsen ikke ivaretar sentrale elementer innen psykisk helse, men statsråden avviste kritikken 19. mai. Et av de mest sentrale elementene innen psykisk helse, er å forstå hvordan tanker, følelser og handlinger påvirker hverandre. Når, og i hvilke fag, skal elevene lære hvordan tanker, følelser og handlinger påvirker hverandre, og når og hvordan skal elevene lære å mestre følelsesmessige utfordringer?

Svar:

Når vi fornyer læreplanene, prioriterer vi tre tverrfaglige tema: Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling. Temaene representerer viktige samfunnsutfordringer, og skal inn i fag der det er relevant. Folkehelse og livsmestring skal gi elevene kom-

petanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg.

I forslagene som har vært ute på høring inngår folkehelse og livsmestring i flere fag, blant annet i samfunnsfag, norsk, matematikk, KRLE, naturfag, kunst og håndverk, mat og helse, musikk og kroppsøving. Kjensler og følelser omtales i kompetansemålene på flere trinn og i flere fag, for eksempel i samfunnsfag, naturfag og KRLE. I samfunnsfag skal elevene etter 2. trinn kunne samtale om følelser og hvordan en kan uttrykke grenser og akseptere andres. Etter 4. trinn i KRLE skal elevene kunne sette seg inn i og formidle egnes og andres tanker og følelser. I naturfag skal elevene etter 7. trinn kunne gjøre rede for kroppens forandringer i puberteten og samtale om hvordan puberteten kan påvirke følelsene.

Det er viktig å være klar over at alt elevene skal lære om følelser ikke kan stå i kompetansemålene i fagene. Disse målene beskriver hvilken kompetanse elevene skal ha oppnådd, hva de skal vurderes etter og, for noen trinn,

hva de skal få karakterer på. Ingen skal få karakter på hvor gode de er til å håndtere følelser eller mestre livets utfordringer. Derfor må vektleggingen av de tverrfaglige temaene også ses i sammenheng med beskrivelsen i overordnet del av læreplanen.

Over flere år har det kommet stadig flere temaer inn i skolen. Hver for seg er de viktige, men læreplanene er blitt for fulle. Dette har både lærere, elever og forskere gitt tilbakemelding på. Vi må redusere omfanget i læreplanene og prioritere det aller viktigste elevene skal lære. Det har jeg tenkt å holde fast ved i det avsluttende arbeidet med læreplanene. Læreplanene skal ikke være lærebøker i psykisk helse eller livsmestring. Kompetansemålene må være formulert slik at de prioriterer tydelig det viktigste elevene skal lære. Og så må vi ha tillit til at lærerne tilpasser undervisningen til sine elever.

Læreplanverket består av mer enn bare læreplanene for det enkelte fag. Den overordnede delen beskriver hvilke verdier og prinsipper som skal prege skolen. Denne

delen forplikter skolene til å jobbe med tema som relasjoner, sosial utvikling og psykisk helse. En viktig målsetting for fagfornyelsen er å få bedre sammenheng mellom verdiene og prinsippene i overordnet del og læreplanene for fag. På denne måten skal vi skape et verdiløft i skolen.

Læreplanene har vært ute på høring, og da høringsfristen gikk ut 18. juni var det kommet inn litt over 7000 svar. Fagfornyelsen har vært en åpen og involverende prosess der hvem som helst har kunnet sende sine innspill, ideer og forslag til justeringer gjennom flere runder. Til sammen er det kommet inn over 20 700 innspill.

Utdanningsdirektoratet oppsummerer alle innspillene, og bearbeider læreplanene videre basert på tilbakemeldingene. Direktoratet sender sin oppsummering og reviderte utkast til nye læreplaner til Kunnskapsdepartementet tidlig i høst. Deretter fastsetter departementet de endelige læreplanene i løpet av november. De nye læreplanene skal tas i bruk fra skoleåret 2020/2021.

SPØRSMÅL NR. 1947

Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 28. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil landbruks- og matministeren iverksette for å løse dyrevelferdsproblemene i norsk svinehold som kom fram i NRK Brennpunkts dokumentar?

BEGRUNNELSE:

NRK Brennpunkts dokumentar den 19. juni om tilstandene i norsk svinenæring slo ned som en bombe i norsk offentlighet. Vold mot griser, syke og skadde dyr som ikke får behandling og kastrering uten bedøvelse blant lovbruddene som kom fram i dokumentaren.

Mattilsynets tilsynskontroller viser at det Brennpunkt-dokumentaren avdekker er en del av en større og sterkt bekymringsverdig trend. Da Mattilsynet gjennomførte uvarslet tilsyn ved 228 gårder i Rogaland i perioden 2017-2018, fant de avvik ved 166 av besetningene, blant annet manglende oppfølging av syke dyr.

Det fins en rekke tiltak som kan bidra til bedre dyrevelferd i svinenæringen. Noen av dem er å unngå overproduksjon, sikre tilgang til utearealer, benytte sunnere griseraser, erstatte kirurgisk kastrering med vaksine og å etablere et nasjonalt dyrepoliti.

Svar:

Det er alvorlige forhold som ble avdekket i Brennpunkt-dokumentaren. Filmen viste dårlige holdninger og brudd på regelverk hos flere svineprodusenter.

Myndighetene har de senere årene hatt en tett oppfølging av svinenæringen, og dette står fortsatt høyt på agendaen, både hos Mattilsynet og departementet. Målet er å bedre både kompetanse og holdninger hos produsentene. En samlet bransje har gått sammen og tatt tak for å løfte næringen. Det er laget et omfattende dyrevelferd-program, og det er innført obligatoriske veterinærbesøk.

Alle dyr skal ha det bra. Både myndighetene og næringen må nå fortsette arbeidet for å sørge for at bønder behandler dyrene godt.

På møte med næringen 26. juni konkluderte jeg med følgende nye tiltak:

- Forskriftsfesting av krav om at svineprodusenter deltar i dyrevelferdsprogrammet
- Innføring av kompetansekrav i dyrevelferdsprogrammet
- Vurdere å gjennomføre videoovervåking av slakteriene for å sikre god dyrevelferd

Jeg utfordret også næringen på å vurdere ytterligere tiltak og melde tilbake til meg innen 1. september. Jeg vil deretter ha et nytt møte med næringen.

Jeg kommer til å følge nøye med på det forbedringsarbeidet som nå må gjennomføres, slik at vi ser at tiltakene gir varig effekt. Vi skal drive et landbruk med god dyrevelferd.

SPØRSMÅL NR. 1948

Innlevert 23. juni 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 26. juni 2019 av landbruks- og matminister Olaug V. Bollestad

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for at regjeringen krever at takstmenn er tilsluttet Norsk takst for å utføre naturskadetaksering og på hvilket grunnlag har LMD skrevet under på en slik avtale?

Norges Takseringsforbund (Norsk takst) som gjelder opplæring og godkjenning av naturskadetakstmenn som skal benyttes av Landbruksdirektoratet og Norsk Naturskadepool. Opplæring skjer som kurs i regi av Norges Takseringsforbund. Kurset er åpent for alle (medlemmer eller ikke i bransjeorganisasjonene) som innfrir kravene til inntak.

Svar:

Landbruksdirektoratet er ansvarlig myndighet for naturskadeerstatningsordningen. Direktoratet skal på bakgrunn av dokumentasjon fra den skadelidte fastsette erstatningen og de kan innhente takst når det "anses nødvendig for å opplyse saken", jf. naturskadeerstatningsloven § 13 andre ledd. Naturskadeerstatningsforskriften § 5 fjerde ledd regulerer dette nærmere. Det kommer frem av denne bestemmelsen at Landbruksdirektoratet kan innhente takst hvor "gjenopprettingskostnaden er antatt å være over 500 000 kroner, og ellers når det anses nødvendig for sakens opplysning". I slike saker er takstmennene engasjert av Landbruksdirektoratet og direktoratet dekker kostnaden ved bruk av takstmenn.

Landbruks- og matdepartementet har ikke inngått noen avtale om at takstmenn som engasjeres skal være tilsluttet Norsk takst. Det følger imidlertid av forskriften § 9 andre ledd at som hovedregel skal "takstmenn som Landbruksdirektoratet inngår avtale med, (...) være medlemmer av bransjeorganisasjon for takstmenn". Kravet skal bidra til at takstrapportene som produseres holder et tilstrekkelig høyt faglig nivå. Medlemmer i takstorganisasjoner er i tillegg pålagt å følge bransjens etiske retningslinjer i sitt arbeid.

Jeg viser også til at Landbruksdirektoratet "i særlige tilfeller" kan gjøre unntak fra kravet om medlemskap, og at det ikke er satt noe lignende krav til takstmenn hvor takst er innhentet av skadelidte.

Jeg har for øvrig fått opplyst at Landbruksdirektoratet og Norsk Naturskadepool har inngått en avtale med

SPØRSMÅL NR. 1949**Innlevert 23. juni 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 1. juli 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Medfører det riktighet at regjeringen har avsluttet arbeidet om å ha et felles billettsystem på riksvegferjene og hva er begrunnelsen for dette?

Svar:

Nei.

SPØRSMÅL NR. 1950**Innlevert 21. juni 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 26. juni 2019 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Kan helseministeren gjøre greie for status for oppfølging av Stortingets fleirtalsmerknad og brev til Stortinget frå helseminister datert 8.mai 2017 om Odda sjukehus , dok 8:59 S og 8:93 S (2016-2017), Innst. 275 S(2016-2017)?

GRUNNGJEVING:

I følge helseminister Bent Høie sitt svarbrev til Stortinget datert 8. mai 2017 skal Odda sjukehus vere eit akuttsjukehus og kunne handtere situasjonar med akutte, alvorlege sjuke eller skadde pasientar. Kirurg og ortoped skal vere tilgjengeleg. Sjukehuset skal gjennomføre kompetansehevande tiltak og regelmessig trening. Helse Fonna skal utarbeide beredskapsplan i samarbeid med tilsette ved Odda sjukehus, med kommunane og øvrige aktuelle aktørar. Spørsmålsstellar vil vite om desse punkta er følgd opp og gjennomført.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1209 om Odda sjukehus har utviklet en utviklingsplan, og der jeg ble bedt om å gjøre rede for hvordan føringene i svarbrevet til helsekomiteen datert 8. mai er blitt fulgt opp. Jeg oppfatter at representanten Toppe etterspør det samme, og under gjentar jeg derfor svaret mitt:

"I felles foretaksmøte med de regionale helseforetakene 24. april 2017 ble helseforetakenes akuttfunksjoner avklart for å sikre forutsigbarhet og ro rundt det videre arbeidet med utviklingsplanene. På grunn av Odda sjukehus sine spesielle ut-

fordringer, fikk Helse Vest følgende oppdrag i tilleggskommunikatet til oppdragsdokumentet for 2017:

"Odda sjukehus har spesielle utfordringer på grunn av sin geografiske beliggenhet og risiko for stengte veier. Helse Vest RHF skal sikre at Helse Fonna sin plan for implementering av foretaksmøtets vedtak ivaretar følgende:

- Odda skal være et akuttsjukehus. Tilbudet ved Odda sjukehus skal være framtidrettet og videreutvikles i samsvar med nasjonal helse- og sykehusplan, være forsvarlig, forutsigbart og ivareta tryggheten, og er en viktig del av beredskapen for befolkningen.

- Sykehuset skal kunne håndtere situasjoner med akutte alvorlig syke eller skadde pasienter/traumepasienter, og stabilisere for videre transport. Dette gjelder både akutte alvorlige medisinske og kirurgiske tilstander. Den samlede beredskapen for befolkningen tilhørende Odda sjukehus skal være på samme nivå og gi tilsvarende trygghet som i dag. Den samlede kompetansen som finnes på sykehuset, og som er i beredskap, skal selvsagt kunne brukes i akutte alvorlige situasjoner.

- Kirurg/ortoped skal behandle pasienter på skadepoliklinikken, og skal være tilgjengelig for sykehuset på døgnbasis.

- Anestesilege og medisinsk overlege skal være tilgjengelig på døgnbasis.

- Sykehuset skal gjennomføre kompetansehevende tiltak og regelmessig trening slik at personellet er forberedt på å håndtere akutte situasjoner.

- Det skal utarbeides en beredskapsplan med tiltak for å møte ulike scenarier, herunder en situasjon med stengte veier. Beredskapsplanen utarbeides i samarbeid med de ansatte ved Odda sjukehus, med kommunene og øvrige aktuelle aktører."

Helse Vest har i brev til Helse- og omsorgsdepartementet datert 8.11.2018 redegjort for hvordan oppdraget er fulgt opp.

I brevet viser Helse Vest til styresak 61/18 i Helse Fonna, der det fremgår følgende:

- Helse Fonna har ansatt kirurger i deltidssordninger ved Odda sjukehus for å dekke løpende arbeid og vakt. Det er ansatt anestesileger og indremedisinere med bred kompetanse.

- Kirurger ved Haugesund sjukehus ambulerer i dag i noen grad til Odda. Helse Fonna vil stimulere til og legge til rette for økt grad av ambulering. På grunn av vaktfunksjoner og løpende arbeid ved Haugesund sjukehus er det likevel ikke mulig å basere hele kirurgdekningen ved Odda sjukehus på ambulering av kirurger fra Haugesund.

- I forbindelse med arbeidet med utviklingsplan for Helse Fonna har det vært tett kontakt mellom administrasjonen i Helse Fonna og kommunene på flere nivå. Det er tatt hensyn til kravene i tilleggsdokumentet til oppdragsdokumentet for 2017 i utviklingsplanen som ble vedtatt av styret i Helse Fonna HF i juni 2018.

- Helse Fonna sin beredskapsplan er sendt kommunene våren 2018 som en start på arbeidet med å harmonisere beredskapsplaner i området.

Helse Vest og Helse Fonna har vurdert at driften ved Odda sjukehus er i samsvar med kravene i tilleggsdokumentet til oppdragsdokument for 2017. Helse Vest har understreket at det må stilles de samme krav til effektivitet og kvalitet ved Odda sjukehus som i resten av Helse Fonna."

